

SUSTAINABLE HUNTING TOURISM

WITH EXAMPLES FROM
CZECHIA, SERBIA, FINLAND,
AND HUNGARY

KESTÄVÄ METSÄSTYSMATKAILU

OPASKIRJA JA ESIMERKKEJÄ
TŠEKISTÄ, SERBIASTA,
SUOMESTA JA UNKARISTA

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**SUSTAINABLE
HUNTING
TOURISM**

WITH EXAMPLES FROM
CZECHIA, SERBIA, FINLAND,
AND HUNGARY

**KESTÄVÄ
METSÄSTYSMATKAILU**

OPASKIRJA JA ESIMERKKEJÄ
TŠEKISTÄ, SERBIASTA,
SUOMESTA JA UNKARISTA

Markéta Kalábová
(eds.)

Publisher: Czech University of Life Sciences in Prague

Faculty of Forestry and Wood Sciences

Editor: Kalábová Markéta

Cover and in-text photos: Jaroslav Červený, Markéta Kalábová, Nikola Stajić

ISBN: 978-80-213-3298-0

How to cite the book: Kalábová, M. (eds.) *Sustainable hunting tourism with examples from Czechia, Serbia, Finland and Hungary/ Kestävä metsästysmatkailu opaskirja ja esimerkkejä Tšekistä, Serbiasta, Suomesta ja Unkarista.* (2023). Prague: Faculty of Forestry and Wood Sciences. ISBN 978-80-213-3298-0.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ACKNOWLEDGMENTS

This book is a part of the HUNTOUR project which aims to provide educational materials and hence support decision-making on the development of hunting tourism in European countries.

The project is funded by the Erasmus+ Cooperative Partnership in Higher Education (KA2) of the European Union. It is implemented by four partners: Czech University of Life Sciences – Faculty of Forestry and Wood Sciences (Czech Republic), University of Novi Sad – Faculty of Sciences (Serbia), University of Sopron (Hungary), and the University of Helsinki – Ruralia Institute (Finland).

More information about the project Development of education in relation to the influence of ongoing climate change to hunting tourism – in short HUNTOUR – is available at our website huntour.czu.cz/en.

As the authors, we thank graphic designer Lucie Dinterová for the book layout.

KIITOKSET

Kirja on osa HUNTOUR-hanketta, jonka tavoitteena on tuottaa oppimateriaalia ja siten tukea päätöksentekoa metsästysmatkailun kehittämisestä Euroopan maissa.

Hanketta rahoittaa Euroopan unionin Erasmus+ -ohjelma. Sen toteuttaa neljä kumppania: Czech University of Life Sciences, Metsä- ja puutieteellinen tiedekunta (Tšekki), University of Novi Sad, Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta (Serbia), University of Sopron (Unkari) ja Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti (Suomi).

Lisätietoja hankkeesta Development of education in relation to the influence of ongoing climate change to hunting tourism (Metsästysmatkailukoulutuksen kehittäminen ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioiden) – lyhyesti HUNTOUR – löytyy verkkosivuiltamme huntour.czu.cz/en.

Kiitämme graafinen suunnittelija Lucie Dinterováa kirjan taittotyöstä. Kiitämme myös Saana Luomalaa raportin suomennoksista.

LIST OF AUTHORS

KIRJOITTAJAT

Czech University of Life Sciences in Prague - Faculty of Forestry and Wood Sciences (Czech Republic)

Ing. et Ing. Markéta Kalábová, Ph.D. (Economics and Hunting Tourism) is assistant professor and researcher focusing on hunting tourism and economics in natural sciences.

Ing. Lucie Neufingerová (Economics and Management) is researcher focusing on economics evaluation methods.

Ing. Miloslav Zikmund, Ph.D. (Hunting tourism)

University of Novi Sad - Faculty of Sciences (Serbia)

Dr. Milosava Matejević, associate professor at the University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism Hotel Management. She teaches in the field of hunting tourism.

Dr. Vladimir Marković, full professor at the University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism Hotel Management. He teaches in the fields of wildlife management, game habitat, and GIS.

Dr. Zoran Ristić, full professor at the University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism Hotel Management. He teaches in the fields of game ecology and game nurturing.

Dr. Milutin Kovacević, assistant professor at the University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism Hotel Management. He teaches in the area of wildlife management and hunting tourism.

Dr. Igor Ponjiger, teaching assistant at the University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Geography, Tourism Hotel Management. He participated in several ERASMUS outgoing staff mobility programmes and is a member of the World Lagomorph Society.

University of Sopron (Hungary)

Endre Schiberna, PhD. is a senior researcher working in the field of forest and hunting economics with special focus on private forest owners, bioeconomy development, and ecosystem services valuation.

Czech University of Life Sciences, Praha - Metsä- ja puutieteellinen tiedekunta (Tšekki)

Ing. et Ing. Markéta Kalábová, FT (taloustiede ja metsästysmatkailu) on metsästysmatkailuun ja luonnontieteelliseen taloustieteeseen erikoistunut apulaisprofessori ja tutkija.

Ing. Lucie Neufingerová (taloustieteet ja johtaminen) on taloustieteen arviointimenetelmiin keskittyvä tutkija.

Ing. Miloslav Zikmund, FT (metsästysmatkailu)

University of Novi Sad - Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta (Serbia)

FT Milosava Matejević, apulaisprofessori Novi Sadin yliopistossa, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, maantieteen laitos, matkailutoimiala. Hän opettaa metsästysmatkailun alalla.

FT Vladimir Marković, professori Novi Sadin yliopistossa, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, maantieteen laitos, matkailutoimiala. Hän opettaa riistanhoidon, riistan elinympäristön ja paikkatietojärjestelmän teemoja.

FT Zoran Ristić, professori Novi Sadin yliopistossa, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, maantieteen laitos, matkailutoimiala. Hän opettaa riistaekologian ja riistanhoidon aloilla.

FT Milutin Kovacević, apulaisprofessori Novi Sadin yliopistossa, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, maantieteen laitos, matkailutoimiala. Hän opettaa riistanhoidon ja metsästysmatkailun teemoja.

FT Igor Ponjiger, opetusavustaja Novi Sadin yliopistossa, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta, maantieteen laitos, matkailutoimiala. Hän on osallistunut useisiin ERASMUS-henkilöstön liikkuvuusohjelmiin ja on World Lagomorph Society:n jäsen.

University of Sopron (Unkari)

FT Endre Schiberna, on vanhempi tutkija, joka työskentelee metsä- ja

Rudolf Hillebrand, PhD. works as a research fellow at the Forest Research Institute, with a research focus on marketing and market research in forestry and wildlife management.

Tamás Merti PhD, senior researcher at Forest Research Institute. He specialises in forest economics and private forest management.

Tamás Márton Németh PhD, research fellow at Forest Research Institute. His research interests are ecology and dendrochronology.

University of Helsinki – Ruralia Institute (Finland)

M.Sc. (Agriculture and Forestry; Economics and Business Administration) Outi Hakala is a doctoral researcher focusing on the sustainable use of renewable natural resources and regional economic impact assessments.

M.Sc. (Regional studies) Susanna Kujala is a doctoral researcher focusing on regional economic impact assessments and sustainable food systems.

PhD (Forestry) Anne Matilainen works as a coordinator focusing on nature-based entrepreneurship, land use and social sustainability of nature-based entrepreneurship.

Prof. Sami Kurki is the director of Ruralia Institute. His research interests include evolution psychology, rural entrepreneurship and innovation, and game management and hunting.

PhD, M.Sc., MA Aapo Jumppanen is a senior research fellow whose research interests include regional development and the history of natural resource use.

metsästystalouden alalla keskittyen erityisesti yksityisiin metsänomistajiin, biotalouden kehittämiseen ja ekosysteemipalvelujen arvonmääritykseen.

FT Rudolf Hillebrand, työskentelee tutkijana Metsäntutkimuslaitoksessa keskittyen markkinointiin ja markkinatutkimukseen metsätaloudessa ja villieläinten hoidossa.

FT Merti Tamás, vanhempi tutkija Metsäntutkimuslaitoksessa. Hän on erikoistunut metsätalouteen ja yksityiseen metsänhoitoon.

FT Tamás Márton Németh, tutkija Metsäntutkimuslaitoksessa. Hänen tutkimusintresseihin kuuluvat ekologia ja dendrokronologia.

Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti (Suomi)

Maisteri (maatalous-metsätieteet; kauppatieteet) Outi Hakala on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön ja aluetaloudellisiin vaikutusarviointeihin erikoistunut väitöskirjatutkija.

Maisteri (aluetieteet) Susanna Kujala on aluetaloudellisiin vaikutusten arviointiin ja kestäviin ruokajärjestelmiin erikoistunut väitöskirjatutkija.

MTT (metsätieteet) Anne Matilainen toimii koordinaattorina keskittyen luonnonvara-alan yrittäjyyteen sekä maankäytön ja luontoyrittäjyyden sosiaaliseen kestävyys.

Prof. Sami Kurki on Ruralia-instituutin johtaja. Hänen tutkimusintresseihinsä kuuluvat evoluutiopsykologia, maaseudun yrittäjyys ja innovaatiot sekä riistanhoito ja metsästys.

YTT Aapo Jumppanen on yliopistotutkija, jonka tutkimusintresseihin kuuluvat aluekehitys ja luonnonvarojen käytön historia.

CONTENT

Introduction	10
1. Hunting tourism and its specifics	18
1.1 Hunting tourism in tourism research	18
1.2 Specifics of hunting tourism	22
1.3 Systems of hunting in European countries	25
1.4 Hunting tourism in Africa	27
1.5 Most important species for hunting tourism in Europe	28
2. Legislative aspects of hunting tourism	62
2.1 Hunting rights	63
2.2 Conditions for hunting for domestic hunters	64
2.3 Hunting abroad and travelling with a gun	66
2.4 Hunting season	68
2.5 Illegal hunting	72
2.6 Trophies and their transport abroad	75
2.7 Taxidermy	78
3. Environmental aspects of hunting tourism	82
3.1 Land-use and the environment	82
3.2 Environmental interactions of wild game management	84
3.3 Wild game population size – effects and regulation	88
3.4 Game damage in forestry and agriculture	93
3.5 Hunting and nature conservation	95
4. Economic aspects of sustainability in hunting tourism	100
4.1 Economic sustainability	100
4.2 Stakeholder approach	103
4.3 Hunting tourism as a business	105
4.4 Sustainable business models	117
5. Social aspects of hunting tourism	124
5.1 Social sustainability	124

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	10
1. Metsästysmatkailun erityispiirteet	18
1.1 Metsästysmatkailu matkailututkimuksessa	18
1.2 Metsästysmatkailun erityispiirteet	22
1.3 Metsästysjärjestelmät Euroopan maissa	25
1.4 Metsästysmatkailu Afrikassa	26
1.5 Metsästysmatkailun tärkeimmät lajit Euroopassa	28
2. Lainsäädännöllinen näkökulma metsästysmatkailuun	62
2.1 Metsästysoikeus	63
2.2 Kotimaisten metsästäjien metsästystä koskevia edellytyksiä	64
2.3 Metsästys ulkomailla ja aseiden kanssa matkustaminen	66
2.4 Metsästysaika	68
2.5 Laiton metsästys	72
2.6 Trofeet ja niiden kuljetus ulkomaille	75
2.7 Eläinten täyttäminen eli taksidermia	78
3. Ympäristönäkökulma metsästysmatkailun kestävyys	82
3.1 Maankäyttö ja ympäristö	82
3.2 Riistanhoidon ympäristövaikutus	84
3.3 Luonnonvaraisen riistakannan koko – vaikutukset ja säätely	89
3.4 Riistavahingot metsä- ja maataloudessa	93
3.5 Metsästys ja luonnonsuojelu	95
4. Taloudellinen näkökulma metsästysmatkailun kestävyys	100
4.1 Taloudellinen kestävyys	100
4.2 Metsästysmatkailuyritysten sidosryhmät	103
4.3 Metsästysmatkailu liiketoimintana	106
4.4 Kestävät liiketoimintamallit	117
5. Sosiaalinen näkökulma metsästysmatkailun kestävyys	124
5.1 Sosiaalinen kestävyys	124

5.2 Socio-economic trends of hunters in Europe	126	5.2 Metsästäjien sosiodemokratiset trendit Euroopassa	126
5.3 Traditions and values of hunting	128	5.3 Metsästyksen perinteet ja arvot	128
5.4 Local community attitudes towards the development of hunting tourism	130	5.4 Paikallisyhteisön suhtautuminen metsästysmatkailun kehittämiseen	130
6. Case studies of hunting tourism.	134	6. Case-esimerkkejä metsästysmatkailusta	134
6.1 Case study no. 1: Segmentation of hunters in the Czech Republic	134	6.1 Metsästäjien segmentointi Tšekissä	134
6.2 Case study no. 2: Residents' attitudes to hunting tourism in Vojvodina (Serbia)	139	6.2 Asukkaiden suhtautuminen metsästysmatkailuun Vojvodinassa Serbiassa	139
6.3 Case study no 3: Social acceptance of hunting in Finland	145	6.3 Metsästyksen yhteiskunnallinen hyväksyttävyys Suomessa	145
6.4 Case study no 4.: The story of an illegal bird hunt in Hungary	151	6.4 Lintujen laiton metsästys Unkarissa	151
List of Figures	156	Kuvalista	156
List of tables	157	Luettelo taulukoista	157
List of Maps	158	Luettelo kartoista	158
List of charts	159	Kaavioluettelo	159
Index	160	Index	160
References	162	Lista kirjallisuudesta	164

INTRODUCTION

According to the United Nations World Tourism Organization (UNWTO) definition, tourism is characterized as the activity of a person travelling for a temporary period to a place outside his/her usual environment for a period of less than one consecutive year for leisure, business or other purposes. Tourism is a phenomenon that has seen a dynamic increase in both arrivals and income in recent years. In 2020 and 2021 a drop was recorded in connection with the Covid 19 pandemic and state restrictions; however, since 2021 tourism has been recovering and slowly reaching the original pre-pandemic levels. As the number of participants in the tourism industry grew, so did the need for its diversification. The goal was to focus on a niche segment and meet the expectations and wishes of clients. Thanks to this, a whole range of specialized tourism service providers was created. While earlier tourism was divided into leisure and business, today we can meet a whole range of specific forms through agritourism, ecotourism, urban tourism, rural, sport, shopping, adrenaline or adventure tourism, and much more. Thanks to diversification, hunting tourism is also coming to the fore. Although game hunting has been a common activity since ancient times, in the past it was more or less an activity of the rich; but the ability to travel to hunt game for the average hunter has become a feature of recent decades. **Hunting tourism is characterized as the movement of a person travelling for a temporary period to a place outside his/her usual environment where the main purpose of the trip is game hunting.**

Hunting tourism, as a multidisciplinary field, often falls under several administrative units, and it is not entirely clear which sectoral actor should be the driving force in the field of hunting tourism promotion and education. If hunting tourism is developed by the game management authorities, the challenge is to find enough tourism professionalism to back up the development. On the other hand, in many cases hunting tourism is not mentioned in the tourism development strategies of different countries as it requires special knowledge on hunting and game management. In many countries, finding this balance is challenging. The basis of the development of hunting tourism is sustainability in all three pillars (Figure 1). This book provides an overview of the most important aspects of the sustainable development of hunting tourism and points to significant differences between European countries.

JOHDANTO

Yhdistyneiden kansakuntien Maailman matkailujärjestön (UNWTO) määritelmä luonnehtii matkailua toiminnaksi, jossa henkilö matkustaa väliaikaisesti tavanomaisen ympäristönsä ulkopuolelle alle vuoden ajaksi vapaa-ajan vieton, liiketoiminnan tai muun tarkoituksen vuoksi. Matkailu ilmiönä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Vuosina 2020 ja 2021 matkailu supistui Covid-19-pandemian ja valtioiden matkustusrajoitusten vuoksi, mutta vuodesta 2021 lähtien matkailu on ollut elpymässä ja saavuttamassa vähitellen pandemiaa edeltävän tasonsa.

Matkailualan toimijoiden määrän kasvaessa on kasvanut myös tarve monipuolistaa alaa. Tavoitteksi tuli, että kukin toimija voisi keskittyä kapeampanaan markkinasegmenttiin ja vastata siten paremmin asiakkaiden odotuksiin ja toiveisiin. Tämän takia markkinoille tuli joukko erikoistuneita matkailupalvelujen tarjoajia. Kun aiemmin matkailu jaettiin vapaa-aikaan ja liikematkailuun, nykyisten jaottelujen mukaan on olemassa monia erityisiä matkailun muotoja kuten maatila-, eko-, kaupunki-, maaseutu-, urheilu-, ostos-, extreme- tai seikkailumatkailu.

Matkailualan monipuolistumisen ansiosta myös metsästysmatkailu on nousemassa esiin omana matkailumuotonaan. Vaikka riistan metsästys on ollut yleistä muinaisista ajoista lähtien, aiemmin metsästysmatkailu on ollut enemmän tai vähemmän mahdollista vain rikkaille. Keskivertometsästäjien mahdollisuus matkustaa metsästämään riistaa on kuitenkin parantunut viime vuosikymmeninä. **Metsästysmatkailu on siis matkailua, jonka päätarkoitus on riistan metsästys.**

Metsästysmatkailu liittyy moneen toimialaan. Se kuuluu usein monen hallinnollisen yksikön alaisuuteen, eikä ole täysin selvää, minkä alan toimijan tulisi olla metsästysmatkailun edistämisen ja koulutuksen liikkeellepaneva voima. Jos metsästysmatkailua kehittävät riistanhoitoviranomaiset, haasteena on löytää riittävästi matkailualan ammattitaitoa kehityksen tueksi. Toisaalta monissa tapauksissa metsästysmatkailua ei mainita eri maiden matkailun kehittämisstrategioissa, koska se vaatii erityisosaamista metsästyksestä ja riistanhoidosta. Monissa maissa tasapainon löytäminen on haastavaa. Metsästysmatkailun kehittämisen perustana on kestävyys kaikissa kolmessa pilarissa (kuvio 1). Tämä opaskirja tarjoaa yleiskatsauksen metsästysmatkailun kestävä kehityksen tärkeimpiin näkökohtiin ja tuo esille eroja Euroopan eri maiden välillä.

Figure 1: Sustainable hunting tourism within three main pillars
 Kuvio 1: Kestävä metsästysmatkailu kolmen pääpilarin sisällä

Sustainability is often examined from social, environmental, and economic aspects. The relationship between these dimensions can be illustrated with a doughnut model which was developed by economist Kate Raworth (2017). In a sustainable world, we ensure the well-being of people and respect the limits of Earth's carrying capacity. In other words, between the social foundation and the ecological ceiling lies the safe and just space for humanity (Figure 2).

The social foundation includes the basics of life, such as sufficient food, health, gender equality, and political voice. No one should fall short of these basics. Similar targets are considered in the United Nation's Sustainable Development Goals. The ecological ceiling is defined by the planetary boundaries that are set for the nine processes that are critical for Earth's carrying capacity. These boundaries include, for example, climate change and biodiversity loss. If we exceed these boundaries and overshoot the pressure on Earth's carrying capacity, we jeopardize planetary stability. The social foundation and the ecological ceiling are interconnected. For example, deforestation can aggravate climate change and degrade freshwater supplies, which in turn can impede food production and cause health problems and poverty.

Kestävyyttä tarkastellaan usein sosiaalisesta, ympäristöllisestä ja taloudellisesta näkökulmasta. Näiden ulottuvuuksien välistä suhdetta voidaan havainnollistaa donitsimallilla, jonka on kehittänyt taloustieteilijä Kate Raworth (2017). Kestävässä maailmassa huolehdimme ihmisten hyvinvoinnista ja kunnioitamme maapallon kantokyvyn rajoja. Toisin sanoen sosiaalisen perustan ja ekologisen katon välissä on turvallinen ja oikeudenmukainen tila ihmiskunnan toiminnalle (kuvio 2).

Figure 2: The Doughnut model of sustainability, Source: Raworth, K. (2017)
 Kuvio 2: Kestävyyden donitsimalli
 Lähde: Raworth (2017)

Sosiaalinen perusta sisältää elämän perusasiat, kuten riittävän ruoan, terveyden, sukupuolten tasa-arvon ja poliittisen vaikuttamisen. Kenenkään ei pitäisi jäädä ilman näitä perusoikeuksia. Vastaavia tavoitteita tarkastellaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteissa. Ekologisen katon puolestaan asettavat planetaariset kantokyvyn rajat, joita kuvataan yhdeksällä maapallon kantokyvyn kannalta kriittisellä prosessilla. Näitä rajoja ovat esimerkiksi ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen. Jos ylitämme nämä rajat ja maapallon kantokyvyn, vaarannamme planeetan vakauden. Sosiaalinen perusta ja ekologinen katto ovat toisiinsa kytkeytyneitä. Esimerkiksi metsäkato voi pahentaa ilmastonmuutosta ja heikentää makean veden varantoja, mikä puolestaan voi haitata elintarviketuotantoa ja aiheuttaa

“In this setting, economy is an enabler: every society produces, uses and manages resources, and economies cover all the practices, discourses and material expressions that relate to these activities” (James, 2015, pp 52). A sustainable economy provides well-being to everyone and stays within the planetary boundaries, now and in the future. In the hunting tourism context, this definition suggests that hunting tourism activities need to be designed so that they support the well-being of all people and don't overburden the Earth's carrying capacity.

As a specific form of tourism, hunting tourism can be an additional source of income for peripheral or underdeveloped regions where other forms of tourism are poorly developed. Hunting tourism can have a significantly positive effect on the local community. Numerous types of research have shown that hunting tourism has considerable economic impacts, both through direct hunters' spending and indirect multiplier effects. Through income generation, job creation, general and specific taxes, and license fees, hunting activities provide an economic contribution to local, regional, and national economies as well as the majority of the funding for wildlife management, and in that way contribute to rural development.

Sustainable development of hunting tourism entails the need for sustainable development of hunting in general. This implies that all forms of game management constantly secure the originality of habitat conditions, diversity, abundance, and quality of wild animals that represent the resource basis for meeting the diverse needs of present and future generations - recreational, ecological, economic, scientific, etc. Sustainable hunting management is reflected through rational management of natural resources and less exploitation of wildlife, the preservation of biodiversity, game production, breeding, and protection of wild game.

The principle of ecological sustainability of hunting tourism intends to preserve wild animals, and protect and improve wildlife habitats. Improvement includes actions like afforestation, protection of wildlife from direct and indirect negative impacts of human industrial activities, introduction/reintroduction of species, and limiting hunting in terms of place, time, hunting methods, or game species. Ecological sustainability of hunting tourism is based on achieving optimal development and maintenance of vital ecological processes, biodiversity, and natural resources.

terveysongelmia johtaen esimerkiksi ja köyhyyteen.

Näissä puitteissa talous on mahdollistaja: jokainen yhteiskunta tuottaa, käyttää ja hallinnoi resursseja, ja taloudet kattavat kaikki näihin toimintoihin liittyvät käytännöt, diskurssit ja aineelliset ilmaiset (James, 2015, s. 52). Kestävä talous tuo hyvinvointia kaikille ja pysyy maapallon kantokyvyn rajoissa nyt ja tulevaisuudessa. Metsästysmatkailun yhteydessä tämä määritelmä kannustaa suunnittelemaan metsästysmatkailutoimintaa siten, että se tukee kaikkien ihmisten hyvinvointia eikä rasita liikaa maapallon kantokykyä.

Erikoistuneena matkailun muotona metsästysmatkailu voi olla lisätulonlähde syrjäisille alueille. Metsästysmatkailulla voikin olla myönteinen vaikutus paikalliseen yhteisöön. Tutkimustulokset ovat osoittaneet, että metsästysmatkailulla on huomattavia taloudellisia vaikutuksia sekä metsästäjien suoran kulutuksen, että epäsuorien kerrannaisvaikutusten kautta. Tulonmuodostuksen, työpaikkojen luomisen, yleisten ja erityisten verojen sekä lupamaksujen kautta metsästysmatkailu tuottaa tuloja paikalliselle, alueelliselle ja kansalliselle taloudelle. Se tuottaa myös suurimman osan luonnonvaraisten eläinten hoidon rahoituksesta ja edistää siten maaseudun kehitystä.

Kestävä kehitys metsästysmatkailussa edellyttää metsästyksen kestävästä kehitystä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki riistanhoidon muodot turvaavat luonnonvaraisten eläinten elinympäristöolosuhteiden alkuperäisyyden, monimuotoisuuden, runsauden ja laadun. Luonnonvaraiset eläimet ja niiden elinympäristöt muodostavat resurssiperustan nykyisten ja tulevien sukupolvien tarpeiden tyydyttämiselle- muun muassa virkistyskäytön, ekologisuuden, taloudellisuuden ja tieteellisen tutkimuksen näkökulmasta. Kestävä riistatalous näkyy luonnonvarojen järkevänä hoitona ja luonnonvaraisten eläinten kestävästä käytönä, luonnon monimuotoisuuden säilyttämisenä, sekä luonnonvaraisen riistan suojeluna.

Metsästysmatkailun ekologisen kestävyuden periaatteen tavoitteena on suojella luonnonvaraisia eläimiä sekä suojella ja parantaa niiden elinympäristöjä. Elinympäristön parantaminen sisältää erilaisia toimia, kuten metsityksen, luonnonvaraisten eläinten suojelun ihmisen teollisen toiminnan suorilta ja epäsuorilta kielteisiltä vaikutuksilta, lajien tuomiseen/palauttamiseen tietyille alueille ja metsästyksen rajoittamisen paikan, ajan, metsästyksen menetelmien tai riistalajien suhteen. Metsästysmatkailun ekologinen kestävyys perustuu elintärkeiden ekologisten prosessien, luonnon monimuotoisuuden ja luonnonvarojen optimaaliseen kehittämiseen ja ylläpitoon.

Figure 3: Population of fallow deer
Kuvio 3: Kuusipeurojen populaatio

Economic sustainability of hunting tourism relates to a possibility to generate benefits for people without exploiting natural resources (e.g. game, natural habitats) nor endangering social sustainability. The scale of economic activities must respect these limitations. In some cases, for example, some of the income is invested in the management and protection of wildlife, conservation, and improvement of habitats. Also, part of the income can be, for example, invested in hunting areas through the procurement of food or medication. The economic principle of sustainability of hunting tourism is fulfilled if hunting tourism does not permanently deplete natural resources nor endanger social sustainability.

Hunting tourism can be a controversial industry due to the perceived impact on local communities and the natural environment. However, by prioritizing social sustainability, hunting tourism operators can mitigate these concerns and promote a positive impact on both the communities they operate in and the natural environment. One key aspect of social sustainability in hunting tourism is community engagement and respect for other land use in the area. Hunting tourism operators should work with local communities to ensure that their activities benefit the community. This includes hiring local staff, sourcing local goods and services, and supporting community initiatives. In addition, one vital key for acceptability of hunting tourism in

Metsästysmatkailun taloudellinen kestävyys liittyy mahdollisuuteen tuottaa hyötyä ihmisille hyödyntämällä kestävästi luonnonvaroja (esim. riista, luontotyypit) tai vaarantamatta sosiaalista kestävyyttä. Taloudellisen toiminnan on kunnioitettava näitä rajoituksia. Joissakin tapauksissa esimerkiksi osa tuloista investoidaan luonnonvaraisten eläinten hoitoon ja suojeluun, sekä elinympäristöjen säilyttämiseen ja parantamiseen. Lisäksi osa tuloista voidaan sijoittaa esimerkiksi metsästysalueille riistan ruoan ja lääkkeiden hankkimiseksi. Metsästysmatkailun taloudellisen kestävyuden periaate toteutuu, jos metsästysmatkailu ei vahingoita luonnonvaroja pysyvästi eikä vaaranna sosiaalista kestävyyttä.

Metsästysmatkailu voi olla kiistanalainen ala, koska se vaikuttaa paikallisiin yhteisöihin ja luonnonympäristöön. Asettamalla sosiaalisen kestävyuden etusijalle metsästysmatkailualan toimijat voivat kuitenkin lieventää näitä potentiaalisia konflikteja ja vaikuttaa myönteisesti sekä yhteisöihin, joissa he toimivat, että luonnonympäristöön. Metsästysmatkailun sosiaalisen kestävyuden kannalta yhteisön ja alueen muun maankäytön kunnioittaminen ovat keskeisiä näkökohtia. Metsästysmatkailualan toimijat voivat tehdä yhteistyötä paikallisten yhteisöjen kanssa varmistaakseen, että heidän toimintansa hyödyttää yhteisöä. Tähän sisältyy paikallisen henkilöstön palkkaaminen, paikallisten tavaroiden ja palvelujen hankkiminen sekä yhteisöaloitteiden tukeminen. Metsästysmatkailun hyväksyttävyyden vahvistamiseksi on tärkeää monin paikoin turvata paikallisten metsästäjien metsästysmahdollisuudet sekä luoda järjestelmä, joka jakaa hyötyjä maanomistajille, joiden mailla metsästysmatkailua harjoitetaan.

Ottamalla paikallinen yhteisö mukaan toimintaansa, metsästysmatkailutoimijat voivat varmistaa, että heidän toimintansa on paikalliskulttuuriin sopivaa eikä vaikuta kielteisesti paikallisiin elinkeinoihin. Kulttuurin ja perinteiden kunnioittaminen onkin tärkeä osa sosiaalista kestävyyttä. Metsästysmatkailutoimijoiden tulee lisäksi ymmärtää ja noudattaa metsästyksen liittyviä paikallisia lakeja, tapoja ja käytäntöjä. Näin he voivat osoittaa sitoutumista vastuullisiin ja eettisiin käytäntöihin, jotka tukevat kulttuuriperinnön säilyttämistä ja vähentävät paikallisia potentiaalisia konflikteja. Toimijoiden on myös sitouduttava kestäviin metsästyskäytäntöihin ja panostettava paikallisten riistakantojen säilyttämiseen. Tähän voi sisältyä yhteistyötä paikallisten luonnonsuojelujärjestöjen kanssa, vastuullisten metsästyskäytäntöjen toteuttamista ja luonnonsuojelukoulutusohjelmien tukemista. Yhteistyöllä paikallisten kanssa metsästysmatkailualan toimijat voivat turvata elinkeinonsa pitkällä aikavälillä. Turvallisuus- ja eettiset näkökohdat ovat olennainen osa metsästysmatkailun sosiaalisen kestävyuden edistämistä.

many places is to safeguard the local hunters' hunting possibilities, as well as creating a system to distribute the benefits to landowners on whose land hunting tourism takes place.

By involving the community, hunting tourism operators can ensure that their activities are culturally appropriate and do not negatively impact local livelihoods. Another important aspect of social sustainability is respect for local cultures and traditions. Hunting tourism operators should understand and abide by local laws, customs, and practices related to hunting. By doing so, they can demonstrate a commitment to responsible and ethical practices that support the preservation of cultural heritage and promote social harmony. Hunting tourism operators should be committed to sustainable hunting practices and work to conserve local wildlife populations. This may involve working with local conservation organizations, implementing responsible hunting practices, and supporting conservation education programmes. By prioritizing conservation efforts, hunting tourism operators can ensure the long-term viability of their industry and contribute to the well-being of local communities. Finally, safety and ethical considerations are essential for promoting social sustainability in hunting tourism. Hunting tourism operators should prioritize the safety and well-being of both their clients and local communities.

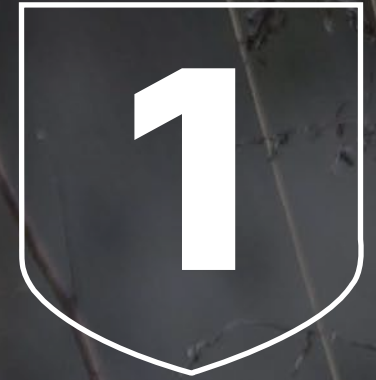
Figure 4: Beginning of driven hunt as a tradition in the Czech Republic
Kuvio 4: Ajojahdin perinteinen aloitusseremonia Tšekissä

HUNTING TOURISM AND ITS SPECIFICS
METSÄSTYSMATKAILUN ERITYISPIIRTEET

1. HUNTING TOURISM AND ITS SPECIFICS

1. METSÄSTYSMATKAILUN ERITYISPIIRTEET

In the first part, this chapter focuses on the characteristics of hunting tourism and its typology, evaluation approaches, and impacts in the context of studies and research. The following sub-chapter lists the most important game species that are significant for hunting tourism in Europe.

1.1 Hunting tourism in tourism research

Hunting tourism is one of the examples of special forms of tourism, which is led by the varied distribution of hunted species (Martin-Delgado et al., 2020). In scientific literature it has occurred mainly from the 1940s, but hunting in general has been an essential human activity since ancient times. Both international and domestic travel for hunting are included in hunting tourism activities (Keskinarkaus, Matilainen, 2010). According to Bauer, Herr (2004) a hunting tourism product is considered as an organized and paid trip where the main goal is the satisfaction of the needs of clients (hunters) in recreational services provided in the natural habitat of animals. Wright (2019) includes hunting tourism among sport activities; for example, in the Anglo-Saxon hunting system, hunting is considered a sport activity, so according to Wright hunting tourism also falls under sport tourism. The most important motivation for participation in hunting tourism is the willingness to experience a new and interesting hunt (Komppula, 2013).

In Europe there are just a few studies which focus on hunting tourism and its development. In some countries only some parts of the country have hunting tourism that is well developed specifically for foreign hunters, such as Serbia – Vojvodina region (Ristic et al., 2009), even though hunting tourism can bring extra value and create job opportunities in sectors connected with hunting activities in wider areas (Bredis et al., 2015). Given that rural areas are suitable for hunting (Oian, 2014), hunting tourism is an integral part of rural tourism (Prentovic et al., 2012). Hunting tourism can also be considered as a tool to diversify rural livelihoods, and it can help against outmigration and unemployment (Willebrand, 2009). Hunting tourism can help to prolong the season of tourism companies in places where, for example, the main tourism season is summer and improve possibilities to organise year-round business. In addition, hunting tourism requires local knowledge on game populations

Tämän luvun ensimmäisessä osassa keskitytään metsästysmatkailun ominaispiirteisiin, tyyppittelyyn, arviointimenetelmiin ja vaikutuksiin aikaisemman tutkimuksen kautta. Luvun jälkipuolella luetellaan metsästysmatkailun kannalta tärkeimmät riistalajit Euroopassa.

1.1 Metsästysmatkailu matkailututkimuksessa

Metsästysmatkailu on yksi matkailun osa-alueista joka vielä jakautuu erilaisiin alaluokkiin metsästettävien lajien mukaan (Martin-Delgado ym., 2020). Tieteellistä tutkimusta metsästysmatkailusta on alettu tehdä suuremmissa määrin 1940-luvulla, mutta metsästys sinänsä on ollut ihmisen keskeistä toimintaa jo muinaisista ajoista lähtien. Metsästysmatkailuun luetaan sekä kansainväliset, että kotimaiset metsästysmatkat (Matilainen & Keskinarkaus, 2010). Hullin ym. (2020) mukaan metsästysmatkailutuote määritellään järjestetyksi ja maksetuksi matkaksi, jonka päätavoitteena on asiakkaiden (metsästäjien) tarpeiden tyydyttäminen eläinten luonnollisessa elinympäristössä tarjottavilla virkistyspalveluilla. Wright (2019) sisällyttää metsästysmatkailun urheilutoimintaan. Esimerkiksi anglosaksisessa metsästysjärjestelmässä metsästystä pidetään "urheiluna" (sport), joten Wrightin mukaan metsästysmatkailu kuuluu myös osaksi urheilumatkailua. Metsästysmatkailuun osallistumisen tärkein motivaatio on halu kokea uutta ja mielenkiintoista metsästystä (Komppula, 2013).

Euroopassa on tehty vain muutamia tutkimuksia, jotka keskittyvät metsästysmatkailuun ja sen kehittämiseen. Monissa maissa vain tietyissä osissa maata erityisesti ulkomaisille metsästäjille suunnattu metsästysmatkailu on hyvin kehittynyttä (Ristic ym., 2009). Metsästysmatkailu voi kuitenkin tuoda lisäarvoa ja luoda työllisyysmahdollisuuksia alueelle, jossa sitä harrastetaan (Bredis ym., 2015). Koska maaseutualueet soveltuvat metsästykseseen (Oian, 2014), metsästysmatkailu on olennainen osa maaseutumatkailua (Prentovic ym., 2012). Metsästysmatkailua voidaan pitää myös välineenä, jolla monipuolistetaan maaseudun elinkeinoja, ja se voi auttaa torjumaan jopa maaltamuuttoa ja työttömyyttä (Willebrand,

and hunting possibilities and is labour intensive. Thus, it can be an attractive form of tourism, especially in the remote rural areas and concerning rural development. Also, it is possible to provide some form of hunting tourism in almost all rural areas where hunting is allowed and thus rural regions have great potential for the development of the sector (Kalábová, 2018).

Wildlife tourism includes activities classified as non-consumptive (viewing, photography and feeding) and 'consumptive' (hunting and fishing). Nature-based tourism (e.g. birdwatching or photographic tourism) are included into non-consumptive forms of tourism. Hunting tourism belongs to consumptive forms. Often consumptive forms of wildlife tourism mostly provide higher incomes per visitor than non-consumptive forms of tourism, although wildlife watching can be also highly priced (e.g. bear watching in Finland).

Figure 5: Photographic wildlife tourism has important position mostly in African countries

Kuvia 5: Villieläinkuvaukseen keskittynyt matkailu on erityisen suosittua Afrikassa

Big differences of opinion exist in the assessment of whether hunting tourism belongs to ecotourism or not. Ecotourism arose as a strategy for reconciling wildlife conservation with sustainable development (Meletis, Campbell, 2007) and many definitions of ecotourism exist in the literature (Weaver, 1998; Kiss, 2004; Das, Chatterjee, 2015). Dávid et al. (2011) consider ecotourism to include four main features: small number of visitors, sustainable control, based on nature values, and an educational approach. According to The International

(2009). Metsästysmatkailu voi auttaa myös pidentämään matkailuyritysten sesonkia ympärivuotiseksi esimerkiksi alueilla, joissa matkailun pääsesonki on kesä. Koska metsästysmatkailu on työvoimavaltaista ja edellyttää paikallistuntemusta riistakannoista ja metsästysmahdollisuuksista, se voi olla houkutteleva matkailumuoto erityisesti syrjäisen maaseudun elinkeinojen kehittämisen kannalta. Lisäksi jonkinlaisen metsästysmatkailun tarjoaminen on mahdollista lähes kaikilla maaseutualueilla, joilla metsästys on sallittua, joten maaseutualueilla on suuri potentiaali alan kehittämiseen (Kalábová, 2018).

Wildlife-matkailu on matkailua, joka perustuu kesyttämättömien eläinten kohtaamisiin, joita voi tapahtua eläinten luonnollisessa ympäristössä tai vankeudessa. Siihen kuuluu toimintaa, joka luokitellaan ei-kuluttavaan (katselu, valokuvaus ja ruokinta) ja kuluttavaan (metsästys ja kalastus). Usein kuluttavat luontomatkailun muodot tarjoavat korkeammat tulot kävijää kohden kuin kuluttamattomat matkailumuodot, vaikka myös villieläinten katselu voi tuoda merkittäviä tuloja alueille (esim. karhunkatselu Suomessa).

Tutkijoiden kesken on olemassa mielipide-eroja sen suhteen, kuuluuko metsästysmatkailu ekomatkailuun vai ei. Ekomatkailun käsitettä kehitettiin muotoiltaessa strategiaa, jolla pyrittiin sovittamaan yhteen villieläinten suojelu kestävän kehityksen kanssa (Meletis, Campbell, 2007), ja kirjallisuudessa on monia ekomatkailun määritelmiä (mm. Weaver, 1998; Kiss, 2004; Das, Chatterjee, 2015). Dávid ym. (2011) katsovat, että ekomatkailu sisältää neljä pääpiirrettä: pieni kävijämäärä, kestävä hallinta, perusta luontoarvoissa ja kasvatuksellinen lähestymistapa. Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) mukaan ekomatkailulle on ominaista ympäristön kannalta vastuullinen matkustaminen ja luonnonalueilla vierailu, jonka tarkoituksena on nauttia luonnosta ja edistää suojelua. Ekomatkailuun osallistujilla tulisi olla vähäinen vaikutus luonnonympäristöön ja paikalliseen väestöön. International Ecotourism Society (TIES, 2022) puolestaan viittaa ekomatkailuun "luonnonalueille kohdistuvana vastuullisena matkailuna, joka säästää ympäristöä ja parantaa paikallisten ihmisten hyvinvointia". Näiden määritelmien mukaan metsästysmatkailu voisi täyttää ekomatkailun kriteerit. Kirjallisuudessa jotkut määritelmät sisältävät kuitenkin näkemyksiä, joiden mukaan ekomatkailun tulisi sisältää vain luonnonvaraisten eläinten ei-kuluttavan, aineettoman, hyödyntämisen (Wilson & Tisdell, 2003) ja metsästysmatkailu luokitellaan resurssia kuluttavaksi hyödyntämiseksi (Freese, 1998). Meletis & Campbell (2007) toisaalta toteavat, että myös luonnonvaraisten eläinten hyödyntäminen voi olla yhteensopiva ekomatkailun kanssa, jos käyttö on kestävä ja sitä voidaan pitää

Union for Conservation of Nature (IUCN), ecotourism is characterized as environmentally responsible travel and visiting of natural areas with the aim of enjoying nature and promoting conservation. Participants of ecotourism should have low visitor impact on the natural environment and on the local population. The International Ecotourism Society (TIES, 2022) refers to ecotourism as "responsible travel to natural areas that conserves the environment and improves the well-being of local people". According to these definitions hunting tourism could fulfil ecotourism criteria. However, in the literature some definitions include statements that ecotourism should include only non-consumptive use of wildlife (Wilson, Tisdell, 2003) and hunting tourism is classified as a consumptive one (Freese, 1998). Meletis, Campbell (2007) on the other hand conclude that consumptive use of wildlife can also be compatible with ecotourism if the use is sustainable and thus can be considered as a tool of protection for wildlife. Considering ecotourism as non-consumptive according to authors indicates that this form of tourism is less damaging to the natural environment than consumptive forms of wildlife use. But, just as it cannot be claimed that ecotourism guarantees minimal impact on the environment, it cannot be claimed that consumptive use of wildlife leads to the depletion of used natural resources (Meletis, Campbell, 2007).

In many African countries, both consumptive and non-consumptive forms are essential parts of the tourism economy. For example, in Botswana hunting tourism as consumptive (trophy hunting) and photographic tourism as non-consumptive forms of wildlife exist simultaneously as a sustainable way of land use. The Government of Botswana supports hunting tourism and photographic tourism and considers both of them as a strategy to create tourism benefits while achieving conservation of wildlife for future generation (Mbaiwa, Hambira, 2021). Tickle (2020), on the other hand, identified problematic factors regarding hunting tourism such as overhunting, increased illegal activities, and disruption of natural ecosystems. He calls for set practices and standards for consumptive form of wildlife tourism which will be consistent with the precautionary principle in tourism planning. In summary ecotourism includes many special forms of tourism depending on the definition. Wildlife tourism is tourism based on encounters with non-domesticated animals that can occur in the animals' natural environment or in captivity. The growing trend of hunting tourism is visible worldwide and that is why it is more essential to support the further development (Baker, 1997). Hunting tourism can also be a key form of sustainable use of wildlife and human-impacted landscape (McGranahan, 2010).

luonnonvaraisten eläinten suojelun keinona. Yllä mainittujen tutkijoiden mukaan ekomatkailu ei-kuluttavana matkailun muotona on yleisesti vähemmän haitallista luonnonympäristölle, kuin erilaiset luonnonvaraisten eläinten hyödyntämismuodot kuten metsästys. Toisaalta heidän mukaansa, ei voida kuitenkaan aukottomasti väittää, että ekomatkailu takaa aina minimaaliset ympäristövaikutukset, tai että luonnonvaraisten eläinten hyödyntäminen johtaa niiden kantojen ehtymiseen (Meletis & Campbell, 2007).

Monissa Afrikan maissa sekä kuluttavat, että kuluttamattomat luontomatkaillen muodot ovat olennainen osa matkailutoimialaa. Esimerkiksi Botswanassa kestävinä maankäyttömuotoina pidetään samanaikaisesti sekä metsästysmatkailua kuluttavana (trofeemetsästys) että valokuvausmatkailua ei-kuluttavana wildlife-matkailun muotoina. Botswanan hallitus tukee metsästysmatkailua ja valokuvausmatkailua pitäen molempia strategisesti tärkeinä niin matkailutulojen kannalta kuin villieläinkantojen säilyttämiselle tuleville sukupolville (Mbaiwa & Hambira, 2021). Tickle (2020) puolestaan tunnisti metsästysmatkailuun liittyviä ongelmallisia tekijöitä, joita voivat olla esimerkiksi liikametsästys, lisääntynyt laiton metsästystoiminta sekä luonnon ekosysteemien häiriöt. Hän kehottaa asettamaan wildlife-matkailulle käytäntöjä ja standardeja, jotka ovat yhdenmukaisia matkailulle suunnitelluiden varotoimenpiteiden kanssa. Yhteenvedon voidaan todeta, että ekomatkailu sisältää monia erilaisia matkailumuotoja määritelmästä riippuen.

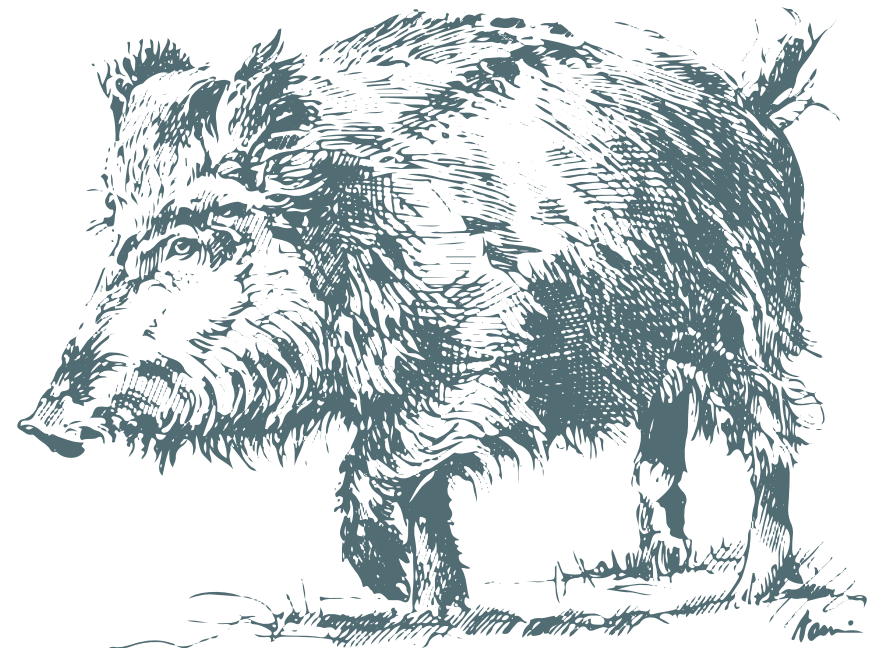
Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssi hyväksyi kestävän kehityksen käsitteen vuonna 1992 parhaaksi periaatteeksi, jonka mukaan ihmiset voivat käyttää luonnonvaroja. Pää tavoitteena on pysäyttää luonnonvarojen hupeneminen ja niihin kohdistuvat vahingot. Kestävä metsästysmatkailu on väline luonnonvaraisten eläinten suojelemiseksi, kun taas kestävyden periaatteita rikkova metsästysmatkailu merkitsee kansainvälisten päätöslauselmien rikkomista. Jos metsästysmatkailusta saatavat tulot virtaavat paikalliselle väestölle, tällä matkailumuodolla voi parhaimmillaan tapauksessa olla keskeinen rooli maaseudun köyhyyden vähentämisessä ja aluekehityksen edistämässä (FAO, 2008). Kestävä metsästysmatkailustrategia on siten hyödyllinen työkalu luonnonvaraisten eläinten kantojen hallinnassa (Mokgalo & van der Merwe, 2022). Metsästyskielto suojelun välineenä ei ole useinkaan johtanut uhanalaisten lajien vähenemisen pysäyttämiseen, vaan päinvastoin. Monissa Afrikan maissa kiellot ovat johtaneet luonnonvaraisten eläinten ja kasvien luonnollisen ympäristön häviämiseen ja joidenkin lajien määrän vähenemiseen (FAO, 2008). Esimerkiksi

The concept of sustainability was adopted by the United Nations Conference on Environment and Development in 1992 as the best principle for humans to use natural resources including components of biodiversity. The main aim is to stop declining of natural resources or its continual damages. Sustainable hunting tourism is a tool for conservation of wildlife, while unsustainable way of hunting tourism means violation of international resolutions. If the income from hunting tourism flows to local population this form of tourism can play a key role in rural poverty reduction and help regional development (FAO, 2008). Sustainable hunting tourism strategy is then useful tool how to handle with wildlife (Mokgalo, van der Merwe, 2022). Hunting ban as a conservation tool, has not often led to stop of the decline of endangered species, on the contrary in many African countries it increased pressure to the loss of wildlife natural environment and reduced numbers of some species (FAO, 2008). For example, the ban on hunting in Botswana in 2014-2019 meant a short-term increase in wildlife populations, but hand in hand with the increase in damages caused by wildlife and other conflicts with humans and income loss. Thus game hunting, as well as hunting tourism, must be strictly regulated and controlled. At the same time, the negative attitude towards game by the rural population and illegal hunting increased as game was seen only as a problem to livelihoods, not as a potential one (Mbaiwa, 2018).

People are increasingly traveling to exotic or distant countries for a hunt, looking for adrenaline experiences, expecting quality accommodation and other accompanying secondary services. Hunting tourism can be considered as the future of hunting itself. The problem can be that the main goal does not always have to be efficient harvest but only a recreational purpose with regards to experience and successful hunt (Dziecilowski, 2013). Therefore, it is absolutely essential to deal with the long-term sustainability of hunting tourism, its correct principles and ethical practices, which will apply to all European countries.

Botswanassa metsästyskielto vuosina 2014–2019 merkitsi villieläinkantojen lyhytaikaista kasvua, mutta yhtä aikaa villieläinten aiheuttamat vahingot ja muut ihmisten kanssa syntyneet konfliktit sekä tulonmenetykset lisääntyivät. Näin ollen sekä maaseutuväestön kielteinen asenne riistaa kohtaan lisääntyi että laiton metsästys kasvoi, sillä villieläimet nähtiin ainoastaan haitallisena omalle elinkeinolle, ei mahdollisena elinkeinomuotona. Laillinen, tarkoin säädelty metsästys ja metsästysmatkailu voidaan jyrkkien kieltojen sijaan nähdä keinoina vähentää kestävästi villieläinkantojen aiheuttamia haittoja (Mbaiwa, 2018).

Ihmiset matkustavat yhä enemmän eksoottisiin tai kaukaisiin maihin metsästääkseen. He etsivät jännittäviä kokemuksia, odottavat laadukasta majoitusta ja muita palveluja. Metsästysmatkailu voidaan nähdä jopa osana metsästyksen tulevaisuutta. Tällöin saaliin saaminen tehokkaalla tavalla ei ole aina päätavoite, vaan matkailun tarkoituksena voi olla virkistäytyä metsästäessä saatujen kokemusten ja onnistumisten myötä (Dziecilowski, 2013). Siksi on ehdottoman tärkeää ymmärtää metsästysmatkailun pitkän aikavälin kestävyttä sekä sen periaatteita ja eettisiä käytäntöjä, joita sovelletaan kaikkissa Euroopan maissa.

1.2 Specifics of hunting tourism

Hunting tourism as a tourism form has its own specifics. In Table 1, typical hunting tourism characteristics are presented.

intangible character (transience of services and variability of hunting trip)
seasonality (according to hunting periods)
the service (product) is bound to the place of production and production time
dependence on complementary companies, importance of intermediaries
great importance of word of mouth advertising (e-WOM)
dependence on the attractiveness of the given locality (number of species and their quality)
special knowledge of hunting (hunting guide) – labour intensive
gun licence and permit to travel with it
special infrastructure and equipment
usually performed with friends, not with family, especially not with children
mostly male-dominated activity
taxidermy or related manufacturing and treatment of trophy
strict regulation and legislation
in the case of trophy hunting, can be very expensive
niche market

Table 1: Specifics of hunting tourism

The essence of the tourism product is that it has an **intangible** character. The service cannot be tested in advance by the customer, so the customer buys a certain idea, association, which he/she makes based on the description of the offered service. At the same time, it also bears the risk that the purchased service will not meet the customer's perception of what it should be. That is one of the reasons why the most important promotional tool is, in many cases, the recommendation of friends who share their own experiences. Today, thanks to social networks and online tools, the possibility to reach seemingly objective reviews of the services provided is much greater.

Many forms of tourism are **seasonal**. Service providers try to diversify their offer so that they can provide interesting services to the clients even outside

1.2 Metsästysmatkailun erityispiirteet

Metsästysmatkailulla matkailumuotona on omat erityispiirteensä. Taulukossa 1 esitetään erityisesti metsästysmatkailulle tyypillisiä ominaisuuksia.

tuotteen ainutkertaisuus (metsästysmatkan vaihtelevuus)
kausiluonteisuus (metsästykausien mukaan)
palvelu (tuote) on sidottu tuotantopaikkaan ja -aikaan
riippuvuus täydentäviä tuotteita tarjoavista yrityksistä, välittäjien merkitys suusta suuhun markkinoinnin merkitys (eWOM)
riippuvuus tietyn alueen houkuttelevuudesta (lajien lukumäärä ja laatu)
metsästyksen erityisasiantuntemus (metsästysopas) – työvoimavaltaisuus
asiakkaalla oltava aselupa ja lupa matkustaa aseensa kanssa
erityinen infrastruktuuri ja laitteet
matkailu tapahtuu yleensä ystävien kanssa, ei perheen eikä etenkin lasten kanssa
enimmäkseen miesvaltaista toimintaa
eläinten täyttäminen tai siihen liittyvä trofeetuotteiden valmistus ja käsittely osana toimintaa
tiukka sääntely ja lainsäädäntö
trofeemetsästyksen kohdalla erittäin korkea hinta
erikoistuneet markkinat (niche-markkinat)

Taulukko 1: Metsästysmatkailun erityispiirteet

Matkailutuotteen ydin on sen **aineeton** luonne. Asiakas ei voi testata palvelua etukäteen, joten asiakas ostaa tietyn idean, mielikuvan, jonka hän saa tarjotun palvelun kuvauksen perusteella. Ostoon liittyy riski siitä, että ostettu palvelu ei vastaa asiakkaan odotuksia. Tämä on yksi syy siihen, miksi tärkein markkinointiedistämisyväline on usein omia kokemuksiaan jakavien asiakkaiden suositus. Nykyään sosiaalisten verkostojen ja verkkotyökalujen ansiosta mahdollisuus saada näennäisesti objektiivisia arvioita tarjotuista palveluista on paljon suurempi kuin aikaisemmin.

Monet matkailutuotteet ovat **kausiluonteisia**. Palveluntarjoajat pyrkivät monipuolistamaan tarjontaansa niin, että he voivat tarjota asiakkaille

the high season. Nevertheless, in many cases, the seasonal character of tourism prevails and, due to hunting seasons, is evitable for hunting tourism. The main season is linked to game hunting periods of the most interesting game species. They may differ in individual countries. In most European countries, the main hunting season is in the autumn months. It starts roughly at the beginning of September and lasts until January. There are some exceptions, for example the hunting of roe deer bucks that usually starts at the end of April (e.g., Serbia, Hungary) or in May (e.g., Czechia, Finland).

The tourism service is closely linked to the place and time of production as this determines its uniqueness. Only at the place and time of production can the service be consumed by the customer. The character of the **transience** of services is related to this because if the customer does not consume the service at a given time and place, this service can no longer be offered or sold (for example, deer hunting in the week of September 20-24: after this, it is not possible to offer deer hunting during this exact period, because it passed, until next season.). Tourism services are also highly **variable** and dependent on the weather or the person providing the service. There will certainly be a difference in the satisfaction, or even the hunting event itself, if it rains on the hunting days or the guide is unpleasant or insufficiently qualified. Tourism and its services are also linked to the **attractiveness of a given locality**. For example, in the case of cultural tourism, it is necessary that the destination abounds in cultural monuments, in the case of natural tourism, beautiful natural scenery has to be in location, and in the case of hunting tourism, it is necessary that the destination has above all enough game or different species that the hunter came to hunt. More information about evaluation of potential of hunting tourism destinations can be found in the HUNTOUR textbook (Matejevic et al., 2023) [Evaluating hunting tourism potential: International case studies](#).

Tourism service providers are also highly **dependent** on each other. In order to secure the customer's entire stay, it is often necessary to combine various services of tourism providers, from transport, accommodation, and catering facilities to the primary tourism services themselves, which represent the main purpose of the visit. Therefore, the overall quality of the hunting trip also depends on the quality of the services provided by the business partners and sub-contractors.

A big disadvantage of services is the possibility of competitors easily **copying their concepts** as they are rarely under any patent law or similar protection. Due to the intangible nature of the services, the providers try to describe

mielenkiintoisia palveluita myös sesonkiajan ulkopuolella. Kausiluonteisuus on kuitenkin yleistä ja metsästysaikojen vuoksi se on metsästysmatkailussa väistämätöntä. Matkailusesonki on sidottu kiinnostavimpien riistalajien metsästysaikoihin. Ne voivat vaihdella eri maissa. Useimmissa Euroopan maissa tärkein metsästyskausi on syksyllä alkaen suunnilleen syyskuun alussa ja kestäen tammikuuhun. Toisaalta esimerkiksi metsäkauriiden metsästys alkaa yleensä huhtikuun lopussa (esim. Serbia, Unkari) tai toukokuussa (esim. Tšekki, Suomi).

Matkailupalvelut liittyvät aina läheisesti tuotantopaikkaan ja -aikaan, sillä ne määrittävät sen ainutlaatuisuuden. Asiakas voi kuluttaa palvelua vain tuotantopaikassa ja tietyssä aikana. Palvelujen **ainutkertaisuuden** luonne liittyy myös tähän. Jos asiakas ei kuluta palvelua tietyssä paikassa, samaa palvelua tarkalleen ei voida enää tarjota tai myydä. Esimerkiksi, jos tarjolla on peuranmetsästystä 20.-24. syyskuuta, ei tämän jälkeen ole mahdollista tarjota peuranmetsästystä ennen kuin vasta seuraavalla kaudella. Metsästysmatkailupalvelut ovat myös hyvin **moninaisia** ja niiden toteutus riippuu säästä tai palvelun tarjoajasta. Asiakastytyväisyydessä tai metsästystapahtumassa on varmasti eroa, mikäli metsästyspäivinä sataa tai paistaa aurinko tai jos ammattitaitoisen oppaan sijaan kohteessa odottaakin epäkohtelias tai epäpätevä opas. Matkailu ja sen palvelut ovat myös sidoksissa **alueen houkuttelevuuteen**. Esimerkiksi kulttuurimatkailussa on välttämätöntä, että kohteessa on runsaasti kulttuurista tarjontaa. Luontomatkailussa määränpäässä on oltava kauniita luonnonmaisemia tai luontoelämyksiä. Metsästysmatkailussa puolestaan on välttämätöntä, että kohteessa on tarpeeksi riistaa ja niitä lajeja, joita metsästäjä on tullut metsästäämään. Tietoa metsästysmatkailukohteiden potentiaalin arvioinnista löytyy HUNTOUR-oppikirjasta: Matejević et al (2023) [Evaluating Hunting tourism potential: International case studies](#).

Matkailupalvelujen tarjoajat ovat myös hyvin **riippuvaisia** toisistaan. Hyvän metsästysmatkailukokemuksen varmistamiseksi on usein tarpeen yhdistää muiden matkailupalvelujen tarjoajien erilaisia palveluja, kuten kuljetuksia, majoitusta ja catering-palveluja vierailun päätarkoitusta edustaviin ensisijaisiin metsästysmatkailupalveluihin. Näin ollen metsästysmatkan kokonaislaatu riippuu myös liikekumppaneiden ja alihankkijoiden tarjoamien palveluiden laadusta.

Palveluliiketoiminnan kannalta ongelmallista voi olla se, että kilpailijoilla on **mahdollisuus kopioida matkailutuotteen konsepti** eli sen idea ja toimintatavat, koska ne ovat harvoin minkään patenttilain tai vastaavan suojaamia. Palveluiden aineettoman luonteen vuoksi palveluntarjoajat

the services the best they can, so that the customer can get a concrete and realistic image of them. Thus, they give out the concept for competitors to start offering the same products as well. In the hunting tourism sector, however, this problem is smaller as there are also other specifics related to access to the game resource (e.g., ownership or lease of land, necessity of qualifications to issue permits to hunt and provide hunting).

One of specifics in tourism services is extended marketing mix. Instead of the classic marketing mix of 4 P (Product, Price, Promotion, Place), it is more appropriate to use an extended marketing mix of **8 P** – which includes the classic 4 P's as well Partnership, Packaging, Programming, and People. In the field of hunting tourism, the 10 P could also be mentioned, with the addition of Politics and Public opinion, which is a key issue in many countries today, especially for the development of hunting tourism.

Several concepts can be distinguished that describe different types of hunting, some of which intermingle with each other:

- Recreational hunting – the participant is looking for the prey, but the main purpose is an active visit to the countryside. The goal of recreational hunting can be trophy hunting, being in the wild, the desire to enjoy an adrenaline experience.
- Trophy hunting – a specific selective form of use of wild game that includes fees associated with the hunting experience and the hunter getting of a trophy.
- Subsistence hunting – hunting for meat is considered a tradition and custom by many local people around the world. Bush meat hunting – game hunting in tropical and subtropical areas for food security and for other purposes (e.g., for use in medicine).
- Canned hunting – game hunting when game is kept in a closed area, in game reserves, where the hunter's chance of a successful hunt increases.
- Commercial hunting – an economic activity involving the paid hunting of game by a hunter, often mediated by an intermediary. Hunting providers offer their surplus for commercial purposes or game management is based mainly on commercial hunting as a business activity.
- Conservation hunting – an activity as part of a wildlife management programme, which includes conservation, maintenance, sustainable use of populations through hunting, and habitat restoration and enhancement.
- Fair-chase hunting – an ethical approach to hunting in terms of not taking advantage of unnatural advantages by the hunter.

pyrkivät kuvaamaan palvelut mahdollisimman hyvin, jotta asiakas saa niistä konkreettisen ja realistisen kuvan. Samalla kehitetyt matkailukonseptit tulevan kilpailijoiden tietoon, ja he voivat alkaa myös tarjota samoja tuotteita. Metsästysmatkailun alalla tämä ongelma on kuitenkin pienempi, koska riistan saatavuuteen ja hyödyntämiseen liittyy myös muita erityispiirteitä kuten esim. maanomistus tai vuokraussopimukset sekä pätevyysvaatimukset metsästyslupien myöntämiseksi ja metsästyksen järjestämiseksi.

Matkailupalveluille on ominaista, että niissä voidaan hyödyntää useita markkinoinnin kilpailukeinoja. Klassinen markkinointimix, joka tunnetaan myös nimellä 4P, sisältää neljä keinoa: tuote (product), hinta (price), jakelu (place) ja viestintä (promotion) ei pelkästään riitä. Matkailupalveluiden yhteydessä on tarkoituksenmukaisempaa käyttää laajennettua markkinointimixiä (**8P**), johon sisältyvät lisäksi kumppanuudet (partnership), esitystapa (packaging), suunnittelu (programming) ja ihmiset (people). Metsästysmatkailun markkinointimixiin voidaan liittää vielä politiikka (politics) ja julkinen mielipide (public opinion), jotka ovat nykyään tärkeässä roolissa monissa maissa metsästysmatkailua kehitettäessä.

Erilaisia metsästysmuotoja voidaan kuvata useilla käsitteillä, jotka ovat osin päällekkäisiä.

- Virkistysmetsästys. Osallistuja etsii saalista, mutta päätarkoitus on aktiivinen vierailu maaseudulle tai luontoon. Vapaa-ajan metsästyksen tavoitteena voi olla trofeemetsästys, luonnossa oleminen tai halu kokea jännitystä.
- Trofeemetsästys. Luonnonvaraisen riistan erityinen valikoiva hyödyntämismuoto, johon liittyvät metsästyskokemukseen ja metsästäjän metsästysmuiston saamiseen liittyvät maksut.
- Kotitarvemetsästys. Metsästys lihan vuoksi on perinne ja tapa ympäri maailmaa
- Bushmeat-metsästys. Riistan metsästys trooppisilla ja subtrooppisilla alueilla ruuan vuoksi ja muihin tarkoituksiin (esimerkiksi lääketieteelliseen käyttöön).
- Tarhametsästys. Riistan metsästys suljetulla alueella eli riistanrauhonhoitusalueilla, joissa metsästäjän mahdollisuudet saaliin saamiseen paranevat.
- Kaupallinen metsästys. Taloudellinen toiminta, jossa metsästäjä maksaa riistan metsästämisestä ja hyödyntää usein välittäjän/matkanjärjestäjän palveluita. Riistanhoito perustuu pääasiassa kaupallisen metsästyksen liiketoimintaan.

1.3 Systems of hunting in European countries

Hunting legal systems in European countries are based on different approaches. Hunting is differently perceived, and approaches to the implementation of the right to hunt are also diverse. Roughly, these systems can be divided into four main groups:

1. Central European hunting system

(e.g., Belgium, Czech Republic, Luxembourg, Hungary, Germany, Netherlands, Poland, Austria, Slovakia, Slovenia,)

Within this system, hunting was shaped by many years of cultural tradition. In some countries, such as Hungary or Germany, the rules of care for game, so-called correct performance of hunting, are part of national legislation. Hunting is regulated by the state for the benefit of game and its environment. In this hunting system, great emphasis is placed on the professional competence of hunters, and the citizens of the given country are prioritized as hunting actors. The game hunting plan resulting from the legally imposed protection and care of game and significant restrictions on hunting are a fundamental pillar of hunting. A system of hunting grounds is created from hunting areas and these hunting grounds are owned or leased for hunting purposes.

Figure 6: Trophy hunting is typical for Central European hunting system

Kuvio 6: Trofeemetsästys on tavanomaista keski-eurooppalaisessa metsästysjärjestelmässä.

- Suojelumetsästys. Toiminta on osa villieläinten hoitosuunnitelmaa, joka sisältää suojelun, ylläpidon, populaatioiden kestävänsä metsästyksen sekä elinympäristön ennallistamisen ja parantamisen.
- Fair-chase-metsästys. Eettinen lähestymistapa metsästykseseen. Metsästetään siten, että myös riisteläimellä on realistinen mahdollisuus paeta.

1.3 Metsästysjärjestelmät Euroopan maissa

Euroopan valtioiden metsästyslaki ja -järjestelmät ovat perusteiltaan erilaisia. Metsästykseseen suhtaudutaan eri tavoin, ja myös lähestymistavat metsästysoikeuteen vaihtelevat. Nämä järjestelmät voidaan karkeasti jakaa neljään pääryhmään.

1. Keski-eurooppalainen metsästysjärjestelmä

(esim. Belgia, Tšekki, Luxemburg, Unkari, Saksa, Alankomaat, Puola, Itävalta, Slovakia ja Slovenia)

Tässä järjestelmässä metsästyksellä on muokannut pitkä kulttuuriperinne. Joissakin maissa, kuten Unkarissa tai Saksassa, riistanhoitoa koskevat säännöt, niin sanottu metsästyksen asianmukainen suorittaminen, ovat osa kansallista lainsäädäntöä. Valtio säätelee metsästyksellä riistan ja sen ympäristön hyväksi. Tässä metsästysjärjestelmässä painotetaan metsästäjien ammattitaitoa, ja oman valtion kansalaiset asetetaan etusijalle metsästysoimijoina. Metsästyksen peruspilareita ovat riistanhoito ja metsästyssuunnitelma, joka perustuu laissa säädettyyn riistansuojeluun ja hoitoon, sekä kansalliset metsästyksensuojelut. Metsästyksessä tarkoitettujen maa-alueiden koostuvat metsästyksensuojelualueista (hunting grounds) jotka ovat erityisesti metsästyksensuojelusta varten hankittuja tai vuokrattuja.

2. Skandinaavinen metsästysjärjestelmä

(esim. Norja, Suomi, Ruotsi, Tanska)

Näissä maissa, joissa riistaa pidetään "luonnon antimena". Metsästysoikeudet liittyvät usein maanomistukseen, ja metsästys vaatii myös riista-/metsästyksensuojeluviranomaisten luvan. Vaikka viranomaisten myöntämä lupa lähtökohtaisesti antaa mahdollisuuden harjoittaa metsästyksellä koko maassa tai sen osassa, tarvitaan aina myös maanomistajan lupa. Metsästäjä maksaa metsästyksensuojeluviranomaiselle tai valtiolle. Trofee, sellaisena kuin se ymmärretään keskieurooppalaisessa järjestelmässä, ei ole niin tärkeä osa metsästyksellä. Sen sijaan metsästyksensosiaaliset ulottuvuudet ovat erityisen tärkeitä. Metsästyksensuojelumerkeillä on pienempi rooli kuin Keski-Euroopassa, ja metsästys on tyypillisesti kaikkien yhteiskuntaluokkien toimintaa.

2. Scandinavian system of hunting

(e.g., Norway, Finland, Sweden, Denmark)

For these countries, where hunting is considered the “fruit of nature”, hunting rights are often connected with land ownership, and hunting also requires a licence from game/hunting authorities. Although a licence in principle provides the possibility to carry out hunting activities within the whole country or part of it, a permit from the landowner is also always needed. A hunter pays the public authority or state a fee for a hunting licence. The trophy, as understood by the Central European system, is not such a crucial component, whereas the hunting activity and its social aspects are especially important. Hunting ceremonies play a smaller role than in Central Europe, and hunting is typically an activity for all social classes.

3. Anglo-Saxon system of hunting

(e.g., Ireland, United Kingdom)

Hunting in these countries is more associated with a sporting aspect. Trophy has a somewhat different concept. It doesn't have to be horns or antlers, a photo or other memento will suffice for a sporting ethical experience. Great emphasis is placed on the traditions of clothing and traditions of social classes and unwritten social rules. The methods of hunting correspond to similar principles. Fox hunting is also widely known, which has primarily a social character and great economic importance, especially for the inhabitants of rural areas. Hunting is connected with land ownership. Everyone can hunt on their own property. The subject of legislation is primarily the enumeration of game, game hunting times, and hunting methods.

4. The Latin system of hunting

(e.g., France, Italy, Cyprus, Malta, Portugal, Greece, Spain)

Hunting has a strong social aspect in these countries. The priority is the enjoyment of the countryside, the circle of friends, and social entertainment. With the exception of the autonomous region of South Tyrol¹, there is no hunting ground system established. Hunting is carried out on the basis of a licence system. Therefore, a licence must be purchased to hunt. Local citizens are strongly favoured by the licensing rates. A specific exception is for example France. According to the Verdail Act (Hunting Act), an owner may hunt more than 20 ha on his/her land. Other land owners within the municipality must join together to hunt. The main hunted species are various types of migratory birds. Big game (e.g. red deer) is very rare and in some places it is very strictly protected (Italy). The protection and care of wildlife

¹ In this province, hunting grounds with an area of several hundred hectares are created directly by law. This difference is caused by the fact that South Tyrol is largely a German speaking autonomous area - historically part of Austria, so more related to the Central European system of hunting.

3. Anglosaksinen metsästysjärjestelmä

(esim. Irlanti, Yhdistynyt kuningaskunta)

Metsästys näissä maissa liittyy enemmän urheiluun. Trofee on hieman erilainen käsite kuin Keski-Euroopassa. Sen ei tarvitse olla sarvet tai osa riistaeläintä, vaan myös valokuva tai muu muisto riittää. Metsästyksessä painotetaan myös vaatetuksen merkitystä ja yhteiskuntaluokkien perinteitä sekä kirjoittamattomia sosiaalisia sääntöjä. Metsästyksen menetelmät vastaavat samoja periaatteita. Esimerkiksi laajalti tunnetulla kettujahdilla on ensisijaisesti sosiaalinen tarkoitus ja myös taloudellista merkitystä maaseudun asukkaille. Metsästys liittyy maanomistukseen ja jokainen voi metsästä omalla maallaan. Lainsäädännön kohteena ovat ensisijaisesti riistakantojen laskentaan liittyvät seikat, riistan metsästysajat ja metsästyksen menetelmät.

4. Välimeren metsästysjärjestelmä

(esim. Ranska, Italia, Kypros, Malta, Portugali, Kreikka ja Espanja)

Metsästyksellä on näissä maissa vahva sosiaalinen ulottuvuus. Etusijalla on luonnosta nauttiminen, ystäväpiiri ja sosiaaliset suhteet. Etelä-Tirolin autonomista aluetta¹ lukuun ottamatta näissä maissa ei ole perustettu metsästysaluejärjestelmää (vrt. Keski-Eurooppa). Metsästys tapahtuu lupajärjestelmän perusteella eli metsästyksen on ostettava lisenssi. Lisenssien jakoprosentti suosii vahvasti paikallisia asukkaita.

Poikkeuksiakin on, esimerkiksi Ranskassa. Verdaillain (metsästyslaki) mukaan omistaja saa metsästä maillaan, jotka ovat yli 20 hehtaaria. Pienempien tietyn kunnan maanomistajien on liityttävä yhteen metsästääkseen. Tärkeimmät metsästettävät lajit ovat erityisesti erilaisia muuttolintuja. Suurriista (esim. saksanhirvi) on hyvin harvinaista ja paikoin hyvin tiukasti suojeltu (Italia). Keskieurooppalaistyyppistä luonnonvaraisten eläinten suojelua ja hoitoa toteutetaan vain vähän tai ei lainkaan. Metsästyksen pääkohde, muuttolinnut, viipyvät näiden valtioiden alueella vain lyhyen ajan.

1.4 Metsästysmatkailu Afrikassa

Monet eurooppalaiset metsästäjät menevät Afrikkaan metsästäämään. Metsästysmatkailu Afrikassa on kuitenkin kiistanalainen aihe, joka herättää eettisiä, kulttuurisia ja ympäristönsuojelullisia huolia. Joidenkin mukaan metsästysmatkailu voi tarjota taloudellista hyötyä paikallisyhteisöille ja edistää villieläinten suojelua. Toisaalta sillä voi olla kielteisiä vaikutuksia paikallisiin kulttuureihin ja ekosysteemeihin.

¹ Tässä maakunnassa useiden satojen hehtaarien laajuiset metsästysalueet luodaan suoraan lailla. Etelä-Tirolin on poikkeuksellinen alue, sillä se on suurelta osin saksankielinen autonominen alue (historiallisesti osa Itävaltaa) liittyen siten enemmän Keski-Euroopan metsästysjärjestelmään.

in the Central European concept is barely or not implemented at all. The main object of hunting, migratory birds, only stay in these countries for a short time.

1.4 Hunting tourism in Africa

Many European hunters go to Africa for a hunt; nevertheless, hunting tourism in Africa is a controversial topic that raises ethical, cultural, and conservation concerns. While some people argue that hunting tourism can provide economic benefits for local communities and contribute to wildlife conservation efforts, others argue that it can have negative impacts on local cultures and ecosystems.

Specifically, regarding European hunting tourism in Africa, it is important to note that this type of tourism has a long and complex history, often tied to colonialism and the exploitation of African resources and people. Many African countries have struggled to regulate and manage hunting tourism in a way that balances the interests of foreign hunters, local communities, and wildlife. Additionally, some hunting practices, such as canned hunting (where animals are bred in captivity for the sole purpose of being hunted), have been widely condemned as unethical and inhumane. In the case of South Africa, hunting tourism is a significant industry and contributes to the economy. Many private game reserves and hunting farms offer guided hunting trips for foreign hunters, often targeting big game such as antelopes, oryx, wildebeest, warthog, but also lions or buffalo. A relatively interesting version of hunting is the possibility of simply putting the animal to sleep, taking a picture with it, casting a trophy (horn) and waking the animal up again (for example hunting of rhinoceros). While hunting in South Africa is legal and regulated by the government, there are concerns about the impact of hunting on wildlife populations and the potential for unethical hunting practices such as canned hunting.

Erityisesti euroopalaisten Afrikassa harjoittaman metsästysmatkailun osalta on tärkeää huomioida, että tämän tyyppisellä matkailulla on pitkä ja monimutkainen historia, joka liittyy usein kolonialismiin sekä Afrikan luonnonvarojen ja ihmisten hyväksikäyttöön. Monet Afrikan maat ovat kamppailleet metsästysmatkailun sääntelemiseksi ja hallitsemiseksi tavalla, joka tasapainottaa ulkomaisten metsästäjien, paikallisten yhteisöjen ja villieläinten edut. Lisäksi jotkin metsästyskäytännöt, kuten tarhametsästys (jossa eläimiä kasvatetaan vankeudessa yksinomaan metsästettäväksi), on laajalti tuomittu epäeettiseksi ja epäinhimilliseksi. Etelä-Afrikassa metsästysmatkailu on merkittävä toimiala.. Monet yksityiset riistansuojelualueet ja metsästystilat tarjoavat ulkomaisille metsästäjille opastettuja metsästysretkiä, jotka kohdistuvat usein suurriistaan, kuten antiloppeihin, keihäsantiloppeihin, gnuihin ja pahkasikoihin, mutta myös leijoniin tai afrikanpuhveleihin. Mielenkiintoinen versio esimerkiksi sarvikuonon metsästyksestä on mahdollisuus nukuttaa eläin, ottaa kuva sen kanssa, valaa trofee (sarvi) ja herättää eläin uudelleen. Vaikka metsästysmatkailu Etelä-Afrikassa on laillista ja hallituksen sääntelemää, huolenaiheita ovat metsästyksen vaikutukset villieläinpopulaatioihin ja mahdolliset epäeettiset metsästyskäytännöt, kuten tarhametsästys.

Figure 7: Trophy hunting in South Africa can be an important source of money to keep wild animals. On the picture blue wildebeest (*Connochaetes taurinus*)

*Etelä-Afrikassa trofeemetsästys voi olla tärkeää villieläinten suojelun rahoittamiseksi. Kuvassa juovagnuu (*Connochaetes taurinus*).*

1.5 Most important species for hunting tourism in Europe

The main species of hunting tourism in Europe are presented below.

Furred game

Alpine ibex (*Capra ibex*)

Alpine ibex is a typical inhabitant of high mountains. Its body length reaches up to 150 cm, height at the withers 90 cm, weight up to 120 kg. Males are more massive than females and have longer horns that reach up to 1 m, triangular in cross-section. The fur is grey-brown, although the fur in the belly is lighter. The male has a beard on its head.

The Alpine ibex is only found in the Alps (Map 1). It was even exterminated there in the past but, due to strict protection and reintroduction efforts, it has become a common animal again. Stony areas, rocky cliffs, and subalpine meadows high above the tree line are typical habitats for Alpine ibex.

Another typical sub-species that can be hunted and thus makes up the offer of hunting tourism is the Pyrenean ibex (*Capra ibex pyrenaica*), which is hunted in the Pyrenees.

Map 1: Alpine ibex distribution
Kartta 1: Alppivuohen levinneisyys
Source/Lähde: Červený, J.

1.5 Metsästysmatkailun tärkeimmät lajit Euroopassa

Alla esitellään Euroopan metsästysmatkailun tärkeimmät lajit.

Riistanisäkkäät

Alppivuohi (*Capra ibex*)

Alppivuohi on tyypillinen korkeiden vuorten asukas. Sen ruumiin pituus ylittää 150 cm, säkäkorkeus 90 cm ja paino on jopa 120 kg. Urokset ovat suurempia kuin naaraat. Niiden poikkileikkaukseltaan kolmion muotoiset sarvet voivat olla jopa metrin pituiset. Turkki on harmaanruskea, mutta vatsan turkki on vaaleampi. Uroksilla on parta.

Alppivuohia on vain Alpeilla (Kartta 1), josta se aikoinaan hävitettiin, mutta tiukkojen suojelu- ja uudelleenistutustoimien vuoksi siitä on tullut jälleen yleinen eläin. Kiviset alueet, kalliojyrkänteet ja subalpiiniset niityt korkealla puurajan yläpuolella ovat tyypillisiä elinympäristöjä alppivuohelle.

Myös alppivuohen alalaji eli Pyreneiden vuoristossa asuva pyreneittenvuohi (*Capra pyrenaica*) tarjoaa mahdollisuuksia metsästysmatkailulle.

Fallow deer (*Dama dama*)

The body length of fallow deer reaches up to 150 cm, height at the withers 110 cm, weight around 90 kg. Females are smaller than males. The colouring is reddish-brown with white spots on the body in the summer months. Grey-brown fur predominates in the winter and the spots are not visible.

The European fallow deer originates from the Mediterranean and South-West Asia, but in Europe it was kept mainly in game reserves, from which it was released for the first time in the 17th century. Now it also appears widely in the open countryside. A suitable habitat is warmer areas up to 500 m above sea level with well-lit deciduous and mixed forests (Map 2).

The trophy is in the form of massive shovel-shaped antlers that attract hunters from all over the world.

In some countries of Central Europe, the fallow deer population is increasing, and thus also the number of hunted individuals of this game is increasing, as represented in Chart 1 below. This can be seen the Czech Republic and Hungary, while in other European countries the population does not occur at all or only in low numbers (Finland, Serbia) and is not the subject of hunting tourism.

Map 2: Fallow deer distribution
Kartta 2: Euroopan kuusipeuran levinneisyys
Source/Lähde: Červený, J.

Kuusipeura (*Dama dama*)

Kuusipeuran ruumiin pituus on 150 cm, säkäkorkeus 110 cm ja paino noin 90 kg. Naaraat ovat pienempiä kuin urokset. Väritys on punertavanruskea ja kehossa on valkoisia täpliä kesäkuukausina. Talvella kuusipeuralla on harmaanruskea turkki eivätkä täplät ole näkyvissä.

Euroopan kuusipeura on peräisin Välimereltä ja Lounais-Aasiasta. Aluksi sitä pidettiin pääasiassa riistanrauhhoitusalueilla, joista sitä vapautettiin ympäröivään luontoon 1600-luvulla. Nyt sitä tavataan laajalti maaseudulla (Kartta 2). Kuusipeuralle sopiva elinympäristö on lämpimämmät alueet, jotka ovat enintään 500 metriä merenpinnan yläpuolella ja joissa on valoisia lehti- ja sekametsiä.

Kuusipeuran trofee on massiiviset lapion muotoiset sarvet, jotka houkuttelevat metsästäjiä kaikkialta maailmasta.

Osassa Keski-Euroopan maita kuusipeurakanta on kasvussa, ja saaliiksi saatujen yksilöiden määrä kasvaa, kuten kaaviossa 1 on esitetty. Tämä voidaan havaita muun muassa Tšekissä ja Unkarissa, kun taas monessa muussa Euroopan maassa kanta on liian pieni metsästysmatkailua ajatellen (esim. Suomi ja Serbia).

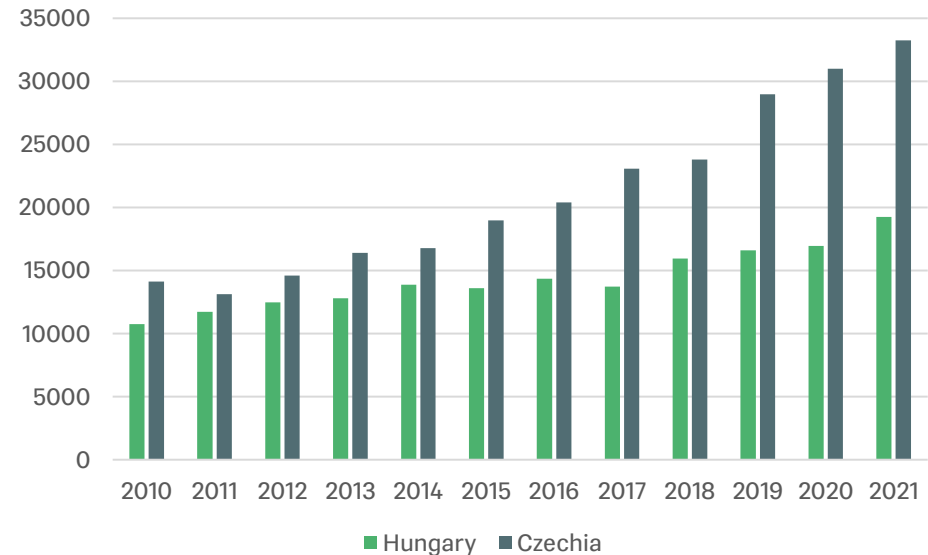

Chart 1: Number of hunted fallow deer in Czechia and Hungary 2010 - 2021

Kaavio 1: Metsästettyjen kuusipeurojen määrä Tšekissä ja Unkarissa 2010-2021

Brown hare (*Lepus europaeus*)

Body length reaches up to 70 cm, weight approximately 3 – 5 kg. The typical colour of the fur is brown, lighter on the sides and the belly is pure white. The long ears are 12-14 cm and end with a black spot on each. The brown hare is found practically throughout Europe (Map 3), except for very northern parts of Scandinavia, Iceland and Ireland. It is most abundant in the cultural biotopes of the lowlands and hilly areas, sometimes it is also found in larger forest units. The number of hares in Central Europe has seen a significant decline since the 1970s. This decrease was mainly caused by negative interventions in the landscape, which led to the loss of suitable biotopes. Harmful environmental substances are also to blame, which brought with them the deterioration of the health of the population. On the other hand, in Northern Europe the population has grown significantly during recent decades due to climate change.

Hare hunts tend to be a popular hunting event. However, in order for hunting to be offered for a fee, it is necessary that a certain population of this game can be guaranteed in the given locality.

Rusakko (*Lepus europaeus*)

Rusakon ruumiin pituus on enintään 70 cm ja paino 3–5 kg. Turkin väri on tyypillisesti ruskea, kyljissä vaaleampi ja vatsa on puhtaan valkoinen. Pitkät korvat (12–14 cm) päättyvät mustaan pilkkuun. Rusakkoa tavataan käytännössä koko Euroopassa lukuun ottamatta Skandinavian pohjoisosia, Islantia ja Irlantia (Kartta 3). Sitä esiintyy eniten alankojen ja mäkisten alueiden kulttuuribiotoopeissa, joskus myös suuremmissa metsäyksiköissä. Rusakkojen määrä Keski-Euroopassa on vähentynyt merkittävästi 1970-luvulta lähtien. Väheneminen johtuu pääasiassa rusakolle sopiven elinympäristöjen häviämisestä. Kantaa ovat alentaneet myös ympäristömyrkyt, jotka ovat heikentäneet eläinten terveyttä. Toisaalta taas Pohjois-Euroopassa kanta on kasvanut voimakkaasti viime vuosikymmeninä ilmastonmuutoksen myötä.

Rusakonmetsästys on suosittua. Kaupallinen metsästys edellyttää kuitenkin riittävän vahvaa paikallista riistapopulaatiota.

Map 3: Brown hare distribution
Kartta 3: Rusakon levinneisyys
Source/Lähde: Červený, J.

The brown hare is currently not hunted on a number of hunting grounds in the Czech Republic in order to support an increase in their numbers, which has so far not lead to very successful result. In Serbia, brown hare is hunted but according to recommendation based on real growth dynamics received from the laboratory of Hunting Association of Vojvodina region. In northern Europe, brown hare is not considered very attracting regarding hunting tourism. For some hunters it presents an interesting product due to the use of hunting dogs. However, in a wider sense brown hare hunting is mainly conducted by local hunters, not tourists. Chart 2 presented below shows that the number of hunted hares in Hungary and Finland fluctuates, while in the Czech Republic and Serbia the number of hunts is decreasing.

Figure 8: Driven hunt of brown hares
Kuvio 8: Rusakon ajojahti on päättynyt

Esimerkiksi Tšekissä rusakkoa ei tällä hetkellä metsästetä useilla metsästysalueilla laisinkaan kannan kasvun tukemiseksi. Tästä huolimatta eläinmäärät eivät ole kääntyneet nousuun. Serbiassa rusakkoa metsästetään Vojvodinan alueen metsästisyhdistykseltä saatujen kannan kasvutietojen perusteella. Pohjois-Euroopassa rusakkoa ei pidetä metsästysmatkailun kannalta kovin houkuttelevana. Joillekin metsästäjille se voisi kuitenkin olla mielenkiintoinen tuote metsästyskoirien käytön vuoksi. Laajemmassa mittakaavassa rusakon metsästystä harjoittavat kuitenkin pääasiassa paikalliset metsästäjät, eivät matkailijat. Kaavion 2 mukaan Unkarissa ja Suomessa metsästettyjen rusakoiden määrä vaihtelee, kun taas Tšekissä ja Serbiassa metsästyksen määrä vähenee tasaisesti.

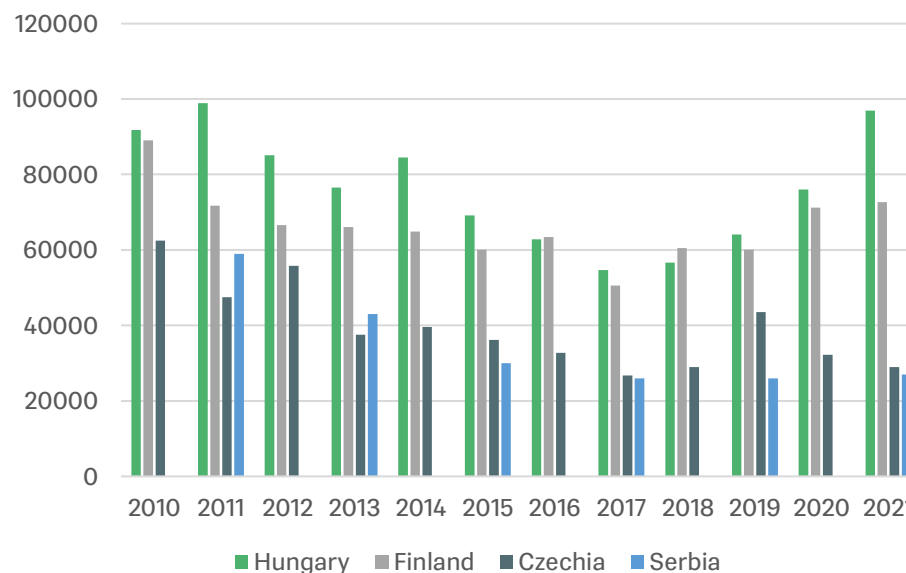

Chart 2: Number of hunted brown hare in Hungary, Finland, Czechia, and Serbia 2010 - 2021

Kaavio 2: Metsästettyjen rusakoiden määrä Unkarissa, Suomessa, Tšekissä ja Serbiassa 2010–2021

Golden jackal (*Canis aureus*)

A jackal has a similar body shape to a wolf, but is comparable in size to a fox. Body length reaches up to 100 cm, height at the withers 50 cm, weight is around 15 kg. The colouring is brown with a rusty tinge.

Until recently, the jackal was only found in the south-eastern part of Europe (Map 4), but at the end of the 20th century it started to spread to other parts as well. The jackal mainly inhabits steppe and forest-steppe habitats, meadows and fields with small woods and bushes.

According to European legislation, the jackal is not a game animal in some European countries, like Czechia or Finland. However, in other countries, like Serbia and Hungary, it is hunted regularly and is a suitable hunting tourism product. At the same time, their number of hunted individuals is increasing very quickly. For example, in Hungary, hunting has increased more than 15 times over the last 11 years (12,620 individuals were hunted in 2021).

Kultasakaali (*Canis aureus*)

Kultasakaalilla on samanlainen ruumiinrakenne kuin sudella, mutta se on kooltaan verrattavissa kettuun. Kehon pituus on 100 cm, säkäkorkeus 50 cm ja paino noin 15 kg. Väritys on ruskea ja ruosteenruskea.

Viime aikoihin asti kultasakaalia löydettiin vain Kaakkois-Euroopasta, mutta 1900-luvun lopulla se alkoi levitä myös muualle Eurooppaan (Kartta 4). Kultasakaali asuu pääasiassa aroilla ja metsäaroilla, niityillä sekä pelloilla, joissa on pieniä metsiä ja pensaita.

EU:n lainsäädännön mukaan kultasakaali ei ole riistaeläin joissakin Euroopan maissa kuten Tšekissä tai Suomessa. Eräissä toisissa maissa kuten Serbiassa tai Unkarissa, sitä kuitenkin metsästetään säännöllisesti ja se on sopiva metsästysmatkailutuote. Esimerkiksi Unkarissa saaliiksi saatujen sakaalien määrä on noussut yli 15-kertaiseksi 10 viime vuoden aikana (vuonna 2021 metsästettiin 12 620 yksilöä).

Map 4: Golden jackal distribution

Kartta 4: Kultasakaalin levinneisyys

Source/Lähde: Červený, J.

Marmot (*Marmota marmota*)

The mountain marmot is a larger rodent, with a body length of up to 60 cm and a weight of up to 8 kg. A bushy tail, stocky figure with a short broad head are typical. The fur is quite long, from grey-brown to yellow-brown. The legs end with strong claws, which are adapted for digging.

The original areas of occurrence include the Western Alps in Europe and some parts of the Carpathians. It was then artificially introduced in the Eastern Alps, the Julian Alps, and the Pyrenees, where it is still found today (Map 5). Although the mountain marmot does not occur in many European countries, it is a typical species of hunting tourism, especially in Austria, Italy and France.

Alppimurmeli (*Marmota marmota*)

Alppimurmeli on suurikokoinen jyrsijä, jonka pituus on enintään 60 cm ja paino 8 kg. Tuuhea häntä ja tukeva ruumis, jossa on lyhyt leveä pää, ovat sille tyypillisiä. Turkki on melko pitkä, väriltään harmaanruskeasta keltaruskeaan. Jalat päättyvät vahvoihin kynsiin, jotka ovat kehittyneet kaivamiseen.

Alkuperäisiä esiintymisalueita ovat Länsi-Alpit Euroopassa ja jotkut Karpaattien osat. Sitten sitä istutettiin Itä-Alpeille, Juliaanisille Alpeille sekä Pyreneiden vuoristoon, missä sitä esiintyy edelleen (Kartta 5). Alppimurmeli on tyypillinen metsästysmatkailussa hyödynnettävä laji, erityisesti Itävallassa, Italiassa ja Ranskassa.

Map 5: Marmot distribution

Kartta 5: Alppimurmelin levinneisyys

Source/Lähde: Červený, J.

Mountain chamois (*Rupicapra rupicapra*)

The chamois is a typical ungulate of the high mountains. The figure is similar to a goat with erect hooked horns. Body length ranges up to 110 cm, height at the withers 95 cm, and weight up to 50 kg. The short summer fur is coloured rust-brown with a dark longitudinal stripe on the ridge, while in winter the fur is longer and black-brown. The head is yellow and white with dark stripes across the eyes.

The original chamois population was found in most of the high mountains of Europe, except in the Nordic areas (Map 6). In many other places, the chamois was introduced artificially, even in lower habitats. The original biotope is subalpine meadows and rocky localities above the forest line.

Mountain chamois is one of the important species for hunting tourism; however, in some countries only small numbers of them are hunted every year (for example around 60 in Czechia and Serbia)

Map 6: Chamois distribution

Kartta 6: Gemssin levinneisyys

Source/Lähde: Červený, J.

Gemssi (*Rupicapra rupicapra*)

Gemssi on tyypillinen korkeiden vuorten sorkka- ja kavioläin. Ruumiin muoto on samanlainen kuin vuohella. Gemsillä on pystyt, koukeroiset sarvet. Ruumiin pituus on noin 110 cm, säkäkorkeus on 95 cm ja paino enintään 50 kg. Lyhyt kesäturkki on väriltään ruosteenruskea ja selkärangan päällä on tumma pitkittäisraita, talvella turkki on pidempi ja mustanruskea. Pää on keltainen ja valkoinen tummilla silmien yli ulottuvilla raidoilla.

Alkuperäinen gemssipopulaatio löytyi useimmilta Euroopan korkeilta vuorilta Pohjoismaita lukuun ottamatta. Monissa muissa paikoissa gemssiä istutettiin keinotekoisesti, jopa alempiin elinympäristöihin (Kartta 6). Gemssin alkuperäisiä elinympäristöjä ovat subalpiiniset niityt ja metsärajan yläpuolella olevat kiviset seudut.

Gemssi on yksi eurooppalaisen metsästysmatkailun tärkeimmistä lajeista, mutta joissakin maissa niitä metsästetään vuosittain vain pieni määrä (esimerkiksi noin 60 Tšekissä ja Serbiassa).

Map 7: Elk distribution
Kartta 7: Hirven levinneisyys
Source/Lähde: Červený, J.

Elk (*Alces alces*)

Elk is one of the largest hunted species in Europe. Males reach a length of up to 280 cm, height at the withers can be around 230 cm and weight around 600 kg. Females are smaller. The colour of elk is grey-black to brown. Males have massive shovel-shaped antlers that are used as a trophy. Elk is a Eurasian and North American species (where it is called moose). In Europe, it has the most widespread expansion in Finland, Sweden, the Baltic states, and Poland. Only a few individuals are found in Central Europe and very irregularly (Map 7). Its natural biotopes are waterlogged mixed forests of lowlands and uplands where alder, birch, and pine are found.

Hirvi (*Alces alces*)

Hirvi on yksi Euroopan suurimmista riistaeläimistä. Urosten pituus on jopa 280 cm. Säkäkorkeus voi olla 230 cm ja paino noin 600 kg. Naaraat ova uroksia pienempiä. Hirven väri on harmaamusta tai ruskea. Uroksilla on massiiviset sarvet, jotka toimivat trofeena. Hirvi on euraasialainen ja pohjoisamerikkalainen laji. Euroopassa sen kanta on laajin Suomessa, Ruotsissa, Baltiassa ja Puolassa. Keski-Euroopasta löytyy vain yksittäisiä yksilöitä ja kanta on hajanainen (Kartta 7). Hirven luonnollisia elinympäristöjä ovat alankojen ja ylänköjen vehreät sekametsät, joissa esiintyy leppää, koivua ja mäntyä.

Tšekin lainsäädännön mukaan hirveä pidetään riistalajina, mutta metsästyslain mukaan niitä ei voida metsästä, koska laji on suojeltu ja erittäin uhanalainen. Toisaalta esimerkiksi Suomessa hirviä metsästetään vuosittain runsaita määriä, kuten taulukossa 3 on esitetty. Pohjois-Euroopassa hirvi onkin yksi metsästysmatkailun tärkeimmistä riistalajeista.

According to the legislative statute in the Czech Republic, elk is considered a game species, but it cannot be hunted according to the Hunting Act as it is considered as a protected and highly endangered species. On the other hand, in Finland elk is hunted annually, as presented in Chart 3. For Northern Europe, elk is one of the most important game species for hunting tourism.

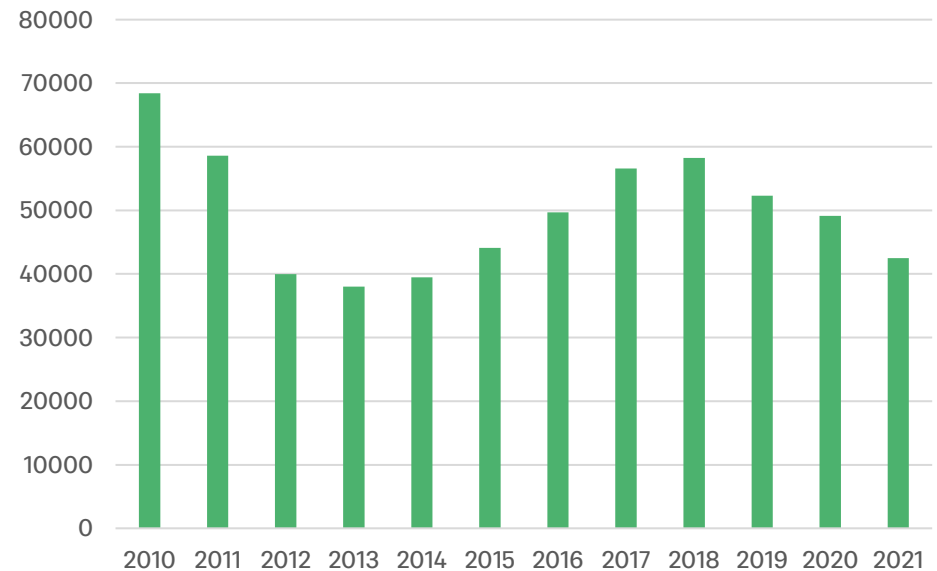

Chart 3: Number of hunted elks in Finland 2010–2021

Kaavio 3. Metsästettyjen hirvien määrä Suomessa 2010–2021

Mouflon (*Ovis musimon*)

The body shape of the mouflon resembles a domestic sheep. Body length reaches 130 cm, height at the withers 90 cm, weight up to 60 kg. Females are significantly smaller and without horns. The coat in summer is a short rust-brown colour with dark blood on the back. There is a light spot around the nose and on the belly. In winter, the fur is darker and denser. Males have a mane growing on their necks.

This species is native to Corsica and Asia Minor and is probably a wild-faced form of domestic sheep. Today it is found in islands in many parts of Europe, especially in central Europe (Map 8). Originally bred in game reserves, today it is found in the wild. It mainly inhabits stony terrain of deciduous and mixed forest in hilly areas, but it is very adaptable.

Mufloni (*Ovis musimon*)

Muflonin ruumiinmuoto muistuttaa kesylampaita. Ruumiin pituus on 130 cm, säkäkorkeus 90 cm ja paino noin 60 kg. Naaraat ovat huomattavasti uroksia pienempiä ja niillä ei ole sarvia. Kesällä turkki on lyhyt ja ruosteenruskea ja selästä tumman veren värinen. Nenän ympärillä ja vatsassa on vaalea laikku. Talvella turkki on tummempi ja tiheämpi. Uroksilla on niskassa kasvava harja.

Mufloni on kotoisin Korsikasta ja Vähästä-Aasiasta, ja se on luultavasti kotieläiminä pidettyjen lampaiden villi muoto. Nykyään sitä tavataan hajanaisina monissa osissa Eurooppaa, erityisesti Keski-Euroopassa (Kartta 8). Alun perin muflonia on kasvatettu riistanrauhhoitusalueilla, mutta nykyään sitä löytyy vapaasti luonnosta. Se elää pääasiassa mäkisillä alueilla lehti- ja sekametsissä ja kivisissä maastoissa, mutta on hyvin mukautuva.

Map 8: Mouflon distribution

Kartta 8: Muflonin levinneisyys
Source/Lähde: Červený, J.

The number of mouflons hunted varies in Europe. In some countries it occurs sporadically (e.g., Serbia), in others it is an important species of hunting tourism. An example is Hungary and the Czech Republic, where hunting has been relatively stable in recent years (Chart 4). The animal has also been introduced to Finland and lives on some islands in Southwestern Finland and a few of them are hunted.

Metsästettyjen mufloneiden määrä Euroopassa vaihtelee. Joissakin maissa sitä esiintyy satunnaisesti (esimerkiksi Serbiassa), toisissa se on tärkeä metsästysmatkailulaji. Esimerkiksi Unkarissa ja Tšekissä mufloneiden metsästys on viime vuosina pysynyt suhteellisen vakaana (kaavio 4). Eläin on tuotu myös Suomeen ja elää joillakin Lounais-Suomen saarilla, missä niitä metsästetään vain vähän.

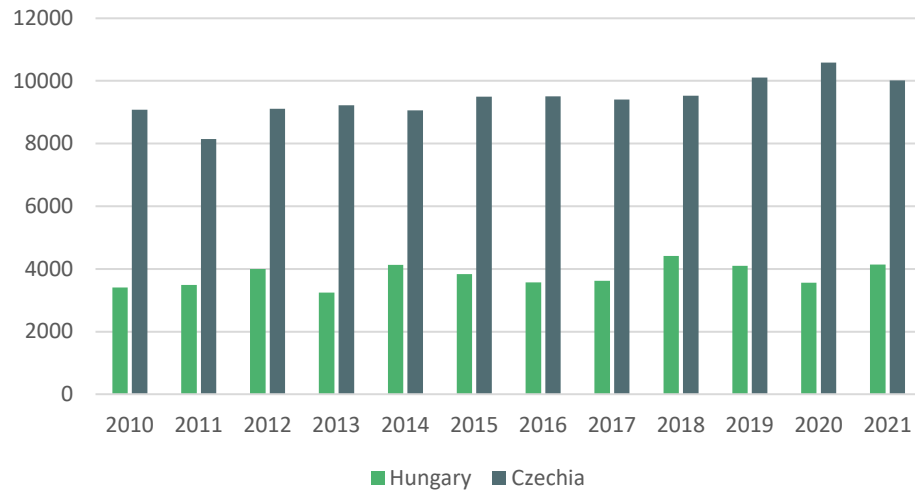

Chart 4: Number of hunted mouflons in Hungary and Czechia 2010 - 2021

Kaavio 4. Metsästettyjen mufloneiden määrä Unkarissa ja Tšekissä 2010-2021

Red deer (*Cervus elaphus*)

The body length of males reaches up to 250 cm, height at the withers is 150 cm, and weight around 250 kg. Hinds are approximately a third smaller. The summer coat is mainly reddish-brown, the winter coat is grey-brown. The deer is found regularly throughout Europe, except for its northernmost part (Map 9). They prefer to inhabit deciduous and mixed forests with open areas where there are plenty of meadows.

The trophy is the massive antlers of the male, but an interesting trophy can also be teeth, called cages, which can be set in gold and sold as jewellery. The red deer represents an important species for hunting tourism.

Saksanhirvi (*Cervus elaphus*)

Urosten ruumiin pituus on jopa 250 cm, säkäkorkeus 150 cm ja paino noin 250 kg. Naaraat ovat noin kolmanneksen pienempiä. Kesäturkki on pääosin punaruskea, talviturkki harmaanruskea. Saksanhirveä tavataan laajalti kaikkialla Euroopassa, pohjoisimpia osia lukuun ottamatta (Kartta 9). Ne suosivat lehti- ja sekametsiä, joissa on avoimia alueita ja runsaasti niittyjä.

Trofeen muodostavat uroksen massiiviset sarvet, mutta mielenkiintoinen trofee voivat olla myös hampaat, jotka voidaan upottaa kultaan ja myydä koruina. Saksanhirvi on tärkeä metsästysmatkailulaji.

Map 9: Red deer distribution
 Kartta 9: Saksanhirven levinneisyys
 Source/Lähde: Červený, J.

As an example, Hungary is a typical European destination, where hunters from all over the world go to hunt red deer because the deer achieve a significant point value and the trophies are large. The number of red deers hunted in Hungary has increased significantly in recent years. The Czech Republic has also recorded an increase in the number of red deer hunts, although the increase there was not as dynamic (Chart 5). Around a thousand red deer are hunted in Serbia every year.

Unkari on tyypillinen eurooppalainen kohde, jonne metsästäjät ympäri maailmaa menevät metsästämään saksanhirveä, koska siellä niiden sarvitrofeet ovat suuria ja saavuttavat merkittävän trofeeluokituksen. Unkarissa metsästettyjen saksanhirvien määrä on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Myös Tšekissä saksanhirven metsästyksen määrä on kasvussa, vaikka kasvu siellä ei ole ollut yhtä voimakasta (kaavio 5). Serbiassa metsästetään vuosittain noin tuhat saksanhirveä.

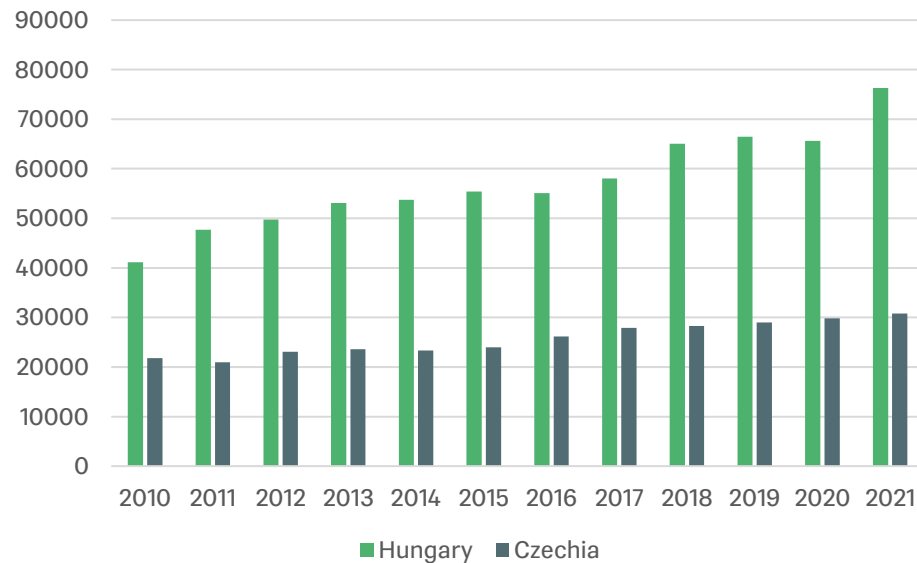

Chart 5: Number of hunted red deer in Hungary and Czechia 2010 - 2021

Kaavio 5. Metsästettyjen isokauriiden määrä Unkarissa ja Tšekissä 2010-2021

Roe deer (*Capreolus capreolus*)

Roe deer is one of the most widespread species of the smallest representative of the European deer family. Body length reaches up to 140 cm, height at the withers 90 cm, and weight 25 kg. Does are always smaller. The summer colouring is reddish-brown, while in winter grey-brown prevails. The roe deer is widespread almost throughout Europe (Map 10); it also inhabits many areas of Asia and North Africa. Its typical biotope is an open landscape with smaller forests, bushes and fields, but it can live in many different kinds of habitats.

Due to its abundance, roe deer represent a good species for hunting tourism. The trophy is the antlers of the males. Due to the small size and therefore the smaller trophy, as well as the price, roe deer is a sought-after alternative for fee-based deer hunting.

Metsäkauris (*Capreolus capreolus*)

Metsäkauris on yksi pienimmistä eurooppalaisten hirvieläinlajeista. Ruumiin pituus on noin 140 cm, säkäkorkeus 90 cm ja paino 25 kg. Naaraat ovat pienempiä. Kesäväriyty on punertavanruskea, talvella harmaanruskea väri vallitsee. Metsäkauris on levinnyt lähes kaikkialle Eurooppaan. Sitä tavataan myös monilla Aasian ja Pohjois-Afrikan alueilla (Kartta 10). Metsäkauriille tyypillinen biotooppi on avoin maisema, jossa on pienempiä metsiä, pensaita ja peltoja, mutta se voi elää monenlaisissa elinympäristöissä.

Runsautensa vuoksi metsäkauris on hyvä riistalaji metsästysmatkailuun. Trofeena toimivat urosten sarvet. Pienen kokonsa ja siten pienemmän trofeensa ja halvemman hintansa vuoksi metsäkauris on haluttu vaihtoehto kaupalliseen metsästykseseen.

Map 10: Roe deer distribution

Kartta 10: Metsäkauriin levinneisyys
Source/Lähde: Červený, J.

The number of hunted roe deer has been relatively stable in Hungary and the Czech Republic in recent years (Chart 6), as well as in Serbia, where approximately 10,000 are hunted every year. In Finland, the number of roe deers hunted has increased more than sixfold in the last 11 years. Nowadays more than 20,000 of them are hunted annually.

Metsäkauriiden määrä on pysynyt suhteellisen vakaana Unkarissa, Tšekissä ja Serbiassa viime vuosina (kaavio 6). Näissä maissa metsästetään vuosittain noin 100 000. Suomessa metsästettyjen metsäkauriiden määrä on yli kuusinkertaistunut kymmenen viime vuoden aikana. Nykyään niitä metsästetään yli 20 000 vuosittain.

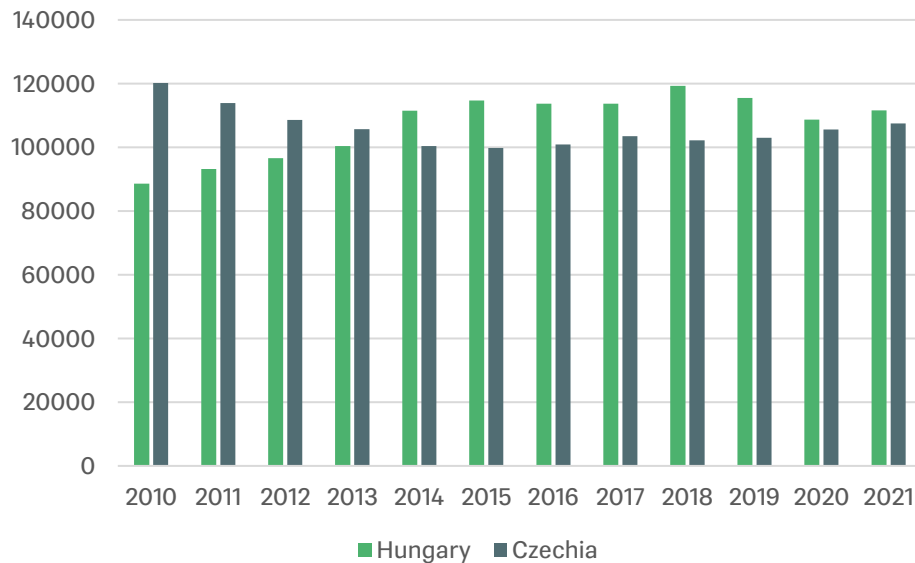

Chart 6: Number of hunted roe deer in Hungary and Czechia 2010 - 2021

Kaavio 6. Metsästettyjen metsäkauriiden määrä Unkarissa ja Tšekissä vuosina 2010–2021

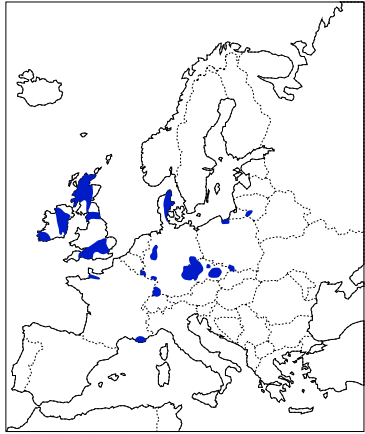

Sika deer (*Cervus nippon*)

The sika deer is a fairly small deer; its body is up to 145 cm long, height at the withers 95 cm, and weight around 55 kg. Hinds are significantly smaller. The summer coat is chestnut brown with white spots, in the winter months it is dark grey to black. Two subspecies appear in Europe (Japanese sika and Dybowski's sika). The sika deer originally comes from South-West Asia and Japan. Originally it was only bred in game reserves, but today it can be found in various habitats in Europe in the wild (Map 11). The typical habitat of this deer is deciduous and mixed forests of lower and middle altitudes; however, it is very adaptable to different conditions. One of the problem is crossbreeding with European red deer, due to which European red deer as a native species has been reduced in quality. The antlers are the trophy, which are smaller compared to red deer and reach only a figure of eight tines in case of Japanese sika.

Japaninkauris (*Cervus nippon*)

Japaninkauris on melko pieni hirvieläin. Sen ruumis on 145 cm pitkä, säkäkorkeus on 95 cm ja paino noin 55 kg. Naaraat ovat huomattavasti uroksia pienempiä. Kesäturkki on väriltään kastanjanruskea valkoisilla täplillä, talvikuukausina se on väriltään tummanharmaasta mustaan. Euroopassa esiintyy kaksi alalajia (japaninkauris ja dybowskynhirvi). Japaninkauris on alkujaan Lounais-Aasiasta ja Japanista. Alun perin sitä kasvatettiin Euroopassa vain riistatarhoilla, mutta nykyään sitä löytyy erilaisista elinympäristöistä luonnossa (Kartta 11). Tämän kauriin tyypillinen elinympäristö on lehti- ja sekametsät alavilla mailla ja keskikorkeuksilla merenpinnasta. Se on kuitenkin hyvin erilaisiin olosuhteisiin mukautuva eläin. Yksi japaninkauriiseen liittyvistä ongelmista on sen risteytyminen eurooppalaisen saksanhirven kanssa. Risteytymisen vuoksi eurooppalaisen saksanhirven laatu kotoperäisenä lajina heikkenee, myös trofeeta ajatellen. Japaninkauriin sarvet ovat pienempiä kuin saksanhirvellä ja saavuttavat vain kahdeksan piikin määrän.

Map 11: Sika deer distribution
 Kartta 11: Japaninkauriin levinneisyys
 Source/Lähde: Červený, J.

In the Czech Republic, sika deer is widely hunted for a fee, especially in the area of western Bohemia and number of hunts is increasing (Chart 7), while in Serbia and some European countries this species is not even present.

Tšekissä japaninkauriita metsästetään laajalti maksua vastaan, erityisesti Länsi-Böömin alueella. Siellä kaatomäärät ovat kasvussa (kaavio 7), kun taas monissa Euroopan maissa lajia ei edes esiinny.

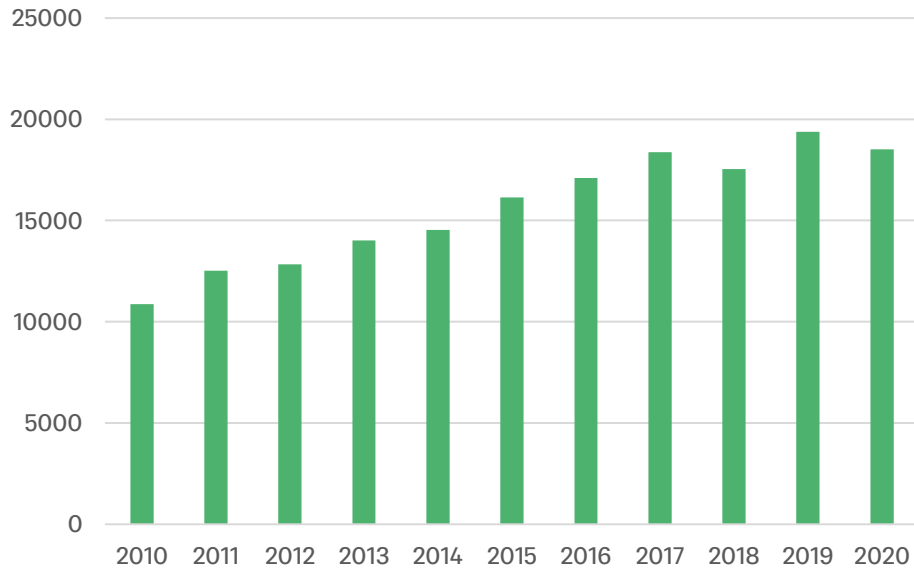

Chart 7: Number of hunted sika deer in Czechia 2010 - 2021

Kaavio 7. Metsästettyjen japaninkauriiden määrä Tšekissä 2010–2021

Map 12: White-tailed deer distribution

Kartta 12: Valkohäntäpeuran levinneisyys
Source/Lähde: Červený, J.

White-tailed deer (*Odocoileus virginianus*)

The white-tailed deer is a North American species of deer. It was imported to Europe in the 19th century and was originally bred in game reserves. Today it is found in the wild, especially in the south of Finland. The deer look for a cultural landscape where forests, meadows and fields alternate. The body length of males can reach up to 200 cm, the height at the withers is 100 cm, and the weight is up to 130 kg. Females are slightly smaller. The most characteristic feature of a deer is its white tail, which is 30 cm long from the bottom, which it raises upwards as a warning in case of danger. Summer fur is yellow-red, winter is grey. The antlers of males have a special cup-like shape. Due to overgrown population sizes and the

fact that this species is typically hunted by stalking, white-tailed deer has a lot of potential concerning hunting tourism, especially in Finland (Map 12).

In Finland, the number of hunted individuals is increasing dramatically, which is presented in Chart 8.

Valkohäntäpeura (*Odocoileus virginianus*)

Valkohäntäpeura on pohjoisamerikkalainen laji. Se tuotiin Eurooppaan 1800-luvulla, ja sitä kasvatettiin aluksi riistatarhoissa. Nykyään sitä tavataan luonnossa, erityisesti Etelä-Suomessa (Kartta 12). Peurat etsiytyvät kulttuurimaisemaan, jossa metsät, niityt ja pellot vuorottelevat. Urosten ruumiin pituus voi olla 200 cm, säkäkorkeus 100 cm ja paino noin 130 kg. Naaraat ovat hieman pienempiä. Peuran tyypillisin piirre on sen valkoinen häntä, joka on 30 cm pitkä ja jonka peura nostaa ylöspäin varoituksena vaaratilanteessa. Kesäturkki on keltapunainen, talviturkki harmaa. Urosten sarvilla on erityinen kuppimainen muoto. Paikoitellen ylikasvaneen kannan koon ja lajin tyypillisen metsästysmuodon eli käyttäyksen vuoksi valkohäntäpeuralla on paljon metsästysmatkailupotentiaalia erityisesti Pohjois-Euroopassa.

Suomessa metsästettyjen yksilöiden määrä on kasvanut voimakkaasti, mikä näkyy kaaviossa 8.

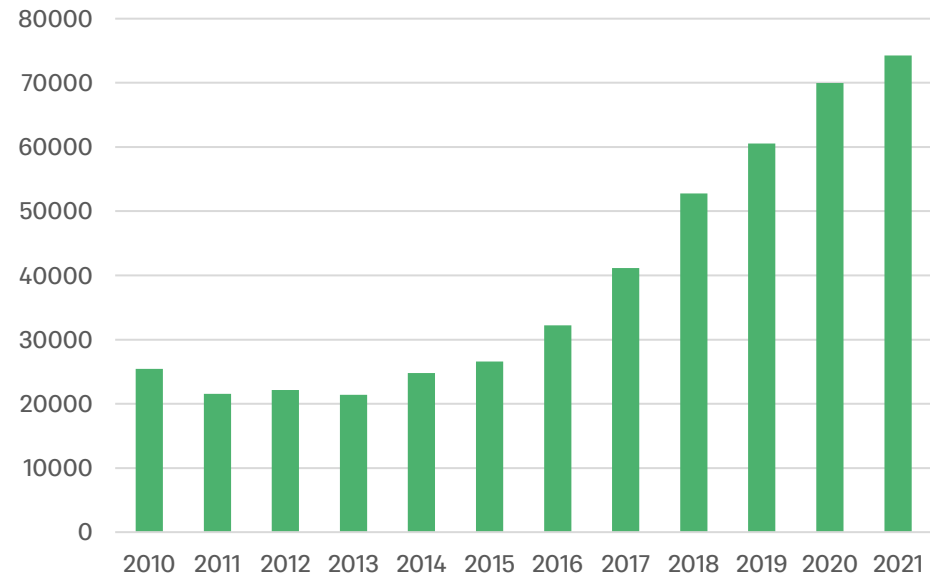

Chart 8: Number of hunted white-tail deer in Finland 2010 - 2021

Kaavio 8. Metsästettyjen valkohäntäpeurojen määrä Suomessa 2010–2021

Wild Boar (*Sus scrofa*)

Body length in adult males reaches up to 200 cm, height then 115 cm, and weight up to 200 kg (Eastern Europe up to 350 kg). Females are significantly smaller. The colour of the coat is rust brown to black, with the winter coat usually darker, composed of dense bristles. The wild boar inhabits most of Europe (excluding Nordic areas and the British Isles) (Map 13). The most common biotope is deciduous forests, but it inhabits all types of habitats.

Driven hunts for wild boar are a very popular form of paid hunts. The shooters pay a fee either for the entire participation in the hunt, or they pay for the stand and subsequently also for the number of hunted animals. Wild boars can also be hunted by solo hunters. Teeth are considered as a trophy.

In Central Europe, the number of wild boars is rising sharply despite intensive reduction by shooting. The distribution is also growing continuously northwards. There are concerns in particular about the spreading of African swine fever¹, which is caused by a virus which wild boar carry. In addition, wild boars cause significant damages to agricultural fields and forests. Thus, there would be clear ecological surplus to develop hunting tourism around wild boar.

¹ African swine fever (ASF) is a very dangerous, contagious disease of domestic and wild boars of all breeds and ages.

Villisika (*Sus scrofa*)

Ruumiin pituus aikuisilla uroksilla on jopa 200 cm, korkeus 115 cm ja paino noin 200 kg (Itä-Euroopassa jopa 350 kg). Naaraat ovat huomattavasti pienempiä. Turkin väri vaihtelee ruosteenruskeasta mustaan, talviturkki on yleensä tummempi, ja turkissa on tiheästi harjaskarvoja. Villisikaa esiintyy suurimmassa osassa Eurooppaa (lukuun ottamatta Brittein saaria) (Kartta 13). Yleisin biotooppi on lehtimetsät, mutta eläin viihtyy kaikenlaisissa elinympäristöissä.

Villisikojen ajometsästys on erittäin suosittu kaupallisen metsästyksen muoto. Ampujat maksavat maksun joko metsästykseseen osallistumisesta tai he maksavat käyttöoikeusmaksua metsiköstä, jossa siat oleilevat ja jahdin jälkeen myös metsästettyjen eläinten määrästä. Villisikoja voivat metsästää myös yksin. Kulmahampaita pidetään trofeena.

Keski-Euroopassa villisikojen määrä kasvaa jyrkästi, tehometsästyksestä huolimatta. Levinneisyys laajenee jatkuvasti myös kohti pohjoista. Huolta aiheuttaa erityisesti afrikkalaisen sikaruton¹ leviäminen, sillä sen aiheuttaa villisikojen kantama virus. Lisäksi villisiat aiheuttavat merkittäviä vahinkoja maatalousalueille ja metsille. Euroopan villisikakannoissa onkin tällä hetkellä selvää ekologista ylijäämää, joka mahdollistaisi nykyistä voimakkaamman metsästysmatkailun kehittämisen lajin ympärille.

¹ Afrikkalainen sikaruttovirus (ASFV) on tarttuva tauti, joka uhkaa kaikenikäisiä ja -rotuisia sikoja ja villisikoja.

Map 13: Wild boar distribution
 Kartta 13: Villisian levinneisyys
 Source/Lähde: Červený, J.

The hunting of wild boars in the Czech Republic and in Hungary is similar in terms of the number of individuals, and in both countries, there has been an increase in shooting over the last 11 years. In the Czech Republic, shooting has increased more dynamically in recent years. In Serbia, hunting of wild boars has more than tripled in the last 11 years, but the total number of individuals in 2021 reached only 15,228. In Finland, this number is even lower, 1413 were hunted in 2021, although the population has increased rapidly and the shooting has even increased 14 times compared to 2010.

Villisikojen metsästys Tšekissä ja Unkarissa on saalisyksilöiden lukumäärän suhteen samankaltaista, ja molemmissa maissa saalis on kasvanut kymmenen viime vuoden aikana. Tšekissä saalis on lisääntynyt voimakkaammin viime vuosina. Serbiassa villisikojen metsästys on puolestaan yli kolminkertaistunut kymmenen viime vuoden aikana, mutta metsästettyjen yksilöiden kokonaismäärä vuonna 2021 oli vain noin 15 000. Suomessa määrä on vielä pienempi, sillä villisika on vasta levittäytymässä maahan. Vuonna 2021 metsästettiin 1413 sikaa, mikä on 14 kertaa enemmän kuin vuonna 2010.

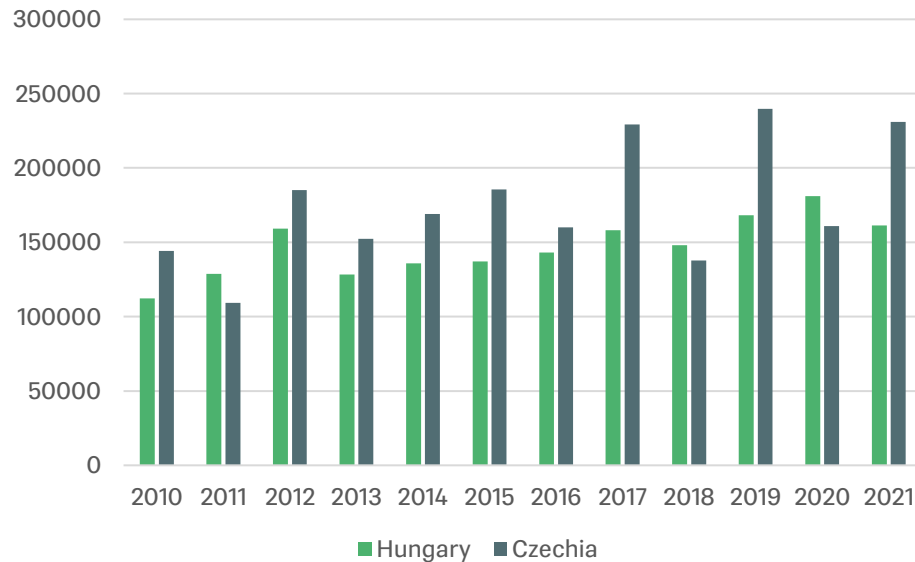

Chart 9: Number of hunted wild boar in Hungary and Czechia 2010 - 2021

Kaavio 9. Metsästettyjen villisikojen määrä Unkarissa ja Tšekissä 2010-2021

Feathered game

Black grouse (*Tetrao tetrix*)

The black grouse is a medium-sized bird with distinct sexual dimorphism. The adult male is all black. The tail is black with white tail feathers at the tip, larger in males than in females. Above the eyes there are distinctive red patches. The female is brown and transversely darkly striped. The beak is black-brown. An adult male can weigh over 1.5 kg, a female 1.1 kg.

This bird is found in the British Isles, in Fennoscandia and in northern Russia as far as Yakutia. Smaller populations also live in the Balkans, the Alps, the Ardennes, and in Central European forests (Map 14). The grouse looks for deciduous and mixed forests, meadows and bogs, dominated by birches and willow. It prefers moist habitats with rich shrub and herbaceous undergrowth.

In most European countries, with the exception of Fennoscandia and Alps, hunting is prohibited. In Northern Europe, on the other hand, black grouse is one of the most valued and potential game species concerning hunting tourism activities.

Black grouse hunting in Finland has been varied over the course of 11 years (Chart 10). The least amount of grouse was hunted in 2017, which was caused by smaller population. Since then, the hunt has been increasing. This trend can be expected in the future as well. In most European countries black grouse is protected species and it is not allowed to hunt it.

Riistalinnut

Teeri (*Tetrao tetrix*)

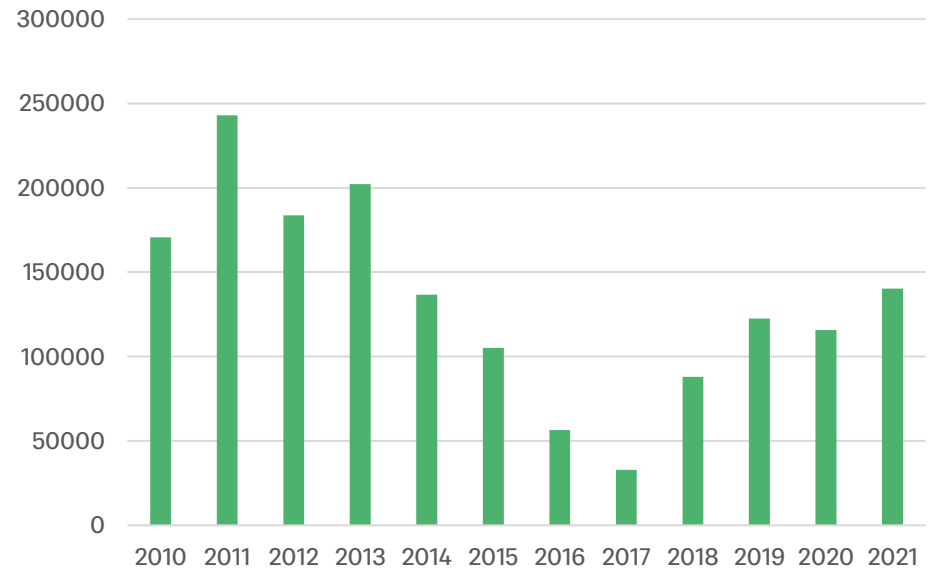
Teeri on keskikokoinen lintu, jolla on selkeä sukupuolileima. Aikuinen koiras on kokonaan musta. Koiraan pyrstö on musta ja lyyramainen. Silmien yläpuolella on erottuvat punaiset laikut. Naaras on ruskea ja sillä on tummaa poikkiraidoitusta. Nokka on mustaruskea. Aikuinen koiras voi painaa yli 1,5 kg ja naaras 1,1 kg.

Teertä tavataan Brittein saarilla, Fennoskandiassa ja Pohjois-Venäjällä aina Jakutiaan asti. Pienempiä populaatioita elää myös Balkanilla, Alpeilla, Ardenneilla ja Keski-Euroopan metsissä (Kartta 14). Teeri etsii lehti- ja sekametsiä, niittyjä ja soita, joita hallitsevat koivut ja pajut. Se suosii kosteita elinympäristöjä, joissa on runsaasti pensaita ja ruohovartista aluskasvillisuutta.

Useimmissa Euroopan maissa Fennoskandian ja Alpeilla lukuun ottamatta teeren metsästys on kielletty. Pohjois-Euroopassa se on puolestaan yksi metsästysmatkailun arvostetuimmista ja potentiaalisimmista riistalajeista.

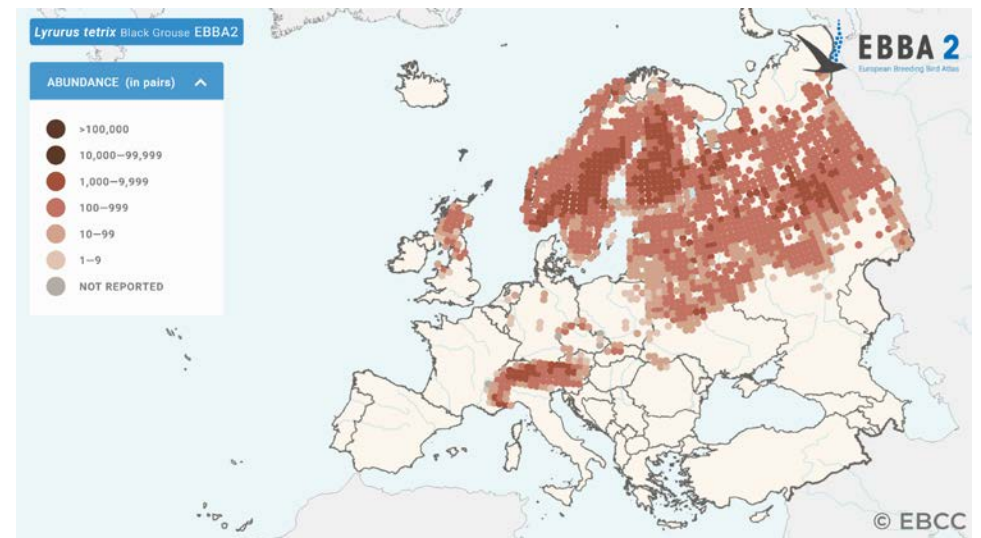
Teerisaalis on ollut Suomessa vaihteleva 11 viime vuoden aikana (kaavio 10). Vähiten teeriä metsästettiin vuonna 2017, mikä johtui metsäkanalinnuille tyypillisestä syklittäisestä kannanvaihtelusta.

Kaavio 10. Metsästettyjen teerien määrä Suomessa 2010–2021

Kaavio 10. Metsästettyjen teerien määrä Suomessa 2010–2021

Map 14: Black grouse distribution

*Kartta 14: Teerien levinneisyys
Source/Lähde: EBCC, 2022*

Common quail (*Coturnix coturnix*)

Common quail is a small bird with a relatively long and pointed wing. The colouring is dark brown with a light edging. The beak is black-brown, the legs are yellowish. The size of the male does not differ much from the female, reaching a weight of 80 - 140 g.

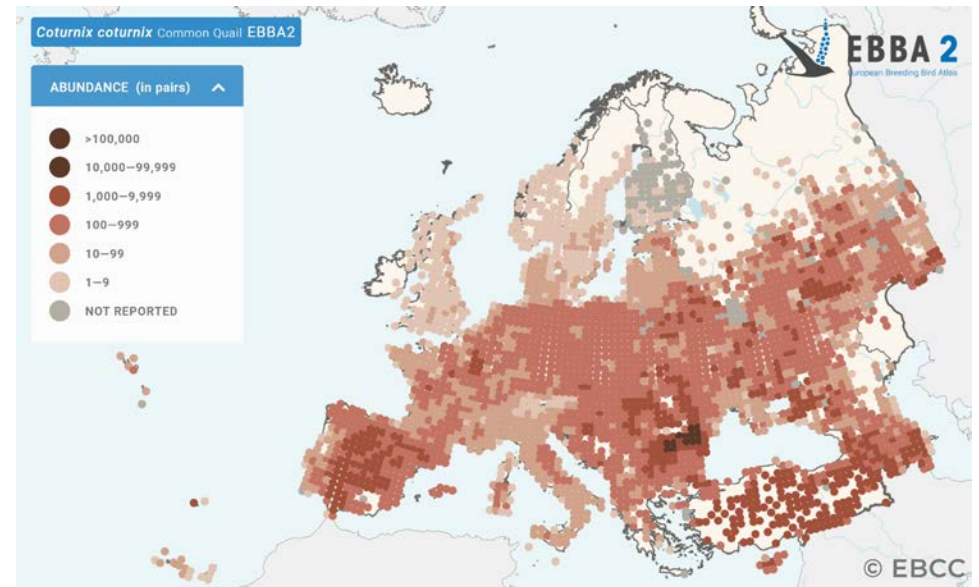
Quail inhabit a large part of Europe, Asia and also North Africa. The northern limit of the distribution reaches as far as southern Finland (Map 15). It used to be a very abundant species; however, since the end of the 19th century a significant decrease in population has been recorded. Today, in a number of countries, quail is designated as an endangered species and is subject to protection. In European legislation, it is classified as a vulnerable species. Nevertheless, it is possible to hunt it, for example in Serbia, where organized hunts are offered for groups of hunters from abroad.

Viiriäinen (*Coturnix coturnix*)

Viiriäinen on pieni lintu, jolla on suhteellisen pitkät ja terävät siivet. Värytys on tummanruskea vaalealla reunuksella. Nokka on mustaruskea, jalat ovat kellertäviä. Koiraisten koko ei eroa paljoa naaraasta, paino on 80–140 g.

Viiriäiset asuvat suuressa osassa Eurooppaa, Aasiaa ja myös Pohjois-Afrikkaa. Levinneisyyden pohjoisraja ulottuu Etelä-Suomeen asti (Kartta 15). Se oli aiemmin hyvin runsas laji, mutta 1800-luvun lopusta lähtien kanta on vähentynyt merkittävästi. Nykyään useissa maissa viiriäinen on nimetty uhanalaiseksi lajiksi ja sitä suojellaan. EU:n lainsäädännössä se on luokiteltu vaarantuneeksi lajiksi. Metsästys on kuitenkin mahdollista esimerkiksi Serbiassa, jossa myös tarjotaan viiriäisen kaupallista metsästystä ulkomailta tuleville metsästäjäryhmille.

Map 15: Common quail distribution

Kartta 15: Viiriäisen levinneisyys
Source/Lähde: EBCC, 2022

Graylag goose (*Anser anser*)

The graylag goose is grey-brown with whitish feather edges. The beak is orange-yellow to pink. The legs are the same colour as the beak. The male is larger than the female. The wing is up to 49 cm long. The weight of a male can reach up to 4.3 kg. The goose is found in water habitats, nests in reeds and gathers in large flocks. It flies to the southern parts of Europe for the winter. The graylag goose nests in almost the entire Palearctic region. It was mostly exterminated in the western part of the area, and only remnants of the original flocks survive in Central Europe (Map 16).

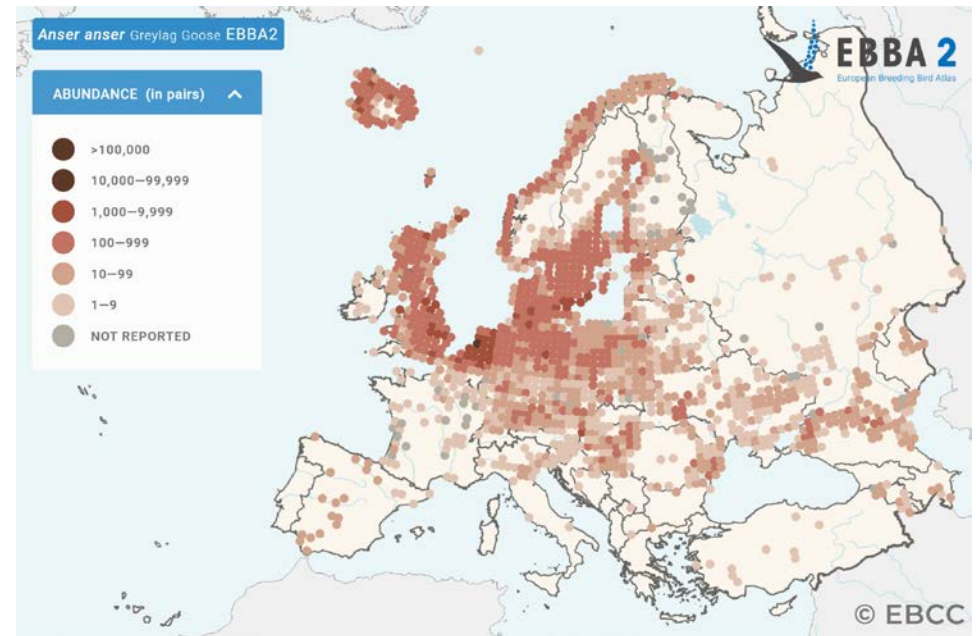
Goose hunting is a popular form of hunting in hunting tourism, especially in the Netherlands, where other hunting is insignificant.

Merihanhi (*Anser anser*)

Merihanhi on väriltään harmaanruskea ja sillä on valkeat höyhenreunat. Nokan väri vaihtelee oranssinkeltaisesta vaaleanpunaiseen. Jalat ovat samenvärisiä kuin nokka. Koiras on suurempi kuin naaras. Siivet ovat pisimmillään noin 50-senttiset. Koiraan paino voi olla jopa 4,3 kg. Hanhi elää vesialueiden lähellä, pesii esimerkiksi ruovikoissa ja kerääntyy suuriin parviin. Se lentää Euroopan eteläosiin talveksi. Merihanhi pesii lähes koko palearktisisella alueella. Merihanhipopulaatiot hävitettiin suurimmaksi osin levinneisyysalueen länsiosassa, ja Keski-Euroopassa on jäljellä vain jäänteitä alkuperäisistä parvista (Kartta 16).

Hanhenmetsästys on suosittu metsästysmuoto metsästysmatkailussa, erityisesti Alankomaissa, jossa muiden lajienmetsästys on lähes olematonta..

Map 16: Graylag goose distribution

Kartta 16: Metsähanhen levinneisyys
Source/Lähde: EBCC, 2022

Mallard (*Anas platyrhynchos*)

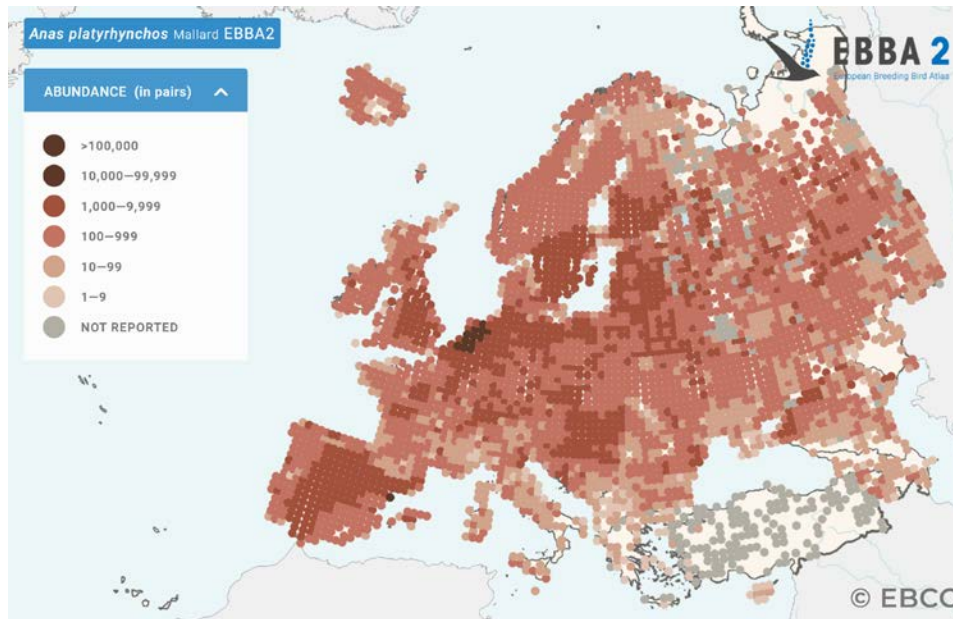
The basic feature for the wild duck or mallard is a marked sexual dimorphism in coloration. A male in a wedding dress has a bright green head and neck with a prominent white neck stripe. The front part is brown, which turns grey towards the sides. The belly is also grey with fine undulations. The beak is greenish-yellow, the legs are orange. The female is brownish-black with rusty feather edges. The beak is grey-green and the legs yellow-red. In a simple dress, the difference is less pronounced. A male is bigger than a female. An adult male can weigh 1.3 kg, a female being around 1.1 kg.

The wild duck is widespread throughout Europe on water areas, with the exception of Cyprus (Map 17). It is a suitable game species for hunting tourism. They are hunted usually on driven hunts, also by calling or by using decoys or by stalking during the morning and evening flights.

Sinisorsa (*Anas platyrhynchos*)

Sinisorsanlleskeä sukupuolileima värityksessä. Juhlapuvussa olevalla koiraalla on kirkkaan vihreä pää ja kaula, jossa on näkyvä valkoinen kaularaita. Etuosa on ruskea muuttuen harmaaksi kyljissä. Vatsa on myös harmaa hienoilla aaltoiluilla. Nokka on vihertävän keltainen, jalat ovat oranssit. Naaras on ruskehtavan musta ja sillä on ruosteiset höyhenreunat. Nokka on harmaanvihreä ja jalat keltapunaishet. Peruspuvussa ero on vähemmän selvä. Koiras on isompi kuin naaras. Aikuinen koiras voi painaa 1,3 kg ja naaras noin 1,1 kg.

Sinisorsa on levinnyt laajalti koko Euroopan vesialueille Kyprosta lukuun ottamatta (Kartta 17). Se on sopiva riistalaji metsästysmatkailuun. Sinisorsia metsästetään yleensä ajometsästyksenä, mutta myös äänellä tai kaaveilla houkuttelemalla tai väijymällä aamu- ja iltalennoilta.

Map 17: Mallard distribution
 Kartta 17: Sinisorsan levinneisyys
 Source/Lähde: EBCC, 2022

Mallard hunting is presented on Chart 11, from which it can be seen that while in Serbia the hunt is relatively stable over the years, in Hungary the number of hunted ducks is decreasing. The situation in the Czech Republic is similar, where there is a reduction in the number of individuals in the population and thus the number of their hunt, although the hunt in the Czech Republic is many times higher than in other countries. More than 200,000 are hunted annually in the Czech Republic.

Sinisorsien saalismääriä on esitetty kaaviossa 11, josta voidaan nähdä, että Serbiassa saalis on pysynyt suhteellisen vakaana vuosien varrella, mutta Unkarissa saaliiksi saatujen sorsien määrä on vähentynyt. Tšekissä kannan pienentyessä on myös metsästäjien saalis pienentynyt. Tsekin sinisorsasaaliit ovat kuitenkin monta kertaa suuremmat kuin monissa muissa maissa ja siellä metsästetään vuosittain yli 200 000 sinisorsaa.

Figure 9: Hunted mallards and put it on show after hunt
 Kuvio 9: Pyydettyjä sinisorsia metsästyksen päätyttyä

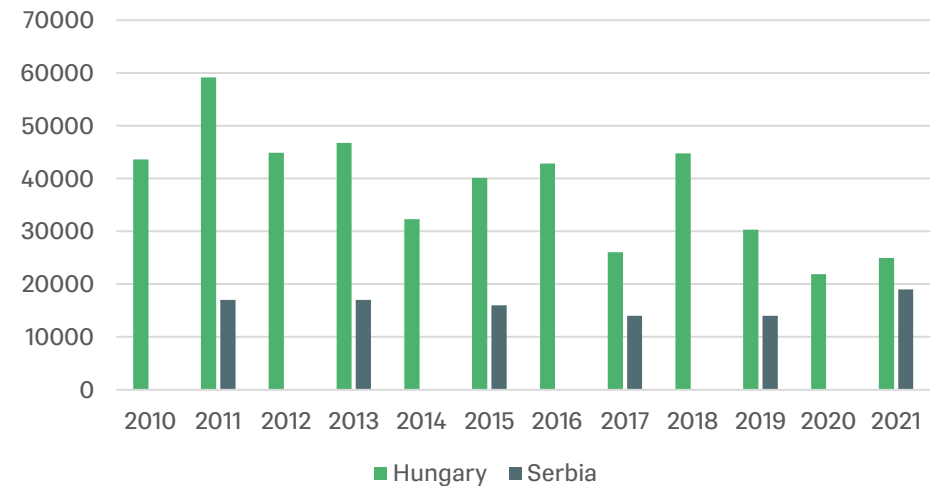

Chart 11: Number of hunted mallards in Hungary and Serbia 2010 - 2021

Kaavio 11: Metsästettyjen sinisorsien määrä Unkarissa ja Serbiassa 2010-2021

Pheasant (*Phasianus colchicus*)

A medium-sized bird with a marked difference in colour between the male and the female. A very long pointed tail is typical, measuring up to 61 cm. Due to targeted breeding, the coloration of males is very variable; in Europe, males with a reddish-brown colour predominate. The head and upper neck are black and blue. A white stripe on the neck is typical. The basic colouring of the hen is light brown with a darker centre of the feathers. The beak is greenish-yellow in both sexes. Maximum weight for male is 2 kg and for a female 1.5 kg.

The original area of expansion is east of the Volga River. Pheasant however already reached Europe in ancient times and today it is found all over Europe to Ireland and southern Scandinavia in the north (Map 18). It is hunted almost everywhere it lives, often supported by artificial breeding and release into the wild. The pheasant inhabits all types of landscape, although it seeks out localities where smaller forests alternate with bushes and weeds.

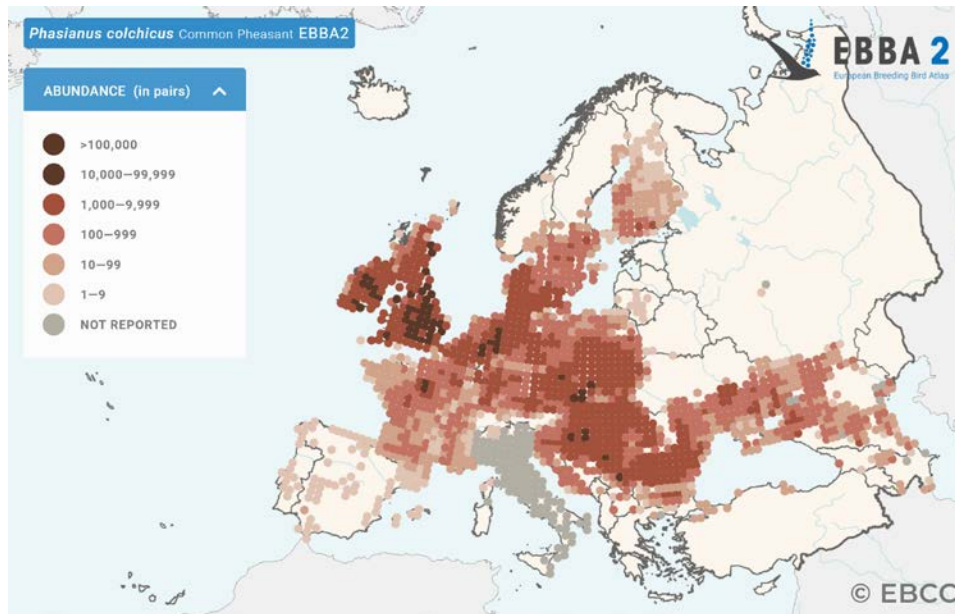
Pheasants form a significant part of fee hunts. Pheasant hunts are organized mainly in artificial breeding grounds, where a rich harvest is guaranteed, but also in the open countryside.

Fasaani (*Phasianus colchicus*)

Keskikokoinen lintu, jolla on huomattava väriero koiraan ja naaraan välillä. Pyrstö on tyypillisesti erittäin pitkä (jopa 61 cm) ja muodoltaan terävä. Kohdennetun jalostuksen vuoksi koiraiden väritys on hyvin vaihteleva. Euroopassa koiraalla punertavanruskea väritys on vallitseva. Pää ja yläkaula ovat mustasiniisiä. Valkoinen raita kaulassa on tyypillinen. Naaraan perusväri on vaaleanruskea ja höyhenten keskiosa on tummempi. Nokka on vihertävän keltainen molemmilla sukupuolilla. Suurin paino koiraalla on 2 kg ja naaraalla 1,5 kg.

Alkuperäinen levinneisyysalue on Volga-joen itäpuolella. Fasaani saapui kuitenkin Eurooppaan jo varhain, ja nykyään sitä tavataan kaikkialla Euroopassa, lännessä Irlantia ja pohjoisessa Etelä-Skandinaviaa myöten (Kartta 18). Fasaania metsästetään lähes kaikkialla sen levinneisyysalueella, mitä usein tuetaan tarhattujen lintujen vapauttamisella luontoon. Fasaani asuu kaikenlaisissa ympäristöissä, mutta se etsii mielellään elinympäristökseen paikkoja, joissa pienet metsät vuorottelevat pensaiden ja ruohikon kanssa.

Fasaanijahdit muodostavat merkittävän osan kaupallisesta metsästyksestä. Fasaanin metsästyksessä tapahtuu usein istutetuilla linnuilla riistatiloilla, jolloin runsas saalis on taattu.

Map 18: Phaesant distribution

Kartta 18: Fasaanin levinneisyys
Source/Lähde: EBCC, 2022

The number of pheasants hunted in the last two decades in Hungary and the Czech Republic is represented by Chart 12, from which it is clear that pheasants are widely hunted in both countries. Although the trend is slightly increasing in Hungary, the hunt of pheasants in the Czech Republic is decreasing every year. In Serbia, the pheasant hunt is relatively stable over the years. Around 140,000 are hunted annually. In Finland, this number is very low. In the last monitored year (2021), 23,600 were hunted.

Kaavio 12 kertoo saaliiksi saatujen fasaanien määrän Unkarissa ja Tšekissä vuosina 2010–2021. Kaaviosta selviää, että fasaaneja metsästetään laajalti molemmissa maissa, mutta saalismäärä kasvaa hieman Unkarissa ja vähenee Tšekissä. Serbiassa fasaanin metsästys on ollut suhteellisen vakaata vuosien varrella ja vuosittain metsästetään noin 140 000 yksilöä. Suomessa luku on muihin maihin verrattuna pieni: vuonna 2021 metsästettiin 23 600 yksilöä.

Figure 10: Phaesant hunting with hunting dogs in Serbia

Kuvio 10: Fasaanin metsästys koirien kanssa Serbiassa

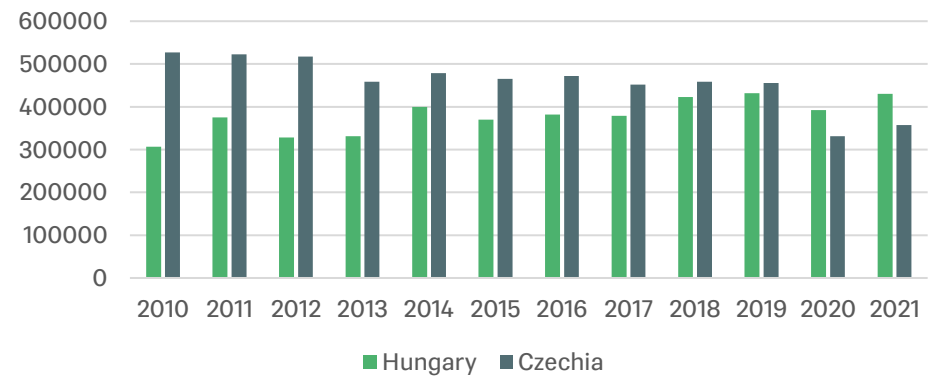

Chart 12: Number of hunted pheasants in Hungary and Czechia 2010 - 2021

Kaavio 12. Metsästettyjen fasaanien määrä Unkarissa ja Tšekissä 2010–2021

Western capercaillie (*Tetrao urogallus*)

The capercaillie is characterized by significant sexual dimorphism. A long, rounded tail that spreads in a fan is typical. The male is coloured black, the wing coverts are brownish. The strong beak, which is yellowish, is conspicuous. The female is brown with black-brown stripes. The belly and flanks and lower part of tail feathers have white edges. An adult male can weigh over 5 kg. The female is significantly smaller and can weigh around 2.5 kg.

The capercaillie lives in coniferous forests from Western Europe to Baikal. In the north, it occurs up to the tree line. The distribution in Europe is island-like, only in the north and east of its range is the occurrence continuous (Map 19).

In most European countries, it is marked as a critically endangered species and is subject to protection, thus it is not possible to hunt it, with the exception of the Nordic countries. In the Nordic countries, capercaillie is one of the most interesting species concerning hunting tourism activities.

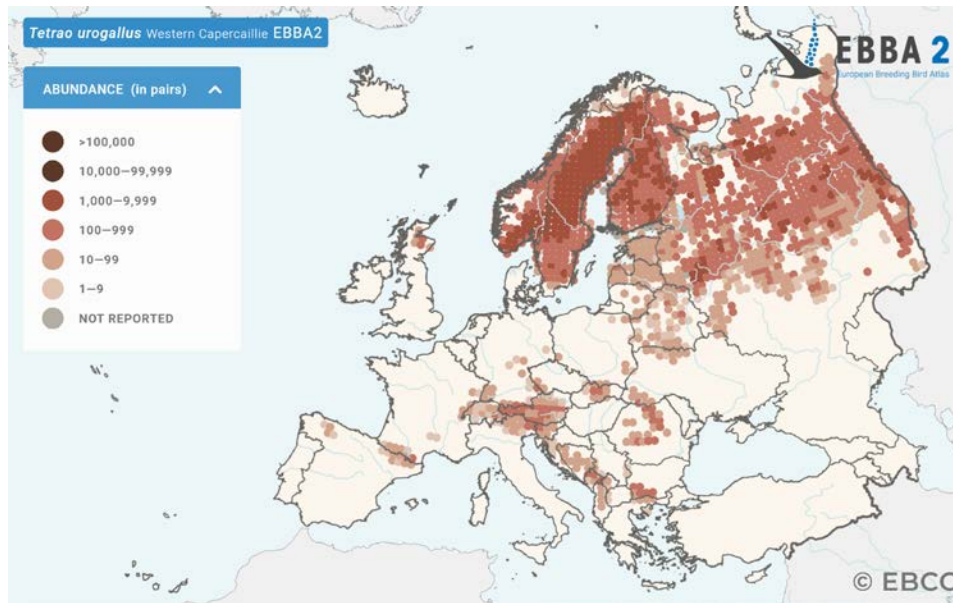
Metso (*Tetrao urogallus*)

Metsolle on ominaista merkittävä sukupuolidimorfismi. Mustalla koiralla on pitkä pyrstö, joka leviää soitimella viuhkamaisesti. Koiraan siipipeitteet ovat ruskehtavat. Vahva, kellertävä nokka on silmiinpistävä. Naaras on ruskea mustanruskeilla raidoilla. Vatsassa, kyljissä ja pyrstön sulkien alaosaan on valkoiset reunat. Aikuinen koiras voi painaa yli 5 kg. Naaras on huomattavasti pienempi ja voi painaa noin 2,5 kg.

Metso asuu havumetsissä Länsi-Euroopasta Baikalille. Pohjoisessa sitä esiintyy puurajaan asti. Levinneisyys Euroopassa on saarekemaista ja vain sen levinneisyysalueen pohjois- ja itäosissa esiintyminen on yhtäjaksoista (Kartta 19).

Useimmissa Euroopan maissa metso on määritelty äärimmäisen uhanalaiseksi lajiksi ja on suojeltu, joten sitä ei voida metsästää Pohjoismaita lukuun ottamatta. Pohjoismaissa metso on yksi metsästysmatkailun kannalta kiinnostavimmista lajeista.

Map 19: Western capercaillie distribution
 Kartta 19: Metsan levinneisyys
 Source/Lähde: EBCC, 2022

The number of capercaillie hunted in Finland is shown in Chart 13. As with grouse, the hunt has varied over the years with a significant drop in 2017.

Metsosaaliin määrä vuosina 2010–2021 Suomessa on esitetty kaaviossa 13. Kuten teerellä saalismäärä on vaihdellut vuosien varrella, johtuen metsäkanalinnuille tyypillisestä syklisestä kannanvaihtelusta.

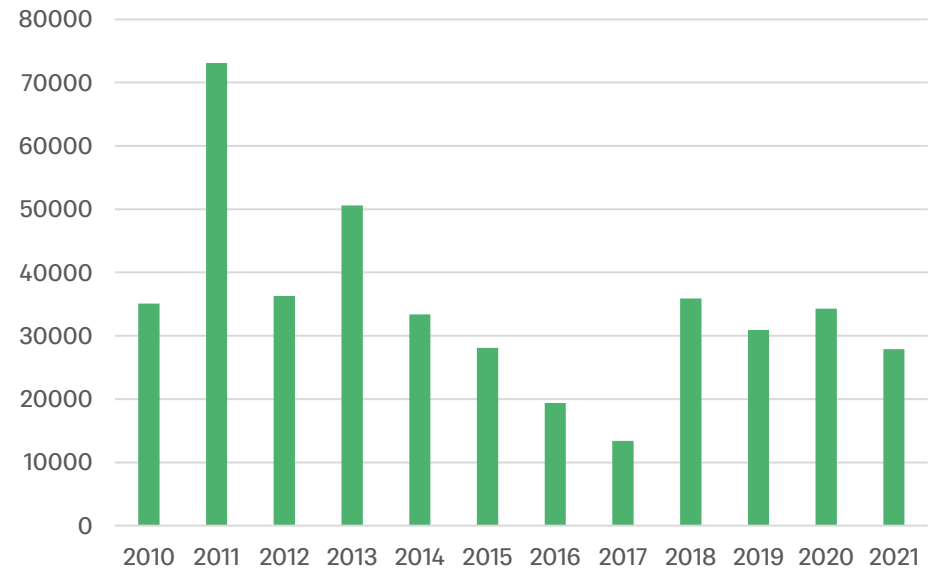

Chart 13: Number of hunted capercaillie in Finland 2010 - 2021
 Kaavio 13: Metsästetyt metsot Suomessa 2010–2021

Willow grouse (*Lagopus lagopus*)

Willow grouse, commonly known as the willow ptarmigan, is a bird species that belongs to the grouse family, measuring about 33-38 cm in length and weighing 450-800 g. During the breeding season, males have a reddish-brown head, neck, and upper parts of body, while females have a more muted brown plumage. In winter, both males and females have a white plumage that helps them blend into the snow. Willow ptarmigans are found in the northern parts of North America, Europe, and Asia. They prefer tundra habitats, including willow thickets, heathlands, and open areas near rivers and lakes. Willow ptarmigans are social birds and often live in small flocks during the winter. During the breeding season, males establish territories and defend them from other males. To survive in their harsh arctic environments, willow ptarmigans have several adaptations, including feathered feet that act like snowshoes, and special feathers that cover their nostrils, preventing snow and ice from entering while they forage for food.

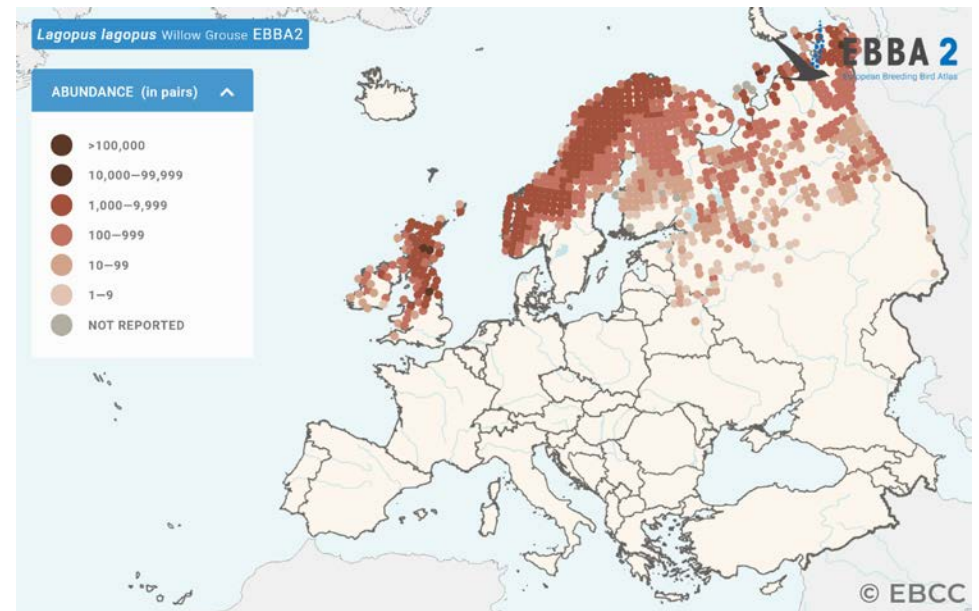
Willow ptarmigan is one of the most desired game bird in the northern part of Europe and is, for example, the main reason for domestic hunting tourists travelling to Lapland for hunting in Finland. Thus, it is also a very potential species for hunting tourism in these regions.

Riekkö (*Lagopus lagopus*)

Riekkö, joka tunnetaan myös nimellä metsäkana, on metsäkanojen alaheimoon kuuluva lintulaji. Sen pituus on 33–38 cm ja paino 450–800 g. Soidinaikaan koirailla on punertavanruskea pää, kaula ja kehon yläosat, kun taas naarailla on hillitympi ruskea höyhenpeite. Talvella sekä koirailla että naarailla on valkoinen höyhenpeite, joka auttaa niitä sulautumaan lumeen. Riekköä esiintyy Pohjois-Amerikan, Euroopan ja Aasian pohjoisosissa. Ne suosivat tundran elinympäristöjä, mutta sopivia elinympäristöjä ovat myös pajutiheiköt, kanervikot ja avoimet alueet jokien ja järvien lähellä. Riekkö on sosiaalinen lintu, joka elää talvella usein pienissä parvissa. Soidinaikana koiraat perustavat reviirejä ja puolustavat niitä muilta koirailta. Selviytyäkseen ankarissa arktisissa ympäristöissään riekoilla on useita sopeutumia, mukaan lukien höyhenpeitteiset jalat, jotka toimivat lumikenkien tavoin, ja erityiset höyhenet, jotka peittävät sieraimet estäen lumen ja jään pääsyn sisään ravintoa etsiessä.

Riekkö on yksi Pohjois-Euroopan halutuimmista riistalinnuista. Suomessa se on kotimaisten metsästysmatkailijoiden tärkein syy matkustaa metsälle pohjoisimpaan Lappiin (Kartta 20). Riekkö on erittäin potentiaalinen laji metsästysmatkailua silmällä pitäen

Map 20: Willow grouse distribution

Kartta 20: Riekkön levinneisyys

Source/Lähde: EBCC, 2022

A group of people in winter gear, including orange and green jackets and hats, are walking through a snowy forest. The trees are covered in snow, and the ground is a thick layer of white. The scene is dimly lit, suggesting a winter day.

2

**LEGISLATIVE ASPECTS OF HUNTING
TOURISM**

*LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN NÄKÖKULMA
METSÄSTYSMATKAILUUN*

2. LEGISLATIVE ASPECTS OF HUNTING TOURISM

2. LAINSÄÄDÄNNÖLLINEN NÄKÖKULMA METSÄSTYSMATKAILUUN

In this second chapter, the legislative aspects of hunting tourism are explored, with a focus on the regulations and policies that govern this industry worldwide. The rationale behind hunting-related legislation and the socioeconomic implications for local communities, is examined. The regulatory mechanisms in place to ensure ethical practices, such as licensing requirements and enforcement measures, are analysed. Furthermore, the international conventions and organizations that shape hunting tourism legislation are discussed, highlighting the importance of striking a delicate balance between wildlife conservation, economic benefits, and cultural traditions. Through this exploration, sustainable and responsible practices in the hunting tourism industry are aimed to be fostered. Legislation related to hunting tourism varies widely by country and region. The laws and regulations governing hunting tourism typically cover issues such as licensing, hunted species' limits, hunting seasons, safety requirements, and environmental protection.

In some countries, hunting tourism may be tightly regulated or even prohibited (e.g., Albania). In some European countries, some practices are largely banned (e.g., Germany) while in others it may be allowed under specific conditions. In many cases, the laws and regulations governing hunting tourism are designed to balance the interests of hunters, local communities, and conservation efforts. Some laws may require hunters to obtain licences and permits, which may be limited in number to prevent over-hunting or harm to endangered species. Other laws may set limits on the types of weapons or equipment that can be used in hunting and may require hunters to follow certain safety procedures.

Overall, hunting tourism legislation aims to ensure that hunting activities are conducted in a responsible and sustainable manner, and that the wildlife and habitats in the areas where hunting takes place are controlled. This sub-chapter summarizes the most important information from the field of legislation in hunting tourism.

Tässä toisessa luvussa tarkastellaan metsästysmatkailun lainsäädännöllisiä näkökulmia keskittyen säännöksiin ja menettelytapoihin, jotka vaikuttavat alaan maailmanlaajuisesti. Lisäksi tarkastellaan metsästyksen liittyvän lainsäädännön perusteita ja sosioekonimisia vaikutuksia paikallisyhteisöihin. Luvussa analysoidaan myös käytössä olevia sääntelymekanismeja, joilla varmistetaan eettiset käytännöt, kuten lupavaatimukset ja täytäntöönpanon valvontaa koskevat toimenpiteet. Lisäksi keskustellaan metsästysmatkailulainsäädäntöä muokkaavista kansainvälisistä yleissopimuksista ja järjestöistä, korostaen herkän tasapainon löytämisen merkistystä villieläinten suojelun, taloudellisten hyötyjen ja kulttuuriperinteiden välillä. Tämän tarkastelun avulla pyritään edistämään kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä metsästysmatkailualalla. Metsästysmatkailuun liittyvä lainsäädäntö vaihtelee suuresti maittain ja alueittain. Metsästysmatkailua koskevat lait ja asetukset kattavat tyypillisesti muun muassa metsästysluvan, metsästettävät lajit, metsästysajat, turvallisuusvaatimukset ja ympäristönsuojelun.

Joissakin maissa metsästysmatkailu voi olla tiukasti säänneltyä tai jopa kiellettyä (esim. Albania). Osassa Euroopan maista jotkin käytännöt ovat laajalti kiellettyjä (esim. Saksassa), kun taas toisissa ne voidaan sallia tietyin edellytyksin. Monissa tapauksissa metsästysmatkailua koskevat lait ja asetukset on suunniteltu tasapainottamaan metsästäjien, paikallisten yhteisöjen ja ympäristönsuojelun vaatimuksia. Joitakin lajeja metsästääkseen metsästäjät joutuvat hakemaan lisenssejä ja lupia, joiden määrää voidaan rajoittaa liiallisen metsästyksen tai uhanalaisille lajeille aiheutuvien haittojen estämiseksi. Toiset lait voivat asettaa puolestaan rajoituksia metsästyksessä käytettäville aseille tai varusteille ja vaatia metsästäjiä noudattamaan tiettyjä turvallisuusmenettelyjä.

Kaiken kaikkiaan metsästysmatkailulainsäädännöllä pyritään varmistamaan, että metsästystä harjoitetaan vastuullisesti ja kestävästi ja että metsästysalueiden riistaeläimiä ja niiden elinympäristön tilaa valvotaan.

2.1 Hunting rights

There are various legal constructs of how hunting rights and the ownership of game animals are distributed between the state, the landowners and the hunters. In some cases, wild animals are nobody's property, i.e. 'res nullius', which basically means that it becomes someone's property by hunting or catching it. In other legal systems, it is either the state that owns game animals, and the hunters can possess them if they hunt or catch them in a lawful manner, or the hunter is the landowner from whose property the animal comes.

Hunting rights in Europe mostly belong to the landowners, but there are various ways in which this right can be practiced. In the simplest case, landowners can hunt on their lands without any restrictions, which can be justified by the need to protect their land from game damage. However, the fragmentation of land, and consequently the fragmentation of hunting areas, leads to the degradation of game populations. For this reason, in most countries hunting rights can only be practiced on an area above a certain threshold level regarding the size of hunting area. This implies that landowners must form larger units where they can hunt on their own or make a lease agreement with a third party. On state land, hunting grounds can be formed similarly to private lands. In some countries (e.g., Finland), the locals can also have free hunting rights on state land due to their residence in the area. The hunting rights and property rights related to it typically vary depending on the game animal in question. For example, in Finland, for hunting small game, the landowners' permission is enough, but concerning larger animals like elk or white-tailed deer, in addition a licence from the state based on the pre-decided bag quota is needed, even when hunting on privately owned land.

Hunting rights can also be coupled with responsibilities and duties. In many European countries, the hunting rights beneficiary is also responsible for game management which, in Central European countries for example, usually means hunting according to an officially approved wild game management plan, organizing hunting activities, and applying safety measures.

Tähän lukuun on koottu tärkeimmät tiedot metsästysmatkailuun liittyvästä lainsäädännöstä.

2.1 Metsästysoikeus

On olemassa erilaisia oikeudellisia järjestelyjä siitä, miten metsästysoikeus ja riistaeläinten omistus jakautuvat valtion, maanomistajien ja metsästäjien kesken. Joissakin tapauksissa riistaeläimet eivät ole elossa ollessaan kenenkään omaisuutta eli "res nullius". Usein kuitenkin eläimestä tulee jonkun omaisuutta kuollessaan metsästyksen kautta. Metsästetty ruho kuuluu tyypillisesti jollekin taholle. Joissakin oikeusjärjestelmissä taas riistaeläimet omistaa valtio, ja metsästäjät voivat ottaa ne haltuunsa, jos he metsästävät tai pyytävät niitä laillisesti. Kolmas vaihtoehto on, että omistajana on maanomistaja, jonka mailla eläimet elävät.

Metsästysoikeus Euroopassa kuuluu enimmäkseen maanomistajille, mutta tätä oikeutta voidaan harjoittaa monin eri tavoin. Yksinkertaisimmassa tapauksessa maanomistajat voivat metsästää maillaan ilman rajoituksia, mikä voidaan perustella maanomistajien tarpeella suojella maitaan riistavaurioilta. Omistettujen maa-alueiden ja sitä kautta metsästysalueiden pirstoutuminen johtaa kuitenkin monesti riistakantojen heikkenemiseen. Tästä syystä metsästysoikeutta voidaan useimmissa maissa harjoittaa vain alueella, joka ylittää tietyn metsästysalueen kokoon liittyvän kynnyksen. Tämä tarkoittaa, että maanomistajien on yhteisesti muodostettava suurempia yksiköitä, joissa he voivat metsästää itsenäisesti tai he voivat tehdä vuokrasopimuksen kolmannen osapuolen kanssa. Valtion omistamilla alueilla metsästysmaita voidaan muodostaa samalla tavalla kuin yksityisillä mailla. Joissakin maissa (esim. Suomessa) paikallisilla voi olla vapaa metsästysoikeus valtion mailla omassa asuinkunnassaan. Metsästysoikeus ja siihen liittyvät säädökset vaihtelevat tyypillisesti myös eri riistaeläinten välillä. Esimerkiksi Suomessa pienriistan metsästyksen riittää maanomistajan lupa, mutta isompien eläinten kuten hirven tai valkohäntäpeuran metsästyksen tarvitaan lisäksi ennalta päätettyyn saaliskiintiöön perustuva valtion lupa, myös yksityismailla metsästäessä.

Metsästysoikeuteen voidaan liittää myös erilaisia vastuita ja velvollisuuksia. Monissa Euroopan maissa metsästysoikeuden saaja vastaa myös riistanhoidosta, mikä esimerkiksi Keski-Euroopan maissa tarkoittaa yleensä virallisesti hyväksytyyn riistanhoitosuunnitelman tekemistä ja sen mukaista metsästyksen, riistanhoitoa ja turvallisuustoimenpiteiden soveltamista.

2.2 Conditions for hunting for domestic hunters

All hunters must hold a hunting and a gun licence that proves that they have the necessary knowledge in hunting and the skills to handle firearms, respectively. These licences can be obtained through hunting courses, at the end of which candidates must pass theoretical and sometimes also practical tests. Traditional forms of hunting, such as archery, falconry, greyhound hunting, or using muzzle-loading rifle usually require additional licences (if these are allowed within the country).

Hunters must be in a physical and mental condition that is good enough for safe handling of guns, which implies the hunter is not, for example, under alcohol or drug influence. Hunters can only fire when the target is identifiable without any doubts.

In addition to a hunting licence, a hunter needs a permit to access a certain hunting area and for a certain wild game species. The permit is issued by the beneficiary of the hunting rights, which is usually the landowner, or an organization formed by the landowners, or an authorized state organization. In addition to licences and permits, hunters typically must have liability and accident insurance too.

In some countries (e.g., Czech Republic and Serbia), in majority of hunting clubs it is custom to act as an apprentice for one year without actually participating in hunting if a hunter wants to become a member. In some clubs, membership is limited only if the applicants who own land (or is a family member of the owner) in the area where the hunting club manages hunting. In many countries this can be a barrier for newcomers and young people to join a hunting club and have hunting opportunities

Driven hunts can be even more complicated because these hunting methods potentially involve a number of people and can cover a large area. In some countries these events must be reported in advance to the police and to other authorities, and there must be a written plan that shall be handed out to the hunters and to the assisting personnel. At a meeting at the beginning of the hunting event, all hunters are registered, licences are checked, and safety regulations are communicated to the participants.

2.2 Kotimaisten metsästäjien metsästystä koskevia säädöksiä

Kaikilla metsästäjillä on kaikissa Euroopan maissa oltava metsästys- ja aselupa, jotka osoittavat, että heillä on tarvittavat tiedot metsästyksessä ja taidot käsitellä ampuma-aseita. Nämä luvat voi saada metsästyskurssilla, joiden päätteeksi hakijoiden on läpäistävä teoreettiset ja joskus myös käytännön kokeet. Perinteiset metsästysmuodot, kuten jousiammunta, haukkametsästys, vinttikoirametsästys tai suusta ladattavan kiväärin käyttö, vaativat yleensä lisälisenssejä (jos kyseiset metsästysmuodot ovat sallittuja kyseisessä maassa).

Metsästäjän on myös metsästystilanteessa oltava fyysisesti ja psyykkisesti riittävän hyvässä kunnossa aseiden turvalliseen käsittelyyn, mikä tarkoittaa, että metsästäjä ei ole esimerkiksi alkoholin tai huumeiden vaikutuksen alaisena. Metsästäjät voivat ampua vain, kun kohde on tunnistettavissa ilman epäilyksiä.

Metsästyskortin lisäksi metsästäjä tarvitsee luvan metsästääkseen tietyllä alueella. Luvan myöntää metsästysoikeuden haltija, joka on yleensä maanomistaja, maanomistajien muodostama järjestö tai valtion valtuuttama organisaatio. Lupien lisäksi metsästäjällä tulee tyypillisesti olla vastuu- ja tapaturmavakuutus.

Halutessaan liittyä metsästysseuran jäseneksi joissakin maissa (esim. Tšekissä ja Serbiassa) on tapana toimia vuosi harjoittelijana seurassa osallistumatta varsinaiseen metsästykseseen. Joissakin seuroissa jäsenyys on rajattu vain sen alueen maanomistajiin (tai heidän perheenjäseniinsä), jolla metsästysseura harjoittaa metsästystä. Monissa maissa tämä voi estää uusia tulokkaita ja nuoria liittymästä metsästysseuraan ja saamasta metsästysmahdollisuuksia.

Ajometsästys voi olla vieläkin monimutkaisempaa. Suuriin ajometsästystapahtumiin osallistuu lukuisia ihmisiä ja ne voivat kattaa suuren maantieteellisen alueen. Joissakin maissa näistä tapahtumista on ilmoitettava etukäteen poliisille ja muille viranomaisille, sekä metsästäjille ja avustaville henkilöille on jaettava kirjallinen suunnitelma. Metsästystapahtuman alussa pidettävässä kokouksessa kaikki metsästäjät rekisteröidään, luvat tarkistetaan ja turvallisuusmääräyksistä tiedotetaan osallistujille.

Figure 11: Final show after driven hunt of wild boars

Kuvio 11: Villisian metsästyksen jälkeinen seremonia

2.3 Hunting abroad and travelling with a gun

Usually, the requirements for hunting equally refer to both domestic and foreign hunters. Although the requirements for hunting licences vary from country to country, in Europe hunting and gun licences are mutually recognized. However, in many countries, foreign hunters can only hunt in a local guide's company.

As with domestic hunters, another required document is a hunting permit which authorizes a hunter to hunt in a given location. It can be issued by a hunting club, a state enterprise, or a private landowner. Hunting conditions and management vary, nevertheless, from state to state. In order to practice hunting, a hunter must also have a gun licence. Another integral part is the necessity of accident insurance for the given location, usually for the whole country.

In a typical case, hunters can apply for a hunting licence in a foreign country based on the following documents:

- self-signed applications to the authority or an invitation letter
- identity card or passport
- a valid document authorizing hunting / hunting card, which is issued abroad, according to nationality - either a plain copy of hunting a licence or a certified copy with a so-called apostille or so-called super-legalization is needed
- in some countries, proof of insurance for the hunting territory in national language

In total, three ways of verifying foreign documents are possible:

1. If the hunter's country of origin has concluded a legal assistance agreement with a country where hunter wants to hunt, the hunting licence is also valid in this country. Typically the request application is processed by the Ministry of Agriculture or another actor which has the administrative power on game management and hunting.
2. Another way is to verify the documents that are issued by the signatories of the Hague Apostille Convention. In this case, the hunting licence must only be verified by a so-called apostille, i.e. a verification clause that is attached to the original or a copy of the document. Everything must be translated into the national language of the country (i.e. the country the hunter wants to visit) by a certified translator.

2.3 Metsästys ulkomailla ja aseiden kanssa matkustaminen

Yleensä metsästyksen lailliset vaatimukset koskevat yhtä lailla sekä kotimaisia että ulkomaisia metsästäjiä. Metsästyslupien vaatimukset vaihtelevat kuitenkin maittain. Euroopassa metsästys- ja aseluvat tunnustetaan vastavuoroisesti. Monissa maissa ulkomaiset metsästäjät voivat kuitenkin metsästää vain paikallisen oppaan seurassa.

Kuten kotimaisten metsästäjien kohdalla, myös metsästysmatkailijat tarvitsevat metsästyslupaa, joka oikeuttaa metsästäjän metsästämään tietyssä paikassa. Sen voi myöntää metsästysseura, valtiollinen toimijatai yksityinen maanomistaja. Lupapolitiikka vaihtelee kuitenkin maittain. Metsästyksen harjoittamiseksi metsästäjällä on oltava myös aselupa. Lisäksi tapaturmavakuutus on usein välttämätön.

Tyypillisesti metsästäjä hakee metsästyslupaa ulkomailta seuraavien asiakirjojen avulla:

- allekirjoitetut hakemukset viranomaiselle tai kutsukirje isännöivältä metsästysmatkailutaholta.
- henkilökortti tai passi
- voimassa oleva metsästyksen/metsästyskorttiin oikeuttava asiakirja, joka on myönnetty metsästäjän omassa kotimaassa – tarvitaan joko kopio metsästyskortista tai oikeaksi todistettu jäljennös, jossa on niin sanottu Apostille-todistus tai todistus, että asiakirja on laillistettu sen maan ulkoministeriössä, missä se on myönnetty sekä hyväksytty kohdemaan edustossa kyseisessä maassa.
- joissakin maissa todistus vakuutuksesta metsästysalueella kansallisella kielellä

On olemassa kolme mahdollista tapaa varmistaa ulkomaiset asiakirjat:

1. Jos metsästäjän alkuperämaa on tehnyt oikeusapuasopimuksen sellaisen maan kanssa, jossa metsästäjä haluaa metsästää, metsästyskortti on voimassa myös tässä maassa. Hakemuspyynnön käsittelee tyypillisesti maatalousministeriö tai muu toimija, jolla on riistanhoidon ja metsästyksen hallinnollinen valta ko. maassa.
2. Toinen tapa on tarkistaa Haagin Apostille-sopimuksen allekirjoittajien myöntämät asiakirjat. Tällöin metsästyskortti on varmennettava vain niin sanotulla apostillilla eli tarkistuslausekkeella, joka liitetään asiakirjan alkuperäiskappaleeseen tai kopioon. Auktorisoidun kääntäjän on käännettävä kaikki asiakirjan vierailun kohteena olevan maan kansalliselle

3. The last option is verification by so-called super legalization. This case occurs if the hunting tourist's home country does not have an international agreement with the host country regarding legal assistance on hunting licences and it is also not a signatory to the Hague Apostille Convention. The given document is thus verified by the competent authority abroad (most often the Ministry of Foreign Affairs of the given country) and subsequently by the relevant representative office of the country to be visited in the given country.

Hunting licences and permits are issued to foreigners for a certain time period. Administrative fees are determined according to the length of validity of the hunting licence and permit. Hunting permits are issued and signed by the user of the hunting area. The permit contains personal data of the hunter and the hunting area, the type of permit, and a list of game species, sex, age, and numbers which are allowed to be hunted.

Travelling with a hunting gun in Europe can be a complicated process because different countries have their own regulations and requirements for firearm possession and transport. In general, to travel with a hunting gun in Europe, hunters will need to have a valid gun licence or permit in his/her home country. They should also check the firearm laws of the countries they plan to visit and ensure that they comply with the regulations of these countries for firearm possession and transport.

A European Firearms Pass (EFP) is a document that allows firearm owners to travel within the European Union (EU) with their firearms. The EFP is issued by the national authorities of the home country and is valid for five years. When travelling with a hunting gun in Europe, hunters should also ensure that their firearm is unloaded, secured in a suitable container, and packed in checked luggage. They should also declare firearm at customs and follow any additional procedures required by the relevant authorities. It is important to note that some countries in Europe may have stricter gun laws than others, so it is essential to check the regulations of each country the hunter plans to visit before travelling. Failing to comply with firearm regulations can result in fines, imprisonment, and confiscation of one's firearm.

In a typical case, an invitation letter from the hosting party (hunting club, hunting company, etc.) is needed for a hunting trip. In general, an invitation letter for a hunting trip should include the following information:

- The name and contact information of the organization or individual who is inviting the hunter to the country in question

kielelle.

3. Viimeinen vaihtoehto on laillistus asiakirjan myöntäneen maan ulkoministeriössä ja kohdemaan edustossa kyseisessä maassa. Näin tapahtuu, jos metsästysmatkailijan asuinmaalla ei ole isäntämaan kanssa kansainvälistä sopimusta oikeusavusta eikä se ole myöskään allekirjoittanut Haagin Apostille-sopimusta. Näin ollen annetun asiakirjan tarkastaa lähtömaan toimivaltainen viranomainen ulkomailla (useimmiten kyseisen maan ulkoasiainministeriö) ja sen jälkeen vierailun kohteena olevan maan asianomainen edustusto lähtömaassa.

Metsästyslisenssit/-kortit ja -luvut myönnetään ulkomaalaisille määräajaksi. Hallinnolliset maksut määräytyvät lupien voimassaoloajan mukaan. Metsästysluvut metsästysalueelle myöntää ja allekirjoittaa metsästysalueen käyttäjä. Lupa sisältää metsästäjän ja metsästysalueen tiedot, luvan tyyppin sekä luettelon metsästyksen kohteena olevista riistalajeista, metsästettävien eläinten sukupuolesta, iästä ja määristä.

Metsästysaseen kanssa matkustaminen Euroopassa voi olla monimutkainen prosessi, koska eri mailla on omat säädöksensä ja vaatimuksensa ampuma-aseiden hallussapidosta ja kuljetuksesta. Yleensä metsästysaseen kanssa matkustaminen Euroopassa edellyttää, että metsästäjällä on voimassa oleva aselupa kotimaassaan. Metsästysmatkailijan on myös tarkistettava matkustuksen kohteina olevien maiden ampuma-aselait ja varmistettava, että he noudattavat näiden maiden määräyksiä ampuma-aseiden hallussapidosta ja kuljetuksesta.

Euroopan ampuma-asepassi (EFP) on asiakirja, jonka avulla ampuma-aseiden omistajat voivat matkustaa Euroopan unionissa aseidensa kanssa. EFP:n myöntävät kotimaan kansalliset viranomaiset, ja se on voimassa viisi vuotta. Kun metsästäjä matkustaa metsästysaseen kanssa Euroopassa, hänen on myös varmistettava, että hänen aseensa on lataamaton ja pakattu sopivaan kuljetuslaukkuun ruumaan meneviin matkatavaroihin. Heidän on myös ilmoitettava ampuma-aseesta tullissa ja noudatettava asianomaisten viranomaisten mahdollisesti vaatimia lisämenettelyjä. On tärkeää huomata, että joissakin Euroopan maissa voi olla tiukempia aselakeja kuin toisissa, joten on tärkeää tarkistaa ennen matkaa kunkin kohdemaan määräykset. Ampuma-aseääräysten noudattamatta jättäminen voi johtaa sakkoihin, vankeuteen ja aseiden takavarikointiin.

- The dates and location of the hunt
- A statement indicating that hunters are invited to participate in the hunt
- Information about the type of hunting hunters will be doing (e.g., big game, small game, waterfowl)
- Any specific rules or requirements for the hunt (e.g., required equipment, hunting permits, etc.)
- Any other relevant information, such as lodging arrangements, transportation, or meals.

It is also a good idea to include the hunter's own personal information in the letter, such as name, passport or ID number, and contact information. This letter will help to confirm that the invitation is legitimate and can be used to support travel plans.

2.4 Hunting season

A hunting period or hunting season is the time when a specific game species can be hunted. The purpose is to define off-seasons when game animals are less disturbed and protected due to, for example, reproduction seasons. They need such a calm period in particular when new generations are being born and raised. For some game species, the mating season is traditionally a part of the hunting season; moreover, it can be the highlight of the hunt. Red deer, roe deer, fallow deer, elk, chamois, capercaillie, and other species create a unique atmosphere with their mating rituals that usually involves unique voices. At these times, they are easier to find and call by imitating their mating voices. However, there are also some countries where hunting is prohibited during this mating season (e.g., in Finland some hunting clubs have protected the grouse/capercaillie mating display areas in the spring).

Game hunting seasons may vary from country to country, so it is necessary to check them when planning a hunting trip. The hunting season is often set according to the specific laws and regulations established by the government or other relevant authorities in a given area. For example, in Czechia it is set by law (decree¹), in Serbia by the Rulebook issued by the Ministry and thus the season is same every year. However, in other countries, like Finland there can be annual changes as concerning the small game, the length of the season is the only way to influence on the hunting pressure, since small game does not have a quota based on the number of animals or

¹ A decree is a type of legislation. In the sense of legal terminology may be issued as an implementing regulation of the law by a central state administration body (e.g. a ministry) or by another authority empowered by law to do so.

Yleensä metsästysmatkaa varten tarvitaan kutsukirje isäntäseurueelta (metsästysseura tms.), jossa tyypillisesti tulee olla seuraavat tiedot:

- Sen järjestön tai henkilön nimi ja yhteystiedot, joka kutsuu metsästäjän kyseiseen maahan.
- Metsästyksen päivämäärät ja sijainti.
- Ilmoitus siitä, että metsästäjät on kutsuttu osallistumaan metsästyksen.
- Tiedot metsästysmuodosta (esim. suurriista, pienriista, vesilinnut).
- Metsästystä koskevat erityissäännöt tai -vaatimukset (esim. tarvittavat varusteet, metsästysluvat jne.).
- Muut asiaankuuluvat tiedot, kuten majoitusjärjestelyt, kuljetus tai ateriat.

Kirjeeseen on hyvä liittää myös metsästäjän omat henkilötiedot, kuten nimi, passi- tai henkilötunnus sekä yhteystiedot. Tämä kirje auttaa vahvistamaan, että kutsu on laillinen, ja että sitä voidaan käyttää matkasuunnitelmien tukena.

2.4 Metsästysaika

Metsästysaika tai metsästyskausi on se ajanjakso, jolloin tiettyä riistalajia voidaan metsästä. Tarkoituksena on erottaa metsästysaika ja kauden ulkopuoliset ajat, jolloin riistaeläimiä häiritään vähemmän ja suojellaan esimerkiksi lisääntymiskausien vuoksi, toisistaan. Erityisesti lisääntymisaikana eläimet tarvitsevat rauhallista aikaa. Joillekin riistalajeille parittelukausi on kuitenkin perinteisesti osa metsästyskautta, ja lisäksi se voi olla metsästyksen kohokohta. Saksanhirvi, metsäkauris, kuusipeura, hirvi, gemssi, metso ja muut lajit luovat ainutlaatuisen ilmapiirin paritteluritualeillaan, jotka yleensä sisältävät omaleimaisia paritteluääniä. Paritteluaikana näitä lajeja on helpompi löytää ja eläimiä voi kutsua jäljittelemällä niiden paritteluääntä. On kuitenkin myös maita, joissa metsästys on kielletty paritteluaikana. Esimerkiksi Suomessa jotkut metsästysseurat ovat suojelleet syksyllä teerien/metsojen soidinalueita.

Metsästyskaudet voivat vaihdella maittain, joten ne kannattaa tarkistaa metsästysmatkaa suunnitellessa. Metsästyskausi määrätään usein hallituksen tai muiden asiaankuuluvien viranomaisten tietyllä alueella vahvistamien lakien ja määräysten mukaisesti. Esimerkiksi Tšekissä se vahvistetaan lailla (tai asetuksella¹) ja Serbiassa ministeriön antamalla

¹ Asetuksella annetaan lakia täydentäviä säännöksiä ja esimerkiksi ministeriö voi antaa niitä lakiin perustuen.

do not require special hunting license/animal, like for example elk or bear. For this reason, even though the hunting season starts typically always at the same date, it can be shortened in case the population is low. The Ministry of Agriculture and Forestry makes the decisions of annual hunting seasons based on the proposal of The Finnish Wildlife Agency and based on calculations of Natural Resources Institute Finland. Also hunting clubs can make their own restrictions for hunting on their land, even ban it totally for one/two years, if they feel it is necessary to maintain healthy population size. Due to different environmental conditions, hunting seasons can vary depending on the region also within the country.

Laws and regulations typically consider various factors, such as population size and health of the game animal species, as well as environmental and ecological conditions of the region. The hunting season may also be influenced by cultural and historical practices, as well as by economic considerations, such as the revenue generated by hunting permits and fees. A longer hunting season can make a certain destination more competitive than others. Examples of hunting season for the main hunted species in selected European countries are presented in Table 2.

Figure 12: Mating season of wild boars

Kuvio 12: Villisikojen parittelukausi

sääntökirjalla, jolloin kausi on sama joka vuosi. Muissa maissa (esim. Suomessa) voi kuitenkin tapahtua vuosittaisia muutoksia.

Suomessa Maa- ja metsätalousministeriö päättää vuosittain metsästysajasta Suomen Riistakeskuksen ehdotuksen ja Luonnonvarakeskuksen kannanarvioiden perusteella. Myös metsästysseurat voivat päättää omista metsästysrajoituksistaan, jopa kieltää jonkin lajin metsästyksen maillaan vuodeksi-pariksi tarvittaessa. Erilaisten ympäristöolosuhteiden vuoksi metsästysajat myös vaihtelevan maan eri osissa.

Metsästyskauden kestossa otetaan siis tyypillisesti huomioon erilaisia tekijöitä, kuten riistaeläinlajin populaation koko ja terveystilanne sekä alueen ympäristö- ja ekologiset olosuhteet. Metsästyskauteen voivat vaikuttaa myös kulttuuriset ja historialliset käytännöt sekä taloudelliset näkökohdat, kuten metsästysluvista ja -maksuista saatavat tulot. Pidempi metsästyskausi voi tehdä tietystä kohteesta toisia kilpailukykyisemmän. Taulukossa 2 on esimerkkejä tärkeimpien metsästettyjen lajien metsästyskausista muutamissa Euroopan maissa.

Table 2: Hunting season of main hunted species in Europe

Wild game		Czech Republic	Serbia	Finland ¹	Hungary
Roe deer	male	1. 5.–30. 9.	15. 4.–30. 9.	16.5 - 15.6 1. 9.–5. 2.	15. 4.–30. 9.
	female	1. 8.–31. 12.	1. 9.–31. 1.	1. 9.–15. 2.	1.10 – 28.2
	young	1. 1.–31. 12.			
Red deer	male	1. 7.–31. 1.	1. 8.–15. 2.	not occur	1. 9.–31. 1.
	female	1. 8.–31. 1.	1. 8.–31. 1.		1. 9.–31. 1.
	young	1. 1.–31. 12.			1. 9.–30. 4.
Sika deer	male	1. 7.–31. 1.	not occur	not occur	whole year
	female	1. 8.–31. 1.			
	young	1. 1.–31. 12.			
Fallow deer	male	1. 7.–31. 1.	1. 9.–15. 2.	1. 9.–23. 9. ² 24. 9.–31. 1. ³	1. 10.–30. 11.
	female	1. 8.–31. 1.	1. 9.–31. 1.		1. 10.–31. 1.
	young	1. 1.–31. 12.			1. 10.–28. 2.
Mouflon	male	1. 7.–31. 3.	whole year	1. 9.–31. 1.	whole year
	female	1. 7.–31. 12.	1. 10.–31. 1.		1. 9.–31. 1.
	young	1. 1.–31. 12.			1. 9.–28. 2.
Elk		protected	not occur	1. 9.–15. 1. ⁴	not occur
Chamois	male	protected	1. 7.–31. 1.	not occur	not occur
	female		1. 9.–31. 1.		
	young				
Wild boar	male	whole year	whole year	whole year	whole year
	female		1. 7.–15. 1.	1. 8.–1. 3. ⁵	
	young		1. 7.–28. 2.	whole year ⁶	
Hare		1. 11.–31. 12.	15. 10.–15. 12.	1. 9.–28. 2.	whole year
Wolf		protected	1. 7.–31. 3.	protected ⁷	protected
Fox		whole year	whole year	1. 8.–30. 4. ⁸	whole year
Jackal		not included among hunted game ⁹	whole year	not occur	whole year
Black grouse		protected	not included among hunted game	10. 9.–10. 12. ¹⁰	not occur
Willow grouse		not occur		10. 9.–31. 3. ¹¹ /31. 10.	not occur
Mallard		1. 9.–30. 11.	1. 9.–28. 2.	20. 8.–31. 12.	15. 8.–31. 1.
Pheasant		16. 10.–31. 1. ¹²	1. 10.–31. 1.	20. 8.–31. 12.	1. 10.–28. 2.

¹ The hunting periods in Finland are from hunting season 2022-2023 and they are set differently every year.

² by stalking, not allowed to hunt in Lapland

³ with a special licence from game administration body

⁴ the hunting season varies within this period in different parts of the country

⁵ 1. 3.–31. 7. females with young are protected

⁶ 1. 3.–31. 7. the youngest are protected (piglets)

⁷ some special licences can be handed out

⁸ the hunting season varies within this period in different parts of the country

⁹ hunting allowed only with the consent of the nature conservation authority

¹⁰ both males and females, the hunting season varies within this time period in different parts of the country. in some parts of the country protected. In addition in certain parts of the country males 10. 1.–31. 1.

¹¹ in the fells in Lapland/ 31. 10. in the rest of Northern Finland, protected in other parts of the country.

¹² Cock and hen year round in pheasantry

Taulukko 2: Euroopan tärkeimpien metsästettyjen lajien metsästyskaudet

Riistaeläin		Tšekin tasavalta	Serbia	Suomi ¹	Unkari
Metsäkauris	uros	1. 5.–30. 9.	15. 4.–30. 9.	16.5 - 15.6 1. 9.–5. 2.	15. 4.–30. 9.
	naaras	1. 8.–31. 12.	1. 9.–31. 1.	1. 9.–15. 2.	1.10 – 28.2
	vasa	1. 1.–31. 12.			
Saksanhirvi	uros	1. 7.–31. 1.	1. 8.–15. 2.	ei metsästystä	1. 9.–31. 1.
	naaras	1. 8.–31. 1.	1. 8.–31. 1.		1. 9.–31. 1.
	vasa	1. 1.–31. 12.			1. 9.–30. 4.
Japaninpeura	uros	1. 7.–31. 1.	ei metsästystä	ei metsästystä	koko vuoden
	naaras	1. 8.–31. 1.			
	vasa	1. 1.–31. 12.			
Kuusipeura	uros	1. 7.–31. 1.	1. 9.–15. 2.	1. 9.–23. 9. ² 24. 9.–31. 1. ³	1. 10.–30. 11.
	naaras	1. 8.–31. 1.	1. 9.–31. 1.		1. 10.–31. 1.
	vasa	1. 1.–31. 12.			1. 10.–28. 2.
Mufloni	uros	1. 7.–31. 3.	koko vuoden	1. 9.–31. 1.	koko vuoden
	naaras	1. 7.–31. 12.	1. 10.–31. 1.		1. 9.–31. 1.
	karitsa	1. 1.–31. 12.			1. 9.–28. 2.
Hirvi		suojeltu	ei metsästystä	1. 9.–15. 1. ⁴	ei metsästystä
Gemssi	uros	suojeltu	1. 7.–31. 1.	ei metsästystä	ei metsästystä
	naaras		1. 9.–31. 1.		
	kili				
Villisika	uros	koko vuoden	koko vuoden	koko vuoden	koko vuoden
	naaras		1. 7.–15. 1.	1. 8.–1. 3. ⁵	
	porsas		1. 7.–28. 2.	koko vuoden ⁶	
Rusakko		1. 11.–31. 12.	15. 10.–15. 12.	1. 9.–28. 2.	koko vuoden
Susi		suojeltu	1. 7.–31. 3.	suojeltu ⁷	suojeltu
Kettu		koko vuoden	koko vuoden	1. 8.–30. 4. ⁸	koko vuoden
Sakaali		ei kuulu metsästettyyn riistaan ⁹	koko vuoden	ei metsästystä	koko vuoden
Teeri		suojeltu	ei kuulu metsästettävään riistaan	10. 9.–10. 12. ¹⁰	ei metsästystä
Riekko		ei metsästystä		10. 9.–31. 3. ¹¹ /31. 10.	ei metsästystä
Sinisorsa		1. 9.–30. 11.	1. 9.–28. 2.	20. 8.–31. 12.	15. 8.–31. 1.
Fasaani		16. 10.–31. 1. ¹²	1. 10.–31. 1.	20. 8.–31. 12.	1. 10.–28. 2.

1 Metsästysajat Suomen osalta ovat metsästyskaudelta 2022-2023

2 Kytäymetsästys ei ole sallittua Lapissa

3 Riistahallinnon erikoisluvalla

4 Metsästyskausi vaihtelee tänä aikana maan eri osissa

5 Naaras, jota saman vuoden porsaat seuraavat, on rauhoitettu 1.3.-31.7.

6 Saman vuoden porsaat on rauhoitettu 1.3.-31.7.

7 Joitakin erikoislupia voidaan anomuksesta myöntää

8 Metsästyskausi vaihtelee tänä aikana maan eri osissa

9 Metsästys sallittu vain luonnonsuojeluviranomaisen suostumuksella

10 Metsästyskauden pituus vaihtelee kannan mukaan maan eri osissa tämän ajanjakson sisällä. Joissakin osissa maata rauhoitettu. Lisäksi eräissä osissa maata kukkoja saa metsästä 10.1.-31.1.

11 Lapin tunturialueella/31.10. muualla Pohjois-Suomessa, rauhoitettu osassa maata

12 Kukko ja kana ympäri vuoden fasaanitarhoilla

2.5 Illegal hunting

Hunting is literally a matter of life and death. Thus, it is also a very vulnerable business sector to the negative connotations in the minds of the general public. Therefore, it is of the utmost importance that hunting tourism companies do not act in an illegal or unethical manner. Just one bad example may severely harm the whole business sector and, in the worst case scenario, cause a ban on hunting tourism in some areas.

Illegal hunting (also called as poaching) is the killing or capturing of game animals outside the hunting season, hunting of protected animals, or violation of other legislative provisions. Depending on the nature conservation status or the financial value of the target animal, illegal hunting can fall under criminal law, especially when unauthorized firearm possession is involved. Illegal hunting in some areas is so widespread that it can jeopardize professional wild game management, or in severe cases it can threaten an entire population of some species. Such illegal hunting is fuelled by high market value of certain animal parts, strong dependence on bushmeat, or it can be a response to high damage to crops or livestock caused by wild game.

In addition to breaking the law, illegal hunting also represents a threat to biodiversity and can even cause extinction of wild animals. Hunting tourism can never be based on illegal hunting! Thus, the hunting tourism providers need to be aware of the regulations as well as ethical guidelines related to hunting. To illustrate what is not allowed, some types of illegal hunting are specified here as examples:

- Hunting of protected animals, non-game species
- Hunting without appropriate permits proved via documents:
  - valid hunting licence for the country where the hunt takes place
  - hunting permit for special game species
  - gun licence
  - in some countries, insurance for the country where the hunt takes place
- Hunting game using prohibited hunting methods or firearms
- Hunting in prohibited areas, including hunting on private property without permission
- Incorrect use of dogs

2.5 Laiton metsästys

Metsästys on kirjaimellisesti elämän ja kuoleman kysymys. Näin ollen metsästyksen liittyvä liiketoiminta on helppostialttiina suuremman yleisön kielteisille mielikuville. Siksi on äärimmäisen tärkeää, että metsästysmatkailuyritykset eivät toimi laittomalla tai epäeettisellä tavalla. Yksikin huono esimerkki voi vahingoittaa vakavasti koko elinkeinoa ja pahimmassa tapauksessa johtaa metsästysmatkailun kieltämiseen joillakin alueilla.

Laiton metsästys (jota kutsutaan myös salametsästykseksi,) on riistaeläinten tappamista tai pyydystämistä metsästyskauden ulkopuolella, suojeltujen eläinten metsästystä tai muiden säännösten rikkomista. Luonnonsuojelun tasosta tai kohde-eläimen taloudellisesta arvosta riippuen laiton metsästys voi kuulua rikosoikeuden piiriin, erityisesti jos metsästyksessä on käytetty ampuma-asetta laittomasti. Laiton metsästys joillakin alueilla on niin laajalle levinnyttä, että se voi vaarantaa ammattimaisen riistanhoidon tai vakavissa tapauksissa se voi uhata jopa joidenkin lajien koko populaatiota. Laitonta metsästystä kasvattaa tiettyjen eläinten osien korkea markkina-arvo, voimakas riippuvuus bushmeat-lihasta, tai se voi olla reaktio luonnonvaraisen riistan viljelykasveille tai karjalle aiheuttamiin vahinkoihin.

Lain rikkomisen lisäksi laiton metsästys uhkaa myös biologista monimuotoisuutta ja voi jopa johtaa luonnonvaraisten eläinlajien sukupuuttoon. Metsästysmatkailu ei voi koskaan perustua laittomaan metsästyksen! Metsästysmatkailun tarjoajien on siis oltava tietoisia metsästyksen liittyvistä säännöksistä ja eettisistä ohjeista. Alla on määritelty erityyppisiä laittoman metsästyksen muotoja havainnollistamaan, mikä ei ole sallittua:

- Suojeltujen eläinten tai muiden kuin riistalajien metsästys.
- Metsästys ilman asiakirjoilla todistettuja asianmukaisia lupia:
  - voimassa oleva metsästyslupa metsästysalueelle, jossa metsästys tapahtuu
  - erikoisriistalajien metsästyslupa
  - aselupa
  - joissakin maissa vakuutus metsästysalueelle, jossa metsästys tapahtuu.
- Riistan metsästys kielletyillä metsästysmenetelmillä tai ampuma-aseilla.

- Hunting out of the hunting season
- Failing to immediately retrieve a downed game
- Other forms of inappropriate behaviour include hunting practices from which the game animal has little or no chance of escape and is stressed.

In every country there are prohibited hunting methods, which can include, for example, the prohibition of catching game in meshes, irons or foot traps, using poison or gas. The ban also applies to catching game in nets, unless it is a capture for the purpose of further breeding. In addition, it is not allowed to hunt game using live bait. In essence, it is forbidden to hunt game in a way that would unnecessarily torment the game. It is also usually forbidden to hunt game using electrical devices, explosives, artificial light, or a silencer; however, in some countries the use of silencers is widespread (e.g., Finland) or recently allowed (e.g., Czechia). For a long time, hunting using night vision devices or other devices for target illumination was prohibited, but this is changing and is allowed in some countries (e.g., Czech Republic, Finland).

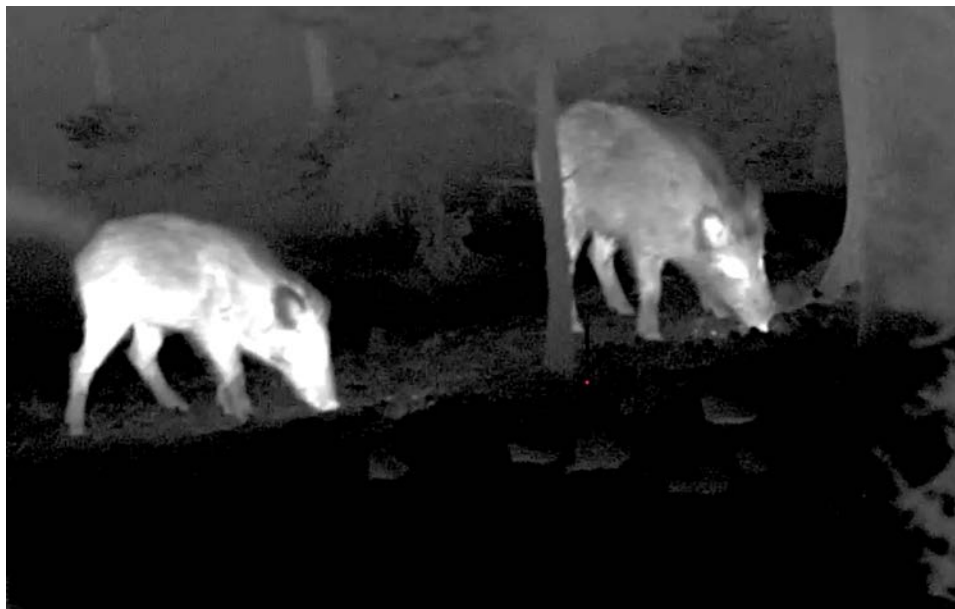

Figure 13: Wild boars at night seen by thermal imaging riflescope

Kuvio 13: Villisika näkyy lämpötähtäimen avulla

- Metsästys kielletyillä alueilla, mukaan lukien luvaton metsästys yksityisalueilla.
- Koirien laitton käyttö.
- Metsästys metsästyskauden ulkopuolella.
- Kaadettua riistaa ei noudeta välittömästi metsästä.
- Muita laittomia metsästysmuotoja ovat metsästyskäytännöt, joissa riistaeläimellä on vain vähän tai ei lainkaan mahdollisuuksia paeta tai jossa sille aiheutetaan tarpeetonta stressiä.

Kaikissa maissa on kiellettyjä metsästysmenetelmiä, joihin voi kuulua esimerkiksi kielto pyydystää riistaa silmukoita, rautoja, jalka-ansoja, myrkyä tai kaasua käyttäen. Kielto koskee yleensä myös metsästystä verkoilla, paitsi jos kyseessä on eläinten pyydystäminen tutkimusta varten. Lisäksi elävillä syötteilä ei saa metsästä. Pohjimmiltaan on kiellettyä metsästä tavalla, joka tarpeettomasti aiheuttaisi kärsimystä eläimille. Myös metsästys sähkölaitteilla, räjähteillä, keinovalolla tai äänenvaimentimella on yleensä kielletty, mutta joissakin maissa esimerkiksi äänenvaimentimien käyttö on laajalle levinnyttä (esim. Suomi) tai viime aikoina sallittua (esim. Tšekki). Metsästys pimeänäkölaitteilla tai muilla kohdevalaistuslaitteilla oli pitkään kielletty, mutta tämä on muuttumassa ja on jo sallittua joissakin maissa (esim. Tšekki, Suomi). Kunkin lajin osalta määrätään myös, minkälaisella metsästysaseella sitä saa metsästä (haulikko, kivääri) ja millaisia ammuksia tarvitaan (luoti, haulit, tyyppi, kaliiperi, luodin paino ja rakenne jne.). On myös säädetty, mihin vuorokaudenaikaan riistalajeja voidaan metsästä; esimerkiksi joitakin lajeja on kiellettyä metsästä öisin. Metsästys on myös usein kielletty ruokintapaikkojen ja nuolukivien ympärillä. Lisäksi hädänalaisten eläinten metsästäminen on kiellettyä. Vain joitakin lajeja voidaan metsästä ajolahdeissa ja nämä määräykset voivat vaihdella maittain. Lisäksi joissakin maissa on kiellettyä esimerkiksi riistan ampuminen ajoneuvosta, tien yli tai alle tietyn varoetäisyyden päässä taloista. Kaikki nämä määräykset on tarkistettava huolellisesti kunkin maan ja kunkin riistalajin osalta metsästystä suunniteltaessa. Lisäksi tulee olla tietoinen paikallisesta metsästyskulttuurista ja siitä, millaisia sosiaalisia normeja metsästykseseen liittyy, eli mitä ei pidetä eettisenä metsästyksenä kyseisessä maassa. Esimerkiksi Suomessa on hyvin tyyppillistä ampua puussa istuva metsäkanalintu. Joissakin muissa maissa tätä pidetään epäeettisenä.

EU:ssa eläinten käsittelyn taso on maailman korkeimpia, ja se on edistänyt eläinten suojelua yli 40 vuoden ajan. Tiukan lähestymistapansa ansiosta

For each species, it is also prescribed by which hunting weapon it can be hunted with (bullet, shotgun) and which kind of ammunition is required (type, calibre, bullet weight and structure, etc.). It is also stipulated which game species can be hunted at what time of day; for example, for some species it is forbidden to hunt them at night. It is also forbidden to hunt game in times of need around feeding places and salt lick. Only some species can be hunted on driven hunts. In addition, in some countries it can be forbidden, for example, to shoot game from a vehicle, across a road, or less than a certain distance from houses. All these regulations should be checked carefully for each country and each game species when planning a hunt. In addition, one should be aware of the local hunting culture and what kind of social norms relate to it (i.e., what is not considered ethical hunting in the context in question). For example, in Finland it is very typical to shoot a grouse when it is sitting in a tree; in some other countries this is considered unethical.

The EU has some of the highest standards of animal care in the world because it has been promoting the protection of animals for more than 40 years. Thanks to its strict approach, the European Commission has forced many countries to amend and tighten their laws related to game management and hunting. Among the most important policy documents are Directives on the protection of wild birds and the protection of natural habitats. The Birds Directive (Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council) aims to ensure the protection, conservation, and acquisition of all wild bird species that occur naturally. The Habitats Directive (Council Directive 92/43/EEC) on the other hand aims to achieve a favourable conservation status for the species and habitats listed in the annexes to the Directive. Another important treaty is the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES), through which the EU tries to monitor the legal trade in wildlife products. The aim is to protect animals from extinction. Another important document is the Biodiversity Strategy 2030. The strategy is part of the Green Deal¹ for Europe.

¹ The Green Deal for Europe is a set of policy initiatives by the European Commission, the main objective of which is to make Europe climate neutral by 2050.

Euroopan komissio on pakottanut monet maat muuttamaan ja tiukentamaan riistanhoitoon ja metsästyksen liittyviä lakejaan. Tärkeimpiä poliittisia euroopan kattavia asiakirjoja ovat luonnonvaraisten lintujen tai luontotyyppien suojelua koskevat direktiivit. Yksi niistä on lintudirektiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY), jolla pyritään varmistamaan kaikkien luonnossa esiintyvien luonnonvaraisten lintulajien suojelu ja säilyttäminen. Luontotyyppidirektiivillä – neuvoston direktiivillä 92/43/ETY taas pyritään direktiivin liitteissä lueteltujen lajien ja luontotyyppien suotuisan suojelun tasoon. Tärkeä sopimus on myös Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus (CITES), jonka avulla EU pyrkii valvomaan luonnonvaraisista eläimistä ja kasveista saatavien tuotteiden laillista kauppaa. Tavoitteena on suojella eläimiä sukupuutolta. Lisäksi vuoteen 2030 ulottuva biodiversiteettistrategia on osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa.¹

¹ Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on joukko Euroopan komission poliittisia aloitteita, joiden päätavoitteena on tehdä Euroopasta ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä.

2.6 Trophies and their transport abroad

In the case of trophy hunting, another area that the hunter has to deal with is the transportation of the trophy to his/her homeland. In the case of hunting common species, within the EU and associated countries, proof that the animal was hunted officially, including all permits for hunters, is sufficient (certificate of payment – invoice, certificate that trophy is not subject to an export ban, and that does not exceed the trophy value of a national record/ champion). Another necessary certificate is a veterinary one which proves that all hygiene standards have been met.

Importing and exporting trophies from Finland

Import of trophies:

Travellers may bring with them from other EU countries game that they have hunted themselves unless import is restricted due to local conditions in terms of animal diseases. The principle is that if the trophies are prepared in a proper manner, one can import them without restrictions. A proper manner refers to trophies that are handled in a way that they do not pose any health risks. These requirements for proper preparation vary depending on the animal species in question. The specific restrictions and areas where animal diseases occur can be found in EU safeguard measures. Hunted wild boar may not be imported from restriction zones for African swine fever, which mainly covers Eastern European countries. In addition, the limit for tax-free import has to be adhered to, and the CITES regulations and decisions on protection have to be observed.

Export of trophies:

Finland is bound to EU legislation and international conventions in procedures for exporting game trophies. The trophy needs to be accompanied with an Animal Health certificate for game trophies and antlers. The EU and Finland have agreed on model export certificates for the export of animals and products of animal origin with some countries of destination. These templates can be found from the web page of Food Agency.

An animal health certificate will assure the authorities in the country of destination that the trophy fulfils the requirements and does not spread animal diseases. By their signature, the official veterinarian confirms the information the exporter has filled in on the certificate. The certificate can only be granted for businesses in the export register of the Food Authority.

2.6 Trofeet ja niiden kuljetus ulkomaille

Trofeemetsästyksen osaltametsästäjän on otettava huomioon metsästystrofeiden kuljettaminen kotimaahan. Kun kyseessä on yleisten lajien metsästys Euroopan unionissa ja sen yhteistyömaissa, trofeiden kuljettamiseen riittää todisteet siitä, että eläin on metsästetty laillisesti, mukaan lukien kaikki metsästäjän hankkimat luvat, maksutodistus ja lasku sekä todistus siitä, ettei trofee ole vientikiellon alainen tai ylitä kansallisen ennätyksen/mestarin trofeearvoa. Lisäksi tarvitaan eläinlääkinnällisistä syistä todistus, joka osoittaa trofeen täyttävän kaikki hygieniavaatimukset.

Metsästystrofeiden tuonti ja vienti Suomesta.

Tuonti:

Matkustajat voivat tuoda mukanaan muista EU-maista itse metsästämänsä riistaa, ellei tuontia ole rajoitettu paikallisten eläintautiolosuhteiden vuoksi. Periaatteena on, että jos trofeet valmistellaan asianmukaisesti, niitä voidaan tuoda maahan ilman rajoituksia. Asianmukainen valmistelu tarkoittaa, että trofeita käsitellään siten, että ne eivät aiheuta terveysriskejä. Nämä vaatimukset vaihtelevat kunkin kyseessä olevan eläinlajin mukaan. Erityiset rajoitukset ja alueet, joilla eläintauteja esiintyy, sisältyvät EU:n suojatoimenpiteisiin. Esimerkiksi metsästettyjä villisikoja ei saa tuoda afrikkalaisen sikaruton rajoitusvyöhykkeiltä, jotka kattavat pääasiassa Itä-Euroopan maat. Lisäksi on noudatettava verottoman tuonnin rajaa sekä CITES-asetuksia ja suojelupäätöksiä.

Vienti:

Suomi on sidottu EU-lainsäädäntöön ja kansainvälisiin sopimuksiin metsästystrofeiden vientimenettelyissä. Trofeen mukana on oltava eläinten terveystodistus metsästystrofeille ja sarville. EU ja Suomi ovat sopineet joidenkin kohdemaiden kanssa eläinten ja eläinperäisten tuotteiden vientitodistusten malleista. Nämä mallit löytyvät Ruokaviraston verkkosivuilta.

Eläinten terveystodistuksella varmistetaan kohdemaan viranomaisille, että metsästystrofee täyttää vaatimukset eikä levitä eläintauteja. Virkaeläinlääkäri vahvistaa allekirjoituksellaan tiedot, jotka viejä on täyttänyt todistukseen. Sertifikaatti voidaan myöntää vain Ruokaviraston vientirekisterissä oleville yrityksille. Jos todistusmallia ei hyväksytä kohdemaassa, vientiä varten on laadittava kyseiselle kohdemaalille räätälöity todistus. Todistusmallin voi tilata Ruokaviraston vientijaostolta.

If the model certificate is not accepted, a certificate tailored for that particular country of destination has to be drawn up for export. The drafting of the model certificate can be ordered from the export team of the Finnish Food Authority.

The transport of hunting trophies within the EU is subject to EU regulations. International trade of plant and animal products have a heavy impact on wildlife. In order to support nature conservation measures and the sustainable use of wildlife resources, as well as to promote regulated international trade of plant and animal products (which also include parts of animals (trophies), CITES was signed in 1973. CITES is implemented in 184 countries, including the EU countries, and covers more than 38,600 plant and animal species. The signatory countries operate a licencing system which can authorize the transportation of endangered animal and plant products. For international transporting, both the exporting and the importing country must be informed, and their responsible authority must issue an export / import permit to make transport legal.

CITES specifies that species that should not be traded at all since they are so endangered, while there are others that can be utilized in a sustainable way but effective control is needed to ensure the survival of protected species.

A hunting trophy within the framework of the CITES means the whole animal, or its easily recognizable part or derivative, which is listed on the attached permit or CITES certificate, and which meets the following conditions:

- is found in raw, processed, or manufactured form,
- the hunter obtained it legally by hunting for personal use,
- is imported by the hunter or on his/her behalf for his/her own use, exported from the country of its origin to the country in which the hunter has a habitual residence.

Considering the transport of a hunting trophy within the EU, hunters will need to obtain a CITES export permit from the country where the animal was hunted. Once they have obtained the necessary permits and documentation, they can transport the hunting trophy within the EU. However, it is important to note that some EU member states may have additional requirements for the transport of hunting trophies, such as the need for an import permit. When transporting a hunting trophy within the EU, hunters should ensure that it is properly packaged and labelled, and that all necessary documentation accompanies the shipment. The hunters should also declare the trophy at

Metsästystrofeiden kuljetukseen EU:ssa sovelletaan EU:n asetuksia. Kasvi- ja eläintuotteiden kansainvälisellä kaupalla on suuri vaikutus luontoon. Luonnonsuojelutoimenpiteiden ja luonnonvarojen kestävä käytön tukemiseksi sekä kasvi- ja eläintuotteiden (joihin kuuluvat myös eläinten osat kuten trofeet) säännellyn kansainvälisen kaupan edistämiseksi CITES-sopimus allekirjoitettiin vuonna 1973. CITES on pantu täytäntöön 184 maassa, mukaan lukien EU-maat, ja se kattaa yli 38 600 kasvi- ja eläinlajia. Allekirjoittajamailla on käytössä lupajärjestelmä, joka voi sallia uhanalaisten eläinten ja kasvituuotteiden kuljetukset. Kansainvälisistä kuljetuksista on ilmoitettava sekä viejä- että tuontimaalle, ja maiden vastuuviranomaisen on myönnettävä vienti- tai tuontilupa kuljetuksen laillistamiseksi.

CITES-sopimuksen mukaisella metsästystrofeella, tarkoitetaan koko eläintä, sen helposti tunnistettavaa osaa tai eläimestä peräisin olevaa ainesta, joka on mainittu liitteenä olevassa luvassa tai CITES-todistuksessa ja joka täyttää seuraavat edellytykset:

- metsästystrofee on käsittelemättömässä, käsitellyssä tai valmistetussa muodossa, siten, että se ei aiheuta terveysriskejä.
- metsästäjä on hankkinut sen laillisesti metsästäjällä henkilökohtaiseen käyttöön
- metsästäjä tuo itse metsästysmuiston omaan käyttöönsä maahan, jossa hänellä on vakituinen asuinpaikka, tai se tuodaan sinne hänen puolestaan

Kun metsästystrofeita kuljetetaan EU:n sisällä, metsästysmatkailijan on hankittava CITES-vientilupa maasta, jossa eläin metsästettiin. Kun metsästysmatkailija on saanut tarvittavat luvat ja asiakirjat, hän voi kuljettaa trofeen EU:n sisällä. On kuitenkin tärkeää huomata, että joillakin EU:n jäsenmailla voi olla metsästystrofeiden kuljetukselle lisävaatimuksia, kuten vaatimus esittää tuontilupa. Kuljettaessaan trofeeta EU:n sisällä metsästysmatkailijan on varmistettava, että se on pakattu ja merkitty asianmukaisesti ja että kaikki tarvittavat asiakirjat ovat lähetyksen mukana. Metsästäjän on myös ilmoitettava trofee tullissa saapuessaan EU:n jäsenvaltioon tai poistuessaan sieltä.

On tärkeää tarkistaa kunkin maan säännöt, joiden kautta trofee kuljetetaan, ja varmistaa, että kaikki tarvittavat vaatimukset täyttyvät. Metsästysmatkailijat saattavat myös harkita ammattimaisen metsästystrofeiden käsittelyyn erikoistuneen yrityksen palkkaamista varmistaakseen, että trofeet kuljetetaan turvallisesti ja laillisesti.

customs when entering or leaving an EU member state.

It is important to check the regulations of each country which the hunters plan to transport the trophy through and ensure that they comply with all necessary requirements. They may also want to consider hiring a professional transport company that specializes in handling hunting trophies to ensure that the trophy is transported safely and legally.

In the case of hunting trophies, these are considered specimens of a personal nature and the code „H” is indicated in the CITES document. The name and address of the hunter is also stated in the document. However, it is forbidden for the hunter to use the trophy for commercial gain or to sell it.

Hunting trophies from countries outside Europe are not allowed to be directly in the hunter’s luggage on his/her return to the EU, but can be sent later. The reason is mainly veterinary regulations which require skins and other derivatives from dead animals to be prepared before import. Although CITES prohibits the export and import of specimens from the wild for Appendix A species, in the case of hunting tourism, a positive contribution to nature conservation is recognized if the hunting of species is part of a national conservation strategy and sustainable management of game populations of endangered species in the wild. Countries that allow the hunting of Appendix A animals are under the strict supervision of the CITES Convention and usually have set annual quotas of animals hunted and exported. The condition is that the profit from the sale of hunting licences is at least partly invested back into nature conservation.

Hunting trophies are further used as the specimen description code „TRO”, „BOD”, or „SKI”.

- TRO = trophy - all trophy parts from one animal if they are balanced together: for example: antlers, horns, skull, hood (skin from the skull), dorsal skin, tail and legs (i.e., 10 specimens) constitute one trophy;
- BOD = whole body
- SKI = the skin itself

CITES permits are granted by a national authority. The CITES authority in the importing country verifies the origin and validity of the CITES export permit on the package with hunting trophies directly in the transit area of the airport. In the case of importing animal trophies, it is also necessary to obtain a permit from the border veterinary control before their entry into the territory. A permit for the import of a taxidermy preparation is also

Metsästystrofeet ovat henkilökohtaisia, ja koodi „H” (hunting trophy) ilmoitetaan CITES-asiakirjassa. Metsästäjän nimi ja osoite ilmoitetaan myös asiakirjassa. Metsästäjän on kuitenkin kiellettyä käyttää trofeeta kaupalliseen tarkoitukseen tai myydä sitä kotimaassaan.

Euroopan ulkopuolisista maista peräisin olevien metsästystrofeiden ei tarvitse olla metsästäjän mukana hänen palatessaan EU:hun, vaan ne voidaan lähettää myöhemmin. Syynä ovat pääasiassa eläinlääkintämääräykset, jotka edellyttävät, että kuolleiden eläinten nahat ja muut käsitellyt tuotteet on valmisteltava ennen tuontia. Vaikka CITES-sopimuksessa kielletään liitteen A lajien luonnonvaraisten yksilöiden vienti ja tuonti, metsästysmatkailun osalta se on mahdollista, jos lajien metsästys on osa kansallista suojelustrategiaa ja uhanalaisten lajien riistakantojen kestävää hoitoa. Maat, jotka sallivat liitteen A eläinten metsästyksen, ovat CITES-yleissopimuksen tiukassa valvonnassa, ja ne ovat yleensä asettaneet vuosittaiset kiintiöt metsästettävälle ja vietäville eläimille. Metsästyksen edellytyksenä on, että metsästyslupien myynnistä saatu tuotto sijoitetaan ainakin osittain takaisin luonnonsuojeluun.

Metsästystrofeissa käytetään edelleen näytteen kuvauskoodina „TRO”, „BOD” tai „SKI”.

- TRO = trofee - kaikki yhden eläimen trofeeosat, esimerkiksi sarvet, kallo, huppu (kallon nahka), selän nahka, häntä ja jalat muodostavat yhden trofeen;
- BOD = koko keho
- SKI = nahka

CITES-luvat myöntää kansallinen viranomaisen. Tuojamaan CITES-viranomaisen tarkastaa CITES-vientiluvan alkuperän ja voimassaolon metsästystrofeepaketin yhteydessä suoraan lentokentän kauttakulkualueella. Metsästystrofeiden tuonin yhteydessä on myös saatava lupa eläinlääkinnälliseltä rajavalvontaviranomaiselta ennen trofeiden saapumista maahan. Myös täytetyn eläimen maahantuontilupa on pakollinen. Täyttäjä on ilmoitettava ja hyväksyttävä siinä maassa, johon valmiste tuodaan. Esimerkiksi Etelä-Afrikasta on raportoitu ja hyväksytty useita eläinentäyttämiseen erikoistuneita yrityksiä.

obligatory. The taxidermy facility must be reported and approved in the state to which the preparation is imported. For example, a number of taxidermy facilities are reported and approved for South Africa.

2.7 Taxidermy

Taxidermy is the art of preparing, stuffing, and mounting the skins or other body parts of animals for display or study. Taxidermy has been practiced for centuries and is still popular today, both as a means of preserving hunting trophies and as a form of artistic expression.

The process of taxidermy involves several steps, including skinning the animal, removing the flesh and internal organs, and preserving the skin with a variety of chemicals. Once the skin has been properly treated, it can be mounted on a mannequin or other structure to give it a lifelike appearance. The next step is to add details such as eyes, teeth, and claws. Glass or acrylic eyes are often used to give the animal a lifelike appearance, and teeth and claws may be cast from resin or other materials.

There are many different types of taxidermy, including full-body mounts, shoulder mounts, and European mounts (also known as skull mounts). Full-body mounts involve mounting the entire animal in a lifelike pose, while shoulder mounts typically involve mounting only the head and neck of the animal. European mounts involve cleaning and bleaching the skull of the animal and mounting it on a plaque.

If hunters are interested in having a hunting trophy or other animal preserved through taxidermy, it is important to choose a skilled and reputable taxidermist who uses ethical and humane practices.

2.7 Eläinten täyttäminen eli taksidermia

Eläinten täyttäminen on taito valmistaa, täyttää ja asentaa eläinten nahat tai muut ruumiinosat näytteille asettamista tai tutkimista varten. Taksidermiaa on harjoitettu vuosisatojen ajan, ja se on edelleen suosittu sekä metsästystrofeiden säilyttämiskeinona että taiteellisen ilmaisun muotona.

Täyttämisprosessi sisältää useita vaiheita, mukaan lukien eläimen nylkeminen, lihan ja sisäelinten poistaminen ja ihon säilyttäminen erilaisilla kemikaaleilla. Kun iho on käsitelty asianmukaisesti, se voidaan asentaa tukirakenteen tai muun rakenteen päälle antamaan sille todenmukaisen ulkonäön. Seuraavassa vaiheessa lisätään yksityiskohtia, kuten silmät, hampaat ja kynnet. Lasi- tai akryylisilmiä käytetään usein antamaan eläimelle eläväinen ulkonäkö, ja hampaat ja kynnet voidaan valaa hartsista tai muista materiaaleista.

Taksidermiaa tehdään eri muodoissa, kuten trofeet, joissa on eläin kokonaan, trofeet, joissa on eläimen pää tai pelkästään sarvet ja osa kalloa. Koko eläimen trofeet sisältävät eläimen kiinnittämisen todentuntuiseen asentoon, kun taas pelkät päätrofeet sisältävät tyypillisesti vain eläimen pään ja kaulan. Kallo- tai sarvitrofeet sisältävät eläimen kallon puhdistamisen ja valkaisun ja sen asentamisen laattaan.

Jos metsästäjä on kiinnostunut metsästysmuiston tai muun eläimen säilyttämisestä täyttämisen avulla, on tärkeää valita ammattitaitoinen ja hyvämaineinen täyttäjä, joka seuraa työssään korkeatasoisia eettisiä ja inhimillisiä käytäntöjä.

Figure 14: European mounts of roe deers

Kuvio 14: Metsäkauriiden eurooppalaisia trofeita

3

**ENVIRONMENTAL ASPECTS OF HUNTING
TOURISM**

YMPÄRISTÖNÄKÖKULMA METSÄSTYSMATKAILUN KESTÄVYYTEEN

3. ENVIRONMENTAL ASPECTS OF HUNTING TOURISM

3. YMPÄRISTÖNÄKÖKULMA METSÄSTYSMATKAILUN KESTÄVYYTEEN

The environmental pillar is a crucial aspect of hunting tourism as it involves the responsible management and conservation of natural resources and wildlife. Hunting tourism can have both positive and negative impacts on the environment, depending on how it is managed. The following chapter summarizes the most important environmental aspect of hunting tourism.

3.1 Land-use and the environment

In most parts of Europe people have been using natural resources widely for centuries. The various land-use forms, for example, agriculture, forestry, hunting and fishing have modified and continue to modify the natural environment. The level of human influence can vary from complete destruction of the original natural ecosystem to slight modification (through direct or indirect influence) in species-composition, structure, or functioning. Landscapes in Europe are therefore formed by the complex interaction of natural conditions and artificial factors. Table 3 shows a possible classification of landscapes according to degree of naturalness.

Landscape types	Description
Urban areas	Rare or no natural elements, parks for recreation. Mostly human-adapted animals, many of them are undesired and therefore, actively controlled populations.
Suburbs and villages	A harmonious blend of urban structures and natural green spaces, providing a habitat for diverse vertebrate species, with some utilizing it as their residence while others primarily rely on it as a feeding ground.

Kestävyyden ympäristöpilari on metsästysmatkailun keskeinen lähtökohta, koska se sisältää luonnonvaraisten eläinten vastuullisen hyödyntämisen ja suojelun. Metsästysmatkailulla voi olla sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia ympäristöön toteutustavasta riippuen. Seuraavassa luvussa esitetään yhteenveto metsästysmatkailun tärkeimmistä ympäristönäkökohdista.

3.1 Maankäyttö ja ympäristö

Suurimmassa osassa Eurooppaa ihmiset ovat käyttäneet luonnonvaroja laajasti vuosisatojen ajan. Erilaiset maankäyttömuodot, kuten maa- ja metsätalous, metsästys ja kalastus, ovat muuttaneet ja muuttavat edelleen luonnonympäristöä. Ihmisen vaikutuslajiston koostumukseen, rakenteeseen tai toimintaan voi vaihdella alkuperäisen luonnollisen ekosysteemin täydellisestä tuhoutumisesta vähäiseen muutokseen suoran tai epäsuoran vaikutuksen kautta. Euroopan luontoympäristöt muodostuvat siis luonnonolojen ja keinotekoisien tekijöiden monimutkaisesta vuorovaikutuksesta. Taulukossa 3 esitetään yksi luontoympäristöjen luokittelu perustuen luonnollisuuden asteeseen.

Luontoympäristötyyppi	Kuvaus
Kaupunkialueet	Puistoja, vähän tai ei lainkaan luonnonelementtejä. Enimmäkseen ihmisiin sopeutuneita eläinlajeja, monet lajeista ovat ei-toivottuja ja siksi populaatioita kontrolloidaan aktiivisesti
Lähiöt ja kylät	Harmoninen sekoitus kaupunkirakennetta ja luonnollisia viheralueita, jotka tarjoavat elinympäristön erilaisille selkärangkaisille lajeille. Jotkut käyttävät aluetta asuinpaikkanaan, kun taas toiset pitävät sitä ensisijaisesti ruokailualueenaan.

Intensively managed farmlands	Arable land that is being tilled, fertilized and frequently sprayed with chemicals. Although agricultural crops may provide feed for e.g. wild ungulates, these areas may only provide habitats for animals at its edges that consist of a mixture of grasslands, bushes and groups of trees.
Extensive land management	Low intensity of artificial treatments that have been applied for a long time and modified the natural vegetation. A typical example is pastures, that maintain a large diversity of herbs, birds and mammals.
Natural and semi-natural areas	Direct human influences are rare or effect only limited areas in such ecosystems. Forests managed on small-scale and with low intensity of wood removal, or larger reed areas for instance, may preserve ecosystems that are closely resembling the natural ones.
Wilderness areas	Vast expanse of land that remains largely untouched by human development, providing a pristine and undisturbed natural environment. These areas are typically characterized by their remote location, minimal human intervention, and preservation of wilderness values, such as ecological integrity and biodiversity.

Table 3: Classification of landscapes by degree of naturalness

Urban areas, suburbs and intensively managed farmlands are human habitats, so their ecosystems are heavily influenced by artificial factors and are actively controlled to meet human needs. Despite the vanished natural ecosystem and excessive human presence, some plants and animals (including some game species) adapt well to the artificial environment and their populations can benefit from living close to humans. Extensively managed, semi-natural and natural areas and wilderness areas are, on the other hand, functioning ecosystems that are fundamentally self-regulating and capable of renewal. These areas are also under direct (management) and indirect human influence, but its extent is much lower than that of the former case. In these areas there are plant and animal species which are highly sensitive to environmental changes and disturbances and, therefore, require protection for survival.

Tehohoidetut viljelysmaat	Viljelysmaata, jota muokataan, lannoitetaan ja usein ruiskutetaan kemikaaleilla. Vaikka viljelykasvit voivat tarjota rehua esimerkiksi luonnonvaraisille sorkka- ja kavioläimille, niille sopivia elinympäristöjä löytyy vain viljelyalueiden reunoilta, missä on niittyjä, pensaita ja puuryhmiä.
Tehokkaan maan käytön alueet	Ihmiset toteuttavat nykyään vain vähän toimenpiteitä alueella. Menetelmiä on kuitenkin käytetty pitkään ja ne ovat muuttaneet luonnollista kasvillisuutta. Tyypillinen esimerkki ovat laitumet, jotka ylläpitävät suurta määrää kasveja, lintuja ja nisäkkäitä.
Luonnontilaiset ja osittain luonnontilassa olevat alueet	Ihmisen suorat vaikutukset ovat vähäisiä tai vaikuttavat vain rajoitetuille alueille tällaisissa ekosysteemeissä. Esimerkiksi metsät, joissa tehdään hakkuita ja hoitotoimenpiteitä pienimuotoisesti, tai suuremmat ruovikot voivat säilyttää läheisesti luonnontilaa muistuttavia ekosysteemejä.
Erämaa-alueet	Laaja maa-alue, joka pysyy suurelta osin ihmisen vaikutuksen ulkopuolella tarjoten koskemattoman ja häiriöttömän luonnonympäristön. Näille alueille on tyypillistä syrjäinen sijainti, minimaalinen ihmisen puuttuminen ja erämaisyyden kuten ekologisen eheyden ja biologisen monimuotoisuuden, säilyttäminen.

Taulukko 3. Luontoympäristöluokittelu luonnollisuuden asteen mukaan

Kaupunkialueet, esikaupungit ja intensiivisesti hoidetut viljelysmaat ovat ihmisen elinympäristöjä, joten keinotekoiset tekijät vaikuttavat voimakkaasti ekosysteemeihin ja niitä kontrolloidaan aktiivisesti ihmisten tarpeiden täyttämiseksi. Kadonneesta luonnollisesta ekosysteemistä ja ihmisen liiallisesta läsnäolosta huolimatta jotkut kasvit ja eläimet (mukaan lukien jotkut riistalajit) sopeutuvat hyvin keinotekoiseen ympäristöön ja niiden populaatiot voivat hyötyä elämästä lähellä ihmisiä. Laajaperäisesti hoidetut, osittain luonnontilaiset ja luonnontilaiset alueet sekä erämaa-alueet ovat toisaalta toimivia ekosysteemejä, jotka ovat pohjimmiltaan itsesääteleviä ja uudistumiskykyisiä. Ihminen vaikuttaa myös näihin alueisiin välittömästi (hoitotoimenpiteillä) tai epäsuorasti, mutta vaikutuksen laajuus on paljon pienempi kuin edellisessä tapauksessa. Näillä alueilla on kasvi- ja eläinlajeja, jotka ovat erittäin herkkiä ympäristön muutoksille ja häiriöille, joten niitä on suojeltava lajien selviytymiseksi.

Human well-being depends on the natural environment to a great extent. The utilization of its resources, its regulatory functions, and its intangible values (including their elementary biological processes) play an important role in human lives and are perceived as ecosystem services.

3.2 Environmental interactions of wild game management

Wild game management and hunting use landscapes of various degree of naturalness, and they are one of the many artificial influences on these landscapes. From another perspective, wild game management and hunting are control mechanisms to maintain the balance between utilization and protection of ecosystems.

Before discussing the major influencing factors of wild game management and hunting on the environment, it is essential to make a clear distinction between exploitative hunting and controlled hunting backed up by wild game management. Throughout this text – unless stated otherwise – ‘hunting’ refers to the latter, i.e. hunting is a planned and supervised activity that is governed according to sustainability principles. The term wild game management covers a variety of techniques that are applied to provide hunting opportunities, and their influence on wild game populations as well as on the environment in general are very different, as summarized in Table 4.

Wild game management practices	Influence on wild game populations	Environmental consequences
Feeding	Increase condition, which can decrease winter mortality and increase reproduction rate as well as trophy size	No or insignificant direct consequences
Increasing population size	Can lead to population expansion through migration	Higher consumption pressure on vegetation and increasing crop damage; decreasing fitness and trophy size if additional feed is not supplemented

Ihmisen hyvinvointi riippuu suuressa määrin luonnollisesta ympäristöstä. Luonnonresurssien käytöllä, elämän edellytyksiä ylläpitävillä biologisilla perusprosesseilla ja aineettomilla arvoilla on tärkeä rooli ihmisten elämässä. Niitä kutsutaankin ekosysteempipalveluiksi.

3.2 Riistanhoidon ympäristövaikutus

Luonnonvaraisen riistan hoito ja metsästys kohdistuu erilaisiin luontoympäristöihin, ja nämä toimet vaikuttavat osaltaan myös ympäristöön. Toisaalta riistanhoito ja metsästys ovat valvontamekanismeja, joilla ylläpidetään tasapainoa ekosysteemien hyödyntämisen ja suojelun välillä.

Ennen kuin käsitellään riistanhoidon ja metsästyksen tärkeimpiä ympäristöön vaikuttavia tekijöitä, on tärkeää määritellä selvä ero hyväksikäyttävän metsästyksen ja riistanhoitoa tukemaan suunnitellun valvotun metsästyksen välillä. Tässä tekstissä – ellei toisin mainita – „metsästyksellä” tarkoitetaan jälkimmäistä, eli metsästys on suunniteltua ja valvottua toimintaa, jota hallitaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Termi riistanhoito kattaa erilaisia käytäntöjä, joiden avulla pyritään parantamaan riistakantaa ja tarjoamaan metsästysmahdollisuuksia. Näiden tapojen vaikutus luonnonvaraisiin riistakantoihin sekä ympäristöön yleensä vaihtelee, kuten taulukossa 4 on tiivistetty.

Riistan hoitokäytännöt	Vaikutus luonnonvaraisen riistan kantoihin	Ympäristövaikutukset
Ruokinta	Parantaa eläinten kuntoa, mikä voi vähentää talvikuolleisuutta ja kasvattaa lisääntymisnopeutta sekä trofeekkoa	Ei välittömiä seurauksia tai ne ovat hyvin vähäisiä.
Kannan koon kasvattaminen tietyllä alueella	Voi johtaa myös laaja-alaisempaan kannan kasvuun eläinten muuttoliikkeen myötä	Kasvillisuuteen kohdistuva suurempi kulutus paine ja lisääntyvät satovahingot; eläinten kunnon ja trofeekoon heikkeneminen liian ison populaatiokoon vuoksi, jos lisäravintoa ei tarjota

Artificial breeding	Loss of reliance on wild populations and possibility the introduction of invasive species	Genetic homogeneity, reducing the diversity within populations and making them more vulnerable to threats. Increase resource consumption and raise ethical concerns regarding animal welfare.
Predator control	Decreasing predatory pressure on prey animals	Far-reaching effects on other prey-animal populations
Trophy selection	Modification of the genetic pool of population	Intervention in natural selection processes
Crossbreeding of species	Modification of the gene pool of populations	Insignificant direct consequences
Blood refreshing	Increases genetic diversity of populations	Insignificant direct consequences
Introduction of new species	Introduced species can compete for habitat with indigenous species	Highly complex, usually negative overall consequences.
Intensive management techniques	Insignificant, high density can lead to quick spread of diseases	Heavy disturbances on the forest floor and the undergrowth layer of forests

Table 4: Wild game management practices, their influence on wild game populations, and environmental consequences.

Feeding and watering of wild game is an initial step toward intensive wild game management. It is typically used in case of wild ungulates, birds and hares, and it includes providing feeding stock and supplementary nutrients such as salts, calcium, water, etc. The primary purpose of this practice is to increase the fitness of the population (mostly during winter) in order to decrease mortality, but as a consequence the rate of successful reproduction and trophy size may also increase. It is an evident interest of wild game management to maintain healthier and more productive wild

Jalostus	Luonnonvaraisten populaatioiden pieneneminen ja haitallisten vieraslajien mahdollinen leviäminen	Geneettinen monimuotoisuuden väheneminen, joka tekee populaatioista alttiimpia uhkille. Luonnonvarojen kulutus lisääntyy ja tuo esille eläinten hyvinvointiin liittyviä eettisiä huolenaiheita.
Petoeläinten hallinta	Riistapopulaatioon kohdistuvan saalistuspaineen vähentäminen	Mahdollisia kauaskantoisia vaikutuksia myös muihin petoeläinten saalispopulaatioihin.
Trofee-valinta (suositaan hyviä trofeeyksilöitä)	Populaation geenistön muuttuminen	Puuttuminen luonnonvalintaprosesseihin.
Lajien risteytyminen	Populaatioiden geenistön muuttuminen	Suorat seuraukset todennäköisesti merkitsemättömät
Eläinyksilöiden siirrot alueiden välillä	Lisää populaatioiden geneettistä monimuotoisuutta	Suorat seuraukset todennäköisesti merkitsemättömät
Uusien lajien tuominen ympäristöön	Tuodut lajit voivat kilpailla elinympäristöstä kotoperäisten lajien kanssa	Erittäin monitahoiset, yleensä negatiiviset kokonaisseuraukset alkuperäiseläimistöille sekä ympäristölle
Intensiiviset riistanhoitotoimet	Suuri tiheys kannan kasvaessa voi johtaa sairauksien nopeaan leviämiseen. Voi johtaa myös laaja-alaisempaan kannan kasvuun eläinten muuttoliikkeen myötä	Voimakasta häiriötä paikallisesti metsien kasvillisuudelle. Mahdollisia lisääntyviä riistatuhoja.

Taulukko 4. Riistanhoidon käytänteitä, niiden vaikutus luonnonvaraisen riistan kantoihin ja ympäristöön.

game populations, but it is mainly a matter of financial consideration to what extent feed should be provided, or if it is needed at all.

Since large carnivores are missing in many areas in Europe, it is the hunters' duty to control wild game populations. Wild game management has a variety of means to facilitate population growth, including feeding, maintaining sanctuary areas, predator control, releasing artificially bred specimens, and keeping the harvest level low. Population size determines a wide range of environmental consequences, as discussed in sub-chapter 3.3.

Besides large carnivores there are other predator species that are more common, and therefore they are not protected. Fox, badger, and jackal are prominent examples for this group. These species can put high predatory pressure on small game animals (e.g. hare, pheasant, and partridge) and roe deer, for instance. For this reason, their population is usually controlled by hunters, so that larger populations of the target species can be maintained. However, these small predators also consume other animal groups such as rodents and ground-nesting birds; therefore, alteration of their population size can have far-reaching ecological consequences.

There are historical examples of when hunting exploited wild game populations by exceeding sustainable harvest level, and/or targeting large trophies only. This practice leads to the reduction or even the extinction of some populations, and/or to the disappearance of large trophy specimens. Unfortunately, this form of mismanagement can damage the affected populations in a relatively short period of time. However, in Central European hunting culture in particular, today it is common practice that harvest levels are controlled, and the less promising trophy specimens are selected for harvest at a young age, so that large trophy specimens can have a larger share in the population. This practice is called 'culling'. If this is applied for a long time, the average trophy size (and more importantly the frequency of capital trophies) will likely increase above that of the natural population. While this may seem beneficial, it is in fact a distortion of natural selection forces.

There are examples when wild game management aims at further improving the gene pool of a certain population, besides selective hunting. There are two typical cases of its occurrence: one is when the population has lost its vitality and trophy production abilities due to previous mismanagement, and another is when vitality or trophy size needs to be improved by crossbreeding. In the former case the genetic pool can be restored by bringing specimens of the same species from other populations of high

Luonnonvaraisen riistan ruokinta ja juottaminen on ensimmäinen askel kohti luonnonvaraisen riistan tehokasta hoitoa. Sitä käytetään tyypillisesti sorkka- ja kavioeläin-, lintu- ja jäniskantojen kohdalla, ja se sisältää rehun ja täydentävien ravintoaineiden, kuten suolojen, kalsiumin sekä veden tarjoamisen. Tämän käytännön ensisijainen tarkoitus on lisätä populaation kuntoa (enimmäkseen talvella) kuolleisuuden vähentämiseksi, mutta sen seurauksena lisääntymisaste ja trofeekoko voivat myös kasvaa. Luonnonvaraisen riistan hoidon tavoitteena on ylläpitää terveempiä ja tuottavampia riistakantoja (trofeemaksut), mutta lähinnä taloudelliset seikat määrittävät, kuinka paljon riistaa ruokitaan tai ruokitaanko sitä ollenkaan.

Koska monilla Euroopan alueilla ei ole suurpetoja, metsästäjien tehtävänä on säädellä luonnonvaraisia riistakantoja. Riistanhoidolla on useita keinoja lisätä kannan kasvua, kuten ruokinta, suojelualueiden ylläpito, petoeläinten torjunta, vankeudessa kasvatettujen yksilöiden vapauttaminen ja metsästyksen pitäminen alhaisena. Populaation koko aiheuttaa monenlaisia ympäristövaikutuksia (katso tarkemmin alaluku 3.3).

Suurpetojen lisäksi on muitakin saalistajalajeja, jotka vaikuttavat riistakannan kokoon. Ne ovat harvoin suojeltuja niiden yleisyyden vuoksi. Kettu, mäyrä ja sakaali ovat hyviä esimerkkejä tästä ryhmästä. Nämä lajit voivat aiheuttaa suurta saalistuspainetta esimerkiksi pienriistaeläimille (esim. jänis, fasaani ja peltopyy) ja metsäkauriille. Tästä syystä metsästäjät yleensä säätelevät näiden saalistajien kantoja, jotta riistalajien suuremmat populaatiot voidaan mahdollistaa. Nämä pienpedot syövät kuitenkin myös muita eläinryhmiä, kuten jyräjöitä ja maassa pesiviä lintuja, joten niiden populaatiokoon muutoksella voi olla kauaskantoisia ekologisia seurauksia.

On olemassa paljon esimerkkejä siitä, miten luonnonvaraisia riistakantoja metsästettäessä ylitetään niiden kestävä pyyntitaso ja/tai kohdennetaan metsästys vain suuriin trofee-eläimiin. Tämä käytäntö voi johtaa joidenkin populaatioiden pienenemiseen tai jopa sukupuuttoon sekä suurten trofeeyksilöiden katoamiseen. Valitettavasti tällainen huono metsästyksenhallinta voi vahingoittaa eläinkantoja jo suhteellisen lyhyessä ajassa. Nykyään erityisesti keskieuropalaisessa metsästyskulttuurissa on yleinen käytäntö, jossa kaatomääriä valvotaan ja vähemmän lupaavat trofeeyksilöt valitaan poistettavaksi nuorella ikää, jotta trofeeyksilöitä on suurempi osuus kannasta. Tätä käytäntöä kutsutaan valikoivaksi "urosverotukseksi" (culling). Jos tätä sovelletaan pitkään, keskimääräinen trofeekoko (ja mikä tärkeintä suurten trofeiden esiintymistiheys) kasvaa todennäköisesti luonnollisen kannan koon yläpuolelle. Vaikka tämä saattaa vaikuttaa hyödylliseltä metsästysmatkailun kannalta, se on itse asiassa

genetic value. This process is commonly referred to as 'blood refreshing', and it can be seen as an artificially supported and controlled form of migration. Crossbreeding is a process when two species are bred with each other and the successor generation can be further propagated. In other words, it is called 'hybridization', and in many countries it is subject to legal restrictions.

Similar to other land use forms (agriculture, forestry, aquaculture), wild game management also cultivates non-indigenous species. White-tailed deer in Finland, mouflon and fallow deer and pheasant in Central Europe, and sika deer in the Czechia in general have all been introduced for hunting purposes. Barbary Sheep, Racka Sheep, Himalayan Tahr, and Four Horn Sheep in hunting grounds in Northern Macedonia are other examples. The effects of these species on the various ecosystems are highly complex as they are consumers and possible prey species at the same time. The wide range of their positive and negative environmental effects are usually overlooked and it is often concluded that their presence is undesirable because of their foreign origin.

The specific needs of some hunter groups can only be met through intensive wild game management methods. These methods are very similar to other forms of intensive animal husbandry. It usually includes keeping game and breeding game animals in fenced areas. In the case of birds (mallard species and pheasants) the animals are released right before or a short time before the hunt takes place. A considerable proportion less than 50% of the released specimens survive the hunting season and becomes part of the local wild population. Wild ungulates on the other hand are not released, instead they are hunted within the fenced areas in game reserves. Sometimes wild boars are trapped and transported to these game reserves to both increase the density inside and to ease the burden of game damage outside. While some

luonnonvalinnan vääristämistä.

On olemassa esimerkkejä, joissa luonnonvaraisen riistan hoito tähtää valikoivan metsästyksen lisäksi tietyn kannan geenivarannon parantamiseen. Tätä tarvitaan, kun riistakanta on menettänyt elinvoimansa ja trofeetuotantokykynsä aiemman huonon hoidon vuoksi tai kun elinvoimaa taikka trofeekokoa halutaan parantaa risteyttämällä. Ensimmäisessä tapauksessa geneettinen pooli voidaan palauttaa tuomalla saman lajin yksilöitä muista populaatioista, joilla on korkeampi geneettinen arvo. Tätä prosessia voidaan pitää keinotekoisesti hallittuna tapana siirtää eläinrotuja alueelta toiselle. Risteytys puolestaan on prosessi, jossa kaksi lajia risteytetään keskenään ja seuraajasukupolvea voidaan edelleen jalostaa laajemmalle. Monissa maissa risteyttämiseen sovelletaan oikeudellisia rajoituksia.

Kuten muihinkin maankäyttömuotoihin (maa- ja metsätalous, vesiviljely), riistanhoitoon liittyy myös vierasperäisten lajien kasvattaminen. Valkohäntäpeurat Suomessa, muflonit ja kuusipeurat sekä fasaanit Keski-Euroopassa tai japaninpeurat Tšekissä on tuotu yleensä

Figure 15: Pheasants hunted in pheasantry

Kuvio 15: Pyydettyjä fasaaneja fasaanitulalla

game species benefit the agricultural and anthropogenic expansion for other species, for example capercaillie and grouse species, it is a major cause for concern as it leads to habitat fragmentation and ecological degradation.

Fenced game keeping areas cover many tens of hectares and are highly overpopulated in most cases. Therefore, habitats can quickly get exhausted on relatively large areas despite the additional feed. The understory layer of forests and the forest floor suffer the most dramatic changes, and this form of game management is a significant disturbance for the affected ecosystems. The high density of animals increases the risk of quick spread of diseases, which require preventive medication. Despite all these negative factors, intensive management allows for better control over the game population, and on hunting tourism results, because the hunting tourist wants a hunt in a short time and, in the case of trophy hunting, as large as possible with the possibility of choosing from several individuals.

3.3 Wild game population size – effects and regulation

One of the most important influencing factors of hunting on the environment is population size. The population size must reach a level that can be maintained through natural reproduction, but it should not exceed the carrying capacity of the affected habitats.

A shrinking population faces multiple threats. Along with the decreasing number of specimens, the genetic pool of the population is also decreasing, which can lead to loss of genetic variability and loss of adaptability as a consequence. Population density can drop to a level at which the population starts to fall into fragments that loose connectivity and the gene-flow across the entire former population is jeopardized. Further down this fragmentation process the chance for inbreeding increases, which can further degrade the population's gene pool. Species with an individual lifestyle might reach a population density that prevents the specimens from meeting and mating.

The consequences of a small population imply that the population must sustain a minimum size to remain viable. Fluctuations in reproduction and survival rate caused by environmental conditions (e.g. extreme weather conditions, floods) and the dynamics of the ecosystems (e.g. interrelationships with prey, predator and competitor populations, diseases) should also be considered.

In Europe, some of the species that currently have or once had hunting significance are now experiencing the above-described small population size. The European bison (*Bison bonasus*) population for instance is growing

metsästystarkoituksiin. Harjalammass, racka-rotuinen lammas, himalajantari ja nelisarvi lammas Pohjois-Makedoniassa ovat myös esimerkkejä metsästettävistä vieraslajeista. Näiden lajien vaikutukset ekosysteemeihin ovat kuitenkin erittäin monimutkaisia. Vieraslajit voivat olla sekä kuluttaa paikallisia lajeja (eli syödä kasveja ja/tai muita eläimiä), että ovat itse saaliita kotoperäisille lajeille. Vierasperäisten lajien myönteisten ja kielteisten ympäristövaikutusten laaja kirjo jätetään yleensä huomiotta keskustelussa ja niiden esiintymisen päätellään usein automaattisesti olevan ei-toivottua vieraan alkuperän vuoksi.

Joidenkin metsästäjäryhmien toiveisiin voidaan vastata vain tehokkailla riistan hoitomenetelmillä. Nämä menetelmät ovat hyvin samankaltaisia kuin intensiivisen karjanhoidon muodot. Niihin kuuluvat yleensä riistan ja jalostusriistaeläinten kasvattaminen aidatuilla alueilla. Lintujen (sinisorsat ja fasaanit) kohdalla eläimet vapautetaan metsästysalueelle yleensä vähän ennen metsästystä. Alueesta riippuen jopa huomattava osa (<50 %) vapautetuista yksilöistä voi selvitä metsästyskaudesta ja tulee osaksi paikallista luonnonvaraista kantaa. Luonnonvaraisia kasvatettuja sorkka- ja kavioläimiä sen sijaan ei vapauteta luontoon, vaan niitä metsästetään riistanhoitoalueiden aidatuilla osilla. Joskus villisikoja pyydystetään ja kuljetetaan näille riistanhoitoalueille sekä lisäämään kannan tiheyttä että helpottamaan riistavahinkojen määrää alueen ulkopuolella. Vaikka jotkin riistalajit hyötyvät maatalouden ja ihmisen toiminnan lisääntymisestä, monille lajeille, kuten metsolle ja riekolle, se on iso ongelma, koska ihmisen toiminta johtaa elinympäristöjen pirstoutumiseen ja ekologiseen heikkenemiseen.

Etenkin Keski- ja Itä-Euroopassa aidatut riistatilat kattavat useita kymmeniä hehtaareja ja ovat useimmissa tapauksissa riistakannoiltaan ylitiheitä. Siksi elinympäristöt voivat kulua nopeasti suhteellisen suurilla alueilla lisärehusta huolimatta. Muun muassa metsien aluskasvillisuuskerros ja metsänpohja kärsivät. Tällainen voimaperäinen riistanhoito onkin merkittävä häiriö luontaisille ekosysteemeille. Eläinten suuri tiheys myös lisää sairauksien nopean leviämisen riskiä, mikä vaatii ennaltaehkäisevää lääkitystä. Kaikista näistä kielteisistä tekijöistä huolimatta voimaperäinen riistanhoito mahdollistaa riistakannan paremman hallinnan ja metsästysmatkailun tehokkuuden, sillä usein metsästysmatkailija haluaa saada toivomansa saaliin lyhyessä ajassa. Trofeemetsästyksen ollessa kyseessä metsästäjä haluaa monesti myös mahdollisuuden valita mahdollisimman suuren trofeen useiden eri eläinyksilöiden joukosta.

Figure 16: Reintroduction of european bison to the Czech Republic

Kuvio 16: Euroopanbiisonien palauttaminen Tšekin tasavaltaan

due to a coordinated recovery programme that allows for a moderate level of hunting. Another example is the Eurasian beaver (*Castor fiber*), which showed rapid population growth after being reintroduced to some of its original habitats, and their hunting became possible or even necessary in some areas.

The income generated from hunting tourism is a great incentive to increase the population size of hunted species. As was represented by the previous examples, it can support conservation efforts. However, hunting service providers are interested in increasing the target species population so that guest hunters can enjoy the abundance of hunting options and to guarantee quicker and more predictable hunting results. Beyond a certain population size, wild game species can degrade their habitats, including loss of vegetation diversity, hindering natural regeneration of forests and the loss of understorey in forests in semi-natural areas.

The carrying capacity of habitats represent the maximum population size that can be sustained in the long run without the degradation of the habitat. The concept of carrying capacity was developed so that the grazing pressure of wild ungulates on various vegetation types can be controlled. Therefore, it

3.3 Luonnonvaraisen riistakannan koko – vaikutukset ja säätely

Yksi tärkeimmistä metsästyksen vaikuttavista tekijöistä on riistapopulaation koko. Populaation koon on saavutettava taso, joka voidaan säilyttää luonnollisella lisääntymisellä, mutta se ei saa ylittää ympäröivän luonnon kantokykyä.

Pienenevään populaatioon kohdistuu useita uhkia. Yksilöiden määrän vähenemisen myötä populaation geenistö pienenee, mikä voi johtaa geneettisen vaihtelun vähenemiseen ja sopeutumiskyvyn menetykseen. Populaatioiheys voi pudota tasolle, jolla populaatio alkaa hajota toisistaan erillään oleviksi sirpaleiksi ja koko entisen populaation geenivirta vaarantuu. Tämän pirstoutumisprosessin edetessä sisäsiitoksen mahdollisuus kasvaa, mikä voi edelleen heikentää populaation geenivarantoa. Varsinkin yksin elävien lajien populaatioiheys voi laskea niin alas, että se estää yksilöitä tapaamasta ja parittelemasta.

Populaation onkin säilytettävä vähimmäiskoko pysyäkseen elinkelpoisena. Ympäristöolosuhteiden (esim. äärimmäiset sääolot, tulvat) aiheuttamat lisääntymis- ja eloonjäämisasteen vaihtelut ja ekosysteemien dynamiikka (esim. suhteet saalis-, saalistaja- ja kilpailijapopulaatioihin, taudit) on myös

is expressed either in theoretical animal units, or in the number of specimens of a representative species. In both cases, species-specific coefficients are needed to aggregate the population sizes of species with similar habitat use.

Carrying capacity allows specification of a maximum allowable population size for each wild ungulate species, which can be used to limit the hunting service providers from overpopulating their area. Although natural ecosystems are self-regulating, and overpopulation would result in decreasing fitness, reproduction, survival rate or even trophy size, it can be tackled by providing additional feed.

Higher wild game density does not only increase the pressure on the habitat, but it can also result in greater damage to agricultural production and therefore cause financial loss. Another concern is safety of traffic and urbanized areas, where higher wild game density increases the chances of traffic accidents and human-wild game encounters.

Figure 17: Overpopulated sika deer in Czechia

Kuvio 17: Japaninkauriiden ylitieheit riistakannat Tsekin tasavallassa

otettava huomioon.

Euroopassa osa nyt tai aiemmin metsästetystä lajeista on sellaisia, että ne kärsivät edellä kuvatuista pienen populaatiokoon aiheuttamista haitoista. Esimerkiksi Euroopan visenttikanta (*Bison bonasus*) kasvaa ainoastaan koordinoitun elvytysohjelman ansiosta, mikä mahdollistaa kohtuullisen metsästyksen. Toinen esimerkki on euroopanmajava (*Castor fiber*), joka osoitti nopeaa kannankasvua sen jälkeen, kun se oli palautettu joihinkin alkuperäisiin elinympäristöihinsä. Tämän seurauksena majavien metsästys tuli mahdolliseksi tai jopa tarpeelliseksi joillakin alueilla.

Metsästysmatkailusta saatavat tulot ovat suuri kannustin riistalajien populaatioiden kasvattamiseen. Kuten edelliset esimerkit osoittivat, ne voivat tukea suojelutoimia. Metsästyspalvelun tuottajat ovat myös kiinnostuneita kasvattamaan kohdelajikantaa, jotta vierailevat metsästäjät voivat nauttia metsästysvaihtoehtojen runsaudesta ja taata nopeammat ja ennustettavammät metsästystulokset. Tietyn populaatiokoon ylittyessä luonnonvaraiset riistalajit voivat kuitenkin heikentää elinympäristöjään. Seurauksia voivat olla esimerkiksi kasvillisuuden monimuotoisuuden väheneminen, metsien luonnollisen uudistumisen estyminen ja metsien aluskerroksen häviäminen osittain luonnontilaisilla alueilla liiallisen laiduntamisen seurauksena.

Elinympäristöjen kantokyky tarkoittaa riistakannan enimmäiskokoa, joka voidaan säilyttää pitkällä aikavälillä ilman, että elinympäristö huononee. Kantokyvyn käsite kehitettiin kuvaamaan luonnonvaraisten sorkkaeläinten laiduntamispainetta eri kasvillisuustyyppeiden osalta. Siksi se ilmaistaan joko teoreettisina eläinyksikköinä tai edustavan lajin yksilöiden lukumääränä. Molemmissa tapauksissa tarvitaan lajikohtaisia kertoimia, jotta voidaan yhdistää elinympäristöltään samankaltaisten lajien populaatiokoot ja niiden elinympäristölle aiheuttama paine.

Kantokyvyn avulla voidaan määrittää kullekin esimerkiksi sorkkaeläinlajille suurin sallittu populaatiokoko, jota voidaan käyttää rajoittamaan ylitieheitä riistakantoja. Vaikka luonnolliset ekosysteemit ovat itsesääteleviä ja niissä ylitieheä kanta johtaa eläinten kunnon, lisääntymisen ja eloonjäämisasteen heikkenemiseen sekä usein trofeekoon pienenemiseen, keinotekoisesti näitä ongelmia voidaan torjua mm. lisärehua tarjoamalla

Luonnonvaraisen riistan tiheyden kasvu ei ainoastaan lisää elinympäristöön kohdistuvaa painetta, vaan se voi myös aiheuttaa suurempia vahinkoja maataloustuotannolle ja siten taloudellisia menetyksiä. Toinen huolenaihe on liikenteen turvallisuus ja kaupungistuneet alueet, joissa suurempi

One of the most significant tasks of wild game management is population size control. Wild game species populations are regularly surveyed, management plans are elaborated that specify harvest quotas broken down to species, sex, and age groups.

There are various methods to monitor the effects of wild game on their habitats that can be used to determine the sustainable level of a population. The grazing effect of wild ungulates, for instance, can be measured along a monitoring line, or in sampling plots, where the vegetation can be analysed through its species composition and energy content of the available biomass. The results of such analyses can serve as the basis for population size adjustments.

Example of determination of hunting quota as for woodland grouse species in Finland

In Finland, the population estimates of woodland grouse species are based on a very comprehensive method. The estimates are based on wildlife triangle survey data and, in the case of willow grouse, also on transect counts using pointing dogs in the most northern parts of Lapland. Both of these surveys are conducted after the breeding season in early August and provide regional estimates of density and breeding success (proportion of chicks) for each species. Wildlife triangle surveys are carried out by local hunters and organised through hunting clubs as a voluntary activity. Forest and Park Service (Metsähallitus) also organises willow grouse transect counts together with volunteers having suitably trained pointing dogs. The Finnish Game and Fisheries Research Institute (FGFRI) analyses both data sets and makes the results public through the internet. Based on this data and the estimated hunting pressure from local residents, the quotas for grouse hunting on State land are determined. Nevertheless, one should bear in mind that, depending on the extensiveness of the calculation method, the estimations of game populations can also be based on inaccurate data. Thus, in many cases, they can be the result of educated guesses that rely on anecdotal evidence from professional hunters or landowners who prefer the economic pillar over the environmental one.

luonnonvaraisen riistan tiheys lisää liikenneonnettomuuksien sekä ihmisten ja villieläinten negatiivisten kohtaamisten mahdollisuutta.

Yksi riistanhoidon merkittävimmistä tehtävistä onkin siis populaation koon hallinta. Luonnonvaraisten riistalajien populaatioita kartoitetaan säännöllisesti ja laaditaan hoitosuunnitelmia, joissa määritellään kaatokiintiöt lajien, sukupuolen ja ikäryhmien mukaan.

On olemassa erilaisia menetelmiä, joilla voidaan seurata luonnonvaraisen riistan vaikutuksia niiden elinympäristöihin, ja joiden avulla voidaan määrittää kestävä kannan taso. Esimerkiksi luonnonvaraisten sorkkaeläinten laiduntamisen vaikutusta voidaan mitata seurantalinjalla tai koealoilla, joilla kasvillisuutta voidaan analysoida sen lajikoostumuksen ja käytettävissä olevan biomassan energiasisällön perusteella. Tällaisten analyysien tuloksia voidaan käyttää perustana kestäväälle riistakantojen koon määrittämiselle.

Metsäkanalintujen metsästyskiintiön määrittäminen Suomessa

Suomessa metsäkanalintujen kanta-arviot perustuvat hyvin kattavaan riistakolmiokartoitusten aineistoon ja riekon osalta myös linjalaskentoihin seisovia lintukoiria hyödyntäen etekin Lapin pohjoisimmissa osissa. Molemmat kartoitukset tehdään pesimäkauden jälkeen elokuun alussa ja niistä saadaan alueelliset arviot kunkin lajin tiheydestä ja pesimämenestyksestä (poikasten osuudesta). Paikalliset metsästäjät tekevät riistakolmiolaskennat metsästysseurojen kautta vapaaehtoistoimintana. Metsähallitus järjestää myös riekkojen linjalaskentoja yhdessä vapaaehtoisten kanssa, joilla on asianmukaisesti koulutettuja seisovia lintukoiria. Luonnonvarakeskus (LUKE) analysoi molemmat aineistot ja julkistaa tulokset internetissä. Näiden tietojen ja paikallisten metsästäjien arvioidun metsästyspaineen perusteella määritetään valtion mailla tapahtuvan metsäkanalintujen metsästyksen kiintiöt. Yleisesti ottaen on kuitenkin muistettava, että laskentamenetelmän alueellisesta kattavuudesta johtuen riistakanta-arviot voivat perustua myös epätarkkoihin tietoihin, mikäli kolmiolaskentoja ei ole pystytty luotettavasti järjestämään esimerkiksi vapaaehtoisten vähyyden takia. Kanta-arvioiden pohjalta 2-7 prosentin metsästyspaine koetaan yleisesti kestäväksi riistalajista ja lisääntymisnopeudesta riippuen.

Example of determination of culling quota as a management measure in Serbia

In Serbia, the hunting right can be practiced on hunting grounds and special purpose hunting grounds, which are revised in a 10 or 20 year cycle, respectively. With the approval of the hunting authority, each hunting ground elaborates a hunting ground management plan for the 10 or 20 year period. This plan includes an inventory of the current wild game species populations and determines the sustainable level of their utilization.

Since this is a long period of time during which major changes can occur in both the habitats and the game populations, an Annual Hunting Ground Management Plan (an annual plan) is also elaborated every year. The annual plan uses the 10 or 20 year plan as a reference, but it is based on the annual spring stock survey of the game populations, and it adjusts the annual harvest quotas accordingly. Hunting is prohibited before the annual plan is approved by the authorities.

A population survey applies a sampling method that covers at least 10% of the productive area of the hunting ground and represents all habitat types well. The optimal population size of the game species is determined based on valorization of crucial factors such as food and water, vegetation, soil, climate, peace, terrain configuration, and general suitability of the hunting grounds. Based on the theoretical knowledge and the practical experiences on population dynamics, the hunting quota can be calculated in order to move the population size towards the optimal.

Metsästyskiintiön määrittäminen Serbiassa

Serbiassa metsästysoikeutta voidaan harjoittaa yleisillä metsästysalueilla ja erityisesti metsästykseseen tarkoitetuilla alueilla, joita määritellään uudelleen 10 vuoden (metsästysalueet) tai 20 vuoden (erityismetsästysalueet) välein. Kukin metsästysalue laatii 10 tai 20 vuodelle hoitosuunnitelman, jonka metsästysviranomaisen hyväksyy. Suunnitelma sisältää kartoituksen luonnonvaraisten riistalajien nykyisistä kannoista ja määrittää niiden kestävästä hyödyntämistasota.

Koska kyseessä on pitkä ajanjakso, jonka aikana sekä elinympäristöissä että riistakannoissa voi tapahtua suuria muutoksia, laaditaan myös vuotuinen metsästysalueen hoitosuunnitelma (vuosisuunnitelma). Vuosisuunnitelmassa käytetään viitteenä 10 tai 20 vuoden suunnitelmaa, mutta se perustuu riistakantojen vuosittaiseen kevätkannanlaskentaan ja mukauttaa vuotuisia saaliskiintiöitä vastaavasti. Metsästys on kielletty, kunnes viranomaiset ovat hyväksyneet vuosisuunnitelman.

Kannanmäärityksessä käytetään otantamenetelmää, joka kattaa vähintään 10 % metsästysalueen pinta-alasta ja edustaa hyvin kaikkia luontotyyppisiä. Riistalajin optimaalinen populaatiokoko määräytyy keskeisten tekijöiden, kuten ravinnon ja veden, kasvillisuuden, maaperän, ilmaston, häiriöiden määrän, maaston kunnon ja metsästysalueiden yleisen soveltuvuuden perusteella. Teoreettisen tiedon ja populaatiodynamiikasta saatujen käytännön kokemusten perusteella metsästyskiintiö voidaan laskea kannan koon muokkaamiseksi kohti optimaalista.

3.4 Game damage in forestry and agriculture

The impact of game animals on their environment can be usually spotted all around their habitats: branches, pulled out seedlings, rubbed off tree bark, trampled plants etc. These impacts can have minor effects on the composition or the micro-structure of vegetation, or they can accumulate to large-scale changes. Species that can have a significant impact on their habitats are called 'ecosystem engineers', and wild ungulates are good examples of this. Habitats can be a mixture of natural areas and cultivated land, and the above-mentioned impacts on the latter usually cause financial losses for the producers; thus, it is called damage.

Wild ungulates, especially deer species and wild boar, are one of the main groups of target species of hunting in Europe and their growing population size has been a topic of discussion for decades. The spread of introduced species such as mouflon or fallow deer in Central Europe and white tail deer in Northern Europe has been on the agenda, too. The absence of large predators, the increasing frequency of mild winters, and the efforts of wild game management allow the populations to grow. They prefer forests and tree-covered patches for hiding, but they regularly feed on grasslands, meadows, and on arable areas. Intensive large-scale farming with the cultivation of monocultures (maize, rapeseed, and cereals) and the clear-cut silvicultural regimes in forestry also provide them with suitable habitats, but at the same time they increase the vulnerability of these land-use forms to game damage.

Since wild ungulates live in groups, and they repeatedly use certain resting and feeding places and move along regular routes, their grazing pressure concentrates around these places. Some areas are visited more frequently than others, and the damage in these places is more visible, and their extent is less tolerable. In winter they form larger groups, which concentrate the damage even further, especially in forestry because agricultural crops are not available.

The damage also depends on the value of the agricultural or forestry products. The more sophisticated and more expensive technologies are used, the more value can be damaged by the same level of grazing. In the case of high value and grazing-sensitive field crops, orchards and vineyards etc. it is common practice to protect them with fences.

There are various examples in Europe of how game damage is controlled. In some countries the landowners have the right to hunt or repel game

3.4 Riistavahingot metsä- ja maataloudessa

Riistaeläinten vaikutus ympäristöön näkyy yleensä kaikkialla niiden elinympäristöissä: pureskelluissa oksissa, irronneissa taimissa, hankautuneissa puunkuorissa, tallatuissa kasveissa jne. Näillä vaikutuksilla voi olla vähäisiä vaikutuksia kasvillisuuden koostumukseen tai mikrorakenteeseen tai ne voivat kertyä suuriksi muutosvoimiksi. Lajeja, joilla on merkittävä vaikutus elinympäristöihinsä, voidaan kutsua "ekosysteemi-insinööreiksi", ja luonnonvaraiset sorkkaeläimet ovat niistä hyviä esimerkkejä. Elinympäristöt voivat olla sekoitus luonnonalueita ja viljelymaita, ja edellä mainitut vaikutukset elinympäristöihin aiheuttavat yleensä taloudellisia menetyksiä tuottajille, jolloin niitä kutsutaan riistavahingoiksi.

Luonnonvaraiset sorkkaeläimet, erityisesti peuralajit ja villisika, ovat yksi metsästyksen pääkohteista Euroopassa. Niiden kasvava populaatiokoko on puhuttanut jo vuosikymmeniä. Myös vierasperäisten lajien kuten muflonin tai kuusipeuran leviäminen Keski-Eurooppaan ja valkohäntäpeuran leviäminen Pohjois-Eurooppaan on herättänyt keskustelua. Suurpetojen puuttuminen, leutojen talvien yleistyminen ja riistanhoitotoimet mahdollistavat näiden populaatioiden kasvun. Sorkkaeläimet suosivat metsiä ja puiden peittämiä alueita, jotka antavat niille suojaa, mutta laiduntavat säännöllisesti heinäpeltoilla, niityillä ja maatalousalueilla. Monokulttuurinen (mm. maissi, rapsi ja vilja) tehoviljely sekä metsätalouden avohakkuut tarjoavat sorkkaeläimille sopivia elinympäristöjä, mutta samalla alttius riistan aiheuttamille vahingoille kasvaa.

Koska luonnonvaraiset sorkkaeläimet elävät laumoissa, käyttävät toistuvasti tiettyjä lepo- ja ruokailupaikkoja ja liikkuvat säännöllisiä reittejä pitkin, niiden laiduntamispaine keskittyy tietyille alueille. Joillakin alueilla käydään useammin kuin toisilla, joten vahingot näissä paikoissa ovat näkyvämpiä ja niiden laajuus on suurempi. Talvella eläimet muodostavat suurempia laumoja, ja vahingot keskittyvät erityisesti metsätalouteen, koska viljelykasveja ei ole saatavilla.

Sorkkaeläinten aiheuttamat taloudelliset vahingot riippuvat myös maatai metsätaloustuotannon arvosta. Mitä kehittyneempiä ja kalliimpia viljelytekniikoita käytetään, sitä enemmän sama laiduntamisen taso aiheuttaa vahinkoa. Jos kyse on arvokkaista ja laiduntamisherkistä peltokasveista, hedelmä- ja viinitarhoista jne., on yleinen käytäntö suojata ne aidoilla.

Euroopassa on useita esimerkkejä siitä, miten riistavahinkoja hallitaan. Joissakin maissa maanomistajilla on oikeus metsästää tai karkottaa

animals regardless of their property size. A more common practice in Central Europe, for instance, is that the beneficiary of the hunting right is financially responsible for the damage caused by game species. In these cases, they are interested in keeping damage at a tolerable level by reducing game population, or taking preventive measures. In such systems, losses from damage can be compensated.

Although it is difficult to monitor animal damage, and in some countries, there is a complete lack of methodology or control in this area, the reported damage is quite different. In the Czech Republic, this is an approximate value of more than 1.2 million Euros per year. In Hungary, animal damage has been around 7 million Euros annually in recent years. In Finland, damage in agriculture and forestry is monitored separately for selected species. For example, the damage caused by elk in 2010 amounted to 3 million Euros, while in 2022 this value was reported to the amount of 700,000 Euro. White-tailed deer cause around 400,000 Euro of damage per year, deer around 1 million Euro. So overall, these are significant amounts.

Another concern of a large game population is the considerable hazard to traffic safety. Fast moving and nervous animals can easily create unpredictable traffic situations. Depending on their body size and the speed of the vehicle at collision, these accidents pose a risk of serious human injuries or fatalities. The financial consequences may also be significant, as the vehicles involved usually suffer considerable damage, even from a small animal. Emergency services and the disturbance of traffic can have unfavourable indirect costs, which are more typical in case of train-animal collisions, where the train is usually not damaged but it needs to be stopped and checked for safety reasons.

Traffic accidents can be sensitive to the hunting service providers too, as the animals involved may represent high market value. In such situations – similar to other traffic accidents – liability is a highly complex issue, which becomes more complicated when the beneficiary of the hunting right may contribute to the accident with a careless driven hunt or establishing a near-road feeding place, etc. Legal regulations may vary to a great extent country to country.

riistaeläimiä tilan koosta riippumatta. Keski-Euroopassa yleinen käytäntö on se, että metsästysoikeuden haltija vastaa taloudellisesti riistalajin aiheuttamista vahingoista. Haltijat pitävät vahingot siedettävällä tasolla vähentämällä riistakantaa sekä tekemällä vahinkojen torjuntatoimenpiteitä metsästysmaillaan.

Eläinten aiheuttamia vahinkoja on hankala seurata kattavasti ja joissakin maissa niiden seuraamiseen ei ole lainkaan menetelmiä tai valvontaa. Myös ilmoitettujen vahinkojen suuruus vaihtelee maittain. Tšekissä riistan aiheuttamia vahinkoja korvataan vuosittain noin 1,2 miljoonalla eurolla. Unkarissa riistavahingot ovat viime vuosina olleet noin 7 miljoonaa euroa vuodessa. Suomessa maa- ja metsätalouden tuhoja seurataan erikseen tiettyjen lajien osalta. Esimerkiksi hirven aiheuttamia vahinkoja ilmoitettiin vuonna 2010 3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2022 vastaava luku oli 700 000 euroa. Valkohäntäpeurojen aiheuttamia tuhoja puolestaan ilmoitetaan vuosittain noin 400 000 euron edestä. Kaiken kaikkiaan nämä ovat merkittäviä summia.

Toinen suuren riistakannan aiheuttama huolenaihe on vaara liikenneturvallisuudelle. Hermostuneet, nopeasti liikkuvat eläimet voivat luoda arvaamattomia vaaratilanteita. Onnettomuuksien aiheuttamat vakavat vammat tai kuolemantapaukset riippuvat eläimen koosta ja ajoneuvon törmäysnopeudesta. Myös liikennevahinkojen taloudelliset seuraukset voivat olla merkittäviä. Ajoneuvot kärsivät usein huomattavia vahinkoja törmäyksestä pieneenkin eläimeen. Pelastusviranomaisten hälyttämisestä ja liikenteen häiriöistä voi aiheutua myös välillisiä kustannuksia, jotka ovat tyyppisempiä junan ja eläimen välisissä törmäyksissä, joissa juna ei yleensä vaurioidu, mutta sen on pysähdyttävä ja se on tarkistettava turvallisuussyistä.

Liikenneonnettomuudet voivat olla ongelmallisia myös metsästyspalvelujen tarjoajille, koska niissä vahingoittuvilla eläimillä voi olla suuri markkina-arvo. Tällaisissa tilanteissa – kuten muissakin liikenneonnettomuuksissa – vastuukysymykset ovat usein monimutkaisia. Ne mutkistuvat entisestään, mikäli metsästysoikeuden haltija on myötävaikuttanut onnettomuuteen huolimattomalla ajometsästyksellä tai tien lähellä olevan ruokintapaikan perustamisella. Tällaisissa tapauksissa oikeudelliset seuraukset voivat vaihdella suuresti maittain.

3.5 Hunting and nature conservation

Globally and regionally, there are a number of organizations and initiatives that deal with nature conservation and efforts to prevent the loss of biodiversity and the degradation of wildlife habitats. Through their activities, hunters and hunting tourists can help preventing the degradation of habitats and ecosystems. Hunters can provide practical knowledge on habitat/population management and share their fieldwork experience. As conservation measures and management methods organised by hunters are well established, they often possess valuable information and skills to implementation of conservation initiatives. For example, the Biodiversity Manifesto is the first European evidence-based platform to show how European hunters protect biodiversity.

Another important aspect for the development of hunting tourism is the protection system in individual countries. One of complex and regulated system is Natura 2000. Natura 2000 sites are designated to protect and preserve Europe's most valuable and threatened habitats and species. These areas are established under the EU's Birds Directive and Habitat Directive, which aim to conserve biodiversity. The regulations regarding hunting within Natura 2000 sites vary between different EU Member States. Some Member states allow controlled hunting activities in certain areas, while others prohibit hunting entirely. The primary objective is to strike a balance between conservation and sustainable use of natural resources. When hunting is allowed, it is typically subject to strict regulations and management plans to ensure that it is sustainable and does not negatively impact protected species or habitats. These regulations may include restrictions on hunting seasons, bag limits (the number of animals that can be legally hunted), specific hunting methods, and licensing requirements. The overall approach to hunting within Natura 2000 sites is guided by the principles of sustainable hunting and ecological management. It is important to note that Natura 2000 sites prioritize the conservation of species and habitats, and any hunting activities permitted must align with conservation goals and be based on scientific evidence. Areas declared as part of Natura 2000 now cover almost 20% of the area of the EU. This network of Europe's most important wildlife habitats requires the involvement of all stakeholders to ensure that they are used sustainably for both consumptive and non-consumptive use of resources.

The latest document that sets out how to make a major contribution to habitat restoration, protected areas, and species monitoring is European

3.5 Metsästys ja luonnonsuojelu

Maailmanlaajuisesti ja alueellisesti on olemassa useita organisaatioita ja aloitteita, jotka koskevat luonnonsuojelua ja pyrkivät estämään biologisen monimuotoisuuden häviämisen ja villieläinten elinympäristöjen heikkenemisen. Metsästäjät ja metsästysmatkailijat voivat omalla toiminnallaan auttaa ehkäisemään elinympäristöjen ja ekosysteemien tilan heikkenemistä. Metsästäjät voivat tarjota käytännön tietoa elinympäristön ja riistakannan hoidosta sekä jakaa kenttätökokemustaan. Koska metsästäjien toteuttamat suojelutoimet ja käyttämät riistanhoitomenetelmät ovat vakiintuneita, heillä on arvokasta tietoa ja taitoja suojelualoitteiden toteuttamiseksi. FACEn (European Federation for Hunting and Conservation) julkaisema Biodiversity Manifesto on ensimmäinen eurooppalainen näyttöön perustuva tietokanta, joka osoittaa, miten eurooppalaiset metsästäjät suojelevat luonnon biologista monimuotoisuutta.

Tärkeä näkökulma metsästysmatkailun kehittämisen ja luonnonsuojelun huomioimisen yhdistämiseen ovat myös yksittäisten maiden suojelujärjestelmät. Eräs tällainen järjestelmä on Natura 2000, joka on monimuotoinen ja säännöksiltään laaja suojeluohjelma. Natura 2000 -alueet on perustettu suojelemaan ja säilyttämään Euroopan arvokkaimpia ja uhanalaisimpia luontotyyppisiä ja lajeja. Nämä alueet perustuvat muun muassa EU:n lintudirektiiviin ja luontotyyppidirektiiviin, joiden tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen. Natura 2000 -alueilla tapahtuvaa metsästystä koskevat säännökset vaihtelevat EU:n eri jäsenvaltioissa. Jotkut jäsenvaltiot sallivat valvotun metsästyksen tietyillä alueilla, kun taas toiset kieltävät metsästyksen kokonaan. Ensisijaisena tavoitteena on löytää tasapaino luonnonsuojelun ja kestävän käytön välillä. Silloin kun metsästys on sallittua Natura 2000 -alueilla, siihen sovelletaan yleensä tiukkoja säännöksiä ja hoitosuunnitelmia, jotta metsästys ei vaikuta kielteisesti suojeltuihin lajeihin tai luontotyyppeihin. Nämä määräykset voivat sisältää rajoituksia metsästyskausille, saalismäärille, metsästysmenetelmille ja lupavaatimuksille. Natura 2000 -alueilla asetetaankin etusijalle lajien ja luontotyyppien suojelu ja näin ollen kaiken sallitun metsästystoiminnan on oltava suojelutavoitteiden mukaista ja perustuttava tieteelliseen näyttöön. Natura 2000 -verkostoon ilmoitetut alueet kattavat tällä hetkellä lähes 20 prosenttia EU:n pinta-alasta.

Euroopan unionin biodiversiteettistrategia 2030 on viimeisin asiakirja, jossa esitetään, miten voidaan merkittävästi edistää elinympäristöjen ennallistamista, suojelualueita ja lajien seurantaa. EU:n neuvosto on hyväksynyt

Union's Biodiversity Strategy 2030. The Council of the EU approved the EU Biodiversity Strategy 2030, and the EU and its Member States have thus committed themselves to maintain and improve ecosystem services and restore degraded ecosystems by integrating the concept of green infrastructure into spatial planning. The establishment and maintenance of green infrastructure requires the involvement of land managers and users such as farmers, foresters, and hunters. Hunters are often the only conservation and restoration force in a common landscape such as intensive agriculture (e.g. planting hedgerows and wildflower strips). Green agriculturists and hunters must therefore cooperate with each other.

vuoteen 2030 ulottuvan strategian, jossa EU ja sen jäsenmaat ovat sitoutuneet ylläpitämään ja parantamaan ekosysteemipalveluja ja ennallistamaan rappeutuneita ekosysteemejä mm. sisällyttämällä vihreän infrastruktuurin käsitteen aluesuunnitteluun. Vihreän infrastruktuurin perustaminen ja ylläpito edellyttää maankäytön eri muodoista vastaavien tahojen, kuten maanviljelijöiden, metsänhoitajien ja metsästäjien osallistumista. Metsästäjät edustavat usein suojelu- ja ennallistamisnäkökulmaa esimerkiksi keskueteltaessa tehomaatoudesta ja sen monimuotoisuuskeinoista (esim. pensasaitojen ja luonnonkukkakaistaleiden istuttaminen), sillä näin myös luodaan riistalle lisää elinympäristöjä.

4

**ECONOMIC ASPECTS OF SUSTAINABILITY IN
HUNTING TOURISM**
**TALOUDELLINEN NÄKÖKULMA METSÄSTYSMATKAILUN
KESTÄVYYTEEN**

4. ECONOMIC ASPECTS OF SUSTAINABILITY IN HUNTING TOURISM

4. TALOUDELLINEN NÄKÖKULMA METSÄSTYSMATKAILUN KESTÄVYYTEEN

Economic viewpoint is one of the pillars of sustainability, along with environmental and social dimensions. As presented in the introduction of this guidebook, the doughnut model illustrates that sustainable economies operate in the safe and just space for humanity where the well-being of people is secured and limits of the Earth's carrying capacity are respected. This section focuses on the economic viewpoint of sustainability in the hunting tourism context.

4.1 Economic sustainability

Development is frequently defined sustainable if it *“meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs”* (United Nations General Assembly, 1987). Correspondingly, from the economic aspect, development is often regarded sustainable *“if it does not decrease the capacity to provide non-declining per capita utility for infinity”* (Neumayer, 2003). In other words, the aim is to secure the various capital stocks (e.g. game populations, expertise of hunting guides, hunting facilities) constituting the capacity to create human well-being (i.e. utility).

To create well-being for people, various resources are needed. In other words, we use different kinds of capital to create material and non-material benefits. Capital can be classified into five forms. *Natural capital* refers to all stocks and flows present in nature that support people's well-being, such as plants, animal species, ecosystems, natural monuments, and nature's processes. *Human capital* refers to people's knowledge, skills, motivation, and health, for instance. *Social capital* encompasses families, communities, enterprises, organizations, and all other institutions that enable us to together strengthen human capital. *Produced capital* (i.e. human-made capital) comprises machineries, buildings, factories, and other artefacts. Financial capital is

Taloudellinen näkökulma on yksi kestävän kehityksen pilareista ekologisen ja sosiaalisen kestävyuden ohella. Kuten tämän oppaan johdannossa esitetty donitsimalli havainnollistaa, kestävä talous mahdollistaa omalta osaltaan ihmiskunnan kehittymisen *“turvalliseen ja oikeudenmukaiseen tilaan”*, jossa ihmisten hyvinvointi on turvattu ja maapallon kantokyvyn rajoja kunnioitetaan. Tässä osiossa keskitytään metsästysmatkailun kestävän kehityksen taloudelliseen näkökulmaan.

4.1 Taloudellinen kestävyys

Kehitys määritellään usein kestäväksi, jos se *“vastaa nykypäivän tarpeisiin vaarantamatta tulevien sukupolvien mahdollisuutta vastata omiin tarpeisiinsa”*, (Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous, 1987). Vastaavasti taloudellisesta näkökulmasta kehitystä pidetään kestäväenä, *“jos se ei heikennä kykyä tarjota jokaiselle ihmiselle hyötyä pitkällä aikavälillä”* (Neumayer, 2003). Toisin sanoen tavoitteena on turvata erilaiset pääomakannat (esim. riistakannat, metsästysoppaiden asiantuntemus, metsästysmahdollisuudet), jotka voivat luoda ihmisille hyvinvointia (eli hyötyä).

Ihmisten hyvinvoinnin luomiseen tarvitaan erilaisia resursseja. Toisin sanoen on tarkoituksenmukaista käyttää erilaista pääomaa aineellisten ja aineettomien hyötyjen luomiseen. Pääoma voidaan luokitella viiteen muotoon. Luonnonpääomalla tarkoitetaan kaikkia luonnossa olevia ihmisen hyvinvointia tukevia varantoja ja virtoja, kuten kasveja, eläinlajeja, ekosysteemejä, luonnonmuistomerkkejä ja luonnon prosesseja. Inhimillisellä pääomalla tarkoitetaan esimerkiksi ihmisten tietoja, taitoja, motivaatiota ja terveyttä. Sosiaalinen pääoma kattaa perheet, yhteisöt, yritykset, organisaatiot ja kaikki muut instituutiot, jotka mahdollistavat yhdessä inhimillisen pääoman vahvistamisen. Tuotettu pääoma (ts. ihmisen luoma

used to own and trade other capital types and often refers to money.

The aim to maintain and reinforce – not decrease – the capacity to provide well-being is appealing, but it also allows different approaches when this principle is applied in practice. If the aim is to preserve and boost the total capital stock, substitution between different capital forms is accepted. Such a paradigm is called *weak sustainability* (left side of Figure 18). If the aim, however, is *strong sustainability* then the aim is to increase the total capital stock without decreasing any of the individual capital stocks (right side of Figure 18).

pääoma) käsittää koneet, rakennukset, tehtaat ja esineet. Rahoituspääomaa käytetään muiden pääomatyypin omistamiseen ja kauppaan, ja se viittaa usein rahaan.

Pyrkimys ylläpitää ja vahvistaa – ei heikentää – kykyä tuottaa ihmisille hyvinvointia on houkutteleva. Tätä periaatetta on mahdollista soveltaa käytäntöön eri tavoin. Jos tavoitteena on säilyttää kokonaispääomakanta ja lisätä sitä, on hyväksyttävää korvata yhtä pääomamuotoa toisella. Tällaista paradigmaa kutsutaan *heikoksi kestävyudeksi* (ks. kuvion 18 vasen puoli). Jos taas tavoitteena on *vahva kestävyys*, pyrkimyksenä on kasvattaa kokonaispääomakantaa vähentämättä yksittäisiä pääoman elementtejä (ks. kuvion 18 oikea puoli).

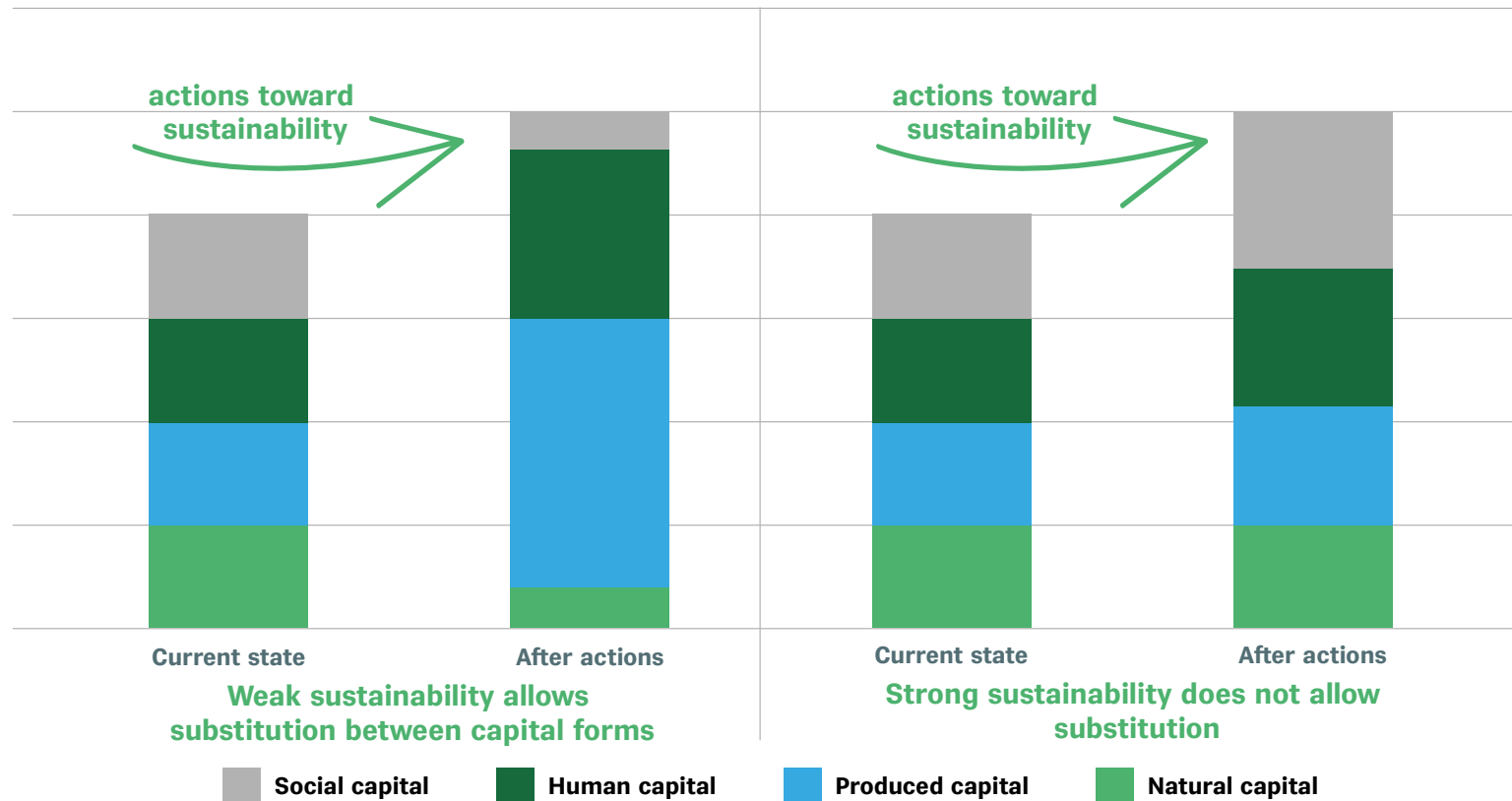

Figure 18: Economic sustainability fosters capacity to create well-being

Kuvio 18: Taloudellinen kestävyys edistää kykyä luoda hyvinvointia

Natural capital can be examined by focusing on the different types of ecosystem services, namely:

- *provisioning services*, e.g. food, feed, water, timber, fuels, and materials for medicines
- *regulating services*, e.g. decomposition, water purification, and erosion control
- *cultural services*, e.g. ecosystems affecting human mind, creativity, relaxation, and social relations
- *supporting services*, e.g. photosynthesis, nutrient and water cycles, and soil formation, which are fundamental life-supporting functions

Natural capital related to provisioning services is often substituted with produced capital. Some of the services in the second and third category can be substituted with other capital forms. However, the natural capital related to category four is quite impossible to be substituted with other capital forms.

To foster the capacity that is needed for creating well-being now and in the future, each actor – individual, enterprise, organization, etc. – should manage their capital assets so that they are maintained and reinforced. The shared responsibility for sustainability also applies to hunting tourism actors: they need to design their activities so that they contribute to the good management of natural, human, social, and produced capital. In addition, they should consider to what extent it is acceptable to substitute natural capital with produced capital in their processes.

Even though the previously presented principles and aims can be found to be agreeable, it is evident that current economic systems are evidently failing to comply with them. By adopting sustainable business models, enterprises can contribute to sustainability while carrying out viable business activities.

A business model is an idea of how to create value in business operations. According to the traditional mindset, enterprises create value for customers by offering products and gain economic value in return. In reality, business activities have a wider impact on various stakeholders who receive and create value related to enterprises' activities. Hunting tourism companies operate in the complicated network of stakeholders. Typically, they need to co-operate with various actors to be able to offer hunting tourism services. In addition, they have to be very careful with their image due to, for example, the growing negative public attitudes towards hunting in some countries. As

Luonnonpääomaa voidaan tarkastella keskittymällä erilaisiin ekosysteemipalveluihin, joita ovat:

- *tuotantopalvelut*, kuten elintarvikkeet, rehut, vesi, puutavara, polttoaineet ja lääkemateriaalit
- *säätelypalvelut*, kuten eloperäisen aineksen hajottaminen, vedenpuhdistus ja eroosion säätely
- *kulttuuripalvelut*, kuten ihmismieleen, luovuuteen, rentoutumiseen ja sosiaalisiin suhteisiin vaikuttavat ekosysteemit
- *ylläpitopalvelut*, kuten fotosynteesi, ravinteiden ja veden kierto sekä maaperän muodostuminen, jotka ovat elämää ylläpitäviä perustoimintoja

Tuotantopalveluihin liittyvää luontopääomaa korvataan usein tuotetulla pääomalla. Osaa säätely- ja kulttuuripalveluista saatetaan korvata muilla pääomamuodoilla. Ylläpitopalveluihin liittyvää luontopääomaa on kuitenkin mahdotonta korvata muilla pääomamuodoilla.

Jotta voidaan edistää kykyä luoda hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa, jokaisen toimijan – kuten yksityisen henkilön, yrityksen ja organisaation – on ylläpidettävä ja vahvistettava omaa pääomaansa. Myös metsästysmatkailualan toimijoiden on kannettava vastuuta kestävydestä: heidän on suunniteltava toimintansa huolehtien luontopääomasta sekä inhimillisestä, sosiaalisesta ja tuotetusta pääomasta. Lisäksi heidän olisi pohdittava, missä määrin heidän toiminnassaan on kohtuullista korvata luontopääomaa tuotetulla pääomalla.

Vaikka aiemmin esitettyjä periaatteita ja tavoitteita voidaan pitää hyväksyttävänä, nykyiset talousjärjestelmät eivät selvästikään noudata niitä. Omaksumalla kestäviä liiketoimintamalleja yritykset voivat edistää kestävyttä ja harjoittaa samalla kannattavaa liiketoimintaa.

Liiketoimintamalli on ajatus siitä, miten liiketoiminnassa luodaan arvoa. Perinteisen ajattelutavan mukaan yritykset luovat arvoa asiakkaille tarjoamalla tuotteita ja saavat vastineeksi taloudellista arvoa. Todellisuudessa yritystoiminnalla on laajempi vaikutus eri sidosryhmiin, jotka yritysten kanssa toimiessaan vastaanottavat ja tarjoavat arvokkaita asioita. Metsästysmatkailuyritykset toimivat monimutkaisissa sidosryhmäverkostoissa. Tyypillisesti niiden on tehtävä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa voidakseen tarjota metsästysmatkailupalveluita. Lisäksi yrittäjien on oltava varovaisia esimerkiksi siksi, että joissakin maissa kansalaiset suhtautuvat yhä kielteisemmin metsästyksen. Koska sidosryhmät

stakeholders can impact largely on business operations, there is very little space for error in hunting tourism companies' stakeholder management.

4.2 Stakeholder approach

Various stakeholders can participate in enterprises' value creation. Stakeholders can be defined as individuals or groups who can affect or are affected by the hunting tourism activities in some way. Typical stakeholder groups are customers, business partners, employees, financial stakeholders, and societal stakeholders. They all can contribute to enterprises' value creation processes. Naturally, the value created varies depending on the stakeholder. Preferably all involved stakeholders also support achieving a joint purpose, such as sustainability in hunting tourism. In the following some of the most important stakeholder groups are presented.

Customers

Enterprises offer goods and services to customers (e.g. hunting tourists) who buy the products if they meet customers' needs. In exchange, customers pay the enterprise for the products. Additionally, they provide enterprises with data on consumer preferences and behaviour. Customers can also participate in designing products and proposing innovation initiatives.

Building a successful relationship with customers involves activities for example in marketing and sales. One of the first tasks for any enterprise is to identify their potential customers. HUNTOUR-guidebook by Matejević & Marković (2023) is focused on evaluating hunting tourism potential and presents tools for finding locations with good possibilities of increasing tourist flows.

The better an enterprise knows its customers, the more likely it can build products and services that meet customers' needs. This highlights the importance of objective information instead of relying only on entrepreneurs' own assumptions about customers. It is also important to imagine how the business would be affected by potential changes in the customer base (e.g. due to travelling restrictions related to pandemics) or customer behaviour (e.g. due to digitalization).

Business partners

Business partners include all the other companies involved in the operations of an enterprise, such as sub-contractors, suppliers, and consultants. Their contribution is valuable to the enterprise. They can supply, for example, services related to accommodation and catering, transportation, hunting

voivat vaikuttaa laajasti liiketoimintaan, metsästysmatkailuyritysten sidosryhmäjohtamisessa on hyvin vähän tilaa virheille.

4.2 Metsästysmatkailuyritysten sidosryhmät

Erilaiset sidosryhmät voivat osallistua yritysten arvonluontiin. Sidosryhmät voidaan määritellä yksilöiksi tai ryhmiksi, jotka voivat vaikuttaa metsästysmatkailutoimintaan tai joihin metsästysmatkailutoiminta vaikuttaa jollain tavalla. Tyypillisiä sidosryhmiä ovat asiakkaat, liikekumppanit, työntekijät, taloudelliset sidosryhmät ja yhteiskunnalliset sidosryhmät. Ne kaikki voivat edistää yritysten arvonluontiprosesseja. Luonnollisesti luotu arvo vaihtelee sidosryhmittäin. Parhaassa tapauksessa kaikki yrityksen sidosryhmät auttavat saavuttamaan myös yhteisen tavoitteen kuten kestävyuden metsästysmatkailussa. Seuraavassa esitellään joitain tärkeimpiä sidosryhmiä.

Asiakkaat

Yritykset tarjoavat tavaroita ja palveluja asiakkaille (esim. metsästysmatkailijoille). He ostavat tuotteita, jos ne vastaavat asiakkaiden tarpeisiin. Vastineeksi asiakkaat maksavat yritykselle tuotteista. Lisäksi yritykset saavat asiakkailta tietoja kuluttajien mieltymyksistä ja käyttäytymisestä. Asiakkaat voivat myös osallistua tuotteiden suunnitteluun ja innovaatioaloitteiden tekemiseen.

Onnistuneen asiakassuhteen rakentaminen edellyttää toimenpiteitä esimerkiksi markkinoinnissa ja myynnissä. Yksi yrityksen ensimmäisistä tehtävistä on tunnistaa potentiaaliset asiakkaansa. Matejević et al. (2023) HUNTOUR-opaskirja keskittyy metsästysmatkailupotentiaalın arviointiin ja tarjoaa työkaluja sellaisten kohteiden löytämiseen, joilla on hyvät mahdollisuudet lisätä matkailijavirtoja.

Mitä paremmin yritys tuntee asiakkaansa, sitä todennäköisemmin se pystyy rakentamaan tuotteita ja palveluita, jotka vastaavat asiakkaiden tarpeisiin. Tämä korostaa puolueettoman tiedon merkitystä sen sijaan, että luotettaisiin vain yrittäjien omiin oletuksiin asiakkaista. On myös tärkeää ennakoida, miten mahdolliset muutokset asiakaskunnassa (esim. pandemioihin liittyvien matkustusrajoitusten vuoksi) tai asiakaskäyttäytymisessä (esim. digitalisaation vuoksi) voivat vaikuttaa liiketoimintaan.

Liikekumppanit

Liikekumppaneita ovat kaikki muut yrityksen toimintaan osallistuvat yritykset, kuten alihankkijat, toimittajat ja konsultit. Niiden panos on arvokasta

guiding, renting hunting dogs, and accounting, along with equipment needed in hunting activities. In exchange, business partners gain value in the form of payments, renewed orders, and solid customer references. Collaboration between other enterprises (including, e.g., hunting clubs) can be quite modest, but it can also be vital for hunting tourism enterprises' business operations (section 4.3). Cooperation also can expand into creating a tourism destination¹. Other enterprises can also be competitors to a hunting tourism company. Knowledge about the operating environment (e.g. on competitors and suppliers) helps designing a profitable, sustainable business.

Employees

Value creation in enterprises often relies on the capabilities of their employees and managers who make their knowledge and skills available for enterprises. Employees are hence crucial for the enterprise to create value. Typically, a successful company takes good care of their employees and provides them not only a fair salary, but also other benefits like training opportunities and secure job contracts.

The activities in hunting tourism enterprises are labour intensive and require strong local knowledge on game, habitats, and local conditions. Expertise in both tourism and hunting is needed to create a successful hunting product. It is demanding to master both of these expertise areas and, therefore, it may be difficult to find suitable employees. Nevertheless, hunting tourism is a sector that can provide jobs, especially in remote rural areas.

Financial stakeholders

Financial stakeholders cover actors such as investors, shareholders, banks, and others who provide the enterprise with financial resources, such as loans. These actors are usually mainly concerned with gaining financial profit in return for the risk they have taken when they provided financing to the enterprise. Additionally, they can gain value if the enterprise can be regarded as an investment opportunity that enables them to diversify their investments.

It is crucial for the enterprise to design its operations so that they are financially viable. The operations need to be planned and monitored, paying attention to risks and changes in the operating environment, for instance. In hunting tourism, enterprise management must, for example, tackle the problems that seasonality in operations create. Additionally, the fluctuation

¹ By definition, a destination is a physical place that has a decisive role when tourists choose where they will visit (UNWTO, 2022), but the geographical interpretation is context dependent. From marketing viewpoint, a destination offers tourists various products, facilities, amenities, and experience opportunities. Each enterprise operating within a destination is an independent actor, responsible for its own business. However, by combining individual enterprises' marketing efforts they can brand the whole destination and possibly attract more customers.

yritykselle. Ne voivat tarjota esimerkiksi majoitus- ja ruokailupalveluja kuten myös kuljetukseen, metsästysopastukseen, metsästyskoirien vuokraukseen ja kirjanpitoon liittyviä palveluita sekä metsästyksessä tarvittavia välineitä. Vastineeksi liikekumppanit saavat arvoa maksujen, uusittujen tilausten ja hyvien asiakasreferenssien muodossa. Muiden yritysten (mukaan lukien metsästysseurojen) kanssa tehtävä yhteistyö voi olla varsin vaatimatonta, mutta toisinaan se voi olla elintärkeää myös metsästysmatkailuyritysten liiketoiminnalle (ks. luku 4.3). Yhteistyö voi laajentua myös matkailukohteen luomiseen.¹ Muut yritykset voivat olla metsästysmatkailuyrityksen kilpailijoita. Toimintaympäristön tuntemus (esim. kilpailijat ja toimittajat) auttaa suunnittelemaan kannattavaa ja kestäväää liiketoimintaa.

Työntekijät

Arvonluonti yrityksissä perustuu usein niiden työntekijöiden ja johtajien kykyihin, jotka antavat tietonsa ja taitonsa yritysten käyttöön. Työntekijät ovat siten ratkaisevan tärkeitä yrityksen arvonluonnille. Tyypillisesti menestyvä yritys pitää hyvää huolta työntekijöistään ja tarjoaa heille oikeudenmukaisen palkan lisäksi muitakin etuja, kuten koulutusmahdollisuuksia ja turvattuja työsuhteita.

Metsästysmatkailuyritysten toiminta on työvoimavaltaista ja edellyttää vahvaa paikallistuntemusta riistasta, elinympäristöistä ja paikallisista olosuhteista. Onnistuneen metsästystuotteen luomiseen tarvitaan sekä matkailun että metsästyksen asiantuntemusta. Näiden molempien osaamisalueiden hallitseminen on vaativaa ja siksi sopivia työntekijöitä voi olla vaikea löytää. Metsästysmatkailu onkin ala, joka voi tarjota työpaikkoja paikallisille erityisesti syrjäisillä maaseutualueilla.

Taloudelliset sidosryhmät

Taloudelliset sidosryhmät kattavat sijoittajat, osakkeenomistajat, pankit ja muut yritykselle taloudellisia resursseja tarjoavat toimijat kuten lainanantajat. Näiden toimijoiden pääasiallisena tarkoituksena on yleensä saada taloudellista voittoa vastineeksi riskistä, jonka he ovat ottaneet antaessaan rahoitusta yritykselle. Lisäksi he voivat saada arvoa, jos yritystä voidaan pitää sijoitusmahdollisuutena, jonka avulla he voivat hajauttaa sijoituksiaan.

Yrityksen on tärkeää suunnitella toimintansa niin, että se on taloudellisesti kannattavaa. Toimintaa on suunniteltava ja seurattava kiinnittäen

¹ Määritelmän mukaan kohde on fyysinen paikka, jolla on ratkaiseva rooli, kun matkailijat valitsevat, missä he vierailevat (UNWTO, 2022), mutta maantieteellinen tulkinta riippuu kontekstista. Markkinoinnin näkökulmasta kohde tarjoaa matkailijoille erilaisia tuotteita, tiloja, mukavuuksia ja elämysmahdollisuuksia. Jokainen kohteessa toimiva yritys on itsenäinen toimija, joka vastaa omasta liiketoiminnastaan. Yhdistämällä yksittäisten yritysten markkinointipanostukset ne voivat kuitenkin brändätä koko kohteen ja mahdollisesti houkutella lisää asiakkaita.

of game populations is a risk, especially when operating based on low level game management. Most enterprises offer hunting of several game species to prolong the season, but some also offer other nature tourism services.

Societal stakeholders

Societal stakeholders are versatile, including local communities, residents and hunters, other actors involved in land use, other tourists, different kinds of NGOs, media along with local, regional and national administration, and even the natural environment. This stakeholder group often faces the ecological and social impacts that enterprises' operations cause.

Societal stakeholders are critical for hunting tourism enterprises as they affect the operating environment where enterprises do business. For example, locals can harm hunting tourism company's business activities by disturbing hunts. On the other hand, they can support creating tourism experience for guest hunters as they typically visit local shops, restaurants etc. Furthermore, arguments with other land users can damage the business activities, but a constructive relationship with them can boost the region as a whole.

Societal stakeholders can be difficult to manage, and the hunting tourism enterprise may have to find several solutions to keep the stakeholder groups satisfied regarding the company's activities. These can be, for example, activities related to local reciprocity, such as providing locals an annual party or access to the hunting enterprise's land occasionally, or transparency in activities and donations to NGOs.

4.3 Hunting tourism as a business

In this section, the most common organizational types that hunting tourism enterprises can adopt are presented and how the chosen type is reflected in stakeholder relationships.

A hunting tourism enterprise can be defined as a tourism operator that offers various hunting experiences. Typically, they are small or micro companies for which hunting tourism is a seasonal activity or only a part of their product provision. Variation between the companies is big, but roughly at least the following four general level enterprise types can be found in the European context (presented in Tables 5 -8).

Hunting estates or professional hunting grounds are businesses specialized in hunting tourism. Hunting tourism activities can be the main business of

huomiota muun muassa toimintaympäristön riskeihin ja muutoksiin. Metsästysmatkailussa yritysjohto on esimerkiksi puututtava ongelmiin, joita toiminnan kausiluonteisuus aiheuttaa. Lisäksi riistakantojen vaihtelu on riski, varsinkin jos toiminta perustuu matalan tason riistanhoitoon. Suurin osa yrityksistä tarjoaa useiden riistalajien metsästystä kauden pidentämiseksi, mutta osa tarjoaa myös muita luontomatkailupalveluita.

Yhteiskunnalliset sidosryhmät

Yhteiskunnalliset sidosryhmät ovat monipuolisia kattaen paikallisyhteisöt, asukkaat, metsästäjät, muut aluetta käyttävät toimijat, muut matkailijat, erilaiset kansalaisjärjestöt, tiedotusvälineet sekä paikallis-, alue- ja valtakunnallisen hallinnon ja jopa luonnonympäristön. Nämä sidosryhmät kohtaavat yleensä yritysten toiminnan aiheuttamat ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset.

Yhteiskunnalliset sidosryhmät ovat kriittisiä metsästysmatkailuyritysten kannalta, koska ne vaikuttavat yritysten toimintaympäristöön. Paikalliset asukkaat voivat esimerkiksi haitata metsästysmatkailuyrityksen liiketoimintaa häiritsemällä metsästystä. Toisaalta he voivat tukea matkailukokemuksen luomista metsästysmatkailijoille, koska he vierailevat tyypillisesti muun muassa paikallisissa kaupoissa ja ravintoloissa. Lisäksi riidat muiden maankäyttäjien kanssa voivat vahingoittaa yritystoimintaa, mutta rakentava suhde heidän kanssaan voi piristää koko aluetta.

Yhteiskunnallisia sidosryhmiä voi olla vaikea hallita, ja metsästysmatkailuyrittäjä voi joutua etsimään useita ratkaisuja pitääkseen sidosryhmät tyytyväisinä yrityksen toimintaan. Näitä ratkaisuja voivat olla esimerkiksi paikalliseen vastavuoroisuuteen liittyvät toimet, kuten vuosijuhlan järjestäminen paikallisille asukkaille, ajoittainen pääsy metsästysyrityksen maille, toiminnan avoimuus ja lahjoitukset kansalaisjärjestöille.

the estate's activities, but often it is a part of a larger estate concept. Estates often operate in connection to large manors or country houses. They can also be large state owner enterprises who have access to vast hunting grounds.

Rural hunting tourism operators are less specialized than those following the estate model or professional hunting ground model. Typically, these micro companies operate in northern Europe. Intermediate tour operators on the other hand, are tour operators that have either focused solely on hunting tourism or hunting tourism is part of their product offer. They do not implement the services themselves, but simply match the demand and product offer. Their main business is thus packaging hunting tourism products.

In addition to the enterprise types mentioned above, different kinds of hunting clubs around Europe can also offer hunting tourism activities. They either simply sell permits to the hunting grounds the club has access to or, in addition to permits, also offer other services. Typically, the clubs do not aim to make a significant profit on their activities, but instead their main goal is to provide hunting possibilities to their members. The hunting tourism activities are carried out in order to cover some of the club members' costs caused by the club.

Hunting estates and professional hunting grounds	
Level of professionalism	Enterprises specialized in hunting tourism. High level expertise from both hunting and tourism sectors.
Products	Hunts are typically organized in the Central European and British style (e.g. pheasant shoots or stag stalking). High-end catering and accommodation services are an important part of the products. Infrastructure is well developed, including hunting lodges of various service levels, maintained hunting facilities and off-road vehicles in good condition. Enterprises have often their own distinguished brand.
Game management	Services are based on intensive wild game management that focuses on providing market-leading hunting opportunities, including capital trophies and large harvest hunting days. This entails intensive game management techniques such as maintaining a dense game population, rigorous culling, and sometimes establishing fenced hunting areas.

4.3 Metsästysmatkailu liiketoimintana

Tässä osiossa esitellään yleisimpiä metsästysmatkailun yritystyyppisiä, sekä sitä, miten valittu yritystyyppi näkyy sidosryhmäsuhteissa.

Metsästysmatkailuyritys voidaan määrittellä matkailutoimijaksi, joka tarjoaa erilaisia metsästyselämyksiä. Ne ovat yleensä pieniä tai mikroyrityksiä, joille metsästysmatkailu on kausiluonteista toimintaa tai vain osa niiden tuotevalikoimaa. Yritysten välinen vaihtelu on suurta, mutta karkeasti ottaen ainakin seuraavat viisi yritystyyppiä löytyvät eurooppalaisesta kontekstista (esitetty taulukoissa 5–8).

Metsästyskartanot (estate) tai ammattimaiset metsästysalueet ovat metsästysmatkailuun erikoistuneita yrityksiä. Metsästysmatkailu voi olla tilan toiminnan pääasiallista liiketoimintaa, mutta usein se on osa laajempaa yrityskonseptia. Metsästysmatkailu on usein suurten kartanoiden tai laajamittaisen maatilayrittäjyyden osatoimintaa. Ne voivat olla myös suuria valtion omistamia yrityksiä, joilla on pääsy laajoille metsästyksille.

Maaseudun metsästysmatkailuyritykset ovat vähemmän erikoistuneita kuin metsästyskartano- tai ammattimaista metsästysaluetta noudattavat. Tyypillisesti nämä mikroyritykset toimivat Pohjois-Euroopassa. Matkanjärjestäjät tai -välittäjät ovat puolestaan keskittyneet joko pelkästään metsästysmatkailuun tai metsästysmatkailu on osa niiden tuotevalikoimaa. Ne eivät toteuta palveluita itse, vaan yksinkertaisesti yhdistävät kysynnän ja tarjonnan. Heidän päätoimialansa on siis metsästysmatkailutuotteiden paketoiminen.

Edellä mainittujen yritysmuotojen lisäksi erilaiset metsästysseurat ympäri Eurooppaa voivat tarjota metsästysmatkailutoimintaa. Ne joko myyvät lupia metsästyksille, joihin seuralla on pääsy, tai tarjoavat lupien lisäksi muita palveluja. Tyypillisesti seurat eivät tavoittele toiminnallaan merkittävää voittoa, vaan niiden päätavoitteena on tarjota jäsenilleen metsästysmahdollisuuksia. Metsästysmatkailutoiminnalla katetaan osa seuran jäsenille seuran metsästystoiminnan ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista.

Customers	High-end clientele, professional marketing and sales.
Business partners	From low to extensive collaboration with other enterprises. However, often can provide services mainly themselves.
Employees	Game management is typically done by professional, hired gamekeepers. Enterprises often employ 2-3 persons year around regarding hunting tourism activities and various number of seasonal staff. The professionalism in tourism is also high.
Financial stakeholders	Aims to generate profit to shareholders or owners, who may not be directly involved in hunting tourism activities.
Societal stakeholders	Land ownership and traditional hunting culture impact on the business possibilities as the enterprise needs access to large land areas and high-quality game populations.
Risks and benefits of the business type	The benefits of the model are the ability to respond to the high-end clientele requirements demand and, thus, a possibility to charge premium prices of the products. The downside is that the estate model requires significant investment into hunting tourism: to the facilities, professionalism of the staff, and also a high input into game management.

Table 5: Characteristics of hunting estates and professional hunting grounds

Rural hunting tourism operators	
Level of professionalism	Often 1-2 person companies, less specialized than e.g. hunting estates, do not focus solely on hunting tourism due to its seasonality; however, in some cases have professional education both in hunting and tourism.
Products	Offer guiding and other services such as game handling to the hunting tourists. In addition, the product offer typically covers other wilderness tourism services such as fishing, kayaking, or rock climbing to gain year around business.

Metsästyskartanot ja metsästysalueet	
Ammattitaidon taso	Metsästysmatkailuun erikoistuneet yritykset. Korkeatasoista osaamista sekä metsästyksen että matkailun aloilta.
Tuotteet	Metsästys järjestetään tyypillisesti keskieuropalaiseen tai brittiläiseen tyyliin (esim. fasaanin ampuminen tai saksanhirven käyttäminen). Laadukkaat ateria- ja majoituspalvelut ovat tärkeä osa tuotteita. Infrastruktuuri on hyvin kehittynyt, mukaan lukien metsästysmajat eri palvelutasoilla, hyvälaatuiset metsästykseen käytettävät tilat, kuten ampumatornit ja hyvässä kunnossa olevat maastoajoneuvot. Yrityksillä on usein oma erottuva brändi.
Riistanhoito	Palvelut perustuvat intensiiviseen riistanhoitoon, joka keskittyy markkinoiden johtavien metsästysmahdollisuuksien tarjoamiseen, mukaan lukien suuret metsästystrofeet ja suuret metsästystapahtumat. Tämä edellyttää intensiivisiä riistanhoitotekniikoita, kuten ylitieheän riistakannan ylläpitämistä, tiukkaa yksilöiden valintaa ja joskus aidattujen metsästysalueiden perustamista.
Asiakkaat	Varakas asiakaskunta, ammattimainen markkinointi ja myynti.
Liikekumppanit	Muiden yritysten kanssa tehtävä yhteistyö vaihtelee vähäisestä laajaan. Usein voidaan kuitenkin tarjota palveluja pääasiassa itse.
Työntekijät	Riistanhoidosta vastaavat tyypillisesti ammattitaitoiset, palkatut riistanhoitajat. Yritykset työllistävät usein 2-3 henkilöä ympäri vuoden metsästysmatkailutoiminnasta riippuen ja eri määriä kausihenkilöstöä. Myös matkailualan ammattitaito on henkilökunnalla korkea.
Taloudelliset sidosryhmät	Tavoitteena on tuottaa voittoa osakkeenomistajille tai omistajille, jotka eivät välttämättä suoraan osallistu metsästysmatkailutoimintaan.
Yhteiskunnalliset sidosryhmät	Maanomistus ja perinteinen metsästyskulttuuri vaikuttavat liiketoimintamahdollisuuksiin, sillä yritys tarvitsee käyttöönsä laajoja maa-alueita ja vahvoja riistakantoja.
Liiketoimintatyyppien riskit ja hyödyt	Mallin etuja ovat kyky vastata asiakaskunnan vaativiin odotuksiin ja siten mahdollisuus veloittaa tuotteista korkeampia hintoja. Haittapuolena on, että kartanomalli vaatii merkittäviä panostuksia metsästysmatkailuun: tiloihin, henkilökunnan ammattitaitoon ja myös riistanhoitoon.

Taulukko 5: Metsästystilojen ja ammattimetsästysalueiden ominaispiirteet.

Game management	Rarely owns the land they operate on, and the hunts are mostly based on wild populations. Game management is limited and needs to be negotiated annually with the landowners.
Customers	The clientele may not be as solvent or ready to pay a premium price like when operating with the previous models. Hunting services are marketed, but hunting is just one part of the nature-based tourism services that these companies offer. Some companies can operate with professional tour operators but the most try to market their products directly to the customers.
Business partners	Enterprises may cooperate with other SMEs or local hunting clubs. They can also subcontract the whole hunting event, e.g. from a local club.
Employees	Operators are typically self-employed but have professional education in hunting and often also in tourism. They may also have some seasonal staff.
Financial stakeholders	The entrepreneur and owner of the company is typically operationally implementing the hunting tourism activities.
Societal stakeholders	The local rural community and local hunters are important stakeholders for these rural companies, especially as hunting is based on rented land and wild populations. These can be the main limiting factors for expanding business activities.
Risks and benefits of the business type	The benefit is often the flexibility of the company to operate in different areas or locations as, e.g., by providing guiding services. Also, the investments needed for the business are fairly low. On the other hand, the profit margin is also lower. The fact that these companies often utilise someone else's land with rent agreements etc., may cause risks to long-term activities.

Table 6: Characteristics of rural hunting tourism operators

Maaseudun metsästysmatkailuyritykset	
Ammattitaidon taso	Usein 1-2 ihmisen yrityksiä, jotka eivät ole yhtä erikoistuneita kuin esim. metsästyskartanot, eivätkä keskity pelkästään metsästysmatkailuun sen kausiluonteisuuden vuoksi. Joissakin tapauksissa yrittäjillä ammatillinen koulutus sekä metsästyksessä että matkailussa.
Tuotteet	Metsästysmatkailijoille tarjotaan opastusta ja muita palveluita, kuten riistankäsittelyä. Lisäksi tuotevalikoima kattaa tyypillisesti muita luontomatkailupalveluita, kuten kalastusta, melontaa tai kalliokiipeilyä, jotta liiketoiminta olisi ympärivuotista.
Riistanhoito	Yritys omistaa harvoin maan, jolla toimitaan. Metsästys perustuu enimmäkseen luonnonvaraisiin kantoihin. Riistanhoito on rajallista ja siitä on neuvoteltava vuosittain maanomistajien kanssa.
Asiakkaat	Asiakaskunta ei välttämättä ole yhtä vakavarainen tai valmis maksamaan korkeampaa hintaa kuin aiemmilla malleilla. Metsästyspalveluita markkinoidaan, mutta metsästys on vain yksi osa näiden yritysten tarjoamista luontomatkailupalveluista. Jotkut yritykset voivat toimia ammattimaisten matkanjärjestäjien kanssa, mutta useimmat markkinoivat tuotteitaan suoraan asiakkaille.
Liikekumppanit	Yritykset voivat tehdä yhteistyötä muiden pk-yritysten tai paikallisten metsästysseurojen kanssa. He voivat myös teettää koko metsästystapahtuman alihankintana esimerkiksi paikalliselta seuralta.
Työntekijät	Toimijat ovat tyypillisesti itsenäisiä ammatinharjoittajia, mutta heillä on ammatillinen koulutus metsästyksestä ja usein myös matkailusta. Heillä voi olla myös kausiluonteista henkilökuntaa.
Taloudelliset sidosryhmät	Yrittäjä ja yrityksen omistaja toteuttaa tyypillisesti itse metsästysmatkailutoimintaa.
Yhteiskunnalliset sidosryhmät	Paikallinen maaseutuyhteisö ja paikalliset metsästäjät ovat tärkeitä sidosryhmiä näille maaseutuyrityksille, varsinkin kun metsästys perustuu vuokramaahan ja luonnonvaraisiin riistakantoihin. Nämä voivat olla myös keskeisinrajoittava tekijä liiketoiminnan laajentamiselle.

Intermediate tour operators	
Level of professionalism	Professionals in tourism, not necessarily in hunting.
Products	Do not implement the services themselves, but simply match the demand and product offer. Their main business is thus packaging hunting tourism products.
Business partners	Activities are implemented via sub-contracts and/or by collecting provision from hunting tourism actors.
Game management	Usually do not focus on game management, do not manage any hunting ground personally.
Customers	Targets hunting tourism niche markets. Intensive marketing activities, often engaged to digital booking systems
Employees	Tour operator companies, 2-3 employees. The companies have tour operator licences and thus can operate under the Package Travel Act of European Union.
Financial stakeholders	Tour operator is rarely directly involved in organizing hunting activities, but takes financial responsibility of selling the hunting tourism packages.
Societal stakeholders	Public image of hunting may impact the interest of tour operators to focus on hunting tourism. Co-operation with sub-contractors is a vital success factor.
Risks and benefits of the business type	The success of the business depends on the ability to find reliable and good quality sub-contractors that meet the clientele's needs. One of the risks of this model is that the sub-contractors start to sell directly to the customers as soon as business relationships are established.

Table 7: Characteristics of intermediate tour operators

Liiketoimintatyyppin riskit ja hyödyt	Etuna on usein yrityksen joustavuus toimia eri alueilla tai paikoissa esimerkiksi tarjoamalla opaspalveluita. Myös liiketoiminnan tarvitsemat investoinnit ovat melko vähäiset. Toisaalta voittomarginaali on pienempi. Koska nämä yritykset hyödyntävät usein jonkun toisen maata vuokrasopimuksilla, se voi aiheuttaa riskejä pitkäaikaiselle toiminnalle.
---------------------------------------	--

Taulukko 6: Maaseudun metsästysmatkailualan toimijoiden ominaispiirteet.

Matkanjärjestäjät ja -välittäjät	
Ammattitaidon taso	Ovat matkailun ammattilaisia, eivät välttämättä metsästyksen.
Tuotteet	Yritykset eivät toteuta palveluita itse, vaan yksinkertaisesti yhdistävät kysynnän ja tarjonnan. Päätoimialansa on siis metsästysmatkailutuotteiden paketointi.
Liikekumppanit	Toiminta toteutetaan alihankintana ja/tai keräämällä välityspalkkioita metsästysmatkailutoimijoilta.
Riistanhoito	Ei yleensä itse toteuta riistanhoitoa tai hallinnoi metsästyksiä.
Asiakkaat	Tähtää metsästysmatkailun niche markkinoille. Intensiiviset markkinointitoimet, käyttää usein digitaalisia varausjärjestelmiä.
Työntekijät	Matkanjärjestäjäyrityksillä on usein 2-3 työntekijää. Näillä yrityksillä on matkanjärjestäjälupa, joten ne voivat toimia Euroopan unionin valmismatkalain nojalla.
Taloudelliset sidosryhmät	Matkanjärjestäjä osallistuu harvoin suoraan metsästystoiminnan järjestämiseen, mutta ottaa taloudellisen vastuun metsästysmatkailupakettien myynnistä.
Yhteiskunnalliset sidosryhmät	Metsästyksen julkisuuskuva voi vaikuttaa matkanjärjestäjien kiinnostukseen keskittyä metsästysmatkailuun. Yhteistyö alihankkijoiden kanssa on elintärkeä menestystekijä.
Liiketoimintatyyppin riskit ja hyödyt	Yrityksen menestys riippuu kyvystä löytää luotettavia ja laadukkaita alihankkijoita, jotka vastaavat asiakaskunnan tarpeisiin. Yksi tämän mallin riskeistä on, että alihankkijat alkavat myydä suoraan asiakkaille heti, kun liikesuhteet on luotu.

Taulukko 7: Matkanjärjestäjien ja -välittäjien ominaisuudet.

Hunting clubs	
Level of professionalism	Professionals in game management and hunting as a leisure activity, not necessarily in hunting tourism or tourism in general.
Products	Clubs either simply sell permits to the hunting grounds that the club has access to or, in addition to permits, offer guiding services, game handling, and possibly some catering and transportation services in the hunting grounds.
Game management	Game management is done as a voluntary activity by hunting club members.
Customers	Marketing of hunting tourism services is random or non-existent.
Business partners	Co-operation with accommodation and catering providers to provide hunting tourism packages. The tourists often buy these services directly from the companies in question.
Employees	Game management as well as the provision of hunting tourism services are based on the voluntary work of club members.
Financial stakeholders	Typically, the clubs do not aim to make significant profit from their activities. Instead, their main goal is to provide hunting possibilities to their members and the tourism activities are carried out to cover some of the club members' costs.
Societal stakeholders	Professionalism in a tourism business typically decreases when the hunting tourism activities are implemented by hunting clubs. This can pose a risk to the quality of the services.
Risks and benefits of the business type	As professionalism in tourism business is low, it can pose a risk to the quality of the services and thus harm the reputation of the hunting tourism sector in the country in question. In addition, the clubs may not be always aware of the relevant laws and regulations related to tourism, for example, the needed safety plans or EU Package Travel Act.

Table 8: Characteristics of hunting clubs.

Metsästysseurat	
Ammattitaidon taso	Riistanhoidon ja vapaa-ajan metsästyksen ammattilaisia, eivät välttämättä ammattilaisia metsästysmatkailussa tai yleisesti matkailussa.
Tuotteet	Seurat joko myyvät lupia niille metsästykselle, joihin seuralla on pääsy, tai tarjoavat lupien lisäksi opastuspalveluja, riistankäsittelyä ja mahdollisesti joitakin aterial- ja kuljetuspalveluita metsästysalueillaan.
Riistanhoito	Riistanhoito tapahtuu metsästysseuran jäsenten vapaaehtoisena toimintana.
Asiakkaat	Metsästysmatkailupalvelujen markkinointi on satunnais- tai olematonta.
Liikekumppanit	Yhteistyö majoitus- ja ateriapalvelujen tarjoajien kanssa metsästysmatkailupakettien tarjoamiseksi. Matkailijat ostavat usein nämä palvelut suoraan kyseisiltä yrityksiltä.
Työntekijät	Riistanhoito ja metsästysmatkailupalveluiden tarjoaminen perustuvat seuran jäsenten vapaaehtoistyöhön.
Taloudelliset sidosryhmät	Tyypillisesti seurat eivät pyri saamaan toiminnastaan merkittävää voittoa. Sen sijaan päätavoitteensa on tarjota metsästysmahdollisuuksia jäsenille ja matkailutoimintaa harjoitetaan kattamaan osa jäsenten kustannuksista.
Yhteiskunnalliset sidosryhmät	Matkailualan ammattimaisuus on tyypillisesti vähäisempää, kun metsästysmatkailutoimintaa harjoittavat metsästysseurat. Tämä voi vaarantaa palvelujen laadun ja mahdollisesti aiheuttaa konflikteja maanomistajien kanssa
Liiketoimintatyyppien riskit ja hyödyt	Koska matkailualan ammattimaisuus on vähäistä, se voi vaarantaa palvelujen laadun ja siten vahingoittaa metsästysmatkailualan mainetta kyseisessä maassa. Lisäksi seurat eivät välttämättä ole aina tietoisia asiaankuuluvista matkailuun liittyvistä laeista ja määräyksistä, esimerkiksi tarvittavista turvallisuussuunnitelmista tai EU:n valmismatkalaista.

Taulukko 8: Metsästysseurojen ominaisuudet.

Hunting culture affects pricing and product design. In central and southern Europe, the biggest income for hunting tourism is related to trophy fees, i.e. to the price the hunter pays on a certain kind of bag, often valued based on the trophy size or quality. The latter means weight or length, while the quality is typically evaluated by using CIC points¹. For example, for ungulates the fees can be thousands of Euros. Some examples are presented in Table 9. In addition, the quality level of the accommodation, catering, and transportation impact on the price. One must remember, though, that high price level also necessitates high quality services, both considering hunting and tourism experiences. Some example products and their structure of prices are presented in text boxes.;

Game animal	Trophy fee (€)
Roe buck up to 115 CIC point	450
Chamois up to 95 CIC point	1590
Mouflon up to medal	1590
Mouflon gold, silver or bronze	1790
Red Deer, hind	130
Red Deer, stag, weight of antlers 8 kg	3805 + € 12 per 10g
Red Deer, stag weight of antlers 10 kg	6899 + € 24 per 10g
Wild board, sow over 50 kg	325
Wild board, length of tusks 16,00 - 17,99 cm	980 € plus € 14 per mm over 16 cm
Wild board, length of tusks 18,00 - 19,99 cm	1260 € plus € 14 per mm over 18 cm
Elk cow	530
Elk, bull 5-8 points	1065
Elk, bull 19 + points	3200

Table 9: Examples of trophy fees.

Source: Diana Hunting, 2022

¹ The CIC scoring system is used in Europe for European species. It evaluates different trophies and values them according to agreed criteria. CIC is an acronym for the International Council for Game and Wildlife Conservation.

Metsästyskulttuuri vaikuttaa hinnoitteluun ja tuotesuunnitteluun. Keski- ja Etelä-Euroopassa metsästysmatkailun suurimmat tulot liittyvät trofeemaksuihin eli hintaan, jonka metsästäjä maksaa tietynlaisesta saaliista, joka usein arvotetaan trofeen koon tai laadun perusteella. Trofeen koko tarkoittaa sen painoa tai pituutta, ja laatu arvioidaan tyypillisesti CIC-pisteiden¹ avulla. Esimerkiksi sorkkaeläinten maksut voivat olla tuhansia euroja. Taulukossa 9 esitetään joitakin esimerkkejä trofeemaksuista. Lisäksi majoituksen, ruokailun ja kuljetusten laatu vaikuttaa hintaan. On kuitenkin muistettava, että korkea hintataso edellyttää myös laadukkaita palveluita tuottamaan sekä metsästys- että matkailuelämyksiä. Esimerkkejä tuotteista ja niiden hintarakenteesta on esitetty tietolaatikoissa.

¹ CIC-pisteytysjärjestelmää käytetään Euroopassa eurooppalaisille lajeille. Se arvioi erilaisia trofeita ja arvottaa ne sovitun kriteerin mukaisesti. CIC on lyhenne sanoista International Council for Game and Wildlife Conservation.

Riistaeläin	Trofeemaksu, €
Uroskauris 115 CIC-pisteeseen asti	450
Gemssi 95 CIC-pisteeseen asti	1 590
Mufloni mitaliin asti	1 590
Mufloni kulta, hopea tai pronssi	1 790
Saksanhirvi, naaras	130
Saksanhirvi, uros, sarvien paino 8 kg	3 805 + 12 per 10 g
Saksanhirvi, uros, sarvien paino 10 kg	6 899 + 24 per 10 g
Villisika, emakko yli 50 kg	325
Villisika, syöksyhampaiden pituus 16,00–17,99 cm	980 + 14 per mm 16 cm ylittävältä osalta
Villisika, syöksyhampaiden pituus 18,00–19,99 cm	1260 + 14 per mm 18 cm ylittävältä osalta
Hirvilehmä	530
Hirvisonni 5–8 pistettä	1 065
Hirvisonni 9+ pistettä	3 200

Taulukko 9: Esimerkkejä trofeemaksuista.

Lähde: Diana Hunting (<https://www.diana-hunting.com/>) (2023).

In countries where trophy hunting is not part of the hunting culture, the price of the product is based on the possibility to engage in the hunt. The biggest income potential lies in the other activities that are included in the hunting trip (such as catering and accommodation). Thus, the prices related to hunting activities are often significantly lower. In small game hunting, the prices are often daily prices. For example, a grouse hunting package can cost EUR 50 - 900 a day depending on the service level.

Hunting tourism also impacts local economies. These regional economic effects begin to emerge as tourists spend money during their trip. Some of the spending accrues to other than typical tourism enterprises and the enterprises buy inputs from each other, implying that the total economic impact is greater than it might seem at first glance. Wider economic impact is discussed in detail in a [HUNTOUR publication](#) by Hakala et al. (2022) which present impact assessment methods.

Maissa, joissa trofeemetsästys ei kuulu metsästyskulttuuriin, tuotteen hinta perustuu mahdollisuuteen osallistua metsästykseseen. Suurin ansaintapotentiali piilee muissa metsästysmatkaan sisältyvissä toiminnoissa (kuten catering ja majoitus). Näin ollen metsästykseseen liittyvät hinnat ovat usein huomattavasti alhaisemmat. Pienriistan metsästyksessä hinnat ovat usein päivähintoja. Esimerkiksi riekonmetsästyspaketti voi maksaa palvelutasosta riippuen 50–900 euroa päivässä.

Metsästysmatkailu vaikuttaa myös paikalliseen talouteen. Näitä vaikutuksia alkaa syntyä, kun matkailijat käyttävät rahaa matkansa aikana. Osa rahankäytöstä kohdistuu muihin kuin tyyppillisiin metsästysmatkailuyrityksiin. Lisäksi yritykset ostavat tuotantopanoksia toisiltaan. Näin ollen taloudellinen kokonaisvaikutus voi olla suurempi kuin ensinäkemältä voisi arvioida. Lisää metsästysmatkailun kokonaistaloudellisista vaikutuksista ja niiden arviointitavoista löytyy [HUNTOUR-oppikirjasta](#): Hakala et al. (2022). Does hunting tourism affect the economy?: a guidebook for evaluating the economic impact of hunting tourism.

Price components in hunting tourism on state-owned land in Finland

In Finland, hunting tourists are usually Finnish and they hunt mainly small game on private or state-owned land. There are two operation models for hunting small game on Finnish state-owned land: hunters can buy the needed permits from the authority themselves, or hunting tourism enterprises can make the permit purchase for their named customers. In the first case, tourists can buy other services from hunting tourism enterprises. In the latter case, tourists can buy a whole package, including permits, accommodation, and other services from a hunting tourism enterprise. In both operation models, the permit fee is paid to the authority, and hunting tourism enterprises gain economic profit from providing other services. The authority has differentiated permit prices based on game species, permit duration, and hunter's age.

The most interesting game species for foreign markets is elk (*Alces alces*) hunting. In Finland, elk is always hunted in a group. On public land there are four commercial operation models. In three models, tourists join an existing hunting club, but in one model a hunting tourism enterprise forms a hunting party only for his/her customers. These models are described in Table 10.

Operation model	Details
1	A hunting club acts as hunting tourism operator. Tourists can join a hunt that a club organises for their members and the tourists purchase independently other services from tourism enterprises in the area or sometimes from the hunting club. The customer pays the hunting club.
2	A hunting club acts as a hunting tourism operator but organises the activities in co-operation with other tourism companies. The hunting club organises a hunting event and buys other services from hunting tourism enterprises (enterprises as subcontractors). The customer pays the hunting club.
3	A hunting tourism enterprise sells hunting opportunities in co-operation with a hunting club (the hunting club acts as a sub-contractor regarding the hunt and other enterprises as subcontractors regarding other services). The customer pays the hunting tourism enterprise.
4	A hunting tourism enterprise operates on its own and applies for the required permits for their customers and organises the hunt. Potentially some other enterprises offer tourism services as sub-contractor. The customer pays the hunting tourism enterprise.

Table 10: Operation models for elk hunting on public land in Finland

Source: Adapted from Keskinarkaus et al., 2009.

Valtion mailla tapahtuvan metsästysmatkailun hinnan muodostuminen Suomessa

Suomessa metsästysmatkailijat ovat yleensä suomalaisia, ja he metsästävät pääasiassa pienriistaa yksityisillä tai valtion mailla. Pienriistan metsästyksen valtion mailla on kaksi toimintamallia: metsästäjä voi ostaa tarvittavat luvat viranomaiselta itse tai metsästysmatkailuyritykset voivat ostaa luvan nimettyjen asiakkaidensa puolesta. Ensimmäisessä tapauksessa matkailijat voivat ostaa muita palveluja metsästysmatkailuyrityksiltä erikseen. Jälkimmäisessä tapauksessa matkailijat voivat ostaa metsästysmatkailuyritykseltä koko paketin, joka sisältää luvat, majoituksen ja muut palvelut. Molemmissa toimintamalleissa lupamaksu maksetaan viranomaiselle, ja metsästysmatkailuyritykset saavat taloudellista voittoa muiden palvelujen tuottamisesta. Viranomaisen on eriyttävä lupahintoja riistalajin, luvan keston ja metsästäjän iän mukaan.

Kiinnostava metsästysmatkailutuote ulkomaisille markkinoille on hirvenmetsästys (*Alces alces*). Suomessa hirveä metsästetään lähes poikkeuksetta ryhmässä. Julkisilla mailla on neljä kaupallista toimintamallia. Kolmessa mallissa matkailija liittyy mukaan olemassa olevaan metsästysseuran metsästystapahtumaan, mutta yhdessä mallissa metsästysmatkailuyritys muodostaa metsästysseurueen vain asiakkailleen. Nämä mallit on kuvattu taulukossa 10.

Toimintamalli	Malliin liittyvät yksityiskohdat
1	Metsästysseura toimii metsästysmatkailutoimijana. Matkailijat voivat liittyä seuran järjestämään metsästystapahtumaan ja matkailijat ostavat itsenäisesti muita palveluita alueen matkailuyrityksiltä tai joskus metsästysseuralta. Asiakas maksaa metsästystapahtuman metsästysseuralle.
2	Metsästysseura toimii metsästysmatkailutoimijana, mutta järjestää toimintaa yhteistyössä matkailuyritysten kanssa. Metsästysseura järjestää metsästystapahtumia ja ostaa muita palveluita matkailuyrityksiltä (yritykset alihankkijoina). Asiakas maksaa metsästysseuralle.
3	Metsästysmatkailuyritys myy metsästysmahdollisuuksia yhteistyössä metsästysseuran kanssa (metsästysseura toimii metsästyksen osalta alihankkijana ja mahdollisesti muut yritykset alihankkijoina muiden palveluiden osalta). Asiakas maksaa metsästysmatkailuyritykselle.
4	Metsästysmatkailuyritys toimii itsenäisesti ja hakee asiakkailleen tarvittavat luvat, metsästysalueen sekä järjestää metsästyksen. Mahdollisesti muut yritykset tarjoavat matkailupalveluja alihankkijoina. Asiakas maksaa metsästysmatkailuyritykselle.

Taulukko 10: Hirvenmetsästyksen toimintamallit valtion mailla Suomessa

Lähde: Mukailtu julkaisusta Keskinarkaus ym., 2009.

The total price for a hunting event can include price elements like a hunting permit (about EUR 40, to the authority), daily fee for participating in the elk hunting party of the local club (EUR 50–350), shooting/trophy fee (EUR 40–2000), trophy preparation fee (EUR 100–1000), and potential tracking fee (max. EUR 500) for injured animals. Additionally, the final price includes costs for other services than hunting, such as accommodation, catering, fishing, and sauna. (Keskinarkaus et al., 2009).

Roe deer hunting in Serbia, example of a typical product

Hunting day costs € 250-300 per day for the customer.

INCLUDED IN THE PRICE:

- Overnight stay (single room) with full board (includes breakfast, lunch, and dinner)
- Hunting guide and trophy treatment at grounds
- Transfer from the airport to the hunting grounds and back
- Transportation at the hunting ground
- Trophy assessment and veterinary certification
- Serbian hunting license
- Some small game can be shot for free during the deer hunt
- Interpreter will accompany the trip, if required

NOT INCLUDED IN THE PRICE:

- Trophy/shooting fee (varies approximately from € 100-2300)
- Ammunition
- Tips
- Gun rental € 30 per gun per hunt
- Gun permits € 30 per hunter for max 2 guns

Wounding price: 50 % of the estimated trophy weight

Metsästystapahtuman kokonaishinta voi sisältää esimerkiksi metsästysluvan (noin 40 euroa, viranomaiselle), päivämaksun osallistumisesta paikallisen seuran hirvenmetsästysseurueeseen (50–350 euroa), ammunta-/trofeemaksun (40–2 000 euroa), metsästystrofeen valmistelumaksun (100–1 000 euroa) ja mahdollisen haavoittuneen eläimen jäljitysmaksun (enintään 500 euroa loukkaantuneista eläimistä). Lisäksi lopullinen hinta sisältää muista kuin metsästyspalveluista aiheutuvat kustannukset, kuten majoituksesta, ruokailusta, kalastuksesta ja saunasta veloittavat hinnat. (Keskinarkaus ym., 2009).

Metsäkauriin metsästys Serbiassa, esimerkki tyypillisestä tuotteesta

Metsästyspäivä maksaa asiakkaalle 250–300 €/vrk.

HINTAAN SISÄLTYY:

- Yöpyminen (yhden hengen huone) täysihoidolla (sis. aamiaisen, lounaan ja illallisen).
- Metsästysopas ja metsästystrofeiden käsittely
- Kuljetus lentokentältä metsästysalueelle ja takaisin
- Kuljetus metsästysalueella
- Trofeen arviointi ja eläinlääkärintodistus
- Serbian metsästyskortti
- Jotakin pienriistaa voi ampua ilmaiseksi peurajahdin aikana
- Tulkki on tarvittaessa mukana matkalla

EI SISÄLLY HINTAAN:

- Trofee-/ammuntamaksu (vaihtelee, 100–2 300 €)
- Ammukset
- Palvelupalkkiot (tipit)
- Aseen vuokraus 30 €/ase/metsästys
- Aselupa 30 €/metsästäjä max 2 aseelle

Haavikon hinta: puolet arvioidusta trofeen hinnasta.

Boar stalking in moonlight in Hungary

One of the state forest companies in Hungary, TAEG Zrt. offers a unique hunting opportunity for those who like boar hunting and the night atmosphere of the forest. This hunting method is a combination of stalking and sitting: the guest hunter walks around the area with an experienced hunting guide, stopping and waiting in places where a small amount of corn is regularly sprinkled. This hunting method provides all the excitement of stalking, while waiting at the sprinkled corn spots increases the success rate. When there is at least a halfmoon and the landscape is snowy, everything is ready for a promising and compelling experience. All this takes place in the actively managed hunting area of TAEG Zrt, where a large population of wild boar is maintained, which guarantees good hunting results.

This unique way of hunting has proven itself so well that it has sold 90% to returning guests who cannot get enough of it. In addition, the details of this service were developed in cooperation with the regular guests. Hunters usually spend one weekend or several days in the hunting area. During the day, they hunt for cull stags or hinds, while the moonlit wild boar hunt begins from dusk and can last until two in the morning with one dinner break.

The service includes the hunting guide (EUR 20/day) and the use of an all-road vehicle (EUR 1/km). Accommodation (EUR 42/person/night) and dinner (EUR 14-20/person) in a hunting lodge are optional. The hunting fee is calculated according to the price list: deer cull stag EUR 150-800, deer hind EUR 140, boar tusker EUR 300-1400, sow EUR 300. Hunting trips are organized by the TAEG Zrt itself and they offer non-hunting programmes to accompanying persons upon request.

Villisikojen hiivintämetsästys kuutamossa Unkarissa

Yksi Unkarin valtion metsäyhtiöistä, TAEG Zrt. tarjoaa ainutlaatuisen metsästysmahdollisuuden niille, jotka pitävät villisian metsästyksestä ja metsän yötunnelmasta. Tämä metsästysmenetelmä on yhdistelmä hiipimistä ja väijymistä: vierasmetsästäjä kävelee alueella kokeneen metsästysoppaan kanssa, pysähtyy ja odottaa paikoissa, joihin pieni määrä maissia sirotellaan säännöllisesti. Tämä metsästysmenetelmä tarjoaa kaiken hiipimismetsästyksen jännityksen, ja ruokintapaikoilla odottaminen lisää onnistumisprosenttia. Kun on vähintään puolikuu ja maisema luminen, on kaikki valmista ainutlaatuisen kokemukseen, joka tapahtuu aktiivisesti hoidetulla TAEG Zrt:n metsästysalueella, jossa ylläpidetään suurta villisikakantaa, mikä takaa hyvän saaliin.

Tämä ainutlaatuinen metsästystuote on osoittautunut niin onnistuneeksi, että se myydään 90-prosenttisesti uudelleen tuleville asiakkaille. Tämän palvelutuotteen yksityiskohtia kehitettiin yhteistyössä yrityksen kanta-asiakkaiden kanssa. Metsästäjät viettävät metsästysalueella yleensä yhden viikonlopun tai useamman päivän. Valoisaan aikaan he metsästävät poistettavia peurauroksia tai -naaraita. Villisian metsästys kuun valossa alkaa puolestaan hämärissä ja kestää kahteen yöllä sisältäen yhden illallistauon.

Palvelu sisältää metsästysoppaan (20 €/vrk) ja maastoajoneuvon käytön (1 €/km). Majoitus (42 €/hlö/yö) ja illallinen (14-20 €/hlö) metsästysmaajalla ovat valinnaisia. Metsästysmaksu lasketaan hinnaston mukaan: kananhoidollisesti poistettava saksanhirvi uros 150-800 euroa ja naaras 140 euroa, syöksyhampainen villisikakarju 300-1 400 euroa, emakko 300 euroa. TAEG Zrt, tarjoaa pyynnöstä metsästäjäryhmän mukana oleville henkilöille myös muita kuin metsästyspalveluita.

Pricelist of sika deer hunting as a typical product in the Czech Republic

- hunting licence (EUR 1 – 6.50)¹
- hunting guide (EUR 22 per morning or evening hunt)
- trophy treatment (EUR 44)
- the price of the hunt depends on the individuals, in case of male on CIC point value of the trophy
  - » hind – EUR 65
  - » young – EUR 44
  - » spiker – EUR 174
  - » male sika deer
    - up to 210 p. – EUR 783
    - up to 220 p – EUR 957
    - up to 230 p – EUR 1218
    - up to 240 p – EUR 1522
    - up to 250 p – EUR 1957
    - up to 255 p – EUR 2391
    - up to 260 p – EUR 2826
    - more than 260 p – EUR 3261

Other prices

- wounded specimen – 50% from the price of hunt
- the use of a hunting dog for tracking – EUR 44 up to 500 metres, EUR 88 after 500 metres
- accommodation EUR 20 – 50 (depends on chosen category of accommodation)

¹ Depends on validity from 1 day up to 1 year

Japaninpeuranmetsästyksen hinnasto tyypillisenä metsästysmatkailutuotteena Tšekissä

- metsästyskortti (1–6,50 €)¹
- metsästysopas (22 €/aamu- tai iltametsästys)
- metsästystrofeen valmistelu (44 €)
- metsästyksen hinta riippuu yksilöistä, uroksen tapauksessa trofeen CIC-pistearvosta
  - » naaras 65 €
  - » nuori 44 €
  - » uros, jonka sarvet eivät haaraudu 174 €
  - » japaninpeurahirvaan trofeehinnat
    - enintään 210 p. – 783 €
    - enintään 220 p – 957 €
    - enintään 230 p – 1 218 €
    - enintään 240 p – 1 522 €
    - enintään 250 p – 1 957 €
    - enintään 255 p – 2 391 €
    - enintään 260 p – 2 826 €
    - yli 260 p – 3 261 €

Muut hinnat

- Haavoittunut yksilö – puolet kaadon hinnasta
- metsästyskoiran käyttö jäljittämiseen – 44 € 500 metriin asti, 88 € 500 metrin jälkeen
- majoitus 20–50 € (riippuu valitusta majoitusluokasta)

¹ Riippuu voimassaolosta, joka voi olla yhdestä päivästä yhteen vuoteen.

4.4 Sustainable business models

As previously noted, all enterprises use a business model. In other words, every enterprise has chosen how they create value in their operations. There is no universally accepted definition for business models. Geissdoerfer et al. (2018), whose work has been widely used in economics, defined them as “simplified representations of the value proposition, value creation and delivery, and value capture elements and the interactions between these elements within an organisational unit”. With “value propositions” enterprises state how their products would benefit customers. The next element “value creation and delivery” describes how enterprises fulfil the given promises. Finally, enterprises capture the economic value of their activities. These elements are further explained in Figure 19.

Value proposition	Value creation and delivery	Value capture
<ul style="list-style-type: none"> Product that an enterprise offers to its customers Reasons why customers would be inclined to buy that product How the enterprise builds competitive advantage 	<ul style="list-style-type: none"> Process, in which the enterprise uses available resources, co-operation and technologies to create and transfer value to customers (e.g. production and distribution of goods and services) 	<ul style="list-style-type: none"> The revenues and profit that the enterprise gains

Figure 19: The components of business models

Kuvio 19. Liiketoimintamallien osatekijät

Sustainable business models, on the other hand, are “business models that incorporate pro-active multi-stakeholder management, the creation of monetary and non-monetary value for a broad range of stakeholders, and hold a long-term perspective” (Geissdoerfer et al. 2018). Thus, they also generate various long-lasting benefits to others rather than just the company owners. Numerous business models can be regarded as sustainable if they acknowledge stakeholder interests and take the triple bottom line approach (i.e. consider social, ecological, and economic implications).

Sustainable business models have been categorised in different manners. The aim of classifications is to help applying elements of sustainable business models in practice. Next, one of the categorisations is presented to exemplify the business models that hunting tourism enterprises can also apply

4.4 Kestävät liiketoimintamallit

Kuten aiemmin todettiin, kaikilla yrityksillä on jokin liiketoimintamalli. Toisin sanoen jokainen yritys on valinnut, miten se luo arvoa toiminnassaan. Liiketoimintamalleille ei ole yleisesti hyväksyttyä määritelmää. Geissdoerfer ym. (2018), joiden työtä on käytetty laajalti taloustieteessä, määrittävät ne „yksinkertaistetuiksi esityksiksi arvolupauksesta, arvon luomisesta ja toimittamisesta sekä arvon keräämisestä ja näiden elementtien välisestä vuorovaikutuksesta organisaatiossa”. Arvolupauksilla yritykset kertovat, miten heidän tuotteensa hyödyttäisivät asiakkaita. Arvonluonti ja toimittaminen kuvaa sitä, miten yritykset täyttävät annetut lupaukset. Lopuksi yritykset keräävät toiminnastaan taloudellista arvoa. Näitä tekijöitä selitetään tarkemmin kuviossa 19.

Kestävät liiketoimintamallit puolestaan ovat „liiketoimintamalleja, joilla pidetään aktiivisesti huolta eri sidosryhmistä, luodaan rahallista ja eirahallista arvoa monille sidosryhmille ja huomioidaan pitkän aikavälin vaikutukset” (Geissdoerfer ym. 2018). Tällaisia liiketoimintamalleja käyttävät yritykset tuottavat erilaisia pitkäaikaisia hyötyjä myös muille kuin vain yrityksen omistajille. Monia liiketoimintamalleja voidaan pitää kestävinä, jos niissä otetaan huomioon sidosryhmien edut sekä sosiaaliset, ekologiset ja taloudelliset vaikutukset (ns. kestävyuden “triple bottom line”).

Kestäviä liiketoimintamalleja on luokiteltu eri tavoin. Luokitusten tavoitteena on helpottaa kestävien liiketoimintamallien elementtien soveltamista käytäntöön. Seuraavassa esitetään yksi mahdollinen luokitus tarjoamaan esimerkkejä liiketoimintamalleista, joita myös metsästysmatkailuyritykset voivat soveltaa (taulukko 11). Tämä luokitus sisältää kahdeksan kestävän liiketoimintamallin arkkityyppiä, jotka on luokiteltu kolmeen laajempaan ryhmään. Ryhmiä erottaa se, onko niitä määrittävä innovaatio teknologinen, sosiaalinen vai organisatorinen.

Ensinnäkin kestävät liiketoimintamallit voivat perustua **teknologisiin innovaatioihin**. Ne voivat korostaa materiaali- ja energiatehokkuuden maksimointia (eli resurssitehokkuutta). Lean-ajattelu on yksi tätä tyyppiä edustavista malleista. Esimerkiksi metsästysmatkailuyrityksissä voidaan suunnitella toimitatapoja uudelleen resurssien käytön tehostamiseksi ja muuttaa toimitiloja uusille asiakasryhmille sopiviksi käyttöasteen parantamiseksi. Metsästysmatkailu on metsästyskaudesta riippuvaa kausiluonteista toimintaa, jonka vuoksi voi olla vaikeaa järjestää tehokkaasti toimitiloja käyttävää ympärivuotista yritystoimintaa. Tähän liiketoimintamalliluokkaan kuuluvat mallit voivat auttaa löytämään ratkaisuja,

(Table 11). This categorisation includes several sustainable business model archetypes which are designated to three wider groupings. The groupings highlight the defining innovation component, which can be technological, social, or organisational.

Firstly, sustainable business models can rely on **technological innovation**. They can *emphasize maximising material and energy efficiency* (i.e. resource efficiency). Lean manufacturing is one of the models representing this type. An example in the hunting tourism sector could be re-designing procedures to enhance efficiency in resource use and transforming facilities so that they would be suited to new customer groups, hence improving occupancy rate. Hunting tourism is a seasonal activity due to hunting seasons, which can cause problems for organizing year around business activities that use facilities efficiently. Business models falling into this category may be helpful in finding solutions that make the business more sustainable.

Other business models can focus on *creating value from waste*. Circular economy solutions fall into this type, emphasising eliminating waste and pollution, circulating products and materials, and regenerating nature. Even though tourism enterprises offer mainly services, they use many material resources through catering, transportation, building, maintenance, etc. There are hence many activities in hunting tourism products in which material flows can be improved. For example, in accommodation, it is possible to purchase remanufactured furniture, use responsible laundry services, and share information with guests about resource use during their visit.

The third type focuses on *substituting non-renewables with renewables and natural processes*. One option is to replace fossil fuels with renewable energy sources, which is also often possible in hunting tourism activities. Similarly, enterprises could use more natural materials instead of, for example, plastics.

Some business model types underline **social innovation** as the core of the business models. One of them focuses on *delivering functionality rather than ownership*. In hunting tourism, this could be realized, for example, by enabling enterprises to share transportation vehicles and other equipment. Another alternative for enterprises to develop a sustainable business model is to *adopt a stewardship role*. Enterprises can take stewardship role in many ways, for example calling attention to biodiversity protection. Enterprises can also go beyond the requirements of legislation and offer customers products which cause less negative environmental effects, for instance. The last type of business models in social grouping *encourages sufficiency* by providing solutions that decrease consumption and production. An example of such

joilla liiketoimintaa voidaan muuttaa kestävämmäksi.

Liiketoimintamalli voi keskittyä myös *arvon luomiseen jätteestä*. Tähän kuuluvat kiertotalouden ratkaisut, joissa korostuvat jätteiden ja päästöjen poistaminen, tuotteiden ja materiaalien kierrättäminen sekä luonnon uudistaminen. Vaikka matkailuyritykset tarjoavat pääasiassa palveluja, ne käyttävät monia aineellisia resursseja muun muassa ruokailujen, kuljetuksen, rakentamisen ja huoltopalveluiden kautta. Metsästysmatkailussa on siis paljon toimintaa, jossa materiaalivirtoja voidaan tehostaa. Esimerkiksi majoituksessa on mahdollista ostaa kunnostettuja huonekaluja, käyttää vastuullisia pesulapalveluita ja jakaa vieraille tietoa resurssien käytöstä vierailun aikana.

Kolmas tyyppi keskittyy *uusiutumattomien energialähteiden korvaamiseen uusiutuvilla energialähteillä ja luonnollisilla prosesseilla*. Yksi vaihtoehto on korvata fossiilisia polttoaineita uusiutuvilla energialähteillä, mikä on usein mahdollista myös metsästysmatkailussa. Vastaavasti yritykset voivat käyttää enemmän luonnonmateriaaleja esimerkiksi muovin sijaan.

Toinen arkkityyppi korostaa **sosiaalista innovointia** liiketoimintamallien ytimenä. Yksi tämän ryhmän liiketoimintamalleista keskittyy *toiminnallisuuden tuottamiseen omistajuuden sijaan*. Metsästysmatkailussa tämä voi toteutua esimerkiksi siten, että yritykset voivat omistaa yhdessä kuljetusvälineitä ja muuta kalustoa. Toinen vaihtoehto on *omaksua luonnonhoitajan rooli*. Yritykset voivat ottaa roolin monin tavoin, esimerkiksi kiinnittämällä huomiota luonnon monimuotoisuuden suojeluun. Yritykset voivat myös ylittää lainsäädännön vaatimukset ja tarjota asiakkailleen esimerkiksi vähemmän haitallisia ympäristövaikutuksia aiheuttavia tuotteita. Sosiaalisen innovoinnin viimeinen liiketoimintamalli *kannustaa riittävyteen* tarjoamalla kulutusta ja tuotantoa vähentäviä ratkaisuja. Viestinnällä ja tietoisuutta lisäävällä toiminnalla tehtävä kuluttajakasvatus on esimerkki tällaisista teoista, joihin myös metsästysmatkailun toimijat voivat ryhtyä.

Organisaatioinnovaatiot ja niihin liittyvät liiketoimintamallit ovat ratkaisevan tärkeitä kestävässä liiketoimintamalleissa, jotka *muuttavat liiketoiminnan tarkoitusta yhteiskunnan tai ympäristön hyväksi*. Näitä malleja noudattavat yritykset pyrkivät lisäämään sosiaalisia ja ympäristöön kohdistuvia hyötyjä taloudellisen voiton sijaan tekemällä yhteistyötä paikallisyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja yhteiskunnalliset yritykset ovat tästä hyviä esimerkkejä. Viimeinen liiketoimintamalli *kehittää scale-up-ratkaisuja*, joiden tavoitteena on lisätä yhteisöjen ja ympäristön saamia hyötyjä kannustamalla muitakin toteuttamaan kestäviä ratkaisuja.

business models is consumer education by promoting communication and raising awareness – actions that hunting tourism actors can also take.

Organisational innovations and business models related to them are crucial in sustainable business models that *re-purpose the business for society or the environment*. Enterprises following these models aim to increase social and environmental benefits instead of economic profit and do it by co-operating with local communities and other stakeholders. Non-profit organisations and social enterprises are good examples of these. The final business model type *develops scale-up solutions*, aiming to increase the social and environmental benefits by encouraging implementation of sustainable solutions. Collaborative approaches unite congenial people who strive for making major changes in consumption and production so that these activities become more sustainable.

Yhteistyöhön perustuvat lähestymistavat yhdistävät samanhenkisiä ihmisiä, jotka pyrkivät tekemään suuria muutoksia kulutukseen ja tuotantoon, jotta näistä toiminnoista tulisi kestävämpiä.

TECHNOLOGICAL	SOCIAL	ORGANISATIONAL
<p>Maximise material and energy efficiency e.g. enhancing efficiency in resource use transforming facilities for new customer groups and improve occupancy rate</p>	<p>Deliver functionality rather than ownership e.g. use joint transportation vehicles with other companies</p>	<p>Repurpose for society / environment e.g. not for profit, social enterprise</p>
<p>Create value from waste e.g. improve material flows and use circular economy solutions</p>	<p>Adopt a stewardship role e.g. biodiversity and habitat protection</p>	<p>Develop scale up solutions e.g. collaborative approaches</p>
<p>Substitute with renewables and natural processes e.g. move to renewable energy sources and materials</p>	<p>Encourage sufficiency e.g. consumer education</p>	

Table 11: Sustainable business model types.
Taulukko 11. Kestävien liiketoimintamallien tyypit.

Sustainability change can only be reached with collective actions. Enterprises have an important role in the implementation of this change. They can also turn the more sustainable practices to their competitive advantage.

As the previous examples demonstrate, there are several options for hunting tourism enterprises to engage in business that contributes to (economic) sustainability of their own enterprise, the hunting tourism sector, and the surrounding economy in general. In that pursuit, it is essential to actively work with all stakeholders, design operations to maximize value for both the enterprise and its stakeholders, and to reflect consequences over a long-time horizon.

Kestävään muutokseen päästään vain yhteisillä teoilla. Yrityksillä on tärkeä rooli tämän muutoksen toteuttamisessa. Ne voivat myös muuttaa kestävämmät käytännöt kilpailuedukseen.

Kuten edelliset esimerkit osoittavat, metsästysmatkailuyrityksellä on useita vaihtoehtoja harjoittaa liiketoimintaa, joka edistää (taloudellista) kestävyttä omassa yrityksessään, metsästysmatkailualalla sekä laajemmin ympäröivässä taloudessa. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi on välttämätöntä työskennellä aktiivisesti kaikkien sidosryhmien kanssa, suunnitella toimintoja tuottamaan mahdollisimman paljon arvoa sekä yritykselle että sen sidosryhmille ja pohtia toimintansa pitkän aikavälin vaikutuksia.

Figure 20: Hunting guide searching for the deer

Kuvio 20: Metsästysopas etsimässä peuraa

SOCIAL ASPECTS OF HUNTING TOURISM
*SOSIAALINEN NÄKÖKULMA METSÄSTYSMATKAILUN
KESTÄVYYTEEN*

5. SOCIAL ASPECTS OF HUNTING TOURISM

5. SOSIAALINEN NÄKÖKULMA METSÄSTYSMATKAILUN KESTÄVYYTEEN

Social sustainability is also a critical factor regarding the development of the hunting tourism industry. The following chapter summarizes the most important aspects that must be considered for the development of hunting tourism.

5.1 Social sustainability

Social sustainability in tourism mainly suggests equality of all stakeholders, with benefits and burdens shared. However, this goal is difficult to achieve as the opinions and approaches of stakeholders can be contradictory and consensus is very difficult to find. At the same time, in reality stakeholders are not equal and they can never be equal as they are not equally affected. The success of tourism development implies support from the local community. It has often been noted that residents' support for tourism development would often be higher if they had direct benefits from it. The principle of social sustainability in the hunting tourism sector implies the implementation of hunting and hunting tourism activities without violating the cultural and traditional values of local communities and local hunters, as well as following the norms and standards of hunting ethics. The needs and well-being of people who have a direct or indirect relationship with hunting (hunters, landowners, and non-hunters) have to be considered.

Support a local community is one of the main conditions for success in developing all types of tourism. Hunting represents an important part of cultural heritage. Thus, local hunting culture can influence the locals' opinions towards hunting tourism development. Focusing on local hunting heritage and culture when planning tourism development will not interfere with local customs and traditions. Thus, social relations can be maintained instead of forcing a different model of hunting into local culture. Furthermore, it is crucial to consider the implications of the growth of hunting tourism on land use and the availability of hunting opportunities.

Sosiaalinen kestävyys on kriittinen tekijä myös metsästysmatkailualan kehittämisessä. Tässä luvussa käsitellään tiivistetysti tärkeimpiä näkökohtia, jotka on huomioitava kehitystyössä.

5.1 Sosiaalinen kestävyys

Matkailun sosiaalinen kestävyys viittaa pääasiassa kaikkien sidosryhmien tasa-arvoon, jossa hyödyt ja rasitteet jaetaan. Tätä tavoitetta on kuitenkin vaikea saavuttaa, koska sidosryhmien mielipiteet ja lähestymistavat voivat olla ristiriitaisia ja yksimielisyyttä on hyvin vaikea löytää. Samaan aikaan sidosryhmät eivät todellisuudessa ole tasa-arvoisia, eivätkä ne koskaan voikaan olla, koska vaikutukset eivät kohdistu niihin samalla tavalla. Matkailun kehittämisen onnistuminen edellyttää paikallisen yhteisön tukea. Usein on todettu, että asukkaiden tuki matkailun kehittämiselle olisi suurempi, jos he hyötyvät siitä suoraan. Metsästysmatkailun sosiaalisen kestävyuden periaate edellyttää metsästysmatkailutoiminnan toteuttamista loukkaamatta paikallisyhteisöjen ja paikallisten metsästäjien kulttuurisia ja perinteisiä arvoja sekä noudattaen paikallisia metsästysetiikan normeja ja käytäntöjä. Erityisesti on otettava huomioon sellaisten henkilöiden näkökulmat, joilla on suora tai epäsuora vaikutus metsästyksen (metsästäjät, maanomistajat ja muut kuin metsästäjät) tai joihin sen toteuttaminen vaikuttaa.

Metsästys on tärkeä osa kulttuuriperintöä. Näin ollen paikallinen metsästyskulttuuri vaikuttaa paikallisten asukkaiden mielipiteisiin metsästysmatkailun kehittämisestä. Matkailutuotteiden ollessa linjassa paikallisen metsästysperinnön ja -kulttuurin kanssa ylläpidetään paikallisia tapoja ja perinteitä. Siten voidaan säilyttää sosiaalista kestävyttä sen sijaan, että pakotettaisiin paikallinen kulttuuri sopeutumaan uudenlaiseen metsästysmalliin. Lisäksi on tärkeää pohtia metsästysmatkailun kasvun vaikutuksia paikallisten maankäyttöön ja vapaa-ajan metsästysmahdollisuuksien saatavuuteen.

Sosiaalisella kestävyydellä on kolme peruspilaria: „kehittävä kestävyys“ (perustarpeiden täyttäminen, sosiaalisen pääoman luominen ja

Social sustainability has three stands: 'development sustainability' (providing for basic needs, the creation of social capital and justice), 'bridge sustainability' (changes in behaviour to achieve bio-physical environmental goals), and 'maintenance sustainability' (preservation of sociocultural characteristics). Therefore, in terms of hunting tourism, social sustainability also refers to:

- offering the possibility of employment,
- providing and preserving natural resources for future generations to benefit from them and to meet their own existential needs;
- influence residents' behaviour to support ecological sustainability and awareness of the need for nature protection and influence the public view of hunting tourism;
- the development of the hunting industry in such a way that it provides full social prosperity through the process of social integration, tolerance, and solidarity;
- maintaining and not disturbing hunting and cultural traditions, hunting practices, and preferences of the local community as well as preserving traditional and moral values in a process of hunting tourism development.

Conducting hunting tourism activities that fail to address social issues could endanger the existence of the whole sector, decrease the effectiveness of the hunting sector, and jeopardize acceptability of this consumptive form of wildlife use. The full ecological potential for hunting tourism may not be utilized if socio-cultural aspects are not considered. Planning and implementation of hunting tourism activities should consider interests among the hunters, landowners, and other local users and interest groups, as well as the general public. The social sustainability of hunting tourism must be managed by treating each stakeholder group.

Social aspects could limit hunting tourism development more than the ecological ones because it is difficult to evaluate the importance of social sustainability for the development of hunting tourism simply by looking at economic figures. In addition to the economic aspect, and in order to maximize the economic impacts in the hunting tourism sector, hunting tourism activities should be implemented in a way that ensures equal ecological and social sustainability.

oikeudenmukaisuus), „yhdistävä kestävyys“ (käyttäytymisen muutoksia, joilla kytketään biofyysisiä toimintoja/elementtejä ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi) ja „ylläpitävä kestävyys“ (sosiokulttuuristen ominaispiirteiden säilyttäminen). Siksi metsästysmatkailun kohdalla sosiaalinen kestävyys viittaa myös:

- työllistymismahdollisuuden tarjoamiseen
- luonnonvarojen tuottamiseen ja säilyttämiseen tuleville sukupolville, jotta ne voivat hyödyntää niitä omiin tarpeisiinsa
- pyrkimykseen vaikuttaa yhtäältä asukkaiden käyttäytymiseen ekologisen kestävyuden ja luonnonsuojelun tarpeen tiedostamiseksi, sekä toisaalta yleiseen mielipiteeseen metsästysmatkailusta
- metsästysmatkailun kehittämiseen siten, että se vahvistaa sosiaalista hyvinvointia osallisuuden, suvaitsevaisuuden ja yhteisvastuullisuuden prosessien kautta
- metsästys- ja kulttuuriperinteiden, metsästystapojen ja paikallisyhteisön käytänteiden ylläpitämiseen ja hyväksymiseen, sekä perinteisten ja eettisten arvojen säilyttämiseen metsästysmatkailun kehittämisprosessissa.

Sosiaaliset näkökohdat laiminlyövien metsästysmatkojen järjestäminen voi pahimmillaan vaarantaa koko alan olemassaolon, vähentää metsästyksen tehokkuutta ja kyseenalaistaa metsästyksen hyväksyttävyyden. Mahdollisesti olemassa olevaa metsästysmatkailun ekologista potentiaalia ei voida hyödyntää, jos sosiokulttuurisia näkökohtia ei oteta tarpeeksi hyvin huomioon. Metsästysmatkailutoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa olisi huomioitava paikallisten metsästäjien, maanomistajien, muiden paikallisten käyttäjien ja sidosryhmien sekä suuren yleisön näkökulmat. Metsästysmatkailun sosiaalisen kestävyuden turvaamiseksi on hoidettava suhteita kaikkiin sidosryhmiin samanaikaisesti.

Sosiaaliset näkökohdat voivat rajoittaa metsästysmatkailun kehittämistä jopa enemmän kuin ekologiset, koska toiminnan sosiaalista kestävyttä ei pystytä arvioimaan esimerkiksi talouslukujen jai taloudellisen hyödyn jakautumisen kautta. Näin ollen voi olla hankala arvioida, milloin toiminta on aidosti sosiaalisesti kestävä. Taloudellisten vaikutusten maksimoimiseksi alan toimintaa tulisi toteuttaa siten, että varmistetaan ekologinen ja sosiaalinen kestävyys.

5.2 Socio-economic trends of hunters in Europe

The number of hunters in Europe has been declining since the early 1990s and dropped by about 18% until 2011 (9 million in 1991 to 7.4 million in 2011). All hunters in the EU are organized within their national hunters' associations; these associations aim to improve habitat conservation, sustainable game management, wildlife consumption, education, and promotion of hunting. However, nowadays hunters and hunting associations face serious challenges due to the decline in the number of hunters and the pressure of "anti-hunting" non-governmental organizations. Besides the decrease in the number of hunters, the aging of the hunting population is equally challenging for the future hunting industry. It is noticeable that the average age of hunters is increasing rapidly and that there is an insufficient number of newcomers. This declining trend is mostly caused by various social changes, urbanization, population aging, and lifestyle changes. This decline has been recorded in Czechia, Serbia and Hungary, where for example the average age of hunters increased by 4.6% between 1999 and 2020. At the same time, the average age of the male population as a whole has also increased by 4.1%. So, one reason for the ageing of the hunting population could be the ageing of the male population as a whole. However, it is worth noting that these changes are not similar in all parts of Europe. For example, in Finland the total amount of hunters has been fairly stable for decades. The most significant structural change is, nevertheless, that the number of rural hunters is declining due to socio-demographic changes of their areas. On the other hand, the number of urban hunters is growing.

5.2 Metsästäjien sosiodemografiset trendit Euroopassa

Metsästäjien määrä Euroopassa on vähentynyt 1990-luvun alusta lähtien ja laski noin 18 prosenttia vuoteen 2011 mennessä (arviolta noin 9 miljoonaa metsästäjää vuonna 1991 ja 7,4 miljoonaa vuonna 2011). Kaikki metsästäjät EU:ssa kuuluvat kansallisiin metsästäjäyhdistyksiin. Yhdistysten tavoitteena on parantaa elinympäristöjen suojelua, kestävää riistanhoitoa, luonnonvaraisten eläinten hyödyntämistä, koulutusta ja metsästyksen edunvalvontaa. Nykyään metsästäjät ja metsästyseurat kohtaavat kuitenkin vakavia haasteita metsästäjien määrän vähenemisen ja metsästyksistä vastustavien kansalaisjärjestöjen paineen vuoksi. Metsästäjien määrän vähenemisen lisäksi myös metsästäjien ikääntyminen luo haasteita metsästyksen tulevaisuudelle. Metsästäjien keski-ikä nousee nopeasti eikä uusia tulokkaita ole riittävästi. Tämä laskeva trendi johtuu pääasiassa erilaisista sosiaalisista muutoksista, kaupungistumisesta, väestön ikääntymisestä ja elämäntapamuutoksista. Tämä lasku on havaittu selkeästi esimerkiksi Tšekissä, Serbiassa ja Unkarissa, joissa metsästäjien keski-ikä nousi 4,6 prosenttia vuosina 1999–2020. Samaan aikaan myös koko miesväestön keski-ikä on noussut 4,1 prosenttia. Yksi syy metsästäjäkunnan ikääntymiseen voi siis olla koko miesväestön ikääntyminen. On kuitenkin syytä huomata, että nämä muutokset eivät ole samanlaisia kaikkialla Euroopassa. Esimerkiksi Suomessa metsästäjien kokonaismäärä on pysynyt melko vakaana vuosikymmeniä. Merkittävin rakennemuutos on kuitenkin se, että maaseudun metsästäjien määrä vähenee alueiden sosiodemografisten muutosten vuoksi. Toisaalta kaupungeissa asuvien metsästäjien määrä on vastaavasti kasvanut.

Figure 21: Number of huntresses in Europe is increasing

Kuvio 21: Naismetsästäjien määrä kasvaa Euroopassa

Number and age of hunters in Serbia

One of the problems in the hunting community of Serbia is the decreasing participation of the younger population in hunting activities. Given that there is a tendency for the number of hunters in Serbia to decrease, the fact that the average age of hunters in Serbia is increasing is equally worrying. The maximum number of 120 000 hunters was recorded in the middle of the 1980s, which was followed by a constant decrease, and the latest records show that there are about 80 000 hunters in Serbia now. According to the official statistical data of the Hunting Association of Serbia, the average age of hunters in the early 1980s was 43.8 years, in 2007 it was 47.2 years, and in recent years this average age of hunters is over 50 years. During the last 35 years, the number of hunters in the youngest categories (18 to 40 years old) has been in decline, and share of the oldest hunters had increased. Decreasing trends in the number of hunters in 2020, as compared to 1985, reflect a drastically smaller share of younger population. As for women in the hunting sector in Serbia, their share in the total number of hunters is very low, much lower than in many European countries like Norway (12%), Austria (7%), Finland (6%), Denmark (5%), Sweden (5%), Iceland (3%), or the Netherlands. Serbia has less than 1% (0.5) - which is around 360 people; however, they are not all active hunters.

On the other hand, many studies in Europe and the United States of America have shown that age is a factor of great influence on hunting attitudes. Many researchers pointed out that younger people tend to have a more negative attitude towards hunting. Research conducted in Serbia in 2019 about attitudes of young people towards hunting and the development of hunting tourism showed that young people still mostly approve and support hunting if it is implemented in a sustainable way, according to the law, without threatening habitats and game funds. However, they are not so favourable towards the development of hunting tourism. Youngsters that are more often actively spending time in the countryside have a more positive attitude towards hunting and hunting tourism, as do young people with a higher education. Bearing in mind the results of this research, the declining trend in the number of young hunters and increasing anti-hunting campaigns in the country could have a negative impact on the hunting sector's development in the following years. Hunting tourism managers and hunting tourism employees should intensify the promotion of hunting and hunting tourism and, above all, educate the general population about the benefits of hunting management and hunting tourism, especially young generations.

Serbialaisten metsästäjien lukumäärä ja ikä

Yksi Serbian metsästäjäkunnan ongelmista on nuorten metsästäjien väheneminen. Metsästäjien määrä Serbiassa on vähenemässä, ja heidän keski-ikänsä nousee. Metsästäjiä oli enimmillään 80-luvun puolivälissä (120 000 hlöä), jota seurasi jatkuva lasku. Viimeisimmät tiedot osoittavat, että Serbiassa on nykyään noin 80 000 metsästäjää. Serbian metsästysliiton virallisten tilastotietojen mukaan metsästäjien keski-ikä 1980-luvun alussa oli 43,8 vuotta, vuonna 2007 se oli 47,2 vuotta, ja viime vuosina yli 50 vuotta. Edellisten 35 vuoden aikana 18–40-vuotiaiden metsästäjien määrä oli laskussa ja vanhimpien metsästäjien osuus oli kasvanut. Nuorten metsästäjien osuus metsästäjistä on vähentynyt huomattavasti vuosien 1985 ja 2020 välillä. Serbiassa metsästävien naisten osuus metsästäjien kokonaismäärästä on hyvin pieni, paljon pienempi kuin monissa Euroopan maissa, kuten Norjassa (12 %), Itävallassa (7 %), Suomessa (6 %), Tanskassa (5 %), Ruotsissa (5 %), Islannissa (3 %) tai Alankomaisissa. Serbiassa naisia on alle 1 % (0,5) metsästäjistä, mikä tarkoittaa noin 360 henkilöä, mutta he eivät kaikki ole aktiivisia metsästäjiä.

Monet tutkimukset Euroopassa ja Yhdysvalloissa ovat osoittaneet, että ikä vaikuttaa suuresti metsästysasenteisiin. Monet tutkijat huomauttavat, että nuoremmat ikäluokat suhtautuvat metsästyksen kielteisemmin. Serbiassa vuonna 2019 tehty tutkimus nuorten asenteista metsästästä ja metsästysmatkailun kehittämistä kohtaan osoitti, että nuoret edelleen enimmäkseen hyväksyvät ja tukevat metsästäystä, jos se toteutetaan lain mukaan kestäväällä tavalla vaarantamatta elinympäristöä ja riistakantoja. He eivät kuitenkaan ole niin myötämielisiä metsästysmatkailun kehittämiseksi. Nuoret, jotka viettävät useammin aktiivisesti aikaa maaseudulla, sekä nuoret, joilla on korkea-asteen koulutus, suhtautuvat myönteisemmin metsästyksen ja metsästysmatkailuun. Kun otetaan huomioon nämä tulokset, nuorten metsästäjien määrän väheneminen ja metsästyksen vastaisten kampanjoiden lisääntyminen, ne voivat vaikuttaa kielteisesti Serbian metsästyksen kehitykseen tulevina vuosina. Matkailun kehittäjien ja metsästysmatkailutoimijoiden tulisikin tehostaa metsästyksen ja metsästysmatkailun sidosryhmyötä sekä valistaa väestöä, erityisesti nuoria sukupolvia, riistahoidon ja metsästysmatkailun eduista.

5.3 Traditions and values of hunting

Hunting is an important part of cultural heritage in many countries. For a European hunter, hunting is often a way of life. In European countries, there are various hunting traditions and cultures, with special hunting customs, hunting terminology, clothing, and hunting manner. In most European languages there are numerous specialized words related to hunting. On the other side, hunting activities and scenes are inspirations for various artistic performances in the form of paintings, music, dance, movies, etc. These differences contribute to the overall cultural richness of the European continent's heritage. These values were developed over a long period in history since hunting has been an integral part of everyday social relations and a reflection of the general cultural direction. Thus, different ethical norms for hunting have been formed around the world, spatially and temporally. For example, most European hunters are active in hunting grounds working on improving habitat conditions and game management, often on a voluntary basis. This requirement for voluntary work is one part of the norms for hunters. Hunters have developed these norms and created various rules that now regulate hunting, the behaviour of hunters, relations between hunters, and attitudes toward game.

Hunting can be considered a cultural heritage in many communities as it has been an important part of human history and development for thousands of years (e.g., game management was listed as intangible cultural heritage of the Czech Republic in 2012). Hunting traditions and practices have been passed down from generation to generation, and they have played a significant role in shaping cultural identities and values. In many cultures, hunting is not just a means of obtaining food, but also a deeply ingrained part of social and cultural life. Hunting is the source of inspiration for many literary and artistic works. These works have become part of universal human culture. Hunting activities may be associated with specific rituals, ceremonies, and customs, which serve to reinforce cultural values and beliefs. For example, hunting is seen as a way to connect with the natural world and maintain a spiritual connection to the land. Hunting tourism can support the preservation of cultural heritage by promoting sustainable hunting practices and cultural exchange.

5.3 Metsästyksen perinteet ja arvot

Metsästys on tärkeä osa kulttuuriperintöä monissa maissa. Eurooppalaiselle metsästäjälle metsästys on usein elämäntapa. Euroopan maissa onkin erilaisia metsästysperinteitä ja -kulttuureja, joilla on erityiset metsästyskäytännöt, -terminologia, -vaatetus ja -tavat. Useimmissa eurooppalaisissa kielissä on lukuisia metsästyksen liittyviä erikoissanoja. Metsästys ja sitä harjoittavat ihmiset ovat myös olleet inspiraation lähde taiteelle ympäri Eurooppaa muun muassa maalausten, musiikin, tanssin ja elokuvien muodossa.

Metsästyskulttuurien väliset erot vaikuttavat Euroopan kulttuuriperinnön rikkauteen. Nämä arvot ovat kehittyneet pitkän historian aikana, koska metsästys on ollut kautta historian olennainen osa jokapäiväisiä sosiaalisia suhteita ja se on heijastanut myös yleistä kulttuurista kehittymistä. Suurin osa eurooppalaisista metsästäjistä toimii aktiivisesti metsästysalueilla elinympäristöjen ja riistanhoidon hyväksi, usein vapaaehtoisesti. Tämä vapaaehtoistyön vaatimus onkin yksi esimerkki metsästäjien itselleen kehittämistä sosiaalisista normeista ja säännöistä, jotka säätelevät niin metsästystä, metsästäjien käyttäytymistä, metsästäjien välisiä suhteita kuin myös asenteita riistaa kohtaan.

Metsästystä voidaan pitää kulttuuriperintönä monissa yhteisöissä. Esimerkiksi riistanhoito listattiin Tšekin tasavallan aineettomaan kulttuuriperintöön vuonna 2012. Metsästysperinteet ja -käytännöt ovat siirtyneet sukupolvelta toiselle, ja niillä on ollut merkittävä rooli kulttuuristen identiteettien ja arvojen muotoutumisessa ja se voi liittyä tiettyihin rituaaleihin, seremonioihin ja tapoihin, jotka vahvistavat kulttuurisia arvoja ja uskomuksia. Metsästys voidaan nähdä esimerkiksi keinona olla yhteydessä luontoon ja ylläpitää henkistä yhteyttä maahan. Metsästysmatkailu voi tukea kulttuuriperinnön säilyttämistä edistämällä kestäviä metsästyskäytäntöjä ja kulttuurivaihtoa.

Figure 22: A traditional hunting court after a driven hunt. It solves in a humorous way the hunting faults that have happened or could have happened

Kuvio 22: Perinteinen metsästystuomioistuin yhteismetsästyksen jälkeen. Metsästyksen aikana tapahtuneita rikoksia käsitellään humoristisesti

5.4 Local community attitudes towards the development of hunting tourism

For the development of hunting tourism, it is of great importance to be supported by the community. The development of hunting tourism today is mostly affected by the local's ethical values towards consumption of wildlife. Examples of these attitudes are presented in the following case studies from Serbia (Chapter 6.2). Results showed that attitudes towards hunting and hunting tourism can depend on gender, age, education, place of birth, hunting experience, hunting preferences, wildlife management activities, and socio-economic position. Often, women are less supportive than men towards hunting and younger people tend to have a more negative attitude than older one. People with a lower education are more supportive of hunting and hunting tourism. Rural residents are typically more positively orientated towards hunting than urban residents, and living in urban communities tends to entail negative attitudes towards hunting. However, urban residents with close connections with rural areas (place of birth, family, friends) shared similar attitudes as rural residents. In some cultures, the majority of non-hunters are also positively orientated towards hunting in general. For example, in Sweden, support for hunting actually increased from 72% in 1980 to 84% in 2012. People who have a hunter as a friend or a family member, as well as people who frequently consume game meat, are more supportive of hunting and hunting tourism. In research done in Iceland, results showed that the public perceived that hunting tourism could have a positive impact through an increased variety of jobs, promotion of regions, and increased information flow to hunters; but, there was also a negative impact through clashes with the hunting activities of locals and possible conflicts with other pre-existing businesses in the region. Similarly, in Finland, even though general attitudes towards hunting are rather positive or neutral, developing of hunting tourism is perceived as a possible threat to the values, culture and traditions of Finnish hunting.

The attitudes of local hunters towards hunting tourists also play an important role in developing hunting tourism in certain areas because hunters are a key element of the social sustainability of hunting tourism development. Local hunters are usually supportive of the development of hunting tourism as a potential instrument for revitalizing rural areas. On the other hand, in Sweden and Finland, hunters can sometimes have the most negative attitudes towards hunting tourism, compared to other hunting tourism stakeholders, as they fear that the development of hunting tourism could limit hunting

5.4 Paikallisyhteisön suhtautuminen metsästysmatkailun kehittämiseen

Metsästysmatkailun kehittämisen kannalta on erittäin tärkeää, että paikalliset asukkaat tukevat sitä. Metsästysmatkailun kehitykseen vaikuttavat nykyään usein eniten asukkaiden eettiset näkemykset villieläinten hyödyntämistä kohtaan. Esimerkkejä näistä asenteista on esitetty Serbiaa koskevassa tapaustutkimuksessa (Kts. alaluku 6.2). Tulokset osoittivat, että asenteet metsästäystä ja metsästysmatkailua kohtaan voivat riippua sukupuolesta, iästä, koulutuksesta, syntymäpaikasta, metsästyskokemuksesta, metsästysmielityksistä, riistakantojen hoitotoimista ja vastaajan sosioekonomisesta asemasta. Naiset tukevat metsästäystä usein miehiä vähemmän ja nuorilla on yleensä kielteisempi asenne kuin vanhemmilla. Vähemmän koulutetut puolestaan kannattivat serbialaisessa kyselyssä enemmän metsästäystä ja metsästysmatkailua. Myös maaseudun asukkaat ovat tyypillisesti myönteisempiä metsästäystä kohtaan kuin kaupunkilaiset, ja kaupunkiyhteisöissä asumiseen liittyy usein kielteisiä asenteita metsästäystä kohtaan. Kuitenkin kaupunkilaiset, joilla on läheiset yhteydet maaseutuun (syntymäpaikka, perhe, ystävät), jakoivat todennäköisemmin samat asenteet maaseudun asukkaiden kanssa.

Joissakin kulttuureissa suurin osa ei-metsästäjistä myös suhtautuu positiivisesti metsästyksen. Esimerkiksi Ruotsissa metsästyksen kannatus itse asiassa kasvoi 72 prosentista 84 prosenttiin vuosien 1980 ja 2012 välillä. Ihmiset, joilla on metsästäjä ystävänä tai perheenjäsenenä, sekä ihmiset, jotka syövät usein riistalihaa, tukevat enemmän metsästäystä ja metsästysmatkailua. Islannissa tehdyn tutkimuksen tulokset puolestaan osoittivat islantilaisten kokevan, että metsästysmatkailulla voi olla myönteisiä vaikutuksia kuten työpaikkatarjonnan monipuolistuminen, alueiden kehittyminen ja tiedonkulun paraneminen metsästäjien suuntaan. Matkailulla nähtiin kuitenkin olevan myös mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, kuten mahdolliset ristiriidat paikallisen metsästysoiminnan ja toisten yritysten kanssa. Myös Suomessa yleiset asenteet metsästäystä kohtaan ovat melko myönteisiä tai neutraaleja, mutta metsästysmatkailun kehittäminen nähdään mahdollisena uhkana suomalaisen metsästyksen arvoille, kulttuurille ja perinteille.

Paikallisten metsästäjien suhtautuminen metsästysmatkailijoihin on tärkeässä roolissa metsästysmatkailun kehittämisen onnistumisessa. Vapaa-ajan metsästäjät näkevät yleensä metsästysmatkailun mahdollisena maaseutualueiden kehittämisen välineenä. Toisaalta esimerkiksi Ruotsissa

opportunities for local hunters and increase hunting fees. They also fear that it could lead to excessive hunting and threaten traditional hunting values. If it can be shown that hunting tourism activities are sustainably managed, they are also more likely to be accepted by local hunters. Overall, socially sustainable hunting tourism management aims to promote a balance between economic development and conservation of natural resources, while also benefiting local communities. By working together, hunters, local communities, and tourism operators can create a sustainable model for hunting tourism that benefits everyone involved.

ja Suomessa metsästäjien on todettu suhtautuvan metsästysmatkailuun kielteisemmin kuin muut metsästysmatkailun sidosryhmät, koska he pelkäävät, että metsästysmatkailu voi rajoittaa paikallisten metsästysmahdollisuuksia ja nostaa metsästysmaksuja. He pelkäävät myös, että metsästysmatkailu voi johtaa liialliseen metsästykseseen ja uhata perinteisiä metsästysarvoja. Sosiaalisesti kestäväällä metsästysmatkailun hallinnalla pyritään edistämään tasapainoa taloudellisen kehityksen ja luonnonvarojen säilyttämisen välillä ja samalla tuomaan hyötyä paikallisyhteisöille. Tekemällä yhteistyötä metsästäjät, paikalliset asukkaat ja matkailutoimijat voivat luoda metsästysmatkailulle kestävä mallin, josta hyötävät kaikki toimijat ja joka on kaikkien hyväksymä.

6

CASE STUDIES OF HUNTING TOURISM
CASE-ESIMERKKEJÄ METSÄSTYSMATKAILUSTA

6. CASE STUDIES OF HUNTING TOURISM

6. CASE-ESIMERKKEJÄ METSÄSTYSMATKAILUSTA

The last chapter is devoted to case studies from Czechia, Finland, Serbia, and Hungary to fill in the text in the previous chapters with examples in detail. Case studies are an important tool for understanding and evaluating the role of hunting tourism in different contexts. They provide a detailed examination of specific hunting tourism experiences, which can offer insights into the challenges and opportunities associated with hunting tourism, as well as the social, economic, and environmental impacts of this activity.

6.1 Case study no. 1: Segmentation of hunters in the Czech Republic

Segmentation of clients is an important aspect of hunting tourism marketing as it involves identifying different groups of clients and tailoring hunting tourism experiences to meet their specific needs and preferences. By segmenting clients, hunting tourism providers can develop targeted marketing strategies, design customized hunting packages, and provide personalized services that meet the unique needs of each client segment. There are several classifications of European hunters into special segments.

According to one classification, hunting tourists can be divided as:

- traditional
- novelty seeking
- practical
- sensible
- achievement-oriented.

Traditional hunters are a group with a preference for traditional hunting methods. This group prefers the traditional values of the code of ethics. The novelty seeking group represents hunters seeking new destinations, opportunities, unknown game species and new hunting opportunities. The group of practical hunters is focused on the overall organization of hunting and efficiency. Sensible hunters is a group that carefully and long compares offers, costs, benefits and overall pluses and minuses. If the benefits

Viimeinen luku on omistettu case-esimerkeille Tšekistä, Suomesta, Serbiasta ja Unkarista, tuomaan yksityiskohtaisia esimerkkejä täydentämään aikaisemmissa luvuissa esille nostettuja asioita. Näiden avulla voidaan auttaa ymmärtämään ja arvioimaan metsästysmatkailun roolia eri yhteyksissä. Esimerkitapaukset kuvaavat valittuja metsästysmatkailun todellisia ilmiöitä yksityiskohtaisesti. Siten ne tarjoavat tietoa metsästysmatkailun haasteista ja mahdollisuuksista sekä toiminnan sosiaalisista, taloudellisista ja ympäristövaikutuksista.

6.1 Metsästäjien segmentointi Tšekissä

Asiakkaiden segmentointi on tärkeä osa metsästysmatkailumarkkinointia. Segmentoinnissa tunnistetaan erilaiset asiakasryhmät sekä räätälöidään metsästysmatkailun tuotteet vastaamaan kunkin asiakasryhmän erityistarpeita ja mieltymyksiä. Näin metsästysmatkailun tarjoajat voivat kehittää kohdennettuja markkinointistrategioita, suunnitella räätälöityjä metsästyspaketteja ja tarjota yksilöllisiä palveluja, jotka vastaavat kunkin asiakassegmentin tarpeita. Eurooppalaisia metsästäjiä on segmentoitu jo aikaisemmin eri tavoin.

Yhden luokituksen mukaan metsästysmatkailijat voidaan luokitella seuraavasti:

- perinteinen
- uutuuksia hakeva
- käytännöllinen
- järkevä
- saavutuksiin suuntautunut.

Perinteiset metsästysmatkailijat ovat ryhmä, joka suosii perinteisiä metsästysmenetelmiä ja perinteisiä eettisiä arvoja. Uutuuksia hakeva ryhmä puolestaan edustaa metsästysmatkailijoita, jotka etsivät uusia kohteita, heille tuntemattomia riistalajeja ja uusia metsästysmahdollisuuksia. Käytännön metsästysmatkailijoiden ryhmä korostaa metsästysmatkan organisointia ja tehokkuutta. Järkevät metsästysmatkailijat taas ovat ryhmä, joka vertailee

associated with expectations are fulfilled, this group is willing to pay much larger amounts. Achievement-orientated tourists is the last mentioned group, for which achieving success and emotional experience is the most important part. This group of hunting tourists mainly travels to destinations with a high probability of trophy quality and successful hunting.

Another classification distinguishes four segments of hunters:

- outdoor enthusiasts,
- high-challenge harvesters (hunters highly motivated by the challenge and winning the trophy),
- low-challenge harvesters (hunters motivated by a challenge and winning a trophy),
- non-harvesters (hunters with no interest in getting a trophy or game).

The group of outdoor enthusiasts are enthusiasts who consider game watching to be a well-chosen hunting tourism. Enjoying free time in nature is enough for them to fulfil their expectations. Interest also turns to obtaining game from hunting, but not to the same extent as with low or high-challenge harvesters. Another group is high-challenge harvesters, those who consider the challenge, risk and development of their hunting skills more important. This group is most oriented towards acquiring new skills, overcoming ever higher obstacles and accepting ever greater challenges. Low-challenge harvesters differ from the previous group in their distance from unknown things and possible risk. The last group are the non-harvesters, who prefer being in nature, experiences and thus escape from routine.

Hunting is an integral part of management in the countryside of the Czech Republic. Users of hunting grounds make considerable efforts to create suitable living conditions for wild game species and to keep wildlife populations at an acceptable level. There is a total of 6,879,260 ha of hunting land in the Czech Republic, which represent 88 % of total area. Of this, agricultural land accounts for 57 %, forest land for 38 %, water for 1.4 % and other land for 4.3 %. Of the total area, 49,015 ha are in game preserves and 92,585 ha in pheasantries, other land is open. Hunting is managed in 5,782 hunting grounds. There are 203 game preserves and 286 pheasantries. The average hunting area is 1,190 ha, game preserve area average is 241 ha and pheasantries 324 ha. Data on hunting grounds, numbers of individual game species and their hunting for the whole Czech Republic are available on the website of the Czech Statistical Office and the portal of the Ministry of Agriculture.

huolellisesti ja pitkään tarjouksia, kustannuksia, hyötyjä sekä yleisti tuotteen plussia ja miinuksia. Odotettujen hyötyjen ollessa suuria, järkevien ryhmä on valmis maksamaan suuriakin summia metsästysmatkailutuotteesta. Saavutushakuiset matkailijoille puolestaan menestyksen ja emotionaalisen kokemuksen saavuttaminen on tärkeintä. Saavutushakuiset matkustavat pääasiassa kohteisiin, joissa on suuri todennäköisyys laadukkaille trofeille ja onnistuneelle metsästykselle.

Toinen luokitus taas erottaa neljä metsästäjien segmenttiä:

- ulkoilun harrastajat (outdoor enthusiasts)
- Haasteista kiinnostuneet metsästäjät: metsästäjät, jotka ovat erittäin motivoituneita metsästyksen haasteista ja trofeen saamisesta (high challenge harvesters)
- matalan haasteen metsästäjät: metsästäjät, joita motivoi haaste ja trofeen saaminen, mutta jotka välttävät riskejä (low challenge harvesters)
- ei-metsästäjät: metsästäjät, joille ei ole ensiarvoisen tärkeää saada trofeeta tai saalista (non-hunters)

Ulkoiluharrastajien ryhmä koostuu metsästyksen harrastajista, jotka pitävät riistan tarkkailua onnistuneena metsästysmatkailuna. Vapaa-ajasta nauttiminen luonnossa riittää täyttämään heidän odotuksensa. He ovat myös kiinnostuneita riistan kaatamisesta, mutta eivät samassa määrin kuin matalan tai korkean haasteen metsästäjät. Haasteista kiinnostuneet metsästäjät: pitävät haasteellisuutta, riskiä ja metsästystaitonsa kehittämistä metsästysmatkan tärkeimpinä asioina. Tämä ryhmä suuntautuu eniten uusien taitojen hankkimiseen, yhä suurempien esteiden voittamiseen ja yhä suurempien haasteiden hyväksymiseen. Matalan haasteen metsästäjät eroavat edellisestä ryhmästä osoittamalla vähäisempää kiinnostusta tuntemattomiin asioihin ja mahdollisiin riskeihin. Viimeinen ryhmä ovat ei-metsästäjät, jotka pitävät enemmän luonnossa olemisesta ja kokemuksista, ja pakenevat siten arjen rutiineista.

Metsästys on olennainen osa Tšekin tasavallan maaseudun hoitoa. Metsästysalueiden käyttäjät käyttävät paljon aikaa ja vaivaa luodakseen luonnonvaraisille riistalajeille sopivat elinolosuhteet ja pitääkseen luonnonvaraiset eläinkannat hyväksyttävällä tasolla. Tšekissä on yhteensä 6 879 260 hehtaaria metsästysmaata, mikä on 88 prosenttia kokonaispinta-alasta. Tästä maatalousmaan osuus on 57 prosenttia, metsämaan 38 prosenttia, veden 1,4 prosenttia ja muun maan 4,3 prosenttia. Kokonaispinta-alasta 49 015 ha on riistansuojelu/hoitoalueita (alueita, joiden ensisijainen

Foreign and domestic hunters can hunt in the Czech Republic on the basis of a valid hunting license issued by municipalities with extended jurisdiction. A valid document authorizing hunting in the Czech Republic is a proof of successful completion of a hunting course finished with exams in the prescribed subjects, or completion of the subject of hunting at a university. For foreigners it means hunting license issued abroad and verified in the Czech Republic. Hunting licenses are issued to foreigners for a definite period, namely for 1 day, 5 days, 30 days, 6 months and one year.

Approximately around 11,000 hunting licences are issued every year for foreign hunting tourists. Hunting has a long tradition in the Czech Republic, but the interest in hunting from foreign countries has been stable in recent years. The year of 2020 was a half-drop recorded because of Covid-19 restrictions. The nationality of hunters corresponds to the number of most issued licences at borders. 38 % of Austrians, 26 % of Germans and 8 % of Slovaks go to the Czech Republic for hunting. Hunters most often (40 %) choose hunting licences for whole year 38 % for 5 days. Other possibilities are hunting licences for 1 day (12 %), 30 days (8 %) and 180 days (2 %).

According to number of questionnaires it is possible to distinguish three basic segments of Czech hunters.

1. Local traditional hunter

- does not hunt for a fee in the Czech Republic
- game hunting is passed down from generation to generation
- most often hunts does within the framework of a hunting club
- most often hunts wild boars in hunting ground
- the value of hunter's equipment is lower (3200 - 4200 euro)
- annual expenses related to hunting are lower (around 1065 euro)
- around 10% of local hunters make hunt abroad once a life for a red deer
- 38% do not search for any offers of hunt abroad, 58% get recommended hunt abroad by friends
- lives in a place with less than 1,000 inhabitants
- is a male of age 41-50 years
- the highest education achieved is secondary level
- an employee in the private sector in forestry and fishing, or other services
- gross monthly income is lower - up to 1500 euro

tarkoitus on korkeiden riistakantojen ylläpito) ja 92585 ha fasaanitarhoja. Muut metsästysmaat ovat aitaamattomia ja avoimia myös muulle maankäytölle. Metsästystä harjoitetaan 5782 metsästysalueella. Riistansuojelu/hoitoalueita on 203 kpl ja fasaanitarhoja 286 kpl. Keskimääräinen metsästysalue on 1190 ha, riistansuojelu/hoitoalue 241 ha ja fasaanitarha 324 ha. Tietoja metsästysalueista, yksittäisten riistalajien määristä ja niiden metsästyksessä koko maassa on saatavilla Tšekin tilastokeskuksen ja maatalousministeriön verkkosivustoilla.

Ulkomaiset ja kotimaiset metsästäjät voivat metsästää Tšekissä laajennetun toimivallan kuntien myöntämän metsästyskortin perusteella. Voimassa oleva asiakirja, joka sallii metsästyksen Tšekin tasavallassa, on todiste metsästyskurssin onnistuneesta suorittamisesta tai metsästyksen aineopintojen suorittamisesta yliopistossa. Ulkomaalaisille se tarkoittaa ulkomailla myönnettyä ja Tšekissä varmennettua metsästyskorttia. Metsästysluvut myönnetään ulkomaalaisille aina määräajaksi eli päiväksi, viideksi päiväksi, 30 päiväksi, kuudeksi kuukaudeksi tai vuodeksi.

Ulkomaalaisille metsästysmatkailijoille myönnetään vuosittain noin 11 000 metsästyskorttia. Metsästyksellä on pitkät perinteet Tšekissä, ja ulkomaisten metsästäjien kiinnostus maata kohtaan on pysynyt vakaana viime vuosina. Vuonna 2020 ulkomaalaisten metsästys tosin putosi puoleen Covid-19-rajoitusten vuoksi. Metsästysmatkailijoista 38 prosenttia on itävaltalaisia, 26 prosenttia saksalaisia ja 8 prosenttia slovakkeja. Metsästysmatkailijat valitsevat useimmiten (40 %) metsästyskortin koko vuodeksi tai viideksi päiväksi (38 %). Metsästyskortin yhdeksi päiväksi (12 %), 30 päiväksi (8 %) tai 180 päiväksi (2 %) hankkineet ovat vähemmistönä matkailijoiden joukossa.

Kyselyiden mukaan on mahdollista erottaa kolme tšekkiläisten metsästäjien perussegmenttiä.

1. Paikallinen perinteinen metsästäjä

- ei osallistu kaupalliseen metsästykseseen Tšekissä
- riistan metsästys siirtyy sukupolvelta toiselle
- useimmiten metsästys tapahtuu oman metsästysseuran puitteissa
- tyypillinen saalieläin on villisika
- metsästäjän varusteiden arvo on hieman muita alhaisempi (3 200 - 4 200 EUR)
- metsästykseseen liittyvät vuotuiset kulut ovat muita ryhmiä pienemmät (noin 1 065 EUR)

2. Hunting tourist going abroad for a hunt

- prefer fee hunting abroad, but also irregularly hunt in the Czech Republic for a fee
- mostly member of hunting club, but 33% of hunters also have a leased hunting ground or hunt as a fee hunter
- most often hunts roe deer, wild boar and red deer in hunting ground where he has hunting right
- the value of hunting equipment is much higher (more than 8500 euro)
- annual expenses related to hunting are higher (around 2500 euro)
- most often hunts red deer or sika deer in the Czech Republic for fee
- annual expenses related to fee hunting in the Czech Republic are around CZK 1600 euro
- is willing to pay annually around 2130 euro for a paid hunt in the Czech Republic
- abroad hunts red deer, chamois, elk, marmot
- annual expenses related to fee hunting abroad are around 1700 euro
- lives in a place with less than 1,000 inhabitants
- is a male of age 41-50 years
- the highest education achieved is secondary level (49 %), but also higher level (46 %)
- an employee in the private sector in forestry and fishing, or other services
- gross monthly income is higher than average wage (up to 3000 euro)

- noin 10 % paikallisista metsästäjistä tekee saksanhirven metsästysmatkan ulkomaille kerran elämässään
- 38 % ei etsi varsinaisesti metsästystarjouksia ulkomailta. Sen sijaan 58 % luottaa kavereidensa suositukseen metsästämisestä ulkomailta.
- asuu alle 1 000 asukkaan paikkakunnalla
- on 41-50-vuotias mies
- omaa keskiasteen koulutuksen
- yksityisen sektorin työntekijä metsä- ja kalataloudessa tai muissa palveluissa
- bruttokuukausitulot ovat pienemmät kuin muilla ryhmillä (enintään 1 500 EUR)

2. Ulkomaanmatkoja tekevä metsästysmatkailija.

- suosii maksullista metsästystä ulkomailta, mutta käyttää myös toisinaan kaupallisia metsästyspalveluita Tšekissä (pääasiassa saksanhirven ja japaninpeuran metsästystä)
- vuokraa metsästysmaata itselleen tai metsästää pelkästään kaupallisten metsästyspalveluiden kautta.
- useimmiten metsästää metsäkauriita, villisikoja ja saksanhirveä metsästysalueella, jossa hänellä on metsästysoikeus
- metsästysvälineiden arvo on paljon suurempi kuin edellisellä tyyppillä (yli 8 500 EUR)
- metsästyksen liittyvät vuotuiset kulut ovat korkeammat kuin edellisellä tyyppillä (noin 2 500 EUR)
- käyttää Tšekissä metsästysmaksuihin vuodessa noin 1 600 EUR
- on valmis maksamaan vuosittain noin 2 130 EUR kaupallisesta metsästyksestä Tšekissä
- ulkomailta metsästää saksanhirviä, gemssejä, hirviä ja murmeleita
- ulkomailta tapahtuvaan kaupalliseen metsästyksen liittyvät vuotuiset kulut ovat noin 1 700 EUR
- asuu alle 1 000 asukkaan paikkakunnalla
- on 41-50-vuotias mies
- omaa keskiasteen (49 %) tai korkea-asteen (46 %) koulutuksen
- yksityisen sektorin työntekijä metsä- ja kalataloudessa tai muissa palveluissa
- kuukausittaiset bruttotulot ovat korkeammat kuin maan keskipalkka (enintään 3 000 EUR)

3. Fee hunter in the Czech Republic

- prefer fee hunting in the Czech Republic
- mostly member of hunting club, but 39% of hunters hunt only as a fee hunter
- most often hunts roe deer, wild boar, small game in his hunting ground
- the value of hunting equipment is much higher (more than 8500 euro)
- annual expenses related to hunting are higher (around 3850 euro)
- most often hunts red deer or sika deer in the Czech Republic for fee
- annual expenses related to fee hunting in the Czech Republic are around 2250 euro
- half of hunters hunt also abroad
- abroad hunts red deer, chamois, elk, marmot
- lives in a place with less than 1,000 inhabitants
- is a male of age 41-50 years
- the highest education achieved is secondary level (51 %), but also higher level (46 %)
- an employee in the private sector in forestry in other services
- gross monthly income is higher than average wage (up to 3000 euro)

Questions:

1. *What are conditions for domestic and foreign hunters to hunt in your country?*
2. *How many foreign hunters come to hunt to your country every year? Does any statistics exist?*
3. *What is the nationality of foreign hunters?*
4. *How long do they stay in your country?*
5. *How much money do foreign hunters pay for a hunt in average? What is the structure of their payment?*
6. *What are the main species which foreign hunters hunt in your country?*

3. Kaupallisen metsästyspalvelun käyttäjäTšekissä

- suosii kaupallista metsästystä Tšekissä
- vuokraa metsästysmaata itselleen tai metsästää vain maksullisena metsästäjänä/pelkästään kaupallisten metsästyspalveluiden kautta. (pääasiassa saksanhirven ja japaninpeuran metsästystä)- useimmiten metsästää metsäkauriita, villisikoja tai pienriistaa metsästysalueellaan
- metsästysvälineiden arvo on paljon suurempi kuin ensimmäisellä ryhmällä (yli 8 500 EUR)
- metsästyksen liittyvät vuotuiset kulut ovat korkeammat kuin muilla ryhmillä (noin 3 850 EUR)
- kaupalliseen metsästyksen liittyvät vuotuiset kulut Tšekissä ovat noin 2 250 EUR
- puolet heistä metsästää myös ulkomailla, pääasiassa saksanhirviä, gemssejä, hirviä tai murmeleita
- asuu alle 1 000 asukkaan paikkakunnalla
- on 41-50-vuotias mies
- omaa keskiasteen (51 %) tai korkea-asteen (46 %) koulutuksen
- yksityisen sektorin työntekijä metsä- tai kalataloudessa tai muissa palveluissa
- kuukausittaiset bruttotulot ovat korkeammat kuin maan keskipalkka (enintään 3 000 EUR)

Kysymyksiä:

1. *Mitkä ovat kotimaisten ja ulkomaisten metsästäjien edellytykset metsästää maassasi?*
2. *Kuinka monta ulkomaalaista metsästäjää tulee metsästämään maahasi vuosittain? Onko tilastoja olemassa?*
3. *Mikä on ulkomaisten metsästäjien kansalaisuus?*
4. *Kuinka kauan he viipyvät maassasi?*
5. *Kuinka paljon rahaa ulkomaiset metsästäjät maksavat metsästyksestä keskimäärin? Mikä on niiden maksun rakenne?*
6. *Mitkä ovat tärkeimmät lajit, joita ulkomaiset metsästäjät metsästävät maassasi?*

6.2 Case study no. 2: Residents' attitudes to hunting tourism in Vojvodina (Serbia)

At the end of the 20th century, Serbia represented one of the most famous hunting destinations in the region, and hunting activities were mostly present in Vojvodina, the northern part of Serbia. Convenient geographical position, a large number and variety of wild animals, long hunting tradition, and hospitality culture contributed to the development of mass hunting tourism in Vojvodina with 3-4 thousand hunters per year on average. Tourists mostly came from Italy, Germany, Austria, Spain, the UK, Belgium, France, Hungary, and Russia. At some periods, up to 10 000 foreign hunters stayed in the whole territory of Serbia. In that time, hunting tourism was supported by people who lived in local communities. Following various economic and political circumstances in the country, hunting tourism activities in the country have decreased significantly. Today, hunting tourism activities are carried out, but not to the same extent as at the end of the last century. On the other hand, there is an increase in the number of organizations that oppose hunting activities and actively promote a ban on hunting. Their activities increasingly influence public opinion and its attitudes toward hunting, and it tends to become more unfavourable.

Therefore, research was carried out in Serbia to show the attitudes of people in Serbia toward hunting and hunting tourism.

Vojvodina's residents' attitudes to hunting and hunting tourism

The survey was conducted during September and October 2022 in the Autonomous Province of Vojvodina (northern part of Serbia). The questionnaires were distributed by trained students of the University of Novi Sad. The first part of the questionnaire included the socio-demographic characteristics of respondents (gender, age, education, place of childhood, and place of current residence). The second part of the questionnaire included questions about hunting experiences, acquaintance with hunters, and knowledge about hunting management. In the third part, respondents expressed their opinions about hunting and hunting tourism on a 5-point scale.

Results

The first part of the questionnaire was focused on demographic questions. The final study sample consists of 114 respondents, among which were more female (60.5%) than male (39.5%). The majority of respondents were younger than 35 years (67.6%), and 32.4% were respondents in the age category

6.2 Aukkaiden suhtautuminen metsästysmatkailuun Vojvodinassa Serbiassa

1900-luvun lopulla Serbia edusti yhtä Balkanin alueen tunnetuimmista metsästysmatkailukohteista. Metsästystä harjoitettiin enimmäkseen Vojvodinassa, Serbian pohjoisosassa. Hyvä maantieteellinen sijainti, suuri ja monipuolinen riistakanta sekä pitkä metsästysperinne ja vieraanvarainen kulttuuri vaikuttivat metsästysmatkailun kehittymiseen. Alueella vieraili keskimäärin 3 000–4 000 metsästäjää vuodessa. Turistit tulivat enimmäkseen Italiasta, Saksasta, Itävallasta, Espanjasta, Isosta-Britanniasta, Belgiasta, Ranskasta, Unkarista ja Venäjältä. Joinakin vuosina koko Serbian alueella vieraili jopa 10 000 ulkomaalaista metsästäjää. Tuohon aikaan paikallisissa yhteisöissä asuvat ihmiset tukivat metsästysmatkailua. Maan erilaisten taloudellisten ja poliittisten muutosten jälkeen metsästysmatkailutoiminta on kuitenkin vähentynyt merkittävästi. Nykyään metsästysmatkailua harjoitetaan, mutta ei samassa määrin kuin viime vuosisadan lopulla. Toisaalta metsästystoimintaa vastustavien ja metsästyskieltoa aktiivisesti ajavien järjestöjen jäsenmäärä kasvaa. Heidän toimintansa vaikuttaa kasvavissa määrin myös yleiseen mielipiteeseen ja muuttaa sen yhä kielteisemmäksi metsästystä kohtaan. Tilannekatsauksen saamiseksi Serbiassa tehtiin tutkimus kansalaisten asenteista metsästystä ja metsästysmatkailua kohtaan.

Vojvodinan asukkaiden suhtautuminen metsästyksen ja metsästysmatkailuun

Kysely toteutettiin syys- ja lokakuussa 2022 Vojvodinan autonomisessa maakunnassa Serbian pohjoisosassa. Kyselylomakkeita jakoivat tehtävään koulutetut Novi Sadin yliopiston opiskelijat. Kyselylomakkeen ensimmäinen osa sisälsi vastaajien sosiodemografiset taustatiedot (sukupuoli, ikä, koulutus, lapsuudenasuinpaikka ja nykyinen asuinpaikka). Kyselyn toisessa osassa kysyttiin metsästyskokemuksista, tuttavuudesta metsästäjiin ja metsästyksen hallinnon tuntemuksesta. Kolmannessa osassa vastaajat ilmaisivat mielipiteensä metsästyksestä ja metsästysmatkailusta viiden pisteen Likert-asteikolla.

Tulokset

Lopullisessa tutkimusotoksessa oli 114 vastaajaa, joissa naisia oli enemmän (60,5 %) kuin miehiä (39,5 %). Suurin osa vastaajista oli alle 35-vuotiaita (67,6 %) ja 32,4 % oli 35–55-vuotiaita. Suurin osa vastaajista oli hyvin koulutettuja (71,1 % alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita) ja mainitsi

between 35 and 55 years. Most of the respondents were well-educated (71.1% with bachelor's degrees). Most of the respondents cited a big city as a current residence (45.6% in towns with more than 100 thousands inhabitants), 22.8% in towns with between 10 thousands and 50 thousand citizens, 8.8% in towns with between 50 thousand and 100 thousand citizens, and 22.8% in towns with less than 10 thousand citizens.

The final sample consists of respondents that in the majority are non-hunters (89.5%), but a large number of them have a hunter as a family member (18.4%), as a close friend (26.3%), or as an acquaintance (28.1%). When asked whether they could shoot some wild animal, most of them declared negatively (66.7%). However, even 33.3% said that they can do it although most of them were not hunters.

In order to examine how much respondents are familiar with some basic hunting tourism information in Serbia, the questionnaire included questions about knowledge of red deer prices and forming game prices in hunting tourism activities. Results showed that respondents don't have a clear picture about who is forming the price of the game, since they answered that the price is proposed by the Hunting Association of Serbia (49.1%), state (31.6%), and hunting clubs (12.3%). Others stated that they don't know (1.83%), or that is proposed by hunting managers and gamekeepers (3.5%) or by tourist agencies (1.8%). As for the price of average quality red deer trophy, respondents mostly answered that it costs between 300 and 500 EUR (21.9%), between 600 and 1000 EUR (12.3%), between 1000 and 2000 EUR (17.5%) or less than 300 EUR (13.2%). Respondents believe that hunter spend less than 1000 EUR on hunting activities during one year (49.1%). The majority of the sample eats game meat occasionally or frequently (51.8%).

Residents of Vojvodina are mostly neutrally orientated to hunting. They are not generally against it, but they are not much supportive either, and don't consider hunting as necessary activity in the breeding and protection of wild animals ($M=2.84$; $SD=1.473$). However, they have more negative attitudes toward hunting tourism ($M=1.47$; $SD=.502$), but when asked whether approve of shooting wild game for money, more of them were approving (52.6%). Respondents were more supportive of hunting as a controlled and well-planned activity that protects animals ($M=3.68$; $SD=1.508$). On the other side, they understand that the development of hunting tourism leads to the development of the economy of the local community ($M=4.12$; $SD=1.106$), but they don't approve of trophy hunting ($M=2.41$; $SD=1.573$). Thus, they are not sure if they will be more supportive of hunting tourism if it has positive impacts on their communities ($M=3.01$; $SD=1.448$). Respondents are not sure

suurkaupungin nykyisenä asuinpaikkanaan (45,6 % yli 100 000 asukkaan kaupungeissa, 22,8 % asui kaupungeissa, joissa oli 10 000–50 000 asukasta. Kaupungeissa, joissa oli 50 000–100 000 asukasta asui 8,8 % vastaajista. Alle 10 000 asukkaan kaupungeissa asui 22,8 % vastaajista.)

Suurin osa vastaajista oli muita kuin metsästäjiä (89,5 %), mutta enemmistöllä heistä oli metsästäjä perheenjäsenenä (18,4 %), läheisenä ystävänä (26,3 %) tai tuttavana (28,1 %). Kun heiltä kysyttiin, voisivatko he ampua villieläimen, useimmat heistä vastasivat kielteisesti (66,7 %). Kuitenkin jopa 33,3 % sanoi, että he voisivat ampua riistaa, vaikka suurin osa heistä ei ollut metsästäjiä.

Jotta voitiin selvittää, kuinka hyvin vastaajat tuntevat Serbian metsästysmatkailun perustietoja, kyselylomakkeessa kysyttiin saksanhirven hintojen tuntemisesta ja riistan hintojen muodostumisesta metsästysmatkailussa. Tulokset osoittivat, että vastaajilla ei ole selkeää kuvaa siitä, mikä taho määrittelee riistan hinnan. He vastasivat, että hinnan määrittelee Serbian metsästysliitto (49,1%), valtio (31,6 %) ja metsästysseurat (12,3 %). Toiset ilmoittivat, että he eivät osaa sanoa (1,83 %) tai että sen sanelevat metsästyksen johtajat/ riistanhoitajat (3,5 %) tai matkatoimistot (1,8 %). Keskilaaatuisen saksanhirvitrofeen hinnan osalta vastaajat arvioivat sen olevan: 300–500 euroa (21,9 %), 600–1 000 euroa (12,3 %), 1 000–2 000 euroa (17,5 %) tai alle 300 euroa (13,2 % vastaajista). He uskovat, että metsästäjä käyttää alle 1 000 euroa metsästyksen vuodelle (49,1 %). Suurin osa otokseen osallistuneista syö riistalihaa silloin tällöin tai usein (51,8 %).

Vojvodinan asukkaat suhtautuvat enimmäkseen neutraalisti metsästyksen. He eivät yleisesti vastusta sitä, mutta eivät juuri tuekaan, eivätkä pidä metsästyksistä välttämättömänä toimintana luonnonvaraisten eläinten hoidon ja suojelun näkökulmasta ($Ka=2,84$; $SD=1,473$). Vastaajat suhtautuivat pääasiassa kielteisesti metsästysmatkailuun ($Ka=1,47$; $SD=.502$), mutta kuitenkin yli puolet (52,6 %) vastaajista hyväksyi riistan ampumisen maksua vastaan. Vastaajat kannattivat kuitenkin metsästyksessä kontrolloituna ja hyvin suunniteltuna ja eläimiä suojelevana toimintana ($Ka=3,68$; $SD=1,508$). He myös ymmärsivät, että metsästysmatkailun kehittäminen tukee paikallisyhteisön talouden kehittymistä ($Ka=4,12$; $SD=1,106$). Toisaalta vastaajat eivät hyväksyneet trofeemetsästyksistä ($Ka=2,41$; $SD=1,573$). Siksi he eivät olleet varmoja, tukisivatko he metsästysmatkailua nykyistä enemmän siitä huolimatta, jos sillä olisi myönteisiä vaikutuksia heidän yhteisöihinsä ($Ka=3,01$; $SD=1,448$). Vastaajat eivät olleet myöskään varmoja siitä, onko metsästys toimiva tapa hallita luonnonvaraisia riistakantoja ($Ka=3,00$; $SD=1,262$). Lisäksi selvisi, etteivät vastaajat tunne Serbian tärkeimpien riistalajien kantojen

whether hunting is a successful way of controlling wild game populations (M=3.00; SD=1.262). They are, also, non-familiar with the quantity of the most important game species in Serbia.

However, results, also, showed that there are statistically significant differences in attitudes between men and women. Women are more negatively orientated to hunting and hunting tourism. While men significantly approve of hunting as a controlled and well-planned activity in order to protect themselves (M=4.20; SD=1.215), women do not (M=3.23; SD=1.669; $t(112)=3.112$, $p=0.02$). The difference is even greater in the attitude towards hunting tourism, where women are quite negative and disapproving of it compared to men. Male respondents agree more that hunting tourism could contribute to local communities and are more ready to support it if there are positive impact from it to their communities. There are statistically significant differences in attitudes to hunting and hunting tourism between different age groups. Respondents from the age category of 46 up to 55 years were more favorable to hunting and hunting tourism than younger respondents. They approve more trophy hunting than the youngest respondents between 20 and 25 years old, and they agree more that hunting tourism is a sector in which should invest more. Older respondents agree more that hunting tourism activities should be developed in their communities compared to younger respondents.

All these contradictory answers indicate ignorance and misunderstanding of the basics of hunting, wildlife management, and hunting tourism. People realize that hunting is necessary; however, they don't approve of it very much and don't consider it a part of Serbian tradition. Especially are not supportive of hunting tourism activities, and believe that these activities would destroy wildlife. However, although they are a little supportive of hunting tourism's impact on the economy of the local community, they don't consider it as a sector that needs more investment and development. These results reflect the conflicting feelings that hunting evokes in public.

The survey among hunters in Serbia

The survey was conducted during September and October 2022 and included hunters from AP Vojvodina. Questionnaires were distributed by trained students of the University of Novi Sad during some hunting events.

Results

The first part of the questionnaire was devoted to demographic questions. The study sample consisted of mostly male hunters (95%). The majority of hunters in this sample were aged from 30 to 39 years (38.02%) and from 40 to 49 years (28.1%), and the less were aged more than 50 years (14.05%).

suuruutta.

Tulokset osoittivat myös, että miesten ja naisten asenteissa on tilastollisesti merkitseviä eroja. Naiset suhtautuvat kielteisemmin metsästyksen ja metsästysmatkailuun. Miehet hyväksyivät (Ka=4,20; SD=1,215) metsästyksen valvottuna ja suunnitelmallisena toimintana sekä itsensä ja kotinsa suojelemiseksi merkittävästi naisia useammin (Ka=3,23; SD=1,669; $t(112)=3,112$, $p=0,02$). Ero oli vielä suurempi suhtautumisessa metsästysmatkailuun, johon naiset suhtautuivat melko kielteisesti ja paheksuvasti miehiin verrattuna. Miesvastaajat olivat enemmän samaa mieltä siitä, että metsästysmatkailu voisi edistää paikallisyhteisöjen hyvinvointia, ja olivat valmiimpia tukemaan sitä, jos sillä on myönteisiä vaikutuksia heidän omiin yhteisöihinsä. Metsästys- ja metsästysmatkailuasenteissa on tilastollisesti merkitseviä eroja myös eri ikäryhmien välillä. Vastaajista 46–55-vuotiaat suhtautuivat metsästyksen ja metsästysmatkailuun myönteisemmin kuin nuoremmat vastaajat. He hyväksyivät myös trofeemetsästyksen laajemmin kuin nuorimmat, 20–25-vuotiaat vastaajat. Ikäryhmistä 46–55-vuotiaat ovat myös nuorempia vastaajia enemmän samaa mieltä siitä, että metsästysmatkailu on ala, johon olisi investoitava enemmän, ja että metsästysmatkailua tulisi kehittää heidän yhteisöissään.

Kaikki nämä ristiriitaiset vastaukset osoittavat tietämättömyyttä metsästyksen, riistakantojen hoidon ja metsästysmatkailun perusteista. Ihmiset ymmärtävät, että metsästyks on välttämätöntä, mutta he eivät silti hyväksy sitä eivätkä pidä sitä osana serbialaisia perinteitä. He eivät tue metsästysmatkailua ja uskovat, että se tuhoaa riistaeläinkantoja. Vaikka he näkevät metsästysmatkailulla olevan jonkin verran potentiaalia vaikuttaa positiivisesti paikallisyhteisön talouteen, he eivät kuitenkaan pidä sitä alana, joka tarvitsisi lisää investointeja ja kehittämistä. Tulokset heijastavatkin hyvin niitä ristiriitaisia tunteita, joita metsästyksen suuren yleisen piirissä herättää.

Serbian metsästäjien näkemykset

Kysely toteutettiin syys- ja lokakuussa 2022, ja siihen osallistui AP Vojvodinan alueen metsästäjiä. Novi Sadin yliopiston opiskelijat jakoivat kyselylomakkeita eräiden metsästystapahtumien aikana.

Tulokset

Tutkimusotos koostui enimmäkseen miesmetsästäjistä (95 %). Suurin osa vastaajista metsästäjistä oli 30–39-vuotiaita (38,02 %) ja 40–49-vuotiaita (28,1 %), vähemmistö yli 50-vuotiaita (14,05 %).

Kyselyntoiosessa osassa metsästäjiltä kysyttiin heidän metsästysmotiiveistaan sekä sitoutumisestaan ja kokemuksistaan metsästyksen suhteen. Suurin

In the second part of the questionnaire, hunters were answered about their hunting motivation, engagement, and experiences. The majority of the respondents are members of hunting clubs (96.7%). They stated that they mostly hunt small game (74.38%). Predators are hunted by 38.02% and big game by 28.1% of the sampled hunters. Most respondents (70.2%) stated that their main motivation for hunting was spending time in nature. Also notable is a family tradition (parents, grandparents, or other relatives were hunters) with 55.4%. The purpose of recreation seems to be not a very important motivation to start hunting (27.3% of respondents). Having benefited from the catch seems to be the least motivating with only 3.3% of hunters responding. This is important information and again shows that hunters' primary motivation lies in nature preservation and not exploitation.

Most respondents value their hunting equipment around 500-1000€ (28.1%) and 1000-3000€ (23.1%). Also, 10.7% value their equipment up to 500€ which means that most sampled hunters in Serbia don't have big spending on equipment. Only 17.4% of the sampled hunters possess equipment valued over 5000€ (9.1% over 7000€).

When it comes to annual spending on hunting-related activities most hunters stated they spend up to 300€ (28.1%) or between 300 and 600€ (29.75%). On the other hand, a large part of the sample (20.66%) states spending over 2000€ annually. These results lead to the conclusion that hunters in Serbia prefer spending on hunting activities over hunting equipment.

When it comes to hunting and types of hunting ground majority of the sample prefer open range hunting grounds (92.6%). None of the respondents prefer fenced hunting grounds and 7.4% are fine with hunting in both types of hunting grounds.

The third part of the questionnaire included questions referring to participation in commercial or tourist hunting activities. Some respondents haven't participated in these hunts (41.3%). This group didn't respond to the following questions that concern this type of hunting. Others stated that they participated at least once before (6.6%) while others have more frequently. More than a quarter of hunters take part in commercial or tourist hunts 3 times a year or more (27.3%).

The location for these commercial/tourist hunts was mostly hunting grounds managed by hunting clubs in Vojvodina Region. Less frequently respondents also stated they took part in hunts in hunting grounds managed by Public Enterprises "Vojvodinašume", National Parks, and hunting grounds managed by the Ministry of Defense.

osa vastaajista oli metsästysseurojen jäseniä (96,7 %). He ilmoittivat metsästävänsä enimmäkseen pienriistaa (74,38 %). Petoeläimiä metsästi 38,02 % ja suurriistaa 28,1 %. Suurin osa vastaajista (70,2 %) ilmoitti pääasialliseksi metsästysmotiivikseen luonnossa liikkumisen. Merkittävä (55,4 %) oli myös perheen perinne (vanhemmat, isovanhemmat tai muut sukulaiset olivat metsästäjiä). Virkistyst sinänsä ei näyttänyt olevan kovin tärkeä peruste metsästyksen aloittamiseen (27,3 % vastaajista). Saaliista hyötyminen vaikutti olevan pienin motiivi metsästykselle, sillä vain 3,3 prosenttia vastaajista valitsi sen. Tämä osoittaa, että metsästäjien ensisijainen motiivi metsästykselle on luonnonsuojelu, ei sen hyödyntäminen.

Suurin osa vastaajista arvotti metsästysvarusteensa noin 500–1 000 € (28,1 %) tai 1 000–3 000 € (23,1 %) arvoisiksi. Lisäksi 10,7 % määritteli varusteidensa arvoksi enintään 500 euroa, mikä tarkoittaa, että useimmat serbialaiset metsästäjät eivät käytä suuria summia varusteisiinsa. Vain 17,4 prosentilla otokseen valituista metsästäjistä oli yli 5 000 euron arvosta metsästysvarusteita (9,1 % yli 7 000 euroa).

Useimmat metsästäjät ilmoittivat käyttävänsä vuosittain enintään 300 € (28,1 %) tai 300–600 € (29,75 %) metsästykseseen liittyviin aktiviteetteihin. Toisaalta merkittävä osa otoksesta (20,66 %) ilmoitti käyttävänsä yli 2 000 euroa vuodessa. Johtopäätöksenä näistä tuloksista voidaan todeta, että serbialaiset metsästäjät käyttävät mieluummin rahaa metsästykseseen kuin metsästysvälineisiin.

Metsästyksen ja metsästysaluetyyppien osalta suurin osa vastaajista suosi avoimia metsästysmaita (92,6 %). Kukaan vastaajista ei suosinut aidattuja metsästysmaita ja 7,4 % hyväksyi metsästyksen molemmilla metsästysalueilla.

Kyselylomakkeen kolmas osa sisälsi kysymyksiä, jotka koskivat osallistumista kaupalliseen jahtiin tai metsästysmatkailutoimintaan. Suurin osa vastaajista ei ole osallistunut näihin (41,3 %). Tämä ryhmä ei vastannut seuraaviin kysymyksiin, jotka koskivat kaupallistametsästystä. Kaupallisessa jahdissa tai metsästysmatkalla mukana olleet ilmoittivat osallistuneensa ainakin kerran aiemmin (6,6 %), kun taas muut olivat osallistuneet useammin. Yli neljännes (27,3 %) metsästäjistä osallistui kaupalliseen jahtiin tai metsästysmatkaan vähintään kolme kertaa vuodessa.

Kaupallisia metsästysmatkoja hyödyntäneiden metsästäjien metsästysalueena oli enimmäkseen metsästysseurojen hallinnoimia metsästysmaita Vojvodinan alueella. Harvemmin vastaajat ilmoittivat osallistuneensa metsästykseseen julkisten yritysten „Vojvodinašumen”

When booking these hunts only 17.95% of respondents used tourist agencies' services. The main motivation for participation in commercial or tourist hunts (multiple answers) is hunting in a different environment (62.3%) and hunting game that isn't present in their hunting ground (46.8%). Other answers were less represented. Interestingly, trophies were not a significant motivation (3.9%). When it comes to type (multiple answers), the big game is dominant in hunting tourism (73.08%). Much less represented are small game (28.2%) and predators (14.1%). Annual spending in commercial or hunting tourism is not very diverse. Almost three-quarters of respondents spend less than 1000€ (up to 500€ – 55.6% and 500–1000€ 18.1%). Larger spending is much less represented with only 1.4% of respondents spending more than 6000€ annually.

The aim of the survey was, also, to estimate the expenses of an average local commercial/tourist hunt. Hunters arbitrarily estimated the total costs by categories – the cost of organization and cull, cost of food and accommodation, cost of transport, cost of non-hunting activities, and cost of processing and preparation of trophies. Most hunters stated that organization and cull cover most of the expenses (answers ranged from 50–85%). Accommodation and food costs ranged from 10 to 30% according to the hunter's estimate. Transport services costs mostly ranged from 10 to 20%, and non-hunting activities ranged from 5 to 15%. Most respondents estimated that the processing and preparation of trophies range up to 5% of the total cost of the hunt.

Hunters' main source of information on tourist hunts was through friends and acquaintances (61.76%). Social media are also significant with 26.47%. Other means such as via internet browsers, advertising in hunting magazines, or hunting exhibitions and fairs were much less represented.

The fourth part of the questionnaire included questions about hunting abroad. Only a small share of hunters (15.7%) traveled abroad for hunting. Almost all respondents hunted big game abroad. They mostly traveled to countries in the close region such as Montenegro, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Hungary, and Romania. All of the respondents stated they haven't used any services from tourist agencies when hunting abroad. The expense of 63.2% of respondents was below 1000€. Only 2 10.5% of respondents spent more than 5000€.

When asked to estimate their expenses of tourist hunts abroad, hunters stated that the largest part of the cost of the tourist hunt was the organization and cull. Hunters' estimates ranged from 65 to 85% of the total cost.

hallinnoimilla metsästysalueilla, kansallispuistoissa ja puolustusministeriön hallinnoimilla metsästysalueilla.

Metsästyspalveluita varatessaan vain 17,95 % vastaajista käytti matkatoimistojen palveluita. Tärkein motiivi osallistua kaupalliseen jahtiin tai metsästysmatkaan (useita vastauksia) oli metsästys erilaisessa ympäristössä (62,3 %) ja sellaisen riistan metsästys, jota ei löydy omalta metsästysalueelta (46,8 %). Muut vastaukset olivat vähemmän edustettuina. Mielenkiintoista oli, että metsästystrofeita ei mainittu merkittävinä metsästyksen motiivina (3,9 %). Metsästettävästä riistasta puhuttaessa suurista hallitsi metsästysmatkailussa (73,08 %). Paljon vähemmän edustettuina olivat pienriista (28,2 %) ja petoeläimet (14,1 %). Lähes kolme neljäsosaa vastaajista käytti alle 1 000 € (500 euroon asti 55,6 % ja 500–1 000 euroa 18,1 %) metsästysmatkailuun tai kaupalliseen metsästyksen vuosittain. Suuremmat menot ovat paljon harvinaisempia, sillä vain 1,4 % vastaajista käytti yli 6 000 euroa vuodessa.

Tutkimuksen tavoitteena oli myös arvioida keskimääräisen serbialaisen kaupallisen metsästysmatkan kustannuksia. Metsästäjät arvioivat kokonaiskustannukset kululuokittain sisältäen kustannukset metsästyksen järjestämisestä ja kaatomaksusta, ruoasta ja majoituksesta, kuljetuksista, muusta kuin metsästystoiminnasta sekä metsästysrofeiden käsittelystä ja valmistuksesta. Useimmat metsästäjät ilmoittivat, että metsästystapahtuman järjestelykulut ja kaatomaksu kattoivat suurimman osan kuluista (vastaukset vaihtelivat 50–85 % välillä). Majoitus- ja ruokakustannusten osuus vaihteli metsästäjien arvion mukaan 10–30 prosentin välillä. Kuljetuspalvelujen kustannukset enimmäkseen 10–20 prosentin välillä ja muun kuin metsästyksen kustannusten osuus vaihteli 5–15 prosentin välillä. Useimmat vastaajat arvioivat, että metsästystrofeiden käsittely ja valmistus kattoi enintään viisi prosenttia metsästysmatkan kokonaiskustannuksista.

Metsästäjien pääasiallinen tietolähde metsästysmatkailussa oli ystävät ja tutut (61,76 %). Sosiaalinen media oli myös merkittävä (26,47 %). Muut kanavat, kuten Internet, mainonta metsästyslehdissä tai metsästysnäyttelyt ja -messut, olivat paljon vähemmän edustettuina.

Kyselyn neljännessä osassa kysyttiin ulkomailla tapahtuvasta metsästyksestä. Vain pieni osa metsästäjistä (15,7 %) matkusti ulkomaille metsästämään. Lähes kaikki vastaajat metsästivät ulkomailla suurriistaa. He matkustivat enimmäkseen lähialueen maihin, kuten Montenegroon, Bosnia-Hertsegovinaan, Kroatiaan, Unkariin ja Romaniaan. Kaikki vastaajat ilmoittivat, etteivät ole käyttäneet mitään matkailutoimistojen palveluita

Accommodation and transport costs estimated were similar in the range of 10-20%. Other non-hunting activities were estimated at around 5-10% and most respondents stated they find that processing and preparation of trophies are free of charge.

The main motivation to travel abroad for hunting (multiple answers) was hunting in a different environment (61.9%) and hunting of a game that isn't present in their hunting ground (47.6%). Active vacation (28.6%) and interesting/strong trophies (14.3%) also seem to be important for respondents. The majority of the respondents (73.9%) get information on tourist hunts via friends and acquaintances. While most marketing nowadays is done online, hunters seem to prefer word of mouth and recommendations from people they know.

Questions:

1. *What is the public opinion about hunting in your country? What is about hunting tourism?*
2. *How do young people view hunting?*
3. *How interested are young people in participating in hunting?*
4. *Do hunters support the development of hunting tourism in your country?*

metsästäessään ulkomailla. Useimmilla (63,2 %) vastaajista kulut olivat alle 1 000 €. Vain 10,5 % vastaajista käytti yli 5 000 €.

Kun metsästäjiä pyydettiin arvioimaan metsästysmatkailun kustannuksia ulkomailla, he totesivat, että suurimman osan kustannuksista muodosti matkanjärjestäminen, metsästyksen organisointi ja kaatomaksu. Metsästäjien arviot näiden kulujen osuuden osalta vaihtelivat 65 prosentista 85 prosenttiin kokonaiskustannuksista. Arvioitujen majoitus- ja kuljetuskustannusten osuus olivat kumpikin 10–20 prosenttia. Muun kuin metsästystoiminnan osuuden arvioitiin olevan 5–10 prosenttia, ja useimmat vastaajat ilmoittivat metsästystrofeiden käsittelyn ja valmistuksen olevan maksutonta.

Suurin syy matkustaa ulkomaille metsästäämään (useita vastausvaihtoehtoja) oli metsästys erilaisessa ympäristössä (61,9 %) ja sellaisen riistan metsästys, jota ei esiinny heidän omalla metsästysalueellaan (47,6 %). Myös aktiivilomailu (28,6 %) ja mielenkiintoiset/isot trofeet (14,3 %) tuntuvat olevan vastaajille tärkeitä. Suurin osa vastaajista (73,9 %) sai tietoa metsästysmatkailusta ystävien ja tuttavien kautta. Vaikka suurin osa markkinoinnista tapahtuu nykyään verkossa, metsästäjät näyttävät suosivan suusanallista tietoa ja tuntemiensa ihmisten suosituksia.

Kysymyksiä:

1. *Mikä on yleinen mielipide metsästyksestä maassasi? Entä metsästysmatkailun suhteen? Miten nuoret suhtautuvat metsästyksen?*
2. *Kuinka kiinnostuneita nuoret ovat metsästyksen osallistumisesta?*
3. *Tukevatko metsästäjät metsästysmatkailun kehittämistä maassasi?*

6.3 Case study no 3: Social acceptance of hunting in Finland

The Finnish Wildlife Agency has followed the general acceptance of hunting among Finns since 1986. Attitudes toward hunting have become more favourable over the years (Figure 23). In 2013, when the last opinion survey was conducted, the acceptance of hunting was at its highest level as 87% of the respondents had a positive or neutral stance towards hunting, whereas in 1986 this figure was only 69%.

6.3 Metsästyksen yhteiskunnallinen hyväksyttävyys Suomessa

Suomen riistakeskus on seurannut metsästyksen yleistä hyväksyttävyyttä suomalaisten keskuudessa vuodesta 1986. Asenne metsästystä kohtaan on muuttunut vuosien mittaan suotuisammaksi (kuviot 23). Vuonna 2013, jolloin edellinen mielipidetutkimus tehtiin, metsästyksen hyväksyntä oli korkeimmillaan, sillä 87 prosenttia vastaajista suhtautui metsästyksen myönteisesti tai neutraalisti, kun vuonna 1986 luku oli vain 69 prosenttia.

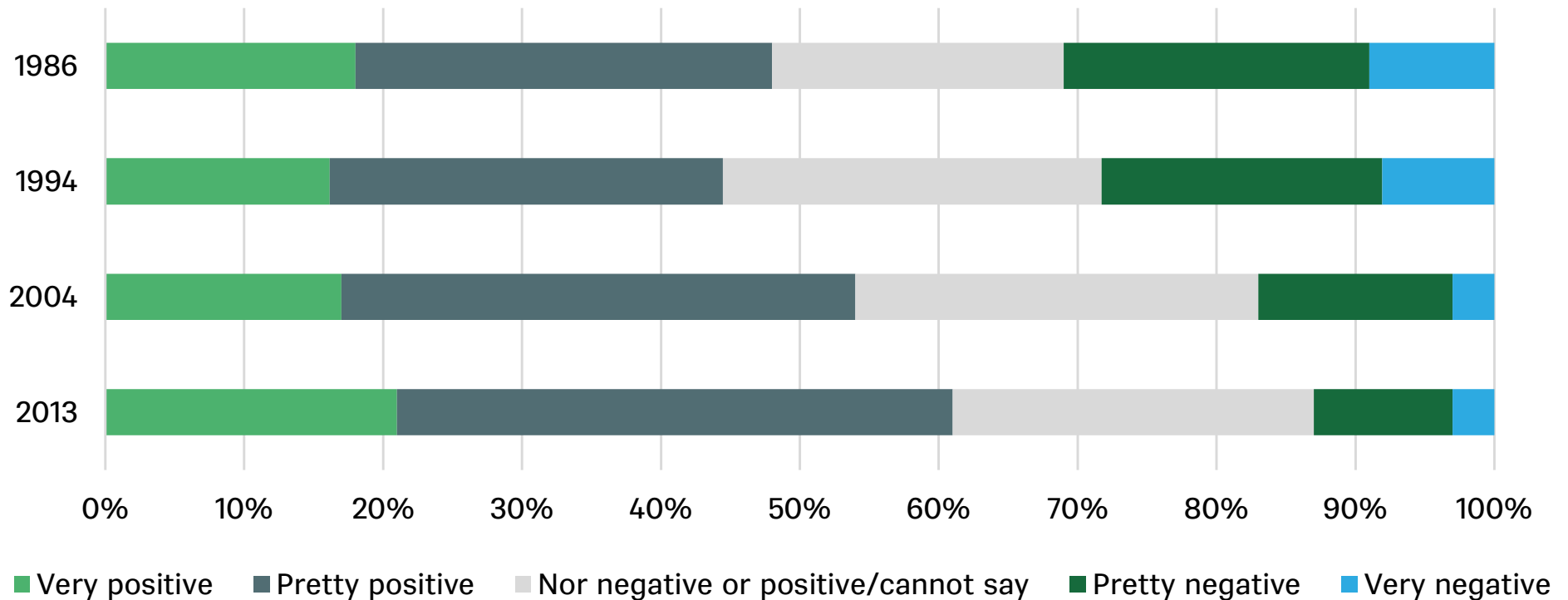

Figure 23: Attitude towards hunting among 15–79-year-old Finns 1986–2013.

Kuvio 23: 15–79-vuotiaiden suomalaisten suhtautuminen metsästyksen vuosina 1986–2013.

Lähde: Suomen riistakeskus 2014/Taloustutkimus

The reasons for growing social acceptance of hunting from the 1980s to the 2010s are not known exactly. One of the likely reasons is the growing deer (white-tailed and roe) population that causes traffic accidents and other problems, such as garden and crop damage. In 2013, three out of four of Finns had a positive attitude towards the hunting of deer species. An increasing number of Finns also see hunters as conservationists. The Finnish Wildlife Agency has done a lot of work to educate Finnish hunters on hunting ethics in the 2000s, so maybe this work has also bears fruit (The Finnish Wildlife Agency 2013, 2014, 2022).

High social acceptance of hunting in Finland is also likely associated to the strong rural identity of the Finns, as hunting is most of all a rural activity. In 2018, more than 72% of the population lived in urban areas (Helminen et al., 2020). Despite the relative high level of urbanization of the country, only 41% of the Finns identified themselves as purely urban in the national rural barometer of 2020. At the same time, 37% of the respondents identified to be both rural and urban (Maaseutupolitiikka.fi 2020.).

To explore the acceptance of hunting, Ruralia Institute conducted an e-survey in autumn 2018 among consumers registered to a food panel. The questionnaire also included questions on consumers' perceptions on elk meat (Matilainen et al., 2023). In total, 199 respondents participated in the survey. The attitudes towards hunting were examined with statistical analysis.

The respondents are mainly favourably disposed towards hunting: 2/3 of the respondents indicated a positive attitude (Figure 24). In addition, over 80% of the respondents did not find bad to say about hunting as a way to procure meat, provided that the game populations are not threatened. Thus, most of the respondents appreciate if hunting is carried out for a legitimate reason – not just for fun. In fact, over 60% of respondents considered "hunting for fun" negatively. Respondents also often consider hunting as a central element in rural lifestyle as over 70% of them agreed with the statement. 15% of respondents viewed 'typical hunters' with dislike.

Syitä metsästyksen kasvavaan yhteiskunnalliseen hyväksyttävyyteen 1980-luvulta 2010-luvulle ei tiedetä tarkasti. Yksi todennäköisistä syistä on kasvava valkohäntäpeura- ja metsäkauriskanta, joka on aiheuttanut kasvavan määrän liikenneonnettomuuksia ja muita haittoja, kuten puutarha- ja satovahinkoja. Vuonna 2013 kolme neljästä suomalaisesta suhtautui myönteisesti hirvieläinten metsästyksen. Yhä useampi suomalainen näkee metsästäjät myös luonnonsuojelijoina. Suomen riistakeskus on tehnyt 2000-luvulla paljon työtä kouluttaakseen suomalaisia metsästäjiä metsästyksen etiikasta, joten ehkä tämäkin työ on kantanut hedelmää (Suomen riistakeskus, 2013, 2014, 2022).

Metsästyksen korkea yhteiskunnallinen hyväksyttävyys Suomessa liittyy myös suomalaisten vahvaan maaseutuidentiteettiin, sillä metsästyks on ennen kaikkea maaseudun toimintaa. Vuonna 2018 yli 72 prosenttia väestöstä asui kaupunkialueilla (Helminen ym., 2020). Maan suhteellisen korkeasta kaupungistumisasteesta huolimatta vain 41 prosenttia suomalaisista tunnisti itsensä puhtaasti kaupunkilaiseksi vuoden 2020 kansallisessa maaseutubarometrissa. Samaan aikaan 37 prosenttia vastaajista koki itsensä sekä maalaisiksi että kaupunkilaiseksi. (Maaseutupolitiikka.fi 2020.)

Metsästyksen hyväksyttävyyden selvittämiseksi Ruralia-instituutti toteutti syksyllä 2018 sähköisen kyselyn ruokapaneeliin rekisteröityneille kuluttajille. Kyselyyn sisältyi myös kysymyksiä kuluttajien käsityksistä hirvenlihasta (ks. Matilainen ym., 2023). Kyselyyn osallistui yhteensä 199 vastaajaa. Metsästysasenteita tarkasteltiin tilastollisella analyysillä.

Vastajat suhtautuvat metsästyksen pääosin myönteisesti: 2/3 vastaajista suhtautui metsästyksen myönteisesti (kuvio 24). Lisäksi yli 80 prosentilla vastaajista ei ollut pahaa sanottavaa metsästyksestä lihanhankintakeinona, kunhan riistakannat eivät ole uhattuina. Suurin osa vastaajista arvostaakin sitä, että metsästyksistä tehdään oikeutetusta syystä – ei vain hovin vuoksi. Itse asiassa yli 60 % vastaajista piti „metsästyksistä hovin vuoksi” negatiivisena. Vastajat pitivät metsästyksistä usein myös keskeisenä osana maaseudun elämäntapaa, sillä yli 70 % vastaajista oli samaa mieltä väittämän kanssa. 15 % vastaajista suhtautui „tyypillisiin metsästäjiin” torjuvasti.

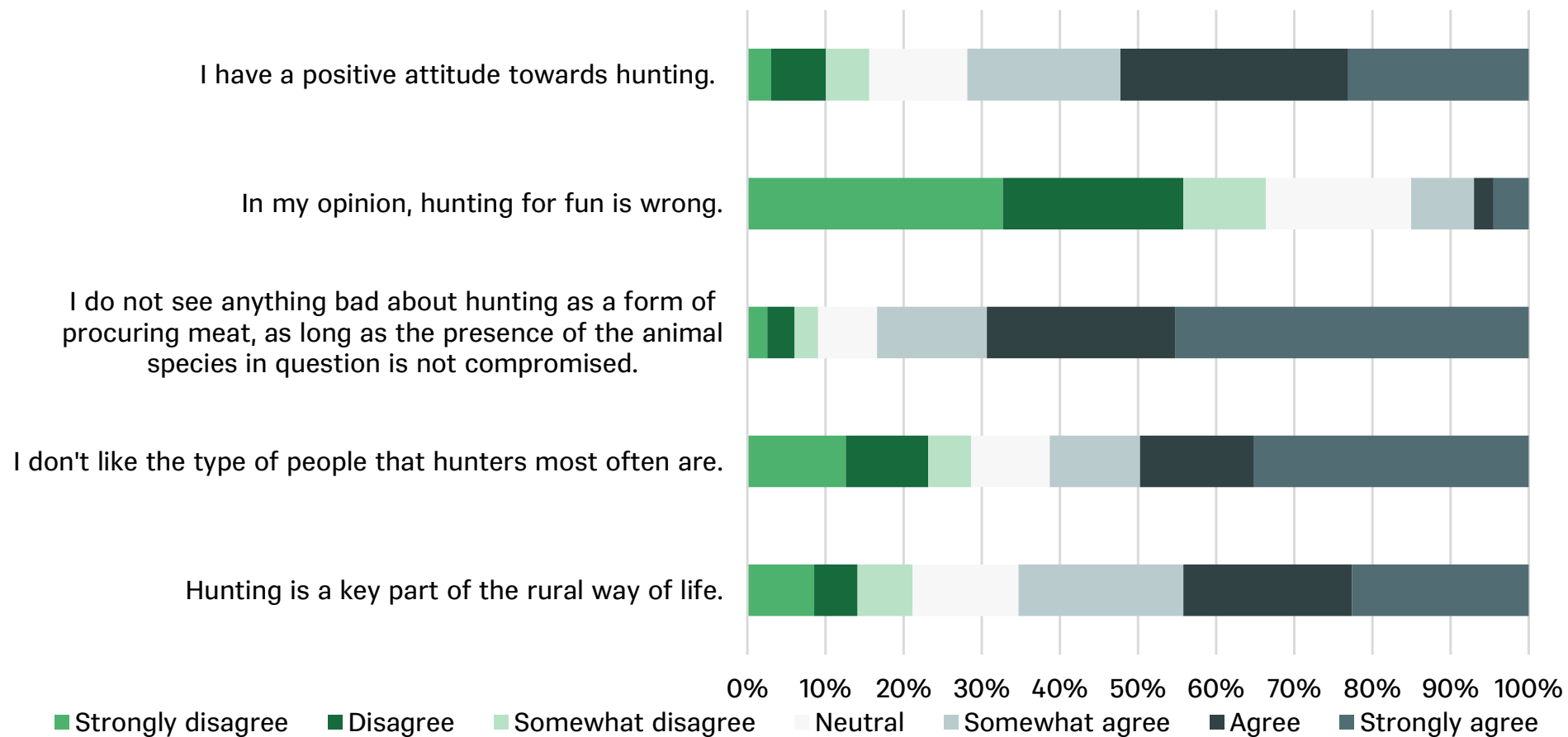

Figure 24: Respondents' attitudes towards hunting and hunters.

Kuvio 24: Vastaajien asenteet metsästystä ja metsästäjiä kohtaan.

The data was analysed to find statistically significant differences between various respondent groups, namely rural and urban respondents, and respondents under and over 35-year-olds. Another distinction was made based on respondents' relationship with hunting. Half of the respondents had no one in their circle of acquaintances who had hunted at least once. Another half knew someone with hunting experience.

There appears to be differences between groups regarding the statement "I don't like the type of people that hunters most often are". Respondents living in urban areas did not indicate strong dislike towards 'typical hunters' (mean 2.89), but they did not disagree with the statement as strongly as respondents from rural areas (mean 2.05; Mann-Whitney U-test¹ p=0.002). In other words, urban respondents did resent more the kind of people they visioned the typical hunters are than the rural ones did. Similarly, respondents under 35 years resented typical hunters more (mean 3.15) compared to older respondents (mean 2.50; Mann-Whitney U-test p=0.045).

The respondents differed in all statements when their connection to hunting was acknowledged. Compared to respondents with no personal connection to hunters, respondents who knew a person with hunting experience indicated more positive attitude towards hunting in general and hunting as a form of procuring meat as well as perceived hunting more strongly to be important part of rural lifestyle (Table 12). They did not either express as much dislike towards 'typical hunters' and were less strict on the statement related to hunting for fun. However, the latter that result is not statistically significant with p-value over 0.05. The results are essentially same if respondents' own hunting experience is considered.

¹ The data do not follow a normal distribution. The results obtained by using t-test are essentially similar compared to the presented results.

Tuloksia analysoitaessa löydettiin tilastollisesti merkitseviä eroja eri vastaajaryhmien, kuten maaseudun ja kaupunkien asukkaiden sekä alle ja yli 35-vuotiaiden vastaajien välillä. Toinen erottelu tehtiin sen perusteella, millainen kontakti vastaajilla oli metsästykseseen. Puolella vastaajista ei ollut tuttavapiirissään ketään, joka olisi metsästännyt edes kerran. Toinen puoli tunsi jonkun, jolla oli metsästykokemusta.

Ryhmien välillä näyttää olevan eroja erityisesti väitteessä „En pidä siitä, millaisia ihmisiä metsästäjät useimmiten ovat”. Kaupunkialueilla asuvat vastaajat eivät ilmaisseet voimakasta kielteisyyttä „tyypillisiä metsästäjiä” kohtaan (keskiarvo 2,89), mutta he eivät olleet väitteen kanssa yhtä vahvasti eri mieltä kuin maaseutualueiden vastaajat (keskiarvo 2,05; Mann-Whitney U-testi¹ p=0,002). Toisin sanoen kaupunkilaiset vastaajat paheksuivat enemmän sellaisia ihmisiä, joita he kuvittelivat tyypillisten metsästäjien olevan, kuin maaseudun vastaajat. Vastaavasti alle 35-vuotiaat vastaajilla oli negatiivisempi kuva tyypillisestä metsästäjästä (keskiarvo 3,15) kuin vanhemmilla vastaajilla (keskiarvo 2,50; Mann-Whitney U-testi p=0,045).

Vastaajat erosivat kaikissa väittämissä toisistaan, kun tarkasteltiin heidän kontaktiaan metsästykseseen. Verrattuna vastaajiin, joilla ei ollut henkilökohtaista yhteyttä metsästäjiin, metsästäjän tuntevat vastaajat suhtautuivat myönteisemmin metsästykseseen yleisesti ottaen sekä metsästykseseen lihanhankintamuotona. Lisäksi metsästäjän tuntevat vastaajat pitivät metsästystä voimakkaammin tärkeänä osana maaseudun elämäntapaa (ks. taulukko 12). He eivät myöskään ilmaisseet yhtä suurta vastenmielisyyttä „tyypillisiä metsästäjiä” kohtaan ja olivat myönteisempiä mielipiteessään, joka liittyi ”huvin vuoksi metsästykseseen”. Jälkimmäinen tulos ei kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevä, sillä p-arvo oli yli 0,05. Tulokset olivat pääosin samat, kun otetaan huomioon vastaajien omat metsästykokemukset.

¹ Aineisto ei noudata normaalijakaumaa. T-testillä saadut tulokset ovat pääosin samanlaisia kuin esitetyt tulokset.

Mean value	No personal connection (n=100)	Personal connection (n=99)	Mann-Whitney U test, p
I have a positive attitude towards hunting.	4.45	5.34	<0.001
In my opinion, hunting for fun is wrong.	5.06	4.57	0.074
I do not see anything bad about hunting as a form of procuring meat, as long as the presence of the animal species in question is not compromised.	5.49	6.13	0.002
I don't like the type of people that hunters most often are.	3.08	2.34	<0.001
Hunting is a key part of the rural way of life.	4.92	5.46	0.007

Table 12: Attitude differences between respondents with or without hunter connections.

Based on the results it seems that even a relative infrequent contact with hunters increases the acceptance of hunting among respondents. The results of the Finnish case study are very much in line with a Swedish study that revealed that the consumption of game meat increased the acceptance of hunting among urban population (Ljung et al., 2014). It seems that the acceptance of hunting in society can be increased by creating social contacts between hunters and nonhunters and give the latter a possibility to get their share of the catch.

Despite high social acceptance, hunting in Finland has certain challenges. Attitudes towards hunting are the most preserved among the residents of the capital Helsinki and the region of Uusimaa it belongs to (The Finnish Wildlife Agency 2013). In the future, this may have an impact on general attitudes towards hunting as typically people living in the Helsinki area have less contact with hunting and hunters than residents of other parts of the country. At the same time in many parts of rural Northern, Eastern and Central Finland the population is declining and ageing fast as the young move to cities. Thus, the number of rural hunters is declining, which creates new challenges for Finnish hunting associations especially concerning game management and evaluation (Bisi 2022).

Keskiarvo	Ei henkilökohtaista yhteyttä (n=100)	Henkilökohtainen yhteys (n=99)	Mann-Whitney U-testi, p
Suhtaudun metsästyksen myönteisesti.	4.45	5.34	<0.001
Mielestäni metsästys huvivuoksi on väärin.	5.06	4.57	0.074
En näe mitään pahaa metsästyksessä lihanhankintamuotona, kunhan kyseinen eläinlaji ei vaarannu.	5.49	6.13	0.002
En pidä sellaisista ihmisistä, jollaisia metsästäjät useimmiten ovat.	3.08	2.34	<0.001
Metsästys on keskeinen osa maaseudun elämäntapaa.	4.92	5.46	0.007

Taulukko 12. Asenne-erot niiden vastaajien välillä, joilla oli tai ei ollut metsästäjäyhteyksiä.

Tulosten perusteella näyttää siltä, että jopa suhteellisen satunnainen kontakti metsästäjiin lisää metsästyksen hyväksyttävyyttä vastaajien keskuudessa. Suomen tulokset ovat hyvin linjassa ruotsalaisen tutkimuksen kanssa, jonka mukaan riistalihan kulutus lisäsi metsästyksen hyväksyttävyyttä kaupunkiväestön keskuudessa (Ljung ym. 2014). Näyttää siltä, että metsästyksen hyväksyttävyyttä yhteiskunnassa voidaan lisätä luomalla sosiaalisia kontakteja metsästäjien ja ei-metsästäjien välille ja antamalla jälkimmäisille mahdollisuus saada osansa saaliista.

Korkeasta yhteiskunnallisesta hyväksynnästä huolimatta metsästyksessä on Suomessa tiettyjä haasteita. Metsästysasenteet ovat varautuneimpia Helsingin ja sitä ympäröivän Uudenmaan maakunnan asukkaiden keskuudessa (Suomen riistakeskus 2013). Tällä voi tulevaisuudessa olla vaikutusta yleiseen suhtautumiseen metsästyksen, sillä pääkaupunkiseudun väkiluku kasvaa ja tyypillisesti siellä asuvilla on vähemmän kontakteja metsästyksen ja metsästäjiin kuin muualla maassa asuvilla. Samaan aikaan monissa osissa Pohjois-, Itä- ja Keski-Suomen maaseutua väestö vähenee ja vanhenee nopeasti nuorten muuttaessa kaupunkeihin. Maaseudun metsästäjien määrä on vähenemässä, mikä luo uusia haasteita suomalaisille metsästykselle erityisesti riistanhoidon ja riistakantojen arvioinnin osalta (Bisi 2022, 48, 55).

On the other hand, the numbers of hunters living in cities have been increasing. Compared with their rural colleagues they often have fewer possibilities to hunt or participate in other activities of the hunting associations (Bisi 2022). This increasing number of busy city hunters, and the emergence of new hunter groups such as women, is seen as a possibility for creating new commercial hunting services in Finland. In the 2010s, there were clear signals that hunting tourism was becoming more popular. In 2010–2016, the yearly growth of turnover of Finnish hunting companies was nearly 10% (Pohja-Mykrä et al., 2018). It is possible that this positive development will continue also in the post-Covid times. In 2018, the most potential foreign customer segment was recognized to be the German speaking central Europe, where the hunters appreciate the wild and authentic nature that Finland can offer (Pohja-Mykrä et al., 2018).

Questions:

1. *Select a hunting tourism enterprise/destination from your own country. Describe enterprise's main stakeholders, how they create and receive value with the enterprise, and how they can support the enterprise to be more sustainable?*
2. *Hunting tourism enterprises can take many actions that contribute to sustainability. Mention as many practical actions you can come up with. Remember to use the different aspects (social, environmental, and economic) and time horizons.*
3. *What kind of hunting tourism products hunting culture and legislation enables in your country? Justify your opinion.*
4. *In your opinion, is hunting tourism socially accepted by the public in your country? Consider reasons for this and how the social acceptance could be improved, if needed?*

Toisaalta kaupungeissa asuvien metsästäjien määrä on ollut kasvussa. Maaseutukollegoihinsa verrattuna heillä on usein kuitenkin vähemmän mahdollisuuksia metsästää tai osallistua muuhun metsästysseurojen toimintaan. (Bisi 2022, 55.) Kiireisten kaupunkimetsästäjien määrän lisääntyminen sekä uusien kasvavien metsästäjäryhmien, kuten naismetsästäjien, ilmaantuminen luovat kuitenkin mahdollisuuksia kehittää Suomeen uusia kaupallisia metsästyspalveluita. 2010-luvulla olikin jo selviä merkkejä metsästysmatkailun suosion kasvusta. Vuosina 2010–2016 suomalaisten metsästysseurojen liikevaihdon vuosikasvu oli lähes 10 prosenttia. (Pohja-Mykrä ym. 2018, 150–151, 179.) On mahdollista, että tämä myönteinen kehitys jatkuu myös koronan jälkeisenä aikana. Vuonna 2018 potentiaalisimmaksi ulkomaiseksi asiakassegmentiksi tunnistettiin saksankielinen Keski-Eurooppa, jossa metsästäjät arvostavat Suomen tarjoamaa villiä ja aitoa luontoa (Pohja-Mykrä ym. 2018, 151).

Kysymyksiä:

1. *Valitse metsästysmatkailuyritys/-kohde omasta maastasi. Kuvaile yrityksen tärkeimpiä sidosryhmiä, miten he luovat ja saavat arvoa yrityksen kanssa ja miten he voivat tukea yritystä olemaan kestävämpi?*
2. *Metsästysmatkailuyritykset voivat toteuttaa monia kestävyyttä edistäviä toimia. Mainitse niin monta käytännön toimenpidettä, kun keksit. Muista käyttää eri näkökulmia (sosiaalinen, ympäristöllinen ja taloudellinen) sekä aikahorisonttia.*
3. *Millaisia metsästysmatkailutuotteita metsästyskulttuuri ja lainsäädäntö mahdollistavat maassasi? Perustele mielipiteesi.*
4. *Onko metsästysmatkailu mielestäsi sosiaalisesti hyväksytty maasi yleisön keskuudessa? Mieti syitä tähän ja miten sosiaalista hyväksyttävyyttä voitaisiin tarvittaessa parantaa?*

6.4 Case study no 4.: The story of an illegal bird hunt in Hungary

The positive effects of hunting and wild game management are well known. It has also been discussed that hunting tourism has a fundamental role in the economic sustainability of wild game management, and it has many positive social effects. However, it is no coincidence that hunting is regulated by law in many countries around the world. Unprofessional and illegal hunting could cause serious damage to wildlife. Poaching is one of the biggest threats to wildlife and it could cause the extinction of many species. It is a global problem that is also present in Hungary.

Illegal hunting of protected bird species was a serious problem in Hungary around the turn of the millennium. Most often, the perpetrators were from abroad, coming from countries where hunting of such bird species is not illegal and is a part of hunting traditions. These hunters visited other countries as well, where they also poached. One of the most known and biggest bird destructions in Hungary happened in 2001. Border guards found and confiscated 11768 carcasses of protected and highly protected bird species in a refrigerator truck at the border. The largest number in the truck were Common quail (4520 birds), Eurasian skylark (3458), and European turtle dove (1710). The nature conservation value of Corn crane and Ferruginous duck among the highly protected species were two thousand EUR per specimen at the time. The nature conservation value of the whole consignment was 1.2 million EUR according to officials from the Environmental Ministry. The list of species is shown in Table 13.

Species name	Scientific name	Species name	Scientific name
Common chaffinch	<i>Fringilla coelebs</i> L.	Gadwall	<i>Anas strepera</i> L.
Common greenshank	<i>Tringa nebularia</i> Gunnerus	Galerida cristata	<i>Galerida cristata</i> L.
Common linnet	<i>Linaria cannabina</i> L.	House sparrow	<i>Passer domesticus</i> L.
Common quail	<i>Coturnix coturnix</i> L.	Lapland longspur	<i>Calcarius lapponicus</i> L.
Common reed bunting	<i>Emberiza schoeniclus</i> L.	Meadow pipit	<i>Anthus pratensis</i> L.

6.4 Lintujen laiton metsästys Unkarissa

Metsästyksen ja riistanhoidon positiiviset vaikutukset tunnetaan. Lisäksi tiedetään, että metsästysmatkailulla on usein keskeinen rooli riistanhoidon taloudelliselle kestävyydelle ja sillä on monia myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia. Ei kuitenkaan ole sattumaa, että metsästystä säännellään lailla monissa maailman maissa. Epäammattimainen ja laiton metsästys, salametsästys, voi aiheuttaa vakavaa vahinkoa luonnolle. Salametsästys on yksi suurimmista uhista villieläimille, ja se voi johtaa monien lajien sukupuuttoon. Se on maailmanlaajuinen ongelma, joka koskee myös Unkaria.

Suojeltujen lintulajien laiton metsästys oli vakava ongelma Unkarissa vuosituhatien vaihteessa. Suurin osa salametsästäjistä oli kotoisin ulkomailta ja etenkin sellaisista maista, joissa näiden lintulajien metsästys ei ole laitonta ja joissa se on osa metsästysperinteitä. Tyypillisesti nämä salametsästäjät vierailivat muissakin maissa, joissa he myös laittomasti metsästäivät suojeltuja lintulajeja. Yksi Unkarin tunnetuimmista ja suurimmista lintuihin kohdistuvista metsästysrikoksista tapahtui vuonna 2001. Rajavartijat löysivät ja takavarikoivat rajalla olevasta pakasteautosta 11 768 suojeltujen ja erittäin uhanalaisten lintulajien ruhoa. Kuorma-autossa oli eniten viiriäisiä (4 520 kpl), kiuruja (3 458 kpl) ja turturikyhkyjä (1 710 kpl). Erityistä suojelua tarvitsevien lajien kuten ruisrääkän ja ruskosotkan rahalliseksi luonnonsuojeluarvoksi oli tuolloin laskettu kaksi tuhatta euroa yksilöä kohti. Koko erän luonnonsuojeluarvo oli ympäristöministeriön virkamiesten mukaan 1,2 miljoonaa euroa. Lajiluettelo on taulukossa 13.

Lajin nimi	Tieteellinen nimi	Lajin nimi	Tieteellinen nimi
Peippo	<i>Fringilla coelebs</i> L.	Harmaasorsa	<i>Anas strepera</i> L.
Valkoviklo	<i>Tringa nebularia</i> Gunnerus	Töyhtökiuru	<i>Galerida cristata</i> L.
Hemppo	<i>Linaria cannabina</i> L.	Varpunen	<i>Passer domesticus</i> L.
Viiriäinen	<i>Coturnix coturnix</i> L.	Lapinsirkku	<i>Calcarius lapponicus</i> L.
Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i> L.	Niittykirvinen	<i>Anthus pratensis</i> L.

Common snipe	<i>Gallinago gallinago</i> L.	Hawfinch	<i>Coccothraustes coccothraustes</i> L.
Common whitethroat	<i>Curruca communis</i> Latham	Northern lapwing	<i>Vanellus vanellus</i> L.
Corn bunting	<i>Emberiza calandra</i> L.	Northern shoveler	<i>Anas clypeata</i> L.
Corn crake	<i>Crex crex</i> L.	Pine bunting	<i>Emberiza leucocephalos</i>
Dunlin	<i>Calidris alpina</i> L.	Red-throated pipit	<i>Anthus cervinus Pallas</i>
Eurasian curlew	<i>Numenius arquata</i> L.	Common starling	<i>Sturnus vulgaris</i> L.
Eurasian skylark	<i>Alauda arvensis</i> L.	Spotted redshank	<i>Tringa erythropus Pallas</i>
Eurasian tree sparrow	<i>Passer montanus</i> L.	Tawny pipit	<i>Anthus campestris</i> L.
Eurasian wigeon	<i>Anas penelope</i> L.	Tree pipit	<i>Anthus trivialis</i> L.
European goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i> L.	Water pipit	<i>Anthus spinoletta</i> L.
European greenfinch	<i>Chloris chloris</i> L.	Western yellow wagtail	<i>Motacilla flava</i> L.
European stonechat	<i>Saxicola rubicola</i> L.	White wagtail	<i>Motacilla alba</i> L.
European turtle dove	<i>Streptopelia turtur</i> L.	Wood sandpiper	<i>Tringa glareola</i> L.
Ferruginous duck	<i>Aythya nyroca</i>	Yellowhammer	<i>Emberiza citrinella</i> L.

Table 13: List of species poached and intended for smuggling

Taivaanvuohi	<i>Gallinago gallinago</i> L.	Nokkavarpuinen	<i>Coccothraustes coccothraustes</i> L.
Pensaskerttu	<i>Curruca communis</i> Latham	Töyhtöhyppä	<i>Vanellus vanellus</i> L.
Harmaasirkku	<i>Emberiza calandra</i> L.	Lapasorsa	<i>Anas clypeata</i> L.
Ruisräökkä	<i>Crex crex</i> L.	Mäntysirkku	<i>Emberiza leucocephalos</i>
Suosirri	<i>Calidris alpina</i> L.	Lapinkirvinen	<i>Anthus cervinus Pallas</i>
Kuovi	<i>Numenius arquata</i> L.	Kottarainen	<i>Sturnus vulgaris</i> L.
Kiuru	<i>Alauda arvensis</i> L.	Mustaviklo	<i>Tringa erythropus Pallas</i>
Pikkuvarpuinen	<i>Passer montanus</i> L.	Nummikirvinen	<i>Anthus campestris</i> L.
Haapana	<i>Anas penelope</i> L.	Metsäkirvinen	<i>Anthus trivialis</i> L.
Tikli	<i>Carduelis carduelis</i> L.	Vuorikirvinen	<i>Anthus spinoletta</i> L.
Viherpeippo	<i>Chloris chloris</i> L.	Keltavästäräkki	<i>Motacilla flava</i> L.
Mustapäätasku	<i>Saxicola rubicola</i> L.	Västäräkki	<i>Motacilla alba</i> L.
Turturikyyhky	<i>Streptopelia turtur</i> L.	Liro	<i>Tringa glareola</i> L.
Ruskosotka	<i>Aythya nyroca</i>	Keltasirkku	<i>Emberiza citrinella</i> L.

Taulukko 13. Luettelo salametsästetyistä ja salakuljetettaviksi aiotuista lajeista

Although the perpetrators were foreign hunters, it is inconceivable that local hunters and the hunting clubs would have been unaware of such a scale of poaching. These hunting clubs tried to cover up the case by destroying hunting documents. They claimed that the birds weren't shot but captured with nets, and some of the carcasses came from other countries. The latter claim raised questions about the accuracy of border control and put the trade of protected animals into a broader context.

The expert examinations and police investigation came to a different conclusion. The birds were shot by special small-mesh shotgun pellets in Hungary around Mélykút, Tataháza, Felsőszentiván, and Csávoly. The perpetrators were foreign hunter that collected the prey for restaurants and collectors. This poaching happened with help of Hungarian hunters.

This terrible damage to wildlife caused a big social and media response. The Hungarian Ornithological and Nature Conservation Society organised a demonstration – conservationists lit candles in memory of the 12000 dead protected birds. Nature conservation NGOs submitted a petition to the ambassador of the country of origin of the hunters so that their authorities should order a rigorous investigation into the matter. The ambassador promised to do everything possible to prevent a similar event from happening again. However, he cannot prevent protected birds migrating from Hungary being shot elsewhere.

Mohács Municipal Court sentenced one foreign and one Hungarian defendant to 3 years 4 months imprisonment each, and four Hungarian and two foreign defendants to between 10 months and 2 years imprisonment. Three official hunters were sentenced by Baranya County Court to about one and half years imprisonment in 2005. They were official hunters of two local hunting clubs and they served their prison sentence.

Many laws amendment and rule change were suggested following this scandal. According to one of the suggestions, professional hunters working for hunting clubs should be employed by the state so that they can better represent the public interest. Suggestions for modifying hunting and nature conservation laws were also made. According to this, hunts must be reported to the nature conservation authority not only in nature reserves but everywhere. Nature conservationists should also have the right to examine the harvest. These ideas remained suggestions only. However, poaching became a separate category in criminal law. Previously, perpetrators could only be prosecuted for animal cruelty or theft.

Vaikka tekijät olivat ulkomaalaisia metsästäjiä, on mahdotonta uskoa, etteivät paikalliset metsästäjät ja metsästysseurat olisi olleet tietoisia tällaisesta salametsästyksen laajuudesta. Metsästysseurat yrittivät peitellä tapausta tuhoamalla metsästysasiakirjoja. He väittivät mm., että lintuja ei ollut ammuttu, vaan pyydystettiin verkolla, ja osa ruhoista tuli muista maista. Viimeksi mainittu väite herätti kysymyksiä rajavalvonnan tarkkuudesta ja asetti suojeltujen eläinten kaupan haasteet laajempaan kontekstiin.

Asiantuntijakuulusteluissa ja poliisitutkinnassa päädyttiin toisenlaiseen lopputulokseen. Linnut ammuttiin erityisillä pienillä hauleilla Unkarissa Mélykútin, Tataházan, Felsőszentivánin ja Csávolyyn ympäristössä. Tekijät olivat ulkomaalaisia metsästäjiä, jotka keräsivät saaliin ravintoloille ja keräilijöille. Salametsästys tapahtui unkarilaisten metsästäjien tuella.

Tämä hirvittävä vahinko luonnolle aiheutti suuren yhteiskunnallisen reaktion ja sai paljon huomiota mediassa. Unkarin lintutieteellinen yhdistys ja luonnonsuojeluyhdistys järjestivät mielenosoituksen, jossa luonnonsuojelijat sytyttivät kynttilöitä 12 000 kuolleen suojellun linnun muistoksi. Luonnonsuojelujärjestöt esittivät vetoituksen metsästäjien alkuperämaan suurlähettiläälle, jotta heidän viranomaisensa määräisivät asian perusteelliseen tutkintaan. Suurlähettiläs lupasi tehdä kaikkensa, jotta vastaavanlainen ei toistuisi. Hän ei kuitenkaan voi estää sitä, että Unkarista muuttavia suojeltuja lintuja ammutaisiin muualla.

Mohácsin tuomioistuimien tuomitsi yhden ulkomaalaisen ja yhden unkarilaisen vastaajan kolmeksi vuodeksi ja neljäksi kuukaudeksi vankeuteen. Neljä unkarilaista ja kaksi ulkomaalaista vastaajaa tuomittiin vankeuteen kymmenestä kuukaudesta kahteen vuoteen. Baranyan alueellinen muutoksenhakutuomioistuimien tuomitsi lisäksi kolme ammattimetsästäjää noin puolentoista vuoden vankeuteen vuonna 2005. He olivat olleet kahden paikallisen metsästysseuran palveluksessa ja suorittivat vankeusrangaistuksensa.

Tämän skandaalin jälkeen ehdotettiin monia laki- ja sääntömuutoksia. Erään ehdotuksen mukaan metsästysseuroissa työskentelevien riistanhoitajien ja ammattimetsästäjien tulisi olla valtion palveluksessa, jotta he voivat paremmin edistää yleistä etua. Lisäksi vaadittiin metsästys- ja luonnonsuojelulakien muuttamista siten, että metsästyksestä olisi ilmoitettava luonnonsuojeluviranomaiselle luonnonsuojelualueiden lisäksi kaikkialla muuallakin. Luonnonsuojeluviranomaisilla tulisi myös olla oikeus tarkastaa saalis. Nämä ajatukset jäivät vain ehdotuksiksi. Salametsästyksestä tuli kuitenkin erillinen kategoria rikoslakiin. Aiemmin tekijöitä voitiin syyttää

Killing protected birds remains an issue. 1600 protected birds were killed by poachers between 2005 and 2021 in Hungary; these are mostly poisoning cases of birds of prey. The prevention and suppression of poaching is a big challenge in many places around the world. The real solution is still to come, and rules and laws alone cannot solve this problem. Hunting takes place deep in the forest or in remote places, so it is not that difficult to cover illegal activities. Here, in addition to the rules, hunting ethic determines the behaviour of hunters. Although hunting ethic is the backbone of the hunting society, it is hard to see it as an objective measure. Hunting culture, habits and traditions are different around the world. However, there is a need for some basic ethical standards that apply to all true hunters.

Questions:

1. *Why is poaching a problem on local and international level?*
2. *What are the likely ecological consequences of this case?*
3. *Which international conventions deal with the illegal trade of animals?*
4. *How can similar nature destructions be prevented?*

vain eläinräkkäyksestä tai varkaudesta.

Suojeltujen lintujen tappaminen on edelleen ongelma Unkarissa. Vuosina 2005–2021 salametsästäjät tappoivat noin 1 600 suojeltua lintua. Kyse oli enimmäkseen petolintujen myrkytystapauksista. Salametsästyksen ehkäiseminen ja torjuminen on suuri haaste monin paikoin ympäri maailmaa. Todellinen ratkaisu on vielä löytämättä, sillä säännöt ja lait eivät yksin pysty ratkaisemaan tätä ongelmaa. Metsästys tapahtuu syvällä metsässä tai muissa syrjäisissä paikoissa, joten laittoman toiminnan peittäminen ei ole vaikeaa. Sanotaan, että metsästysetiikka määrittää sääntöjen lisäksi metsästäjien käyttäytymistä. Vaikka metsästysetiikka on metsästäjäyhteisön selkäranka, sitä on kuitenkin vaikea nähdä objektiivisena mittarina. Metsästyskulttuuri, -tavat ja -perinteet ovat erilaisia eri puolilla maailmaa. Tarvitaan kuitenkin joitakin eettisiä perusnormeja, joita sovelletaan kaikkiin metsästäjiin.

Kysymyksiä:

1. *Miksi salametsästys on ongelma paikallisella ja kansainvälisellä tasolla?*
2. *Mitkä ovat tämän tapauksen todennäköiset ekologiset seuraukset?*
3. *Mitkä kansainväliset sopimukset koskevat laitonta eläinkauppaa?*
4. *Miten vastaavat luontotuhot voidaan estää?*

LIST OF FIGURES

Figure 1: Sustainable hunting tourism within three main pillars	11
Figure 2: The Doughnut model of sustainability, Source: Raworth, K. (2017).	11
Figure 3: Population of fallow deer	13
Figure 4: Beginning of driven hunt as a tradition in the Czech Republic	14
Figure 5: Photographic wildlife tourism has important position mostly in African countries	19
Figure 6: Trophy hunting is typical for Central European hunting system.	25
Figure 7: Trophy hunting in South Africa can be an important source of money to keep wild animals. On the picture blue wildebeest (Connochaetes taurinus)	27
Figure 8: Driven hunt of brown hares	31
Figure 9: Hunted mallards and put it on show after hunt	53
Figure 10: Phaasant hunting with hunting dogs in Serbia	55
Figure 11: Final show after driven hunt of wild boars.	65
Figure 12: Mating season of wild boars	69
Figure 13: Wild boars at night seen by thermal imaging rifle scope	73
Figure 14: European mounts of roe deers	79
Figure 15: Phaesants hunted in phaesantry	87
Figure 16: Reintroduction of european bison to the Czech Republic.	89
Figure 17: Overpopulated sika deer in Czechia	90
Figure 18: Economic sustainability fosters capacity to create well-being	101
Figure 19: The components of business models	117
Figure 20: Hunting guide searching for the deer.	121
Figure 21: Number of huntresses in Europe is increasing.	126
Figure 22: A traditional hunting court after a driven hunt. It solves in a humorous way the hunting faults that have happened or could have happened.	129
Figure 23: Attitude towards hunting among 15–79-year-old Finns 1986–2013.	145
Figure 24: Respondents' attitudes towards hunting and hunters.	147

KUVALUETTELO

Kuvio 1: Kestävä metsästysmatkailu kolmen pää Pilarin sisällä	11
Kuvio 2: Kestävyyden donitsimalli	11
Kuvio 3: Kuusipeurojen populaatio	13
Kuvio 4: Ajojahdin perinteinen aloitusseremonia Tšekissä	14
Kuvio 5: Villieläinkuvaukseen keskittynyt matkailu on erityisen suosittua Afrikassa	19
Kuvio 6: Trofeemetsästys on tavanomaista keski-eurooppalaisessa metsästysjärjestelmässä. Etelä-Afrikassa trofeemetsästys voi olla tärkeää villieläinten suojelun rahoittamiseksi. Kuvassa juovagnuu (Connochaetes taurinus).	25
Kuvio 8: Rusakon ajojahti on päättynyt	31
Kuvio 9: Pyydettyjä sinisorsia metsästyksen päätyttyä	53
Kuvio 10: Fasaaninmetsästys koirien kanssa Serbiassa	55
Kuvio 11: Villisian metsästyksen jälkeinen seremonia	65
Kuvio 12: Villisikojen parittelukausi	69
Kuvio 13: Villisika näkyy lämpötähtäimen avulla.	73
Kuvio 14: Metsäkauriiden eurooppalaisia trofeita	79
Kuvio 15: Pyydettyjä fasaaneja fasaanitilalla	87
Kuvio 16: Euroopanbiisonien palauttaminen Tšekin tasavaltaan	89
Kuvio 17: Japaninkauriiden ylitteet riistakannat Tšekin tasavallassa.	90
Kuvio 18: Taloudellinen kestävyys edistää kykyä luoda hyvinvointia.	101
Kuvio 19. Liiketoimintamallien osatekijät.	117
Kuvio 20: Metsästysopas etsimässä peuraa	121
Kuvio 21: Naismetsästäjien määrä kasvaa Euroopassa.	126
Kuvio 22: Perinteinen metsästystuomioistuim yhteismetsästyksen jälkeen. Metsästyksen aikana tapahtuneita rikoksia käsitellään humoristisesti.	129
Kuvio 23: 15–79-vuotiaiden suomalaisten suhtautuminen metsästyksen vuosina 1986–2013.	145
Kuvio 24: Vastaajien asenteet metsästästä ja metsästäjiä kohtaan.	147

LIST OF TABLES

Table 1: Specifics of hunting tourism	22
Table 2: Hunting season of main hunted species in Europe.	70
Table 3: Classification of landscapes by degree of naturalness	83
Table 4: Wild game management practices, their influence on wild game populations, and environmental consequences.	85
Table 5: Characteristics of hunting estates and professional hunting grounds	107
Table 6: Characteristics of rural hunting tourism operators	108
Table 7: Characteristics of intermediate tour operators.	109
Table 8: Characteristics of hunting clubs.. . . .	110
Table 9: Examples of trophy fees.. . . .	111
Table 10: Operation models for elk hunting on public land in Finland.	113
Table 11: Sustainable business model types.	119
Table 12: Attitude differences between respondents with or without hunter connections.	149
Table 13: List of species poached and intended for smuggling	152

TAULUKKOLUETTELO

Taulukko 1: Metsästysmatkailun erityispiirteet	22
Taulukko 2: Euroopan tärkeimpien metsästettyjen lajien metsästyskaudet	71
Taulukko 3. Luontoympäristöluokittelu luonnollisuuden asteen mukaan.	83
Taulukko 4. Riistanhoidon käytänteitä, niiden vaikutus luonnonvaraisen riistan kantoihin ja ympäristöön.	85
Taulukko 5: Metsästystilojen ja ammattimetsästysalueiden ominaispiirteet.	107
Taulukko 6: Maaseudun metsästysmatkailualan toimijoiden ominaispiirteet.	109
Taulukko 7: Matkanjärjestäjien ja -välittäjien ominaisuudet.	109
Taulukko 8: Metsästysseurojen ominaisuudet.	110
Taulukko 9: Esimerkkejä trofeemaksuista.	111
Taulukko 10: Hirvenmetsästyksen toimintamallit valtion mailla Suomessa.	113
Taulukko 11. Kestävien liiketoimintamallien tyypit.	119
Taulukko 12. Asenne-erot niiden vastaajien välillä, joilla oli tai ei ollut metsästäjäyhteyksiä.	149
Taulukko 13. Luettelo salametsästetyistä ja salakuljetettaviksi aiotuista lajeista	152

LIST OF MAPS

Map 1: Alpine ibex distribution	28
Map 2: Fallow deer distribution	29
Map 3: Brown hare distribution	31
Map 4: Golden jackal distribution	32
Map 5: Marmot distribution	33
Map 6: Chamois distribution	34
Map 7: Elk distribution	35
Map 8: Mouflon distribution	37
Map 9: Red deer distribution	39
Map 10: Roe deer distribution	41
Map 11: Sika deer distribution	43
Map 12: White-tailed deer distribution	44
Map 13: Wild boar distribution	47
Map 14: Black grouse distribution	49
Map 15: Common quail distribution	50
Map 16: Graylag goose distribution	51
Map 17: Mallard distribution	53
Map 18: Phaasant distribution	55
Map 19: Western capercaillie distribution	57
Map 20: Willow grouse distribution	58

KARTTALUETTELO

Kartta 1: Alppivuohen levinneisyys	28
Kartta 2: Euroopan kuusipeuran levinneisyys	29
Kartta 3: Rusakon levinneisyys	31
Kartta 4: Kultasakaalin levinneisyys	32
Kartta 5: Alppimurmelin levinneisyys	33
Kartta 6: Gemssin levinneisyys	34
Kartta 7: Hirven levinneisyys	35
Kartta 8: Muflonin levinneisyys	37
Kartta 9: Saksanhirven levinneisyys	39
Kartta 10: Metsäkauriin levinneisyys	41
Kartta 11: Japaninkauriin levinneisyys	43
Kartta 12: Valkohäntäpeuran levinneisyys	44
Kartta 13: Villisian levinneisyys	47
Kartta 14: Teeren levinneisyys	49
Kartta 15: Viiriäisen levinneisyys	50
Kartta 16: Metsähanhen levinneisyys	51
Kartta 17: Sinisorsan levinneisyys	53
Kartta 18: Fasaanin levinneisyys	55
Kartta 19: Metson levinneisyys	57
Kartta 20: Riekon levinneisyys	58

LIST OF CHARTS

Chart 1: Number of hunted fallow deer in Czechia and Hungary 2010 – 2021	29
Chart 2: Number of hunted brown hare in Hungary, Finland, Czechia, and Serbia 2010 - 2021	31
Chart 3: Number of hunted elks in Finland 2010–2021	35
Chart 4: Number of hunted mouflons in Hungary and Czechia 2010 - 2021	37
Chart 5: Number of hunted red deer in Hungary and Czechia 2010 - 2021	39
Chart 6: Number of hunted roe deer in Hungary and Czechia 2010 - 2021	41
Chart 7: Number of hunted sika deer in Czechia 2010 - 2021	43
Chart 8: Number of hunted white-tail deer in Finland 2010 - 2021	44
Chart 9: Number of hunted wild boar in Hungary and Czechia 2010 - 2021	47
Chart 10: Number of hunted black grouse in Finland 2010 - 2021	49
Chart 11: Number of hunted mallards in Hungary and Serbia 2010 - 2021	53
Chart 12: Number of hunted pheasants in Hungary and Czechia 2010 - 2021	55
Chart 13: Number of hunted capercaillie in Finland 2010 - 2021	57

KAAVIOLUETTELO

Obsah

Kaavio 1: Metsästettyjen kuusipeurojen määrä Tšekissä ja Unkarissa 2010–2021	29
Kaavio 2: Metsästettyjen rusakoiden määrä Unkarissa, Suomessa, Tšekissä ja Serbiassa 2010–2021	31
Kaavio 3. Metsästettyjen hirvien määrä Suomessa 2010–2021	35
Kaavio 4. Metsästettyjen mufloneiden määrä Unkarissa ja Tšekissä 2010–2021	37
Kaavio 5. Metsästettyjen isokauriiden määrä Unkarissa ja Tšekissä 2010–2021	39
Kaavio 6. Metsästettyjen metsäkauriiden määrä Unkarissa ja Tšekissä vuosina 2010–2021	41
Kaavio 7. Metsästettyjen japaninkauriiden määrä Tšekissä 2010–2021	43
Kaavio 8. Metsästettyjen valkohäntäpeurojen määrä Suomessa 2010–2021	44
Kaavio 9. Metsästettyjen villisikojen määrä Unkarissa ja Tšekissä 2010–2021	47
Kaavio 10. Metsästettyjen teerien määrä Suomessa 2010–2021	49
Kaavio 11: Metsästettyjen sinisorsien määrä Unkarissa ja Serbiassa 2010–2021	53
Kaavio 12. Metsästettyjen fasaanien määrä Unkarissa ja Tšekissä 2010–2021	55
Kaavio 13: Metsästetyt metsot Suomessa 2010–2021	57

INDEX

alpine ibex	28
apostille	66, 67
biodiversity	11, 12, 21, 72, 74, 83, 95, 96, 118, 119,
biodiversity Strategy 2030	74, 96,
black grouse	48, 49, 70
breeding	12, 42, 54, 58, 73, 85, 86, 87, 91, 140,
brown hare	30, 31,
business model	102, 117, 118, 119,
canned hunting	24, 27,
carrying capacity	11, 12, 88, 89, 90, 100
CITES	74, 75, 76, 77
commercial hunting	24, 150
common quail	50, 151,
conservation hunting	24, 77
crossbreeding	42, 85, 86, 87
cultural heritage	14, 124, 128
destination	23, 39, 69, 75, 76, 104, 150
ecotourism	10, 19, 20
European Firearms Pass	67
european mounts	78, 79
fair-chase hunting	24
fallow deer	13, 24, 29, 68, 70, 87, 93
game	10, 12, 13, 18, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 35, 36, 42, 44, 48, 52, 58, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 77, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 100, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 126, 127, 128, 130, 134, 135, 136, 138, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 149, 151,
game management plan	63
general public	72, 125
graylag goose	51
gun licence	22, 64, 66, 67, 72

INDEX

hunter .	10, 23, 24, 26, 63, 64, 66, 67, 75, 76, 77, 87, 111, 114, 115, 128, 130, 136, 137, 138, 140, 149, 150, 153
hunting club	64, 66, 67, 110, 113, 136, 137, 138,
hunting culture	74, 86, 107, 111, 112, 124, 150, 154
hunting estates	105, 106, 107
hunting ethics	124, 146
hunting ground	26, 92, 106, 109, 114, 136, 137, 138, 142, 143, 144
hunting licence	26, 64, 66, 67, 72, 116
hunting right	92, 94, 137
hunting season	23, 68, 69, 70, 72, 73, 87
hunting tourism	10, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 51, 52, 54, 56, 58, 62, 72, 77, 82, 88, 89, 95, 100, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 117, 118, 119, 120, 124, 125, 127, 128, 130, 131, 134, 135, 139, 140, 141, 143, 144, 150, 151
invitation letter	66, 67
jackal	32, 70, 86
landowner	26, 63, 64, 66
local community	12, 124, 125, 130, 140, 141
marmot	33, 137, 138
mating season	68, 69
moose	35
mouflon	36, 37, 70, 87, 93, 111
mountain chamois	34
Natura 2000	95
natural resources	12, 13, 20, 21, 69, 82, 95, 125, 131
overhunting	20
pheasant	54, 55, 70, 86, 87, 106
poaching	72, 151, 153, 154
population size	69, 84, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93
recreational hunting	24
red deer	26, 38, 39, 42, 68, 70, 111, 136, 137, 138, 140
Roe deer	23, 40, 41, 68, 70, 86, 114, 137, 138
rural tourism	18

segmentation	134
shoulder mounts.	78
sika deer.	42, 43, 70, 87, 90, 116, 137, 138
spring stock.	92
stakeholder	103, 105, 117, 125
subsistence hunting.	24
super-legalization	66
sustainability	10, 11, 12, 13, 14, 21, 84, 100, 101, 102, 103, 120, 124, 125, 130, 150, 151
taxidermy.	22, 77, 78
tourism.	10, 12, 18, 131
traditional values	124, 134
trophy.	22, 24, 26, 27, 29, 35, 38, 40, 42, 46, 75, 76, 77, 78, 84, 85, 86, 90, 111, 114, 116, 135, 140
trophy hunting	20, 22, 24, 25, 27, 75, 88, 112, 140, 141
western capercaillie.	56, 57
white tail deer	44, 93
wild Boar	46, 47, 70, 75, 93, 115, 137, 138
wild duck	52
wild game.	12, 24, 63, 64, 70, 72, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 106, 135, 140, 141, 151
wildlife . 12, 13, 14, 19, 20, 21, 24, 26, 27, 62, 69, 74, 76, 82, 91, 95, 111, 125, 126, 130, 135, 141, 145, 146, 149, 151, 153,	
willow grouse	58, 70, 91

REFERENCES

KIRJALLISUUSLUETTELO

- Arnett, E. B., Southwick, R. (2015). Economic and social benefits of hunting in North America. *International Journal of Environmental Studies*, 72(5), 734–745. Available online at: <http://ageconsearch.umn.edu/record/142560?ln¼en>.
- Baker, J. (1997). Trophy Hunting as a Sustainable Use of Wildlife Resources in Southern and Eastern Africa. *Journal of Sustainable Tourism*, 5(4), 306-321.
- Bauer, J., Giles, J. (2002). *Recreational hunting: an international perspective*. Gold Coast, Queensland, Australia: CRC for sustainable tourism.
- Bauer, J., Herr, A. (2004). Hunting and Fishing Tourism, In Higgenbottom, K. (eds). *Wildlife Tourism: Impacts, Management and Planning*. CRC for Sustainable Tourism, Common Ground Publishing, Brisbane, 57-75
- Benko, M. Náhlik, A., Tomljanović, K. (2020). Hunters in Europe what does it mean “the hunters population” in Europe? *Sustainable forestry*, 81-82, Institute of Forestry, Belgrade
- Bisi, J. (2022). Riistanhoitoyhdistykset – Tilannekuva ja kehittämistarpeet. Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2022:7. Maa- ja metsätalousministeriö, Helsinki. (Game Management Associations – Current Situation and Development Needs. Publications of the Ministry of Agriculture and Forestry 2022:7. Ministry of Agriculture and Forestry, Helsinki.) Available online at: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-189-9>
- Bocken, N. M., Short, S. W., Rana, P., & Evans, S. (2014). A literature and practice review to develop sustainable business model archetypes. *Journal of cleaner production*, 65, 42-56. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.11.039>
- Boons, F., & Lüdeke-Freund, F. (2013). Business models for sustainable innovation: state-of-the-art and steps towards a research agenda. *Journal of Cleaner production*, 45, 9-19. Available online at: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2012.07.007>
- Booth, V., Mahoney, S., Buyanaa, C. (2017). The baby and the bathwater: trophy hunting, conservation and rural livelihoods, *Unasylva*, 249, Vol. 68, 2017/1
- Brainerd, S. (2007). *European Charter on Hunting and Biodiversity*, Convention on the Conservation of European Wildlife Natural Habitats, Norwegian Association of Hunters & Anglers
- Bredis, K., Alvarez-Garcia, J., Del Rio-Rama, MD, Coca-Perez, JL. (2015). Analysis of Hunting Tourism Research in Scientific Journals. *Grantour*. Vol. 12. pp 94-105.
- Brundtland, G. H. (1987). *Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future*. United Nations General Assembly document A/42/427.
- Cartmill, M. (1993). How Many Hunters - Reply. *Natural history*. Vol. 102 (9), pp. 3-3.
- Celní správa. (2015). Informace pro veřejnost k provádění Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) a souvisejících právních předpisů EU a ČR. Available online at: https://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/ochrana-spolecnosti-a-zivotniho-prostredi/Documents/CITES/INFO_CITES_ver.pdf
- CITES (2023). *International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)*. Available online at: <https://cites.org/eng/disc/what.php>
- Cooney, R., C. Freese, H. Dublin, D. Roe, D. Mallon, M. Knight, R. Emslie, M. Pani, V. Booth, S. Mahoney, et al. (2017). The baby and the bathwater: trophy hunting, conservation and rural livelihoods. *Unasylva*. Vol. 68, pp 1–14

- Crosmary, W. G., Côté, S. D., Fritz, H. (2014). Does trophy hunting matter to long-term population trends in African herbivores of different dietary guilds? *Animal Conservation*, Vol. 18 (2), pp 117–130.
- Červený, J. (2010). *Ottova encyklopedie myslivosti*. Ottovo nakladatelství. ISBN: 978-80-7360-895-8
- Diana Hunting (2022). Pricelist. Available online at: <https://www.diana-hunting.com/>
- Dahl, F., Sjöberg, G. (2010). Social sustainability of hunting tourism in Sweden, in Matilainen, A., Keskinarkaus, S. (2010). *The Social Sustainability of Hunting Tourism in Northern Europe*, Ruralia-instituutti, Finland, ISSN 1796-0630 (pdf)
- Damm, G. R. (2008): Recreational Trophy Hunting: “What do we know and what should we do?” – In: Baldus, R. D.; Damm, G. R. & Wollscheid, K. (eds.): *Best Practices in Sustainable Hunting – A Guide to Best Practices from Around the World*, pp. 5–11.
- Das, M., Chatterjee, B. (2015). Reviews in tourism Ecotourism: A panacea or a predicament? *Tourism Management Perspectives*. Vol. 14, pp. 3-16
- Dávid, L. (2011). Tourism ecology: towards the responsible, sustainable tourism future. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, Vol. 3 (3), pp. 210 – 216
- Nicolas Jordan Deere (2011) Exploitation or Conservation? Can The Hunting tourism Industry in Africa Be Sustainable? *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, Vol. 53 (4), pp. 20-32
- Dziecilowski, R. (2013). Recreational Hunting. *Sylvan*. Vol. 157 (1), pp. 71-79
- EBCC (2022). European Breeding Bird Atlas 2 website. European Bird Census Council. Accessed from: <http://ebba2.info> (02/07/2023).
- Europa.eu. (2022) Životní podmínky a ochrana zvířat: Jaké jsou zákony EU?. Available online at: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20200624STO81911/zivotni-podminky-a-ochrana-zvirat-jake-jsou-zakony-eu>
- European Commission. (2009). Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds
- European Commission. (1992) Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.
- Europorter (2022). Trophy hunting: Import ban. Available online at: <https://www.europorter.co/environment/animal-welfare/2022/07/17/trophy-hunting-import-ban/>
- FACE (2023). FACE is the European federation for hunting and conservation. Available at: <https://www.face.eu/about-face/>
- FACE (2023). Protected areas & Natura 2000. Available at: <https://www.face.eu/nature-conservation/protected-areas/>
- FACE. (2023). Ecosystem services. Available at: <https://www.face.eu/nature-conservation/ecosystem-services/>
- Finnish Food Authority (2023). Import and Export. Available at: <https://www.ruokavirasto.fi/en/>
- Floyd, M., Gramann, J. (1997). Experience based setting management: Implications for market segmentation of hunters. *Leisure Sciences*. Vol. 19, pp 113-128.
- Forstner, M., Reimoser, F., Lexer, W., Heckl, F., Hackl, J. (2006). *Sustainable Hunting - Principles, Criteria and Indicators*, Umweltbundesamt GmbH, Vienna, Austria
- Freese, C. H. (1998). *Wild species as commodities: managing markets and ecosystems for sustainability*. Washington, DC: Island Press.

- Freudenreich, B., Lüdeke-Freund, F., & Schaltegger, S. (2020). A Stakeholder Theory Perspective on Business Models: Value Creation for Sustainability. *Journal of Business Ethics*, Vol. 166, pp. 3–18.
- Geissdoerfer, M., Vladimirova, D., Evans, S. (2018). Sustainable business model innovation: A review. *Journal of cleaner production*. Vol. 198, pp 401-416.
- Hakala, O., Kujala, S., Matilainen, A., Kurki, S., Kalábová, M., Neufingerová, L., Hilšerová, M., Hart, V., Hart, V., Horák, J., Vanická, H., Matejevic, M., Markovic, V., Ristic, Z., Kovacevic, M., Ponjiger, I., Schiberna, E., Hillebrand, R. (2022). Does Hunting Tourism Affect the Economy? A Guidebook for Evaluating the Economic Impact of Hunting Tourism. University of Helsinki, Ruralia Institute. ISBN 978-951-51-8648-5
- Hanzal, V. Žižka, M. Zeman, J. Poláková, D. Kovařík, J. Penzum - základy znalostí z myslivosti. Praha: Druckvo, spol. s.r.o. ISBN 978-80-239-8606-8.
- Hawley, Fred. 1993. The moral and conceptual universe of cockfighters: Symbolism and rationalization. *Society and Animals*. Vol. 1(2), pp. 159-168.
- Helminen, V., Nurmio, K. & Vesanen S. (2020). Kaupunki-maaseutu-alueluokitus 2018 – Paikkatietopohjaisen alueluokituksen päivitys. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 21:2020. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. (Urban-rural classification 2018. Reports of the Finnish Environment Institute 21:2020. Finnish Environment Institute, Helsinki.) Available at: <http://hdl.handle.net/10138/315440>
- Hofer, D. (2002) The Lion's Share of the Hunt. Trophy Hunting and Conservation-A review of the legal. Eurasian tourist hunting market and trophy trade under CITES. TRAFFIC Europe. Available online at: <http://www.traffic.org/content/546.pdf>
- Hungarian Hunters' National Chamber (2021): Változik a vadásztársadalom demográfiája? - Nimród Hírlevél, May 2021, pp. 70-71.
- IUCN (1996). Tourism, ecotourism, and protected areas: the state of nature-based tourism around the world and guidelines for its development. Available online at: <https://www.iucn.org/resources/publication/tourism-ecotourism-and-protected-areas-state-nature-based-tourism-around>
- James, P. (2015). Urban sustainability in theory and practice. *Circles of sustainability*. Routledge.
- Kalábová, M. (2018). Hunting Tourism as a Modern Product for the Development of Czech Regions. pp. Hradec Economic Days 2018. 399-404.
- Keskinarkaus, S., Matilainen, A., Kurki, S. (2009). Metsästysmatkailun toimintamallit ja niiden kestävyys valtion mailla. University of Helsinki, Ruralia Institute, Reports 18. Available online at: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/17932>
- Keskinarkaus, S., Matilainen, A. (2010). Social sustainability of hunting tourism in Finland, in Matilainen, A., Keskinarkaus, S. (2010). The Social Sustainability of Hunting Tourism in Northern Europe, Ruralia-instituutti, Finland, ISSN 1796-0630 (pdf)
- Kiss A. 2004. Is community-based ecotourism a good use of biodiversity conservation funds? *Tree*. Vol. 19, pp 232-237.
- Komppula, R., & Gartner, W. C. (2013). Hunting as a travel experience: An auto-ethnographic study of hunting tourism in Finland and the USA. *Tourism Management*, Vol. 35, pp 168-180.
- Ljung, P.E., Riley, S. J., & Ericsson G. (2015). Game meat consumption feeds urban support of traditional use of natural resources. *Society & Natural Resources*, 28(6), 657–669. <https://doi.org/10.1080/08941920.2014.933929>
- Lindsey, P. A., Roulet, P. A., Romanach, S. S. (2007). Economic and conservation significance of the trophy hunting industry in sub-Saharan Africa. *Biological Conservation*, 134, 455–469. <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2006.09.005>
- Maaseutupolitiikka.fi (2020). Maaseutubarometri 2020 osa 1 julkaisutilaisuuden kooste: Maaseutuun liitetään positiivisia mielikuvia. (National Rural barometer 2020 part 1: Countryside has a positive image.) Available online at: <https://www.maaseutupolitiikka.fi/uutiset/maaseutubarometri-2020->

julkaisutilaisuuden-kooste

- MacKay, K. J., Campbell, J. M. (2004). An examination of residents' support for hunting as a tourism product. *Tourism Management*, 25(4), 443–452. Available online at: [https://doi.org/10.1016/S0261-5177\(03\)00127-4](https://doi.org/10.1016/S0261-5177(03)00127-4)
- Matejević, M., Marković, V., Hakala, O., Hillebrand, R., Jumppanen, A., Kalábová, M., Kurki, S., Kovačević, M., Kujala, S., Matilainen, A., Neufingerová, L., Ponjiger, I., Ristić, Z., Schiberna, E., Zikmund, M. (2023) Evaluating the hunting tourism potential: international case studies. University of Novi Sad. ISBN 978-86-7031-617-1
- Marković, V., Davidović, N., Armenski, T., Bradić, M. (2012). Principles of sustainable development of hunting tourism in Vojvodina Region, *Geographica Timisiensis*, vol. 21, n. 1, 2012 (pp. 77-89)
- Marić, R. (2003): *Lovstvo*. Institut ekonomskih nauka, Beograd
- Delgado, L. M. Rengifo, G., J., Sánchez-Martín, J. M. (2020). Hunting Tourism as a Possible Development Tool in Protected Areas of Extremadura, Spain. *Land*. Vol. 9 (86).
- Matilainen, A., & Lähdesmäki, M. (2022). Hunted wild game meat – sustainable option for meat consumption? *Discover Society: measured, factual, critical-website articles*, Vol. 2 (1).
- Matilainen, A., Luomala, H., Lahdesmaki, M., Viitaharju, L., Kurki, S. (2023). Resenting hunters but appreciating the prey? - Identifying moose meat consumer segments. *Human Dimensions of Wildlife*. 18
- Mbaiwa, J.E. (2018). Effects of the safari hunting tourism ban on rural livelihoods and wildlife conservation in Northern Botswana. *South African Geographical Journal*. Vol. 100(1): pp 41–61.
- Mbaiwa, J.E., W.L. Hambira, W., L., (2021). Can the subaltern speak? Contradictions in trophy hunting and wildlife conservation trajectory in Botswana. *Journal of Sustainable Tourism*.
- McGranahan, D. (2011). Identifying ecological sustainability assessment factors for ecotourism and trophy hunting operations on private rangeland in Namibia. *Journal of Sustainable Tourism*. Vol. 19, pp 115-131.
- Meletis, Z.A., Campbell, L.M., (2007). Call It Consumption! Re-Conceptualizing Ecotourism as Consumption and Consumptive. *Geography compass*. Vol 1 (4), pp 850 - 870
- Miko, L., Hošek, M. (2009). *Příroda a krajina České republiky: zpráva o stavu 2009*
- Minitterstvo kultury (2023). *Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky*. Available online at: <https://www.mkcr.cz/seznam-nematerialnich-statku-tradicni-lidove-kultury-ceske-republiky-cs-299>
- Mokgalo, L. van der Merwe, P. (2022) A revised CBT strategy for Botswana: Reflections from experiences of the ban on trophy hunting, *Cogent Social Sciences*, Vol. 8 (1)
- Muposhi, V. K., Gandiwa, E., Bartels, P., Makuza, S. M. (2016). Trophy Hunting, Conservation, and Rural Development in Zimbabwe: Issues, Options, and Implications, *International Journal of Biodiversity*. Available online at: <http://dx.doi.org/10.1155/2016/8763980>
- Naidoo, R., Weaver, L. C., Diggle, R.W., Matongo, G., Stuart-Hill, G., Thouless, C. (2016). Complementary benefits of tourism and hunting to communal conservancies in Namibia. *Conservation Biology*, Vol. 30 (3), pp. 628–638

- Neumayer, E. (2003). *Weak versus strong sustainability: Exploring the limits of two opposing paradigms*. Edward Elgar Publishing.
- Novelli, M., Barnes, J., Humavindu, M. (2006). The Other Side of the Ecotourism Coin: Consumptive Tourism in Southern Africa, *Journal of Ecotourism*, Vol. 5 (1-2), pp. 62-79, Available online at: doi: 10.1080/14724040608668447
- Nygard, M., Uthardt, L. (2011). Opportunity or threat? Finnish hunters' attitudes to hunting tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, Vol. 19 (3), pp. 383-401.
- Oian, H. (2013). Wilderness tourism and the moralities of commitment: Hunting and angling as modes of engaging with the natures and animals of rural landscapes in Norway. *Journal of Rural Studies*, Vol. 32, pp. 177-185
- Pohja-Mykrä, M., Matilainen, A., Kujala, S., Hakala, O., Harvio, V., Törmä, H., & Sami Kurki (2018). Erätalouteen liittyvän yritystoiminnan nykytila ja kehittämisedellytykset. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisuja 40/2018. Valtioneuvoston Kanslia. (Current Status and development prospects of business models related to the wilderness economy. Publications of the Government's analysis, assessment and research activities. Prime Minister's Office 24. 5. 2018.) Available online at: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-546-4>
- Palatková, M., Zichová, J. (2014). *Ekonomika turismu: Turismus České republiky – 2., aktualizované a rozšířené vydání*. Grada Publishing. ISBN 8024736438
- Petroman, C., Matiuți, A., Bălan, I., Palade, S., Lala, V. (1947). Territory Arrangement Methods For The Practicing Of Hunting Tourism Modele De Amenajare a Teritoriului Pentru Practicarea Turismului Cinegetic.
- Poudel, J., Munn, I. A., Henderson, J. E., (2017). Economic Impact of Hunting Expenditures on Southern U.S. Presented at the Annual Meeting of the Southern Agricultural Economics Association, Orlando, FL, 2-5 February.
- Pinet, J.M. (1995). The hunters in Europe. Report: 1-12. Federation of Associations for Hunting and Conservation of the E.U. (FACE)
- Prentović, R. Gacic, D., Cvijanovic, D. (2012). Agricultural land in Vojvodina as roe deer habitat - hunting-tourism aspect. *Economics of Agriculture*. Vol. 59, pp. 603-615.
- Prentović, R. (2014): *Lovnoturistička delatnost*, Departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo, Novi Sad
- Raworth, K. (2017). *Doughnut economics: Seven ways to think like a 21st-century economist*. Random House Business Books.
- Richardson, J. (2008). The business model: an integrative framework for strategy execution. *Strategic Change*, 17 (5-6) (2008), 133-144. Available online at: <https://doi.org/10.1002/jsc.821>
- Ristić, Z. Marković, V. Matejević, M. (2009). Development of Hunting Tourism in Vojvodina. *Geographica Pannonica*. Vol. 13, pp. 105-114.
- Rosell, J., Baquedano, E., Blasco, R., Camarós, E. (2012). New Insights on Hominid-Carnivore Interactions during the Pleistocene. *Journal of Taphonomy*, Vol. 10 (3-4), pp. 125-128.
- Saayman, M., van der Merwe, P., Saayman, A. (2018). The economic impact of trophy hunting in the south African wildlife industry, *Global Ecology and Conservation*, Vol. 16
- Samuelsson, E., Stage, J. (2007). The size and distribution of the economic impacts of Namibian hunting tourism. *South African Journal of Wildlife Research* Vol. 37 (1), pp. 41-52.
- Selier, S.A.J., Di Minin, E. (2015). Monitoring required for effective sustainable use of wildlife. *Animal Conservation*, Vol. 18 (2),

- Sigursteinsdóttir, H., Bjarnadóttir, E.J. (2010). Social sustainability of hunting tourism in Iceland, in Matilainen, A., Keskinarkaus, S. (2010). The Social Sustainability of Hunting Tourism in Northern Europe, Ruralia-instituutti, Finland, ISSN 1796-0630 (pdf)
- Suni, J. Komppula, R. (2013). Identifying hunting tourist types – an exploratory case study from Finland. *Tourism Review*. Vol. 68, pp. 48-61
- The Finnish Wildlife Agency (2013). The Finns' attitudes to hunting are more positive than before. Available online at: <https://riista.fi/en/finns-attitudes-to-hunting-are-more-positive-than-before/>
- The Finnish Wildlife Agency (2014). Eettisyys syntyy valinnoista. (Ethical action is based on choices we make.) Available online at: https://riista.fi/blogi/eettisyys-syntyy-valinnoista/?doing_wp_cron=1671189430.6414968967437744140625
- The Finnish Wildlife Agency (2022). Eettiset ohjeet. (Code of ethics.) Available online at: <https://riista.fi/julkaisut/eettiset-ohjeet/>
- The International Ecotourism Society (2023). What is ecotourism. Available online at: <https://ecotourism.org/what-is-ecotourism/>
- Tickle, L., Essen, E. (2020). The seven sins of hunting tourism. *Annals of Tourism Research*. Vol. 84
- Tisdell, C., Wilson, C. (2004). *Economics of Wildlife Tourism*. Common Ground Publishing Pty
- UNWTO (2023). World Tourism Barometer. Vol. 21 (2). Available online at: https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2023-05/UNWTO_Barom23_02_May_EXCERPT_final.pdf?VersionId=gGmuSXlwfM1yoemsRrBI9ZJf.Vmc9gYD
- United Nations General Assembly (1987). 7th General Assembly, Madrid (Spain), 22 September – 1 October 1987. Vol. 1987 (1). Available online at: <https://www.e-unwto.org/toc/unwtogad/1987/1>
- Urbanec, R. (2006). Zvyšování úživnosti honiteb pro spárkatou zvěř. *Myslivost*. Vol 12, pp. 6
- Vojenské lesy a statky (VLS), divize Karlovy Vary (2022). Pricelist. Available online at: <https://www.vls.cz/media/downloadables/cenik-lovu-karlovy-vary.pdf>
- Weaver, D. (1998). *Ecotourism in a less productive world*. Cab International. ISBN: 9780851992235
- Willebrand, T. (2009). Promoting hunting tourism in north Sweden: opinions of local hunters. *European Journal of Wildlife Research*, Vol. 55(3), pp. 209–216.
- World Organization for Animal Health (2023). African swine fever. Available online at: <https://www.woah.org/app/uploads/2021/03/a-african-swinefever-v2-0.pdf>
- Wright, D.W. (2019). Sport hunting and tourism in the twenty-second century: humans as the ultimate trophy. *Foresight*.
- Zabloužil, F. (2007). Úživnost, normované stavy a škody zvěří. *Myslivost*, vol. 4, pp. 28 Available online at: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2007/Duben---2007/Uzivnost--normovane-stavy--a--skody-zveri->

Faculty of Forestry
and Wood Sciences